

Raporti Vjetor 2023

PËRMBAJTJE

1.	Cilët jemi ne?	3
2.	Mesazhi i Kryetarit të Këshillit Drejtues	7
3.	Mesazhi i Drejtores së Përgjithshme Ekzekutive	8
4.	Banka dhe aksionarët e saj	9
4.1	Historiku i Union Bank	9
4.2	Aksionarët e Union Bank	10
4.3	Informacion mbi strukturën e organizimit, të administrimit dhe të funksionimit të bankës	11
4.4	Organet Drejtuese të Bankës	12
4.5	Informacion i përgjithshëm mbi grupin e konsoliduar	19
5.	Mjedisi makroekonomik dhe sistemi bankar në Shqipëri	20
5.1	Mjedisi makroekonomik i jashtëm	21
5.2	Mjedisi makroekonomik në vend	22
5.3	Sektori bankar në Shqipëri	23
6.	Performanca në Union Bank	27
6.1	Treguesit kryesorë financiarë	28
6.2	Shërbimi ndaj klientit	31
7.	Biznesi për Klientët Individë	32
8.	Raporti i Produkteve dhe Segmenteve të klientëve	34
8.1	Shërbime bankare për Individë	35
8.2	Shërbime bankare për Biznese	40
8.3	Kreditë e dhëna për Klientët	41
9.	Zhvillimi i Operacioneve të Brendshme	44
10.	Zhvillimi dhe Menaxhimi i Rrjetit	46
10.1	Roli i degëve dhe zhvillimi i prezencës fizike (Degë dhe ATM)	47
11.	Menaxhimi i Rrezikut	49
12.	Burimet Njerëzore, trajnimi dhe zhvillimi i stafit	53
12.1	Zhvillimi i Burimeve Njerëzore	54
12.2	Rekrutimi dhe përzgjedhja e stafit	54
12.3	Programi i Praktikës	54
12.4	Trajnime dhe edukimi i mëtejshëm	55
12.5	Politikat e pagesave	55
12.6	Rreziku dhe siguria në punë	57
13.	Aktivitetet Marketing dhe Përgjegjësia Sociale	58
14.	Planet për vitin 2024	64
14.1	Planet Strategjike	65
14.2	Planet dhe performanca financiare	68
15.	Deklarata e Oresit /Tolerancës ndaj Rrezikut të ndërmarrë	71
16.	Raporti i Audituesit të Pavarur dhe Pasqyrat Financiare për vitin 2023	76

Cilët jemi ne?

Misioni ynë

Union Bank është angazhuar që të jetë një institucion financiar i fortë dhe i qëndrueshëm, duke ofruar produkte lehtësisht të aksesueshme dhe të diferencuara, si dhe eksperiencë të shkëlqyer bankare për të gjithë klientët tanë.

Vizioni

Ne qëndrojmë në treg të fortë, për t'i ofruar klientëve tanë, kolegëve dhe komunitetit, mundësi për të bërë më shumë në jetë.

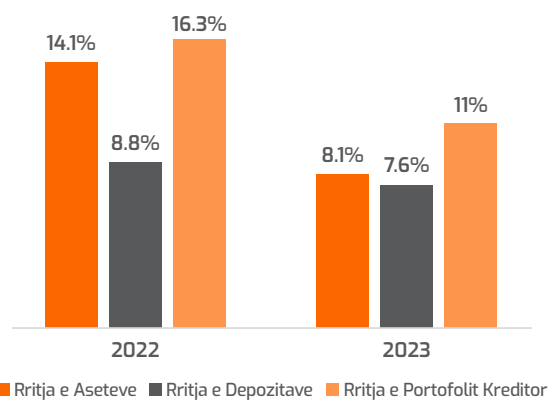

Viti 2023

NË PAMJE TË SHPEJTË

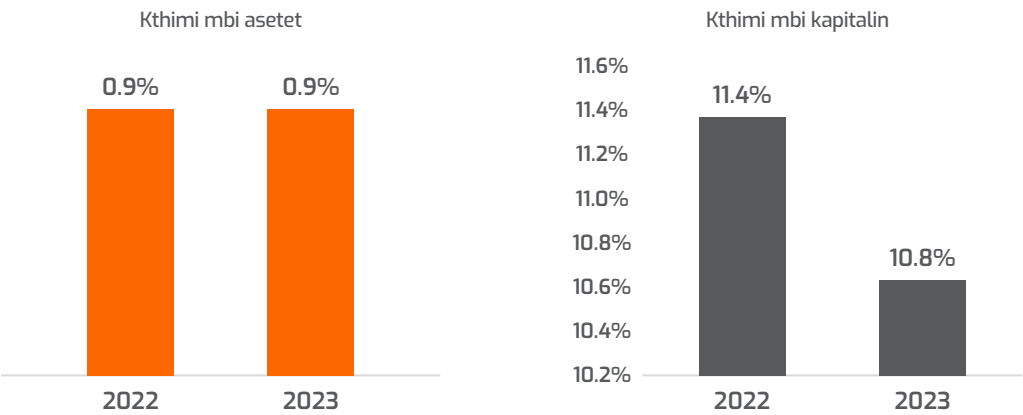
POZICIONIM I MIRË NË TREG¹

Rritje vjetore asetesh në total prej 8.1%.
Portofoli i Kredisë me rritje 11%, duke ruajtur diversifikim të mirë mes segmenteve dhe valutave, më mirë se tregu, tregues i një prezence në treg me një larmirshmëri ofertash për publikun në një vit të mirë për Bankën dhe të qëndrueshëm për sistemin.
Depozitat me rritje prej 7.6% të diversifikuara në një bazë të konsiderueshme klientësh mbi 130 mijë .
Kapitalizim optimal, ndjeshëm përtej kërkesave rregullatore, me një Raport Mjaftueshmërie prej 16.65%.

PERFORMANCA FINANCIARE STABËL

Kthimi mbi kapitalin rezulton 10.8% duke mbetur edhe për vitin 2023 në nivelet dyshifrore që sigurisht konfirmon qëndrueshmëri dhe një performancë të kënaqshme në një mjedis ekonomik e financiar mjaft dinamik dhe me risqe të shtuara, në vitet e fundit.
Për sa i përket Raportit Kosto mbi të Ardhurat ai ka shënuar një rritje në krahasim me vitin e kaluar me +3.4% e lidhur gjithmonë me investimet e vazhdueshme që Banka po kryen në drejtim të forcimit të strukturave dhe zhvillimit më tej të kapaciteve të saja.
Ndërkohë aktivet për degë kanë shënuar një përmirësim 8.1% në krahasim me vitin 2023.

PLANET PËR 2024

Rritje të shëndetshme të portofoleve të kredive/investimeve ndërmjet kufijve 10-12%, planifikuar po në të njëjtat nivele rritjeje dhe për fondet.
Parashikimi për Kthim mbi Kapitalin me mbi 17.5%.
Forcim i mëtejshëm i strukturës sonë të degëve me shërbim më cilësor dhe profesional.
Investime në teknologji, që do të shërbejnë dhe mbështesin planet e biznesit dhe ndihmojnë në ruajtjen e sigurisë së të dhënave, automatizimin dhe modernizimin e operacioneve në të gjithë rrjetin e degëve
Përtej rritjes organike, Banka synon mundësitë e zgjerimit nëpërmjet blerjeve të tjera duke vlerësuar mundësitë e tregut të lidhura me rristurimin e vazhdueshëm të sektorit bankar shqiptar.

1- Për tu shënuar që rënia e kursit të këmbimit ka impaktuar treguesit e rritjes, pasi shtesa reale është më e lartë.
2- Klientë që kanë të paktën një produkt bankar.

Vlerat tona themelore

- Ne çmojmë **integritetin** si organizatë dhe si individë.
- Ne kërkojmë të krijojmë **marrëdhënie besimi dhe respekti** me klientët tanë.
- Ne vlerësojmë **profesionistët e kualifikuar, besnikë dhe të përkushtuar** si asetin tonë më të çmuar.
- Ne vlerësojmë **dedikimin pa kompromis** për të kuptuar dhe plotësuar nevojat financiare të klientëve tanë si dhe për të nxitur rritje të qëndrueshme.
- Ne **përqafojmë ndryshimin** dhe do të vazhdojmë të kërkojmë mënyra për të siguruar cilësi, shërbime me kosto efektive që plotësojnë apo tejkalojnë pritshmëritë e klientëve tanë.
- Ne jemi të përkushtuar për të ofruar **shërbimin më të mirë të mundshëm** për klientët tanë.
- Për t'i shërbyer aksionerëve tanë dhe për të pasur mbështetjen e tyre, ne jemi të përkushtuar për **një komunikim* transparent të strategjisë sonë**, qeverisje të kujdesshme dhe kthime tërheqëse dhe të qëndrueshme.

Mesazh i Kryetarit të Këshillit Drejtues

2

MESAZH I KRYETARIT TË KËSHILLIT DREJTUES

Edmond LEKA
Kryetar i Këshillit Drejtues

“

Në vitin 2023, ne shënuam një rritje prej 8.13% të aktiveve, duke tejkaluar rritjen e sektorit bankar vendas.

”

Të nderuar aksionarë, klientë dhe palë të interesuara,

Kur reflektojmë mbi vitin 2023, kuptojmë se ishte një vit i shënuar nga ngjarje të rëndësishme globale, ndikim i cili po ndihet gjithnjë e më shumë në ekonominë vendase në Shqipëri. Megjithatë, me krenari mund të them se banka jonë ka treguar qëndrueshmëri dhe aftësi të jashtëzakonshme për të përballuar këto sfida.

Gjatë vitit të kaluar ekonomia shqiptare pësoi një rritje prej 3.4% të PBB-së, sipas të dhënave të Instat, duke u përafëruar ngushtë me parashikimet e fillimvitit. Pavarësisht ndikimit të rëndësishëm të turizmit, me rreth 10 milionë vizitorë të huaj në vitin 2023, sektori i ndërtimit vijoi të ishte një kontribues i madh në rritjen ekonomike. Përpjekjet e vazhdueshme të të gjitha institucioneve për përmirësimin e klimës së biznesit dhe zbatimin e reformave të nevojshme strukturore, veçanërisht në kuadrin gjyqësor, kanë krijuar një mjedis më të favorshëm për investime krahasuar me vitet e mëparshme.

Ndërkaq, performanca financiare e Union Bank është një dëshmi e fuqisë së modelit tonë të biznesit duke dhënë vazhdimisht rezultate të shkëlqyera. Në vitin 2023, ne shënuam një rritje prej 8.13% të aktiveve, duke tejkaluar rritjen e sektorit bankar vendas. Fitimi ynë operacional u rrit me 16.5%, dhe kthimi i kapitalit arriti 10.6%. Këto rezultate tregojnë përkushtimin tonë për rritje të qëndrueshme dhe për krijimin e vlerave.

Gjatë vitit 2023, Këshilli Drejtues i Bankës ka diskutuar dhe analizuar strategjinë e përgjithshme me objektivin e përmirësimit dhe përditësimit të vazhdueshëm të strategjisë së Bankës, që të përmbushë nevojat në ndryshim të tregut dhe që të sigurojë që Banka të jetë konkurruese në treg dhe inovative për produkte e shërbime. Këshilli Drejtues është përfshirë në diskutimet mbi risitë dhe tendencat e tregut, si dhe kanë vlerësuar performancën e secilit divizion brenda bankës në këtë këndvështrim. Po ashtu, Këshilli Drejtues ka ndjekur me vëmendje implementimin e politikave, duke siguruar që ato të zbatohen në përputhje me standardet më të larta dhe që të adresojnë në mënyrë efektive sfidat që mund të kenë lindur. Në këtë kontekst, një marrëdhënie e ngushtë dhe bashkëpunuese me Drejtorinë Ekzekutive ka kontribuar në mënyrë të rëndësishme duke i ofruar Këshillit Drejtues gjithë informacionin e nevojshëm mbi performancën e përgjithshme të Bankës dhe sektorët specifikë të biznesit. Këto raporte kanë ndihmuar në sigurimin e një pasqyrë të qartë dhe të saktë mbi aktivitetet dhe rezultatet e ndryshme, duke lejuar që Këshilli Drejtues të marrë vendime të informuara dhe të përmirësojë strategjitë sipas nevojës.

Ndërveprimi sa më i rrjedhshëm me drejtuesit e lartë të Bankës ka qenë një komponent kyç i punës së Këshillit Drejtues gjatë vitit 2023 dhe do të jetë një element tepër i vlefshëm për të siguruar formulimin dhe rivlerësimin e strategjive, duke ndihmuar në adaptimin e politikave për t'iu përgjigjur në mënyrë më efikase kërkesave të tregut dhe nevojave të klientëve. Ky bashkëpunim i ngushtë ka kontribuar në forcimin e strukturës menaxheriale dhe në sigurimin që banka të qëndrojë në rrugën e duhur drejt arritjes së objektivave të saj të strategjisë.

Në mbyllje, dua të falënderoj të gjithë ata që kanë kontribuar në suksesin e bankës sonë në vitin 2023.

Një falënderim i veçantë shkon për klientët tanë besnikë—besimi dhe mbështetja juaj e palëkundur na çojnë përpara.

Një vlerësim dhe mirënjohje e thellë shkon për ekipin tonë drejtues profesional dhe punonjësit e përkushtuar. Union Bank lulëzon falë përkushtimit dhe angazhimit tuaj të përditshëm dhe profesional.

Flutura Veipi

Drejtores e Përgjithshme Ekzekutive

Viti 2023 ishte një rrugëtim i mbushur me sfida dhe suksese për Union Bank dhe jam entuziaste të ndaj me ju reflektimet dhe rezultatet tona.

Sfidat me të cilat u përballëm gjatë vitit 2023, dëshmuar sërish vullnetin dhe aftësinë tonë për t'u përshtatur edhe në mënyra që nuk mund t'i kishim parashikuar. Përballja me këto sfida të vazhdueshme që vijnë si pasojë e ndryshimeve të mjedisit global, ka treguar aftësinë tonë për të evoluar dhe për të përparuar në një ambient që transformohet vazhdimisht.

Në qendër të suksesit tonë ka qenë këmbëngulja jonë e pakufizuar për transformimin dhe inovacionin. Në një epokë digjitale ku pritshmëritë e klientëve evoluojnë vazhdimisht, ne kemi përqafuar inovacionin si një objektiv thelbësor të strategjisë sonë. Nëpërmjet implementimit të teknologjisë më të avancuar dhe përmirësimit të platformave tona digjitale, ne vazhdojmë të punojmë për të siguruar ofrimin e produkteve dhe shërbimeve më të mira për klientët tanë. Në zemër të gjithçkaje që bëjmë qëndron përkushtimi ynë i palëkundur ndaj tyre.

Performanca financiare e Union Bank në vitin 2023 ishte shumë e mirë. Kemi arritur një rritje të asetëve me 8.13%, ku kredia ka rezultuar me një rritje më të lartë në nivelin 10.8% dhe fondet e klientëve me 7.6%.

Rezultati i aktivitetit të bankës siguroi një kthim 10.6% mbi kapitalin dhe 0.9% mbi asetet. Ky rezultat i siguron Bankës baza të konsoliduara për të vijuar rritje të qëndrueshme dhe shërbim të vazhdueshëm për klientët tanë, duke qenë se Banka kapitalizon 90% të fitimeve në mbështetje të rritjes së saj në mënyrë të qëndrueshme. Kjo është gjithashtu një mbështetje e palëkundur e aksionerëve, e cila reflektohet edhe në tregues të tjerë, jo vetëm në kapitalizimin e fitimit; përfshirje e gjerë në diskutimet strategjike, me një vizion afatgjatë, impenjim i lartë në strukturat kontrolluese dhe drejtuese, si dhe me vëmendje në diversitetet dhe në risi, duke e përqendruar fokusin në vlerat tona si korporatë, ku Banka është fokusi primar, po ashtu klientët e saj, operacionet me cilësi të lartë dhe menaxhimi më kujdes i risqeve.

Një ndër arritjet tona është padyshim rritja e bazës së klientëve bankarë me 15.4%, ku gjatë vitit 2023 kemi shënuar raportin më të ulët të largimit të klientëve, në rreth 6.5%, i cili është pothuaj 50% më i ulët se një vit më parë. Kjo arritje është rezultat i komunikimit shumë të mirë që punonjësit tanë ofrojnë gjatë shërbimit me klientët, gjetjes së zgjidhjeve të duhura për ta, transparencës së lartë dhe këshillimit të vazhdueshëm për nevojat e tyre.

Union Bank synon të jetë një aktor real dhe me vlerë në përditshmërinë e klientëve, aty ku ata kanë nevojë, duke qenë gjithmonë transparent dhe i fokusuar drejt risive që zhvillojnë tregun. Në vijim të kësaj, gjatë vitit 2024 do të targetojmë kreditimin me produkte specifike si dhe do të prezantojmë programe siç është "Të rinjtë në biznes", një program i mbështetur nga BERZH. Union Bank si pjesë e këtij programi synon të fuqizojë sipërmarrësit e rinj dhe të ofrojë për këtë segment të dedikuar këshillimin e duhur financiar si dhe produkte financiare dhe jo financiare të përshtatur sipas nevojave të tyre.

Union Bank synon të vijojë rrugën drejt suksesit edhe gjatë vitit të ardhshëm, me fokus në rritjen e nivelit të shërbimeve për klientët. Banka jonë do të vazhdojë të përparojë në rrugën e suksesit dhe të rrisë nivelin e shërbimeve për klientët. Objektivat tona kryesore përfshijnë përmirësimin e përvojës së klientëve përmes inovacionit teknologjik dhe ofrimit të produkteve të financimit të përshtatshme për të gjitha nevojat e tyre. Gjithashtu, synojmë të thellojmë bashkëpunimin me komunitetin dhe të kontribuojmë në zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik dhe social të vendit tonë. Do të vijojmë punën me përkushtim dhe profesionalizëm për të arritur këto qëllime dhe për të qenë një partner i besueshëm dhe zhvillues për të gjithë klientët, punonjësit dhe palët e interesuara.

Pavarësisht sfidave më të cilat mund të përballemi rrugës, jam e bindur se kemi vizionin, aftësinë dhe vendosmërinë për të kapërcyer çdo pengesë. Së bashku, do të vazhdojmë të përqafojmë inovacionin, të përshtatem dhe të ecim drejt një të ardhmeje të ndritur për të gjithë.

Në mbyllje, dëshiroj të shpreh mirënjohjen time më të thellë për ekipin tonë të përkushtuar të punonjësve. Puna e palodhur dhe përkushtimi i tyre i palëkundur kanë qenë forca e suksesit tonë për vitin 2023. Jam vazhdimisht e frymëzuar nga pasioni dhe përkushtimi i stafit tonë për t'iu shërbyer klientëve dhe komunitetin tonë. Së bashku, nuk ka dyshim se do të vazhdojmë të arrijmë gjëra të mëdha dhe në vitet në vijim.

3- Klientë bankarë numërohen individë dhe aktivitete tregtare me të paktën një shërbim bankar.

4.1 HISTORIKU I UNION BANK

Union Bank është licensuar nga Banka e Shqipërisë në vitin 2005 dhe në janar të vitit 2006 hapi dyert për herë të parë. Union Bank është regjistruar si shoqëri aksionare, e cila ofron shërbime të shumëllojshme bankare, për individë dhe biznese në Republikën e Shqipërisë.

Në vitin 2006 Banka e nisi aktivitetin e saj me hapjen e 7 degëve në Tiranë, Durrës, Elbasan, Fushë Krujë dhe Fier, duke ofruar një shërbim të plotë për depozita, kredi dhe shërbime pagesash. Më tej, rrjeti i degëve u zgjerua edhe në Kukës, Berat, Korçë, Shkodër, Pogradec, Lezhë, Lushnjë, Laç dhe Rrogozhinë. Gjithashtu Union Bank plotësoi gamën e produkteve dhe shërbimeve bankare me prezantimin në treg të kartës së debitit Maestro dhe kartës së kreditit Mastercard, si dhe në platformën digjitale UB Online.

Në vitin 2008 është shtuar në strukturën aksionare të Union Bank dhe Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH) duke zotëruar 12.5 % të aksioneve të saj.

Në vitin 2009, rrjeti i degëve të Union Bank arriti në 30 degë dhe 39 ATM. Ky ishte edhe viti i parë, në të cilin banka realizoi fitim vjetor. Më tej, në përgjigje të rritjes së Bankës në madhësi dhe kompleksitet, si dhe për t'i dhënë fokus ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, Union Bank nënshkroi në vitin 2011 marrëveshjen me Bankën Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH) për një linjë kredie në mbështetje të SME-ve.

Gjithashtu, me objektivin për të zgjeruar aktivitetin e saj dhe diversifikuar portofolin, në vitin 2014, Union Bank bleu 100%⁴ të aksioneve të Landeslease sha, një kompani leasing.

Në vitin 2017, Union Bank renditet ndër gjashtë bankat e para nga 16 banka treg për rritjen e portofolit të kredive dhe ndër tre me performancën më të mirë në vend për rritjen e fondeve. Po këtë vit, Banka merr nga BERZH një linjë financimi 5 milionë Euro për Programin e Nxitjes së Tregtisë.

Viti 2018 shënon firmosjen nga Union Bank të marrëveshjes për blerjen e 100% të aksioneve të Bankës Ndërkombëtare Tregtare (ICB). Banka vazhdoi me rritje vjetore dyshifrore të asetëve dhe në kthim kapitali. Gjithashtu, po këtë vit Union Bank firmosi me BERZH një marrëveshje për një linjë kredie, në mbështetje të zbatimit të Projektit Green Economy Financing Facility (GEFF) në Shqipëri.

Union Bank përfundoi me sukses blerjen dhe përthithjen e Bankës Ndërkombëtare Tregtare sh.a. (ICB) në vitin 2019. Me këtë përthithje pjesa e tregut për asetet mbërriti në rreth 5%. Aktivitetet totale të Bankës kalojnë 540 milionë Euro, me një kthim kapitali prej mbi 15.3%. Rrjeti i degëve të Bankës në këtë vit u shtua me 3 njësi të reja. Në muajin gusht 2019 filloi implementimi i upgrade të platformës digjitale UB Online.

Në vitin 2019 Banka Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH) nënshkroi marrëveshjen dalëse si aksionare e Union Bank, e cila u kompletua në dhjetor 2021.

E pranishme në tregun lokal prej rreth 18 vjetësh tashmë, Union Bank ka një rritje të qëndrueshme, duke shtuar ndjeshëm prezencën tonë thuajse në gjithë Shqipërinë nëpërmjet degëve dhe agjencive tona si dhe zgjeruar gamën e produkteve dhe shërbimeve tona për të qenë sa më pranë nevojave të klientëve tanë.

4-Në fund të vitit 2023, banka zotëron 81% të aksioneve të Landeslease Sha.

4.2 AKSIONARËT E BANKËS

Aksionarët e Bankës Union dhe njëkohësisht mbështetësit kryesorë të aktivitetit të Bankës, janë një institucion financiar dhe disa sipërmarrës të suksesshëm.

Struktura e kapitalit të nënshkruar është si më poshtë:

Struktura e kapitalit	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Unioni Financiar Tiranë Sh.a (UFT)	96.46%	96.46%
Edmond Leka	1.77%	1.77%
Niko Leka	1.77%	1.77%

Më poshtë paraqiten lëvizjet në kapitalin e paguar në vitet 2023 dhe 2022. Në datë 27 Korrik 2022 Asambleja e Përgjithshme e Aksionarëve miratoi zmadhimin e kapitalit të regjistruar të Bankës, nëpërmjet fitimeve të akumuluar, me një shumë prej 10 Milionë Euro (kundravlehta 1,166,000 Mijë Lekë).

31 dhjetor 2023			31 dhjetor 2022	
	Nr. i aksioneve	Vlera e aksioneve	Nr. i aksioneve	Vlera e aksioneve
Gjendja në fillim të vitit	2,097,143	3,883,813	2,097,143	2,717,813
Rritja e kapitalit gjatë vitit	-	-	-	1,166,000
Kapitali i paguar	2,097,143	3,883,813	2,097,143	3,883,813

Kapitali i paguar përbëhet nga aksione të zakonshme dhe nuk ka asnjë kufizim mbi to apo dallim ndërmjet tyre.

UNIONI FINANCIAR TIRANË (UFT)

Unioni Financiar Tiranë (UFT ose "Kompania Mëmë") është aksionari kryesor i Union Bank dhe është Institucioni Financiar Jobankar më i suksesshëm në rajonin e Ballkanit Perëndimor. UFT përfaqëson Western Union në Shqipëri, Kosovë, Maqedoni, Kroaci dhe Zvicër. UFT është përfaqësues kontraktual i Western Union Financial Services INC që nga viti 1995, i cili ushtron veprimtarinë e transfertave të parave si dhe ndërmjetësimit e arkëtimeve dhe pagesave të ndryshme, atë të këmbimit valutor, atë të agentit apo këshillimit financiar, të konsulencës në fushën e biznesit dhe të administrimit, të emetimit të parasë elektronike.

"UFT" është një kompani me përgjegjësi të kufizuar, me NUIS J62424002G, regjistruar në bazë të vendimit të Gjykatës Tiranë No. 9406, datë 6 Mars 1995. UFT është një institucion financiar që ushtron aktivitetin në Shqipëri dhe autoriteti mbikëqyrës i kësaj veprimtarie është Banka e Shqipërisë. Selia e UFT-së është në Rrugën "Ismail Qemali", Nr. 32, Kati 3, Tiranë. Kapitali i UFT-së është 60 milionë Lekë.

Aksionarët e UFT kanë këtë përqindje investimi në të:

	31 dhjetor 2023	Aksione me të drejtë vote	Aksione pa të drejtë vote
Edmond Leka	35%	35	
Niko Leka	35%	35	
Gjergji Misha	10%		10%
Varuzhan Piranjani	10%	10%	
Eduard Shima	10%		10%

EDMOND LEKA

Z. Leka ka një eksperiencë të gjatë në aktivitete të ndryshme financiare. Ai është President dhe Drejtor i Përgjithshëm i Unionit Financiar Tiranë (UFT) që nga marsi i vitit 1995 dhe nga viti 2006 është Kryetar i Këshillit Drejtues të Union Bank. Gjatë periudhës shtator 2000-2008 z. Leka ka qenë Zëvendëspresident i Dhomës Amerikane të Tregtisë në Shqipëri dhe më parë Kryetar i Bordit të AMC-së (Albanian Mobile Communication). Ai ka qenë gjithashtu Kryetar i Bordit të Drejtorëve të Bankës Italo-Shqiptare nga marsi 1996 – shkurt 2002 dhe Kryetar i Bordit të Fondacionit për Shoqëri të Hapur në Shqipëri (Fondacioni Soros) nga janari 2002 deri në mars 2005.

4.2 AKSIONARËT E BANKËS

NIKO LEKA

Z. Leka ka një eksperiencë të gjatë dhe solide në sektorin financiar, në menaxhim si dhe në aktivitetet e biznesit. Aktualisht ai është Drejtor Ekzekutiv i Unionit Financiar Tiranë (UFT) nga viti 2014 deri në 2017 ka mbajtur pozicionin e Kryetarit të Bordit të Drejtorëve të Landeslease. Më parë z. Leka ka punuar si konsulent dhe anëtar i disa organizatave të ndryshme financiare dhe menaxhuese. Gjatë periudhës 1994-1995, z. Leka ka qenë Drejtor i Departamentit të Kreditit Urban (institucion mikro-financë) në Fondin Shqiptar të Zhvillimit dhe gjatë periudhës 1999-2002 ka qenë Anëtar i Bordit Ekzekutiv të Fondit Besa (institucion financiar i mikrokredisë).

Informacion mbi filialet e Bankës

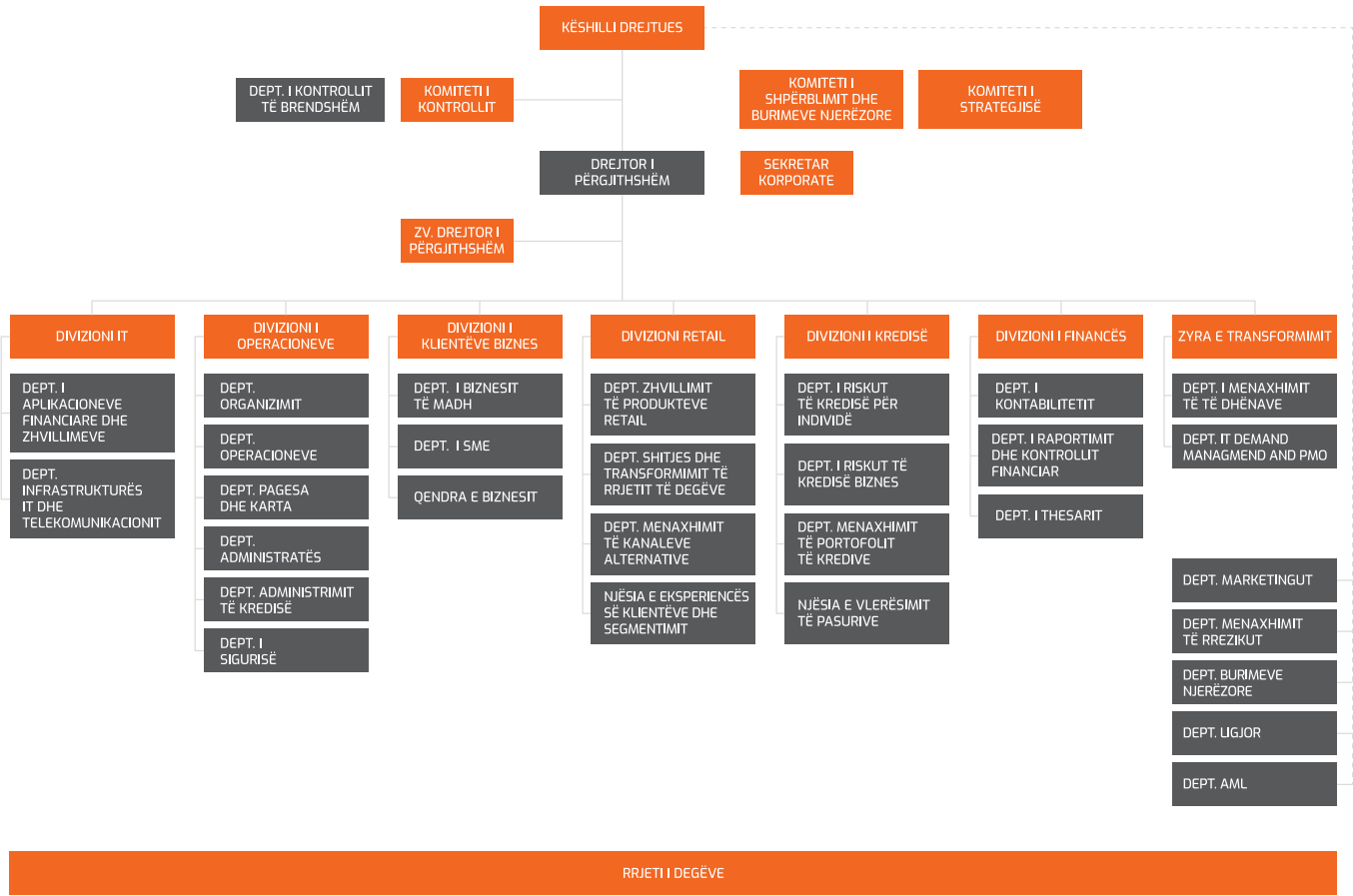
Në 22 dhjetor 2014, Union Bank bleu 100% të aksioneve të Landeslease Sh.a. Pas marrjes së miratimeve përkatëse, në tetor 2023, Banka rriti investimin e saj në filial duke blerë 124,434 aksione të reja në vlerën 124,434 mijë Lekë. Pas këtij transaksioni dhe ndryshimit të strukturës aksionere të filialit, më 31 dhjetor 2023, investimet në filialin arrijnë në 258,436 mijë Lekë (2022: 161,002 mijë Lekë) dhe përfaqësojnë 81% të kostos së të gjitha aksioneve të Landeslease Sh. a (shih shënimin 1) (2022: 100%). 19% e aksioneve të filialit zotërohen nga UFT.

Më 31 dhjetor 2023, kapitali aksionar i filialit i nënshkruar dhe i shlyer tërësisht, është 520,000 Mijë Lekë që përbëhet nga 520,000 (pesëqind e njëzet mijë) aksione me vlerë nominale 1,000 (një mijë) Lekë secili. Banka ka akorduar në total kredi për shumën 22.8 Milionë Euro filialit, duke respektuar limitet rregullatore dhe të brendshme për këtë ekspozim.

Landeslease Sh.a është një shoqëri anonime me NUIS K51629002M, që ushtron aktivitetin e qirasë financiare dhe është nën mbikëqyrjen e Bankës së Shqipërisë. Selia e Landeslease është në Rrugën "Mine Peza", Nd. 8, Nj. Ap.9, Tiranë.

4.3 INFORMACION MBI STRUKTURËN E ORGANIZIMIT, TË ADMINISTRIMIT DHE TË FUNKSIONIMIT TË BANKËS

Struktura Organizative e Union Bank

ASAMBLEJA E PËRGJITHSHME
E AKSIONARËVE

Të drejtat e aksionarëve për çështjet e lidhura me aktivitetin e bankës ushtrohen nëpërmjet Asamblesë së Përgjithshme të Aksionarëve i cili është organi suprem vendimarrës i bankës.

Asambleja e Përgjithshme miraton vendime për përcaktimin e politikave tregtare, emërimin dhe shkarkimin e anëtarëve të Këshillit Drejtues dhe të Komitetit të Kontrollit, emërimin dhe shkarkimin e ekspertëve kontabël të autorizuar dhe likuidatorit/ëve, përcaktimin e shpërblimeve të personave të përmendur më sipër, miratimin e pasqyrave financiare vjetore dhe të raporteve të ecursisë së veprimtarisë, përfaqësimin e Bankës në gjykatë, si dhe çdo çështje tjetër që përcaktohet nga ligji.

KËSHILLI DREJTUES

Këshilli Drejtues i Union Bank është një organ vendimarrës, i cili vendos objektivat afatmesëm të bankës, strategjinë dhe politikat e bankës, si dhe mbikëqyr përmbushjen e tyre.

Këshilli Drejtues zgjedh strukturën drejtuese të bankës (Drejtoria Ekzekutive) dhe drejtorët e divizioneve. Këshilli Drejtues mbikëqyr implementimin e politikave të Bankës nga Drejtoria, si dhe ecurinë e aktivitetit të bankës. Këshilli Drejtues është një organ që mbështet Drejtorinë me një rol këshillues. Në ushtrimin e detyrës së tij, Këshilli Drejtues udhëhiqet nga interesi i bankës për të siguruar cilësi në operacione, besim dhe ecuri të qëndrueshme në vite. Për këtë Këshilli Drejtues ka në konsideratë interesat e të gjitha palëve të interesuara në operacionet e bankës.

KËSHILLI DREJTUES

Edmond LEKA
Kryetar i Këshillit Drejtues

Niko LEKA
Zv. Kryetar i Këshillit Drejtues

Flutura VEIPI
Drejtoresh e Përgjithshme Ekzekutive
dhe Anëtare e vKëshillit Drejtues

Varuzhan PIRANJANI
Anëtar i Këshillit Drejtues

Henry Russell
Anëtar i Këshillit Drejtues

Teuta BALETA
Anëtare e Këshillit Drejtues

Gazmend KADRIU
Anëtar i Këshillit Drejtues

Kreshnik Dibra
Anëtar i Këshillit Drejtues

4.4 ORGANET DREJTUESE TË BANKËS

Këshilli Drejtues i Union Bank

Mblidhet periodikisht të paktën në 5 mbledhje kryesore në vit dhe sipas nevojës në mbledhje të ndërmjetme (2 mbledhje për vitin 2023) midis dy mbledhjeve kryesore. Në mbledhjet e Këshillit Drejtues diskutohen dhe miratohen: strategjia e përgjithshme dhe drejtimi i Bankës, vendime të rëndësishme organizative dhe kreditimi, si dhe monitorimi i menaxhimit të Bankës. Këshilli shqyrton dhe miraton çdo vit të gjitha politikat dhe procedurat kryesore operacionale të Bankës. Anëtarët e Këshillit Drejtues të Union Bank kanë të drejtën e votës dhe nuk mund të abstenojnë. Të gjithë vendimet e Këshillit Drejtues të Bankës janë të vlefshme nëse shumica e anëtarëve të Këshillit Drejtues pjesëmarrës në mbledhje voton në favor ose votim me 2/3 për vendimarrje specifike të rëndësishme.

Anëtarët e Këshillit Drejtues përzgjidhen me kujdesin e duhur në mënyrë që kualifikimet, përvoja dhe ekspertiza individuale të kombinohen në grup, në funksion të përdorimit sa më të mirë të kontributit të secilit në strategjinë dhe aktivitetin vendimarrës të Bankës.

Në tabelën si më poshtë, paraqitet kalendari i mbledhjeve dhe pjesëmarrjes së anëtarëve të Këshillit Drejtues për vitin 2023:

Nr. & tipi i mbledhjeve	Data e mbledhjes	Nr. i anëtarëve të komitetit - pjesëmarrës në mbledhje.
Mbledhja kryesore nr.1	30.01.2023	8/8 (100%)
Mbledhje e ndërmjetme nr. 1.1	01.03.2023	8/8 (100%)
Mbledhja kryesore nr.2	13.04.2023	7/8 (87.5%)
Mbledhja e ndërmjetme nr.2.1	23.05.2023	8/8 (100%)
Mbledhja kryesore nr.3	27.06.2023	8/8 (100%)
Mbledhja kryesore nr.4	22.09.2023	8/8 (100%)
Mbledhja kryesore nr.5	24.11.2023	8/8 (100%)

Këshilli Drejtues me qëllim realizimin sa më të plotë të përgjegjësive të tij ka themeluar komitete të përhershme dhe të përkohshme, si Komitetin e Kontrollit, Komitetin e Strategjisë (i përkohshëm) dhe Komitetin e Shpërblimit dhe Burimeve Njerëzore. Komitetet kanë në përbërjen e tyre më pak se 1/2 e anëtarëve të Këshillit Drejtues të Bankës duke synuar pjesëmarrje edhe të ekspertëve të pavarur.

1. Detyrat kryesore të Komitetit të Kontrollit janë të asistojë Këshillin Drejtues në mbikëqyrjen e:

- Integritetit të raporteve financiare të Bankës;
- Përputhshmërinë e Bankës me ligjet dhe rregulloret në fuqi;
- Procesit të përzgjedhjes dhe të performancës së audituesve të jashtëm;
- Performancës së njësisë së brendshme të auditit.

Komiteti i Kontrollit i Union Bank përbëhet nga tre anëtarë, nga të cilët njëri është Kryetar. Anëtarësia në Komitet sipas kërkesave rregullatore është e pavarur, njëri prej tyre është ekspert i jashtëm dhe nuk është pjesë e Këshillit Drejtues të Bankës, ndërsa Kryetari i Komitetit është edhe anëtar i Këshillit Drejtues.

Përbërja e Komitetit të Kontrollit është si në vijim:

• Teuta Baleta	Kryetar
• Sonila Biçaku	Anëtar, Ekspert i Jashtëm
• Varuzhan Piranjani	Anëtar

Në përbërje të Komitetit të Kontrollit është shtuar edhe "anëtari shok", në funksion të plotësimit të profilit profesional dhe planit të vijueshmërisë. Ai është Kreshnik Dibra, njëkohësisht edhe anëtar i Këshillit Drejtues të Bankës.

4.4 ORGANET DREJTUESE TË BANKËS

Në tabelën si më poshtë, paraqitet kalendari i mbledhjeve dhe pjesëmarrjes së anëtarëve të Komitetit të Kontrollit për vitin 2023:

Nr. & tipi i mbledhjeve *	Data e mbledhjes	Nr. i anëtarëve të komitetit, - pjesëmarrës në mbledhje.
Mbledhja kryesore nr.1	10.02.2023	4 / 4 (100%)**
Mbledhja kryesore nr.2	11.04.2023	4 / 4 (100%)**
Mbledhja e ndërmjetme nr.2.1	15.06.2023	4 / 4 (100%)**
Mbledhje kryesore nr.3	25.07.2023	4 / 4 (100%)**
Mbledhja e ndërmjetme nr.3.1	15.09.2023	4 / 4 (100%)**
Mbledhje kryesore nr.4	20.10.2023	4 / 4 (100%)**
Mbledhja kryesore nr.5	14.12.2023	4 / 4 (100%)**

**Bazuar në Statutin e Union Bank dhe rregulloret e Këshillit Drejtues dhe Komitetit të Kontrollit, Komiteti i Kontrollit mban së paku 5 mbledhje kryesore dhe /ose mbledhje të ndërmjetme aq sa është e nevojshme.*

*** Përfshirë anëtari i asociuar i Komitetit të Kontrollit*

2. Detyrat kryesore të Komitetit të Shpërblimit dhe Burimeve Njerëzore (KSHBNJ) është të asistojë dhe mbështesë Këshillin Drejtues të Union Bank në përgjegjësitë që Këshilli ka lidhur me çështje të Burimeve Njerëzore, të tilla si:

- Vendosjen dhe rishikimin e politikës së shpërblimeve në Union Bank në fusha si kompensimet dhe përfitimet e punonjësve;
- Politikat dhe procedurat që lidhen me punësimin dhe largimin nga puna të punonjësve në nivele të larta të Bankës;
- Shqyrtimin dhe rishikimin e zhvillimeve të rëndësishme në çështje si Kodi i Sjelljes;
- Politika që asistojnë në afrimin, mbajtjen, planet e zëvendësimit dhe zhvillimin e punonjësve në Union Bank.

Në përbërje të Komitetit të Shpërblimeve dhe Burimeve Njerëzore, sipas rregullores përkatëse, të paktën 1/3 është ekspert i jashtëm dhe të tjerët emërohen nga anëtarët e Këshillit Drejtues.

Përbërja e KSHBNJ është si në vijim:

• Edmond Leka	Kryetar
• Teuta Baleta	Anëtar
• Elton Çollaku	Anëtar, Ekspert i Jashtëm

Komiteti i Shpërblimeve dhe Burimeve Njerëzore i Union Bank mblidhet periodikisht të paktën në 3 mbledhje kryesore në vit dhe sipas nevojës në mbledhje të ndërmjetme midis dy mbledhjeve kryesore.

Në tabelën si më poshtë, paraqitet kalendari i mbledhjeve dhe pjesëmarrjes së anëtarëve të KSHBNJ për vitin 2023:

Nr. & tipi i mbledhjeve *	Data e mbledhjes	Nr. i anëtarëve të komitetit - pjesëmarrës në mbledhje.
Mbledhja kryesore nr.1	27.04.2023 - 04.05.2023	3/3 (100%)*
Mbledhja kryesore nr.2	19.06.2023	3/3 (100%)
Mbledhja e ndërmjetme nr.2.1	19.09.2023	3/3 (100%)
Mbledhje kryesore nr.3	4-12.12.2023	3/3 (100%)**

**Mbledhja u mbajt në dy sesione dt. 27.04.2023 & dt. 04.05.2023*

***Mbledhja u mbajt në dy sesione dt. 04.12.2023 & 12.12.2023*

4.4 ORGANET DREJTUESE TË BANKËS

3. Komitetit i Strategjisë i Union Bank (i përkohshëm) ka si qëllim që të këshillojë Këshillin Drejtues ose të përgatisë vendimet e tij në lidhje me çështje ose aktivitete që bien nën këtë fushë kryesore të vendimeve strategjike.

- Të tilla mund të jenë:
- Rishikimi i strategjisë së Bankës;
 - Ristrukturim madhor i brendshëm i Bankës;
 - Mundësi blerjeje (acquisition);
 - Planifikim i hapjes së një filiali; etj.

Përbërja e Komitetit të Strategjisë është si në vijim:

• Edmond Leka	Kryetar
• Flutura Veipi	Anëtar
• Henry Russell	Anëtar
• Niko Leka	Anëtar

Në tabelën si më poshtë, paraqitet kalendari i mbledhjeve dhe pjesëmarrjes së anëtarëve të Komitetit Strategjisë për vitin 2023:

Nr. & tipi i mbledhjeve	Data e mbledhjes	Nr. i anëtarëve të komitetit - pjesëmarrës në mbledhje.
Mbledhja kryesore nr.1	23.1.2023	4/4(100%)
Mbledhja kryesore nr.2	21.06.2023	4/4(100%)
Mbledhja kryesore nr.3	23.09.2023	4/4(100%)
Mbledhja e ndërmjetme nr.4	15.11.2023	4/4(100%)

4.4 ORGANET DREJTUESE TË BANKËS

DREJTORIA EKZEKUTIVE

Flutura VEIPI
Drejtoresh e Përgjithshme Ekzekutive

Suela BOKSHI
Zv. Drejtore e Përgjithshme & Drejtore e Divizionit të Operacioneve

MENAXHIMI I LARTË

Arden ZIKAJ
Drejtore e Divizionit të Financës

Enkeleda HASHO
Drejtore e Divizionit të Shitjeve

Gent DRITA
Drejtore e Divizionit të Kredisë

Fatbardha Rino
Drejtore e Divizionit Retail

Irena Rushaj
Drejtore e Divizionit IT

4.4 ORGANET DREJTUESE TË BANKËS

Qeverisja Korporative

Union Bank është e angazhuar për respektimin e standardeve më të larta të qeverisjes, sigurimin e transparencës, llogaridhënies dhe sjelljes etike në të gjitha operacionet e saj, për të siguruar përputhshmëri me kuadrin ligjor dhe atë rregullator si dhe për përmbushjen me sukses të qëllimeve afatgjata në përputhje me planin e saj të biznesit.

Praktikat tona të qeverisjes mbajnë në konsideratë parimet e përgjithshme të drejtimit të brendshëm në funksion të ndërtimit të një kulture përgjegjësie dhe besimi të ndërsjelltë mes aksionerëve, drejtuesve, për të mbrojtur interesat e palëve të interesuara dhe mbështetur për arritje të objektivave strategjike.

Angazhimi ynë për një ndjenjë të lartë **transparence** siguron që të gjithë palët e interesuara të kenë akses në informacion të qartë dhe gjithëpërfshirës në lidhje me operacionet dhe praktikat e qeverisjes së bankës. Ne jemi të përkushtuar për të ruajtur transparencën në të gjitha deklaratat tona dhe të ofrojmë informacione të detajuara mbi performancën tonë financiare, iniciativat strategjike dhe strukturat e qeverisjes.

Këtë vit, Banka ka përmirësuar raportimin vjetor duke përfshirë deklaratën e oreksit ndaj rrezikut, informacion më të detajuar mbi takimet e Këshillit Drejtues gjatë periudhës raportuese, duke siguruar që palët e interesuara të jenë të mirëinformuara për performancën dhe qeverisjen e saj.

Kodi ynë i Etikës përshkruan standardet e sjelljes që priten nga të gjithë punonjësit dhe anëtarët e Bordit, duke përforcuar angazhimin tonë për vendimarrje etike. Ne promovojmë një kulturë të integritetit dhe llogaridhënies në të gjitha praktikat e biznesit, duke siguruar që konsideratat etike janë në ballë të proceseve të vendimarrjes.

Politikat e konfliktit të interesit sigurojnë që të gjitha transaksionet të jenë transparente dhe të kryhen në interesin më të mirë të bankës dhe palëve të saj të interesuara. Banka publikon tepricat dhe veprimet me palët e lidhura me të, si pjesë e raportimit të pasqyrave financiare (Seksioni 36 më poshtë raportimi 31.12. 2023).

Ruajtja e integritetit në të gjitha operacionet tona është thelbësore për qasjen tonë të qeverisjes. Ne mbajmë standarde të larta etike dhe sigurojmë që proceset tona të vendimarrjes të pasqyrojnë vlerat tona thelbësore. Kontrollat e brendshme dhe praktikat më të mira të menaxhimit të rrezikut janë krijuar për të mbështetur sjelljen etike dhe vendimarrjen. Çdo çështje etike ose konflikt interesi trajtohet menjëherë dhe në mënyrë transparente, duke përforcuar angazhimin tonë për integritet.

Përgjegjësia për **llogaridhënien** është një gur themel i praktikave tona të qeverisjes.

Mbikëqyrja efektive është thelbësore për të siguruar që kuadri ynë i qeverisjes funksionon në mënyrë optimale. **Këshilli Drejtues** dhe komitetet ofrojnë mbikëqyrje rigoroze të menaxhimit dhe performancës organizative. **Komiteti i Kontrollit, Komiteti i Strategjisë** dhe komitetet e tjera kyçe të bankës, luajnë role jetike në monitorimin e performancës, menaxhimin e rreziqeve dhe sigurimin e pajtueshmërisë me kuadrin ligjor dhe atë rregullator.

Kjo mbikëqyrje mbështetet nga auditimet e rregullta të brendshme dhe të jashtme, të cilat na ndihmojnë të mbajmë standarde të larta të qeverisjes.

Performanca e anëtarëve të Këshillit Drejtues vlerësohet çdo vit përmes procesit të vlerësimeve dhe rishikimeve të jashtme, në kuadër të kërkesës rregullatore, duke siguruar përmirësim të vazhdueshëm dhe efektivitet në qeverisjen e Bankës.

Mekanizmat kontrollues sipas linjave të kontrollit, si pjesë e kuadrit të qeverisjes, përfshijnë një tërësi mekanizmash kontrolli për të siguruar mbikëqyrje dhe pajtueshmëri dhe një qeverisje efektive, menaxhim të rrezikut dhe kontroll të brendshëm. Banka aplikon një ndarje të qartë të përgjegjësisë dhe gjithë linjave të raportimit, duke siguruar drejtësi, përgjegjësi dhe efektivitet.

Qeverisja korporative nëpërmjet kodit të brendshëm të drejtimit, siguron se Banka operon duke patur:

- Ndarje të qartë të detyrave midis strukturave që menaxhojnë rreziqet, që mbikëqyrin rreziqet dhe atyre që ofrojnë siguri të pavarur;
- Komunikim dhe raportim efektiv ndërmjet këtyre tre linjave, duke siguruar përafrim me objektivat strategjike të bankës dhe oreksin ndaj rrezikut;
- Parimet e drejtësisë, përgjegjësisë dhe efektivitetit të cilat janë ndërtuar në kuadrin e qeverisjes dhe strukturës organizative të bankës.

4.5 INFORMACION I PËRGJITHSHËM MBI GRUPIN E KONSOLIDUAR

Në strukturën e Grupit të UFT janë në përbërje edhe këto kompani të renditura më poshtë:

Unioni Financiar Prishtinë Shpk (“UFP”) UFP është një kompani me përgjegjësi të kufizuar që operon në Kosovë. NUIS i tij është NRB80073291. Ai është përfaqësues kontraktual i Western Union Financial Services INC në Kosovë dhe ushtron aktivitetin që nga 1 janari 2004. UFP është një institucion financiar që ushtron aktivitetin e transfertave të parave dhe është nën mbikëqyrjen e Bankës Qendrore të Kosovës. Selia e UFP është në Rr. Perandori Justinian IE, Qyteza Pejton, Prishtinë, Kosovë.

Unija Finansiska Skopje Doo (“UFS”) UFS është një kompani me përgjegjësi të kufizuar, e themeluar në Republikën e Maqedonisë me vendim të Gjykatës së Shkupit Nr. 5710/03, datë 16 janar 2004. NUIS i tij është NIT4030004498497 dhe është përfaqësues kontraktual i Western Union Financial Services INC në Maqedoninë e Veriut. Ai ushtron aktivitetin e transfertave të parave në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe autoriteti mbikëqyrës i kësaj veprimtarie është Banka Popullore e Maqedonisë së Veriut. Selia e UFS është në Rr. Goce Dellcev, Shkup, Maqedoni e Veriut.

Union of Financial Corners (“UFC”) UFC është një institucion financiar i themeluar në 1 maj 2005 në Gjenevë, Zvicër dhe ka NUIS CHE112 349585. UFC është përfaqësues kontraktual i Western Union Financial Services INC në Zvicër dhe ofron shërbimin e transfertave të parasë. Autoriteti mbikëqyrës është ARIF. Selia e UFC është në Gjenevë, Zvicër.

Paylink Sha (“Paylink”) Paylink është një kompani financiare e licensuar nga Banka e Shqipërisë për të kryer shërbimet e procesimit të kartave si dhe shërbimeve të tjera lidhur me to. NUIS i tij është L22112003M dhe ka filluar aktivitetin në Shtator 2012. Selia e Paylink sha është në Autostradën Tiranë-Durrës, km 8, Tiranë.

Auto City Sha (“Auto city”) Investimi në Auto City është bërë në 26 Dhjetor 2012. Auto City është një kompani që nuk operon në sektorin financiar dhe ka NUIS K81918006B. Selia e Auto City është në autostradën Tiranë-Durrës, km 6, Tiranë. Kjo kompani ofron shërbime për utilitete si dhe ekspozim, ambiente me qira, etj.

Union Net Kroaci (“UUK”) UUK është një institucion financiar i themeluar në 10 Mars 2016 në Zagreb, Kroaci dhe ka NUIS HR74536886827. UUK është përfaqësues kontraktual i Western Union Financial Services INC në Kroaci dhe ofron shërbimin e transfertave të parasë. Autoriteti mbikëqyrës është HANFA.

Landeslease sh.a. duke zotëruar 19 % të aksioneve prej fundit të vitit 2023 (detaje më sipër, seksioni “Informacion mbi filialet e Bankës”).

Mjedisi Makroekonomik dhe Sistemi Bankar në Shqipëri

5

MJEDISI MAKROEKONOMIK DHE SISTEMI BANKAR NË SHQIPËRI

5.1 MJEDISI MAKROEKONOMIK I JASHTËM⁵

Aktiviteti ekonomik botëror është zgjeruar gjatë periudhës. Zhvillimet përgjithësisht pozitive në tregun e punës, ecuria e mirë në sektorin e shërbimeve dhe mbështetja fiskale në rajonet e zhvilluara, mbështetjen ecurinë e mirë të konsumit dhe të investimeve private pavarësisht kushteve më të shtrënguara monetare.

Presionet inflacioniste kanë rënë më shpejt nga pritjet në shumicën e rajoneve, si pasojë e normalizimit të politikës monetare, efektit bazë dhe rënies së çmimeve veçanërisht në tregjet e energjisë.

Ekonomia botërore pritet të vijojë të rritet në mënyrë të qëndrueshme por të ngadaltë gjatë periudhës 2024-2025, e kryesuar nga rajonet në zhvillim.

Niveli i pasigurisë mbetet i lartë dhe i ndikuar nga shpejtësia e rënies së inflacionit, kostot ekonomike të konsolidimit fiskal të orientuar drejt uljes së borxhit, përshkallëzimi i tensioneve gjeopolitike të cilat mund të gjenerojnë goditje të reja ndaj zinxhirëve të prodhimit, si dhe ndryshimet strukturore të nxitura nga ndryshimet e klimës dhe teknologjisë.

Ekonomia e Eurozonës u karakterizua nga mungesa e rritjes në gjysmën e dytë të vitit 2023, duke reflektuar dobësimin e kërkesës së jashtme dhe tkurrjen e prodhimit dhe investimeve në kushtet e rritjes së kostove të financimit. Normat e inflacionit erdhën në rënie, por mbeten mbi objektivin e Bankës Qendrore Evropiane.

Kjo e fundit ka vijuar me normalizimin e politikës monetare, duke realizuar rritjen e fundit në shtator 2023. Transmetimi i fortë monetar është pasuar me rritjen në tërësi të normave të interesit në treg dhe rënien e kërkesës për kredi.

Megjithë pasiguritë, rritja ekonomike e Eurozonës pritet të rigjallërohet gradualisht gjatë këtij viti, ndërsa presionet inflacioniste pritet të lehtësohen dhe norma e inflacionit të rikthehet në objektivin e BQE-së në vitin 2025.

FMN-ja parashikon që inflacioni në shkallë botërore do të bjerë mesatarisht nga niveli 6.8% në vitin 2023, në 5.8% dhe 4.4%, respektivisht në vitet 2024 dhe 2025. Rreziqet afatshkurtra ndaj perspektivës së ekonomisë botërore vlerësohen të balancuara në kushtet e frenimit të inflacionit dhe neutralizimit të goditjeve në kahun e ofertës. Gjithsesi, niveli i pasigurisë mbetet i lartë dhe i ndikuar nga rreziqe që lidhen me ecurinë e ardhshme të inflacionit, kostot ekonomike të konsolidimit fiskal me synim uljen e niveleve të borxhit, përshkallëzimi i tensioneve gjeopolitike të cilat mund të gjenerojnë goditje të reja ndaj zinxhirëve të prodhimit, si dhe me ndryshimet strukturore të nxitura nga ndryshimet e klimës dhe teknologjisë.

⁵- Marrë nga Raporti i Stabilitetit Financiar 6MII2023 Seksioni 1.2.

5.2 MJEDISI MAKROEKONOMIK NË VEND⁶

Sektori real dhe tregu i punës

Në fund të tremujorit të fundit të vitit, norma e rritjes vjetore të ekonomisë ishte rreth 3.8%. Nga këndvështrimi sektorial, rritja ekonomike ka pasur një bazë të gjerë, por rritja më e fortë është regjistruar në sektorin e shërbimeve. Të dhënat e periudhës tregojnë që rritja ka ardhur kryesisht nga aktivitetet e klasifikuara si: "ndërtim", "administrim publik, arsim dhe shëndetësi", "aktivitete profesionale, administrative" dhe "pasuri të paluajtshme". Edhe nga ana e kërkesës, rritja ekonomike kishte një bazë të gjerë, por u mbështet kryesisht nga konsumi final dhe investimet e sektorit privat. Rënia në flukset e importeve të mallrave dhe shërbimeve, shoqëruar me zgjerimin e eksporteve të tyre, ka ndikuar gjithashtu në kahun pozitiv. Treguesi i ndjesisë ekonomike është rritur, duke sinjalizuar besimin e qëndrueshëm të bizneseve dhe familjeve në ecurinë e ekonomisë. Punësimi u rrit me 0.6% në terma vjetorë. Kjo ecuri reflektoi rritjen e numrit të të punësuarve në sektorin privat, kryesisht në degën e shërbimeve. Si rrjedhojë, norma e papunësisë u ul në nivelin 10.7% kundrejt 10.8% një vit më parë. Papunësia për grup-moshën 30-64 vjeç është 7.9%, lehtësisht më e lartë se një vit më parë (7.6%). E njëjta prirej vërehet edhe në treguesin e papunësisë të rinjtë (15-29 vjeç), e cila arriti në nivelin 22.0%, duke regjistruar një rritje vjetore prej rreth 0.6 pikë përqindjeje.

Në sektorin shtetëror dhe në atë privat ka vijuar rritja e pagave. Në terma vjetorë, norma mesatare e rritjes së pagave arriti në rreth 14% gjatë tremujorit të katërt të vitit, duke reflektuar rritjen e pagave në sektorin privat (rreth 12%) dhe në sektorin publik (rreth 18%). Në sektorin privat, rritja e pagave është shtrirë në të gjithë sektorët, por mbetet më e theksuar në sektorin e shërbimeve.

Zhvillimet monetare dhe fiskale

Ecuria e inflacionit shënoi rënie të vazhdueshme. Norma mesatare e inflacionit vjetor zbriti në nivelin 4.0% në dhjetor 2023 kundrejt 7.4% një vit më parë. Kjo ecuri e çmimeve ka reflektuar efektin e normalizimit të politikës monetare, mbiçmimin e monedhës vendase dhe rënien e inflacionit të importuar, si edhe efektin e bazës së krahasimit. Nga ana tjetër, qëndrueshmëria e rritjes së aktivitetit ekonomik në vend, shoqëruar me zhvillimet pozitive në tregun e punës dhe të pagave, kanë kontribuar në qëndrueshmërinë e presioneve të brendshme inflacioniste.

Për këto arsye, në muajin nëntor, Banka e Shqipërisë e rriti normën bazë të interesit me 0.25 pikë përqindje, në nivelin 3.25%. Megjithëse presionet inflacioniste duken përgjithësisht në rënie, politika monetare do të mbetet e orientuar prej ecurisë së të dhënave dhe analizës së faktorëve të rrezikut.

Gjatë periudhës, politika fiskale ka qenë në tërësi konsoliduese. Objektivat për deficitin buxhetor u përmbushën në muajin e fundit të vitit, kur u përshpejtua realizimi i shpenzimeve publike të planifikuara.

Në raport me PBB-në, treguesit e qëndrueshmërisë fiskale – deficitin buxhetor dhe borxhi publik në total – kanë shfaqur një rënie të ndjeshme gjatë vitit 2023. Në fund të dhjetorit 2023, balanca buxhetore regjistroi një deficit prej rreth 30 miliardë lekësh kundrejt një deficit prej 80 miliardë lekësh një vit më parë. Ngushtimi i deficitit fiskal në terma vjetorë ka ardhur për shkak të rritjes më të lartë të të ardhurave me rreth 70 miliardë lekë ose me 12%. Të ardhurat nga tatimet dhe doganat u rritën me rreth 32 miliardë lekë ose me 8%. Nga ana tjetër, shpenzimet u rritën me rreth 24 miliardë lekë ose me rreth 4%, dhe u orientuan drejt shpenzimeve korrente për fondet speciale dhe ato për paga. Deficiti buxhetor është financuar më shumë nga huamarrja e huaj sesa ajo e brendshme.

6- Marrë nga Raporti i Stabilitetit Financiar 6MII2023 Seksioni 1.3

5.3 SEKTORI BANKAR NË SHQIPËRI⁷

Zhvillimet kryesore në sektorin bankar

Gjatë gjysmës së dytë të vitit 2023, pesha e aktiveve të sistemit financiar ndaj Prodhimit të Brendshëm Bruto (PBB) u rrit me 2 pikë përqindjeje, në nivelin 93.9%. Në terma vjetorë, ky tregues ka rënë me 2.6 pikë përqindje, dhe kjo lidhet me faktin që norma vjetore e rritjes së PBB-së ishte më e lartë në krahasim me atë të rritjes së bilancit të sistemit financiar. Në këtë rënie, sektori bankar ka kontribuar me pothuaj 3 pikë përqindje. Brenda sistemit financiar, sektori bankar vijon të mbizotërojë me gati 91% të totalit të aktiveve. Ekspozimi i sektorit bankar ndaj sektorit jobankar mbetet i ulët dhe i qëndrueshëm, ndërsa ndjeshmëria e sektorit jobankar ndaj veprimtarisë së sektorit bankar mbetet e lartë dhe ka shënuar rritje gjatë periudhës. Banka e Shqipërisë monitoron rregullisht treguesit e ndërlidhjes në kuadër të vlerësimit periodik të rreziqeve sistemike. E gjithë rritja e bilancit të sektorit bankar për vitin 2023, prej rreth 5%, u përqendrua në gjashtëmujorin e dytë të vitit. Vlera e raportuar e aktiveve u rrit me 100 miliardë lekë gjatë periudhës duke arritur në rreth 1,960 miliardë lekë në fund të vitit. Kontributin kryesor në rritjen e aktiveve e ka dhënë zgjerimi i investimeve në tituj me rreth 50 miliardë lekë dhe atyre në kredi me rreth 30 miliardë lekë. Veprimet me thesarin dhe ndërbankare u shtuan me 40 miliardë lekë nga rritja në zërin "marrëdhënie me bankën qendrore".

Pesha e aktiveve dhe detyrimeve në valutë ndaj totalit të bilancit ka mbetur e qëndrueshme. Në fund të periudhës, aktivet dhe detyrimet e sektorit bankar në valutë zinin përkatësisht 51% dhe 50% të totalit të bilancit, dhe këto raporte janë ruajtur gjatë periudhës pavarësisht efektit të mbiçmimit të kursit të këmbimit. Në terma vjetorë, aktivet dhe detyrimet në valutë u zgjeruan me 1% dhe 2%, por të korrigjuara për efektin e ndryshimit të kursit të këmbimit, këto norma rritjeje llogariten përkatësisht në 10% dhe 12%. Efekti statistikor i mbiçmimit të kursit të këmbimit të lekut, në krahasim me një vit më parë, ishte negativ, dhe ky efekt e pakësoi me rreth 30 miliardë lekë vlerën e raportuar të bilancit valutor të sektorit bankar. Në krahasim me gjysmën e parë të vitit, efekti statistikor paraqitet më i ulët, ndërkohë që në tremujorin e tretë të vitit ky efekt rezultoi pozitiv.

Financimi i veprimtarisë së bankave ka vijuar të mbështetet në depozitat dhe fondet e veta, ndërkohë që rritja më e madhe e aktiveve ndaj detyrimeve me jorezidentët ka zgjeruar pozicionin kreditor të bankave vendase. Depozitat dhe fondet e veta zënë 93% të totalit të pasivit dhe kjo strukturë ka qenë e qëndrueshme gjatë periudhës. Varësia ndaj burimeve të huaja të financimit mbetet e ulët megjithatë për periudhën shënoi rritje, si pasojë e rritjes së detyrimeve të bankave ndaj jorezidentëve. Rritja e detyrimeve ka ardhur si rezultat i zgjerimit të veprimeve me klientët në formën e depozitave dhe burimeve të përhershme në formën e borxhit të varur. Të dy këta zëra zënë një peshë të konsiderueshme në strukturën e detyrimeve ndaj jorezidentëve, prej 53% dhe 17%. Indeksi i shëndetit bankar tregon që situata e përgjithshme e sektorit bankar është përmirësuar gjatë periudhës. Indeksi i shëndetit bankar i llogaritur me të dhënat e fundit të periudhës shënoi vlerën 0.36, duke shfaqur një përmirësim ndaj situatës së gjashtë muajve dhe një viti më parë.

Kredia

Teprica e kredisë bankare është rritur gjatë periudhës dhe në terma vjetorë. Në fund të periudhës stoku i kredisë arriti në 740 miliardë lekë nga të cilat 400 miliardë lekë janë kredi të dhëna në monedhën vendase. Në terma relativë, kredia u rrit me 4% në krahasim me gjashtë muaj më parë dhe me 3% ndaj një viti më parë. Në zgjerimin e tepricës së kredisë gjatë periudhës ka ndikuar rritja e ndjeshme në kredinë për prona të paluajtshme, për sektorin e individëve, ashtu edhe për atë të bizneseve. Nga ana tjetër, kredia afatshkurtër ka ardhur në rënie, ndërsa ajo afatmesme qëndroi e pandryshuar. Rritja e tepricës së kredisë në krahasim me një vit më parë, është mbështetur nga ecuria e portofolit të kredisë në lekë, kredisë për individët, dhe kredisë afatgjatë. Kredia për individë është zgjeruar me ritme veçanërisht të shpejta gjatë periudhës dhe ndryshimi vjetor në fund të vitit arriti në 9%. Kredia në lekë u zgjerua me 14%, ndërsa ajo në valutë e shprehur në lekë u tkurr me 7%. Duke korrigjuar efektin statistikor të kursit të këmbimit, i cili ishte negativ për rreth 32 miliardë lekë, ndryshimi vjetor i kredisë në valutë do të rezultonte pozitiv për rreth 2%, ndërsa rritja e tepricës së kredisë do të ishte rreth **8%**.

Kredia për jorezidentët ra lehtë gjatë periudhës dhe pesha e saj ndaj kredisë së përgjithshme të sektorit bankar mbetet e ulët. Në fund të vitit 2023, kredia për jorezidentët ishte rreth 30 miliardë lekë ose sa 4% e tepricës së kredisë së sektorit bankar. Norma e peshuar e interesit për të gjitha kreditë e reja të akorduara gjatë periudhës mbeti pothuajse e pandryshuar, në 6.3%.

7- Marrë nga Raporti i Stabilitetit Financiar 6MII2023 Seksioni 3.1

5.3 SEKTORI BANKAR NË SHQIPËRI⁷

Depozitat

Depozitat u zgjeruan gjatë periudhës dhe në terma vjetorë, duke ruajtur strukturën e tyre. Rritja lidhet me zgjerimin e llogarive rrjedhëse të individëve dhe të bizneseve, dhe të depozitave me afat të individëve. Kjo rritje është e shpërndarë në mënyrë të krahaseshme midis depozitave në lek dhe valutë. Struktura e depozitave sipas afatit, sektorëve dhe valutës ka mbetur përgjithësisht e pandryshuar, por gjatë viteve të fundit është vënë re një rritje e lehtë e peshës së llogarive rrjedhëse dhe depozitave të bizneseve. Vëllimi i depozitave sipas afatit është i shpërndarë në mënyrë pothuajse të barabartë midis llogarive rrjedhëse dhe depozitave me afat që zënë përkatësisht 44% dhe 43% të totalit, ndërsa depozitat e individëve dhe depozitat në valutë zënë përkatësisht 78% dhe 53% të stokut të përgjithshëm të depozitave.

Rritja e regjistruar gjatë periudhës dhe në terma vjetore ishte rreth 6-7% dhe në fund të vitit depozitat arritën në 1,600 miliardë lekë. Depozitat në lekë u zgjeruan me 6%, ndërsa ndryshimi vjetor i këtij treguesi ishte 7%. Për depozitat në valutë, këto ndryshime ishin përkatësisht 7% dhe 5%. Në vlerë absolute, ndryshimi i depozitave në lekë dhe në valutë gjatë periudhës ishte përkatësisht 44 dhe 56 miliardë lekë, ndërsa në krahasim me një vit më parë ato u zgjeruan me 50 dhe me 40 miliardë lekë. Të shprehura në monedhën origjinale, ose të korrigjuara për efektin statistikor të kursit të këmbimit³⁷ depozitat në valutë u shtuan me rreth 10% gjatë periudhës dhe me 14.4% kundrejt një viti më parë.

Depozitat me afat u zgjeruan me rreth 8% në terma vjetorë dhe kanë vijuar të japin një kontribut të rëndësishëm në rritjen e depozitave të përgjithshme. Stoku i depozitave pa afat qëndroi thuhajse i pandryshuar gjatë periudhës dhe ra me 6% ndaj një viti më parë.

Rritja e depozitave në lekë me 7%, pasqyron zgjerimin e llogarive rrjedhëse të bizneseve dhe individëve dhe zgjerimin e depozitave me afat të individëve. Rritja mesatare vjetore e depozitat në euro prej gati 15%, lidhet me zgjerimin e konsiderueshëm të depozitave me afat të individëve dhe të bizneseve. Depozitat me afat të bizneseve dhe individëve në euro në fund të periudhës ishin përkatësisht 16% dhe 25% më të larta në krahasim me nivelin e një viti më parë, ndërsa ndryshimi vjetor në depozitat e përgjithshme në euro të secilit sektor ishte 22% dhe 15%. Rritja e depozitave në euro gjatë gjysmës së dytë të vitit 2023 ishte dukshëm më e lartë në krahasim me gjashtëmujorin e mëparshëm, dhe pothuajse e njëjtë me atë të gjashtëmujorit të dytë të vitit 2022. Periudha u karakterizua nga rritja e mëtejshme e normave të interesit të depozitave për të dy sektorët dhe për të tri monedhat kryesore dhe rritje e flukseve të depozitave të reja veçanërisht për euron. Në fund të periudhës normat e peshuara të interesit për depozitat e reja të bizneseve dhe individëve në lek ishin përkatësisht 2.6% dhe 1.6% ndërsa normat për depozitat e reja me afat në monedhën euro, për bizneset dhe individët, arritën në 1.7% dhe 1%.

Rezultati financiar

Gjatë vitit 2023, sektori bankar përmirësoi në mënyrë të ndjeshme treguesit e përfitueshmërisë. Fitimi i akumuluar gjatë vitit shënoi vlerën 32.5 miliardë lekë, rreth 50% më i lartë se fitimi i realizuar një vit më parë. Rritja e fitimit është pasqyruar në tregues më të lartë mesatarë të rentabilitetit të sektorit bankar; kthimi nga aktivet (RoA) rezultoi 1.7% dhe kthimi nga kapitali (RoE) rezultoi 17.3%. Një vit më parë këta tregues ishin përkatësisht 1.2% dhe 12.3%. Përmirësimi i fitimit ka ardhur kryesisht si rezultat i rritjes në të ardhurat neto nga interesat, në vijim të zgjerimit të marzhit të interesave. Sektori bankar raportoi rritje edhe në të ardhurat nga veprimtaritë e tjera, si rrjedhojë e kthimit të humbjeve nga instrumentet financiare në vlera pozitive. Nga ana tjetër, shpenzimet e veprimtarisë dhe ato për provigjione janë rritur, duke ndikuar negativisht në fitimin e sektorit bankar. Të ardhurat nga komisionet kanë vijuar të rriten dhe janë kthyer në një burim të rëndësishëm të ardhurash për sektorin bankar gjatë viteve të fundit.

Të ardhurat neto nga interesat, u rritën me 17.5 miliardë lekë në krahasim me një vit më parë, duke arritur në rreth 70 miliardë lekë.

5.3 SEKTORI BANKAR NË SHQIPËRI

Rritja vjetore në rezultatin neto nga interesat për aktivitetin e bankave në monedhën vendase dhe në valutë ishte e krahaseshme. Të ardhurat nga interesat deri në fund të vitit llogariten në 83.4 miliardë lekë ose 22.6 miliardë më shumë në krahasim me një vit më parë, ndërkohë që shpenzimet për interesat ishin 5.1 miliardë lekë më të larta dhe arritën në rreth 14 miliardë lekë.

Rritja e të ardhurave nga interesi u pasqyrua edhe në rritjen e marzhit neto nga interesat, në 4.3% nga 3.5% një vit më parë. Të ardhurat jo nga interesat të mbledhura nga bankat gjatë periudhës u rritën me 5.4 miliardë lekë, në nivelin 18.6 miliardë lekë, kryesisht pasi sektori bankar raportoi një fitim në vlera të vogla nga instrumentet financiare, të cilat gjatë vitit të kaluar kishin akumuluar humbje në nivelin 4.1 miliardë lekë. Të ardhurat nga komisionet gjatë vitit 2023 ishin rreth 1.6 miliardë lekë më shumë nga vlera prej 15 miliardë lekësh e regjistruar një vit më parë, duke kontribuar më tej në rritjen e fitimit të sektorit.

Për shkak të rritjes më të shpejtë të të ardhurave, niveli i mbulimit të kostove të veprimtarisë nga të ardhurat e bankave është përmirësuar. Në krahasim me një vit më parë shpenzimet e veprimtarisë u rritën me 8 miliardë lekë në rreth 46.5 miliardë lekë. Raporti i shpenzimeve të veprimtarisë ndaj të ardhurave u ul ndjeshëm gjatë periudhës, në 53% nga 59%. Shpenzimet për provigjione për kredi gjatë vitit 2023 u rritën me 1.6 miliardë lekë kundrejt një viti më parë, në rreth 5.7 miliardë lekë. Në të njëjtën kohë, sektori bankar vazhdoi të raportojë rimarrje të shpenzimeve për provigjionimin e mjeteve të tjera financiare, por kjo vlerë ishte disi më e vogël në krahasim me atë të vitit 2022. Në total, shpenzimet për provigjione u rritën me 2.3 miliardë lekë, duke arritur në 3.8 miliardë lekë në fund të periudhës.

Përmirësimi i rezultatit financiar ka pasur një shpërndarje më të mirë midis bankave. Duke analizuar shpërndarjen e vlerave të treguesit të kthimit nga aktivet (RoA), vërehet se bankat që e kanë këtë tregues midis 2-3% zotërojnë rreth 29% të aktiveve të sektorit bankar, kundrejt një mesatare prej më pak se 10% e llogaritur për gjashtëmujorët përkatës të viteve 2020-2022. Pjesa më e madhe e bankave, që mbajnë rreth gjysmën e aktivit të përgjithshëm të sektorit bankar, raportojnë një tregues të kthimit nga aktivet në intervalin 1-2%.

Të ardhurat dhe shpenzimet e sektorit bankar për vitet 2020-2023 (mld Lekë)⁸

KODI	PËRSHKRIMI I TREGUESIT	T IV 2019	T IV 2020	T IV 2021	T IV 2022	T IV 2023	Y '23# NË %
1	Të ardhura nga interesi	49,814	50,414	53,334	60,789	83,360	37%
2	Shpenzime interesi	8,159	7,623	7,363	8,775	13,871	58%
3	Të ardhurat neto nga interesi (1-2)	41,655	42,791	45,971	52,014	69,489	34%
4	Të ardhura jo nga interesi	14,084	16,289	17,964	13,241	18,592	40%
4.1	Gjoba dhe komisione të arkëtueshme	11,054	10,869	13,358	14,953	16,566	11%
4.2	Humbjet ose fitimet nga instrumentat financiarë	1,517	2,654	1,151	(4,098)	423	-110%
4.3	Fitimi nga pjesëmarrjet në shoqëri të lidhura	57	14	263	323	126	-61%
4.4	Të ardhura të tjera	1,456	2,752	3,192	2,064	1,477	-28%
5	Të ardhurat bruto (3+4)	55,739	59,079	63,934	65,255	88,081	35%
6	Shpenzime jo interesi	33,665	33,995	37,667	38,604	46,595	21%
6.1	Shpenzime për personelin	11,344	11,469	12,239	13,009	15,685	21%
6.2	Shpenzime të tjera	22,321	22,525	25,429	25,595	30,910	21%
7	Provigjonet (neto)	-83	5,404	1,218	1,500	3,813	154%
7.1	Provigjonet për kreditë e humbura	182	7,245	841	4,091	5,721	40%
7.2	Provigjonet për mjete të tjera financiare	-265	(1,842)	377	(2,591)	(1,908)	-26%
8	Të ardhurat neto (përpara zërave të jashtëzakonshëm) (5-(6+7))	22,157	19,681	25,049	25,152	37,673	50%
9	Taksat mbi të ardhurat	2,263	2,806	3,415	3,474	5,191	49%
10	Të ardhurat neto (pas zërave të jashtëzakonshëm) (8-(9+10))	19,894	16,875	21,634	21,678	32,483	50%

5.3 SEKTORI BANKAR NË SHQIPËRI

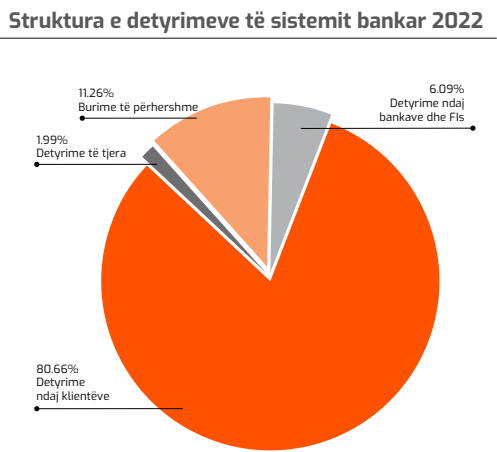
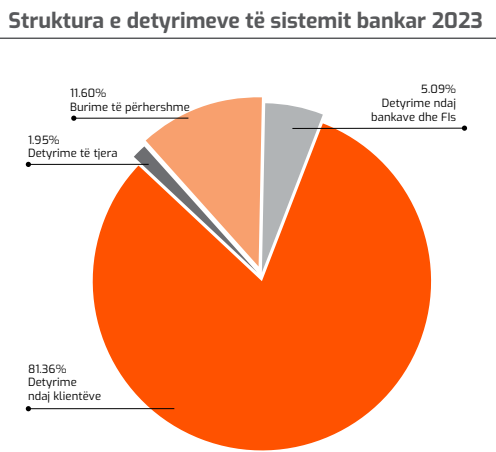
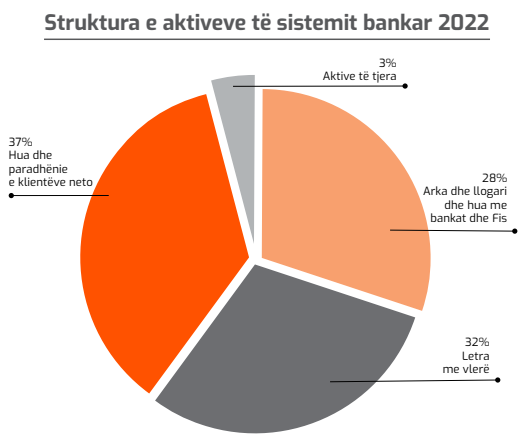
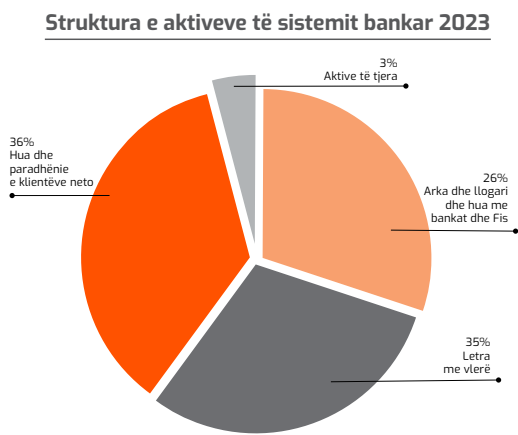
Kapitalizimi i veprimtarisë

Rritja e kapitalit rregullator të bankave gjatë periudhës solli rritjen e normës së mjaftueshmërisë së kapitalit në nivelin 19.4% në fund të vitit 2023. Ky tregues për secilën bankë është mbi nivelin minimal të kërkuar prej 12%. Gjatë periudhës, kjo normë u rrit me 0.4 pikë përqindje, ndërsa në terma vjetorë rritja është 1.3 pikë përqindjeje. Në nivel mesatar, normën më të lartë të mjaftueshmërisë së kapitalit e mbajnë bankat me kapital evropian dhe bankat josistemike. Bankat me kapital shqiptar raportojnë një nivel më të ulët të normës së mjaftueshmërisë së kapitalit në krahasim me grupet e bankave të tjera, por ky nivel gjatë vitit 2023 është rritur me 1 pikë përqindje. Në rritjen e normës së mjaftueshmërisë së kapitalit gjatë periudhës, ndikimi negativ i rritjes me 3% të aktiveve të peshuara me rrezik, u shua nga rritja me rreth 5% e kapitalit rregullator.

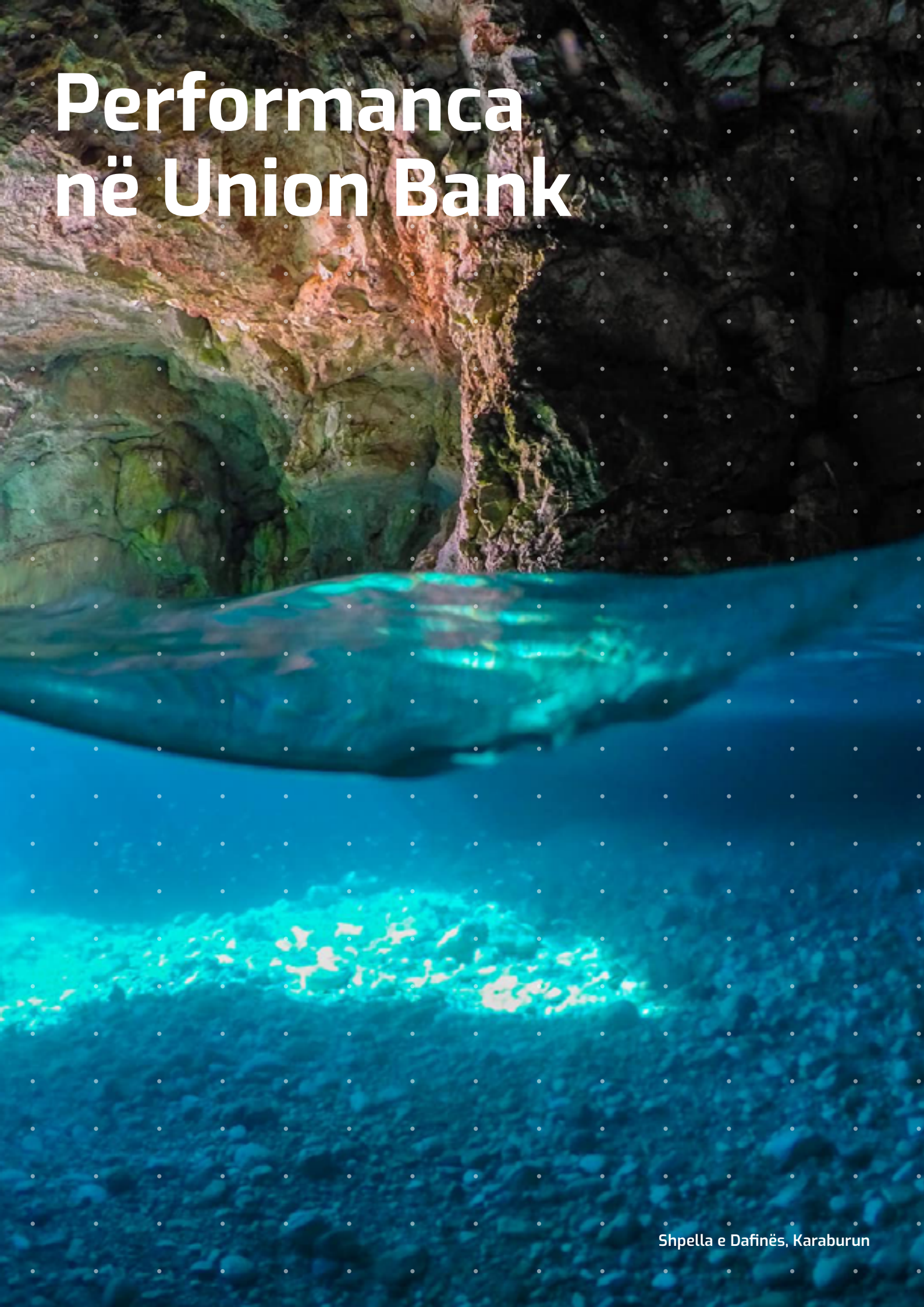
Rritja e aktiveve të peshuara me rrezik, që në fund të vitit arritën në 960 miliardë lekë, u mbështet kryesisht nga zgjerimi i atyre për rrezikun operacional. Aktivet e peshuara me rrezik sipas rreziqeve vijojnë të dominohen nga aktivet e peshuara për rrezikun e kredisë (86%), ndërsa aktivet e peshuara për rrezikun e tregut dhe atij operacional zënë përkatësisht 1% dhe 13% të totalit. Në raport me totalin e aktiveve, pesha e aktiveve të peshuara me rrezik u tkurr në nivelin 49% nga niveli mesatar i 3 viteve të fundit prej 52%, si rrjedhojë e rritjes më të shpejtë të investimeve në aktive të klasifikuara si pa rrezik.

Struktura e aktiv pasivit⁹ pasqyrohet në grafikët e mëposhtëm

Grafikët më poshtë paraqesin strukturën e aseteve dhe pasiveve të sistemit bankar shqiptar duke krahasuar dy periudhat, përkatësisht fundin e vitit 2023 me fundin e vitit 2022.

8- Info i derivuar nga Banka e Shqipërisë
9- Info i derivuar nga statistikat e publikuar nga Banka e Shqipërisë

Performanca në Union Bank

6.1 TREGUESIT KRYESORË FINANCIARË

	në Lek '000	në Lek '000	në Eur '000	në Eur '000	Ndryshime	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
BILANCI						
Totali i Aktiveve	99,318,486	91,852,015	956,089	804,097	8.13%	14.1%
Portofoli i kredisë bruto	48,201,836	43,477,205	464,015	380,611	10.9%	16.3%
Investime në letra me vlerë	33,094,651	29,145,705	318,585	255,149	13.5%	5.2%
Balancet në banka	2,499,989	5,144,143	24,066	45,033	-51.4%	3.4%
Detyrime ndaj klientëve	73,986,210	68,762,107	712,228	601,962	7.6%	8.8%
Kapitali aksionar	8,183,273	7,452,381	78,776	65,240	9.8%	10.5%
ASQYRA E FITIM HUMBJES						
Të ardhurat neto nga interesat	3,458,923	2,927,904	33,297	25,632	18.1%	13.9%
Të ardhurat neto nga komisionet	613,863	458,600	5,909	4,015	33.9%	40.2%
Të ardhura të tjera, net	73,418	174,125	707	1,524	-57.8%	-48.2%
Fitimi operativ	4,146,204	3,557,553	39,913	31,144	16.5%	10.1%
Totali i shpenzimeve operacionale, përfshirë dhe provigjonet	(3,193,521)	(2,467,009)	(30,742)	(21,597)	29.4%	23.6%
Fitimi neto para tatimit	952,683	1,090,544	9,171	9,547	-12.6%	-11.9%
TATISTIKA						
Numri i punojësve	482	447			7.8%	6.9%
Numri i degëve	32	32			0.0%	0.0%
Numri i kredive aktive	26,797	25,777			4.0%	1.5%
Numri total i klientëve	269,868	230,979			16.8%	22.1%
REGUESIT KRYESORË						
Kthimi në kapital (ROE)	10.8%	11.4%			-0.6%	-4.7%
Kosto ndaj të ardhurave operative	56.8%	53.4%			3.4%	4.0%
Kredi, bruto ndaj depozitave	65.1%	63.2%			1.9%	4.1%
Norma e rritjes së aktiveve	8.1%	14.1%			-6.0%	2.1%
Norma e rritjes së detyrimeve ndaj klientëve	7.6%	8.8%			-1.2%	-4.5%
Norma e rritjes së kredisë	10.9%	16.3%			-5.4%	4.8%
Fondi i provigjoneve ndaj totalit të kredisë	4.2%	4.1%			0.1%	-0.4%
Marzhi neto nga interesat	4.1%	3.8%			0.4%	0.1%
Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit	16.65%	15.83%			0.8%	0.6%
Aktivitet për punonjës	206,055	205,485			0.3%	6.7%
Aktivitet për degë	3,103,703	2,870,375			8.1%	14.1%

6.1 TREGUESIT KRYESORË FINANCIARË

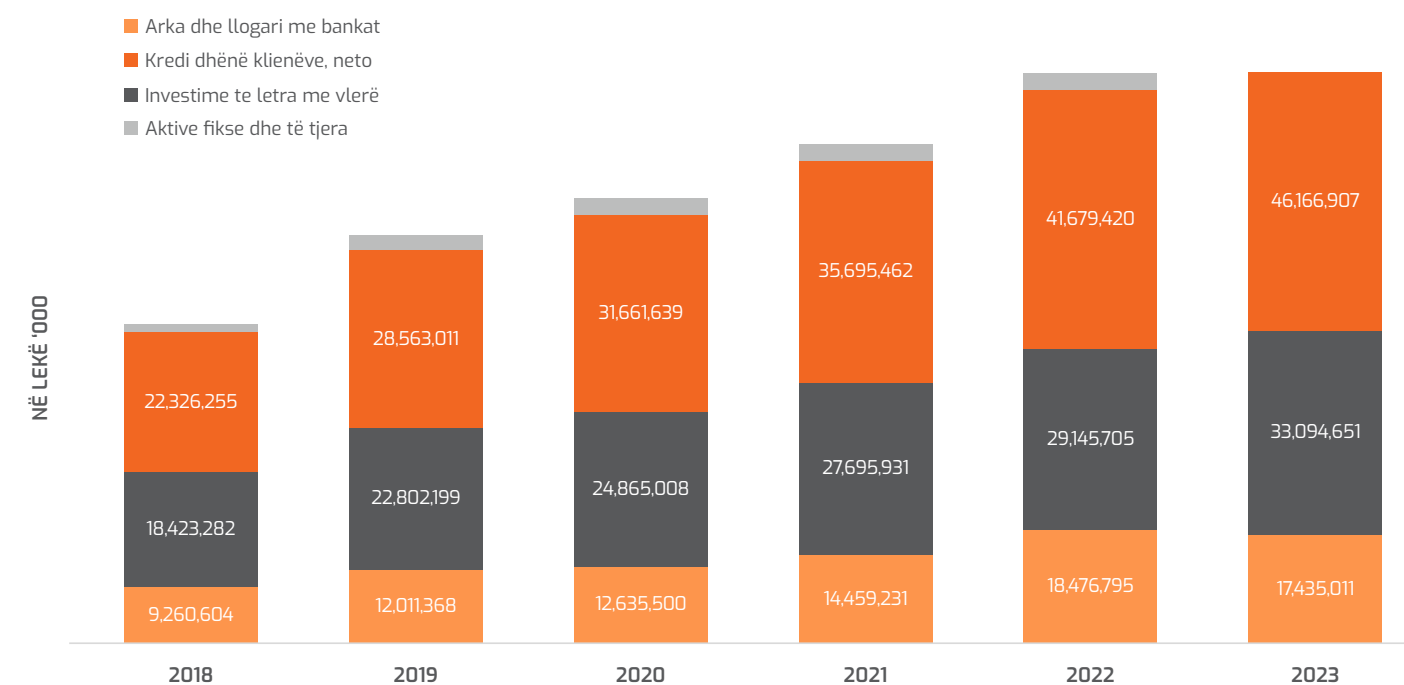
Treguesit financiarë janë përlllogaritur mbi bazën e pasqyrave financiare të Bankës, përgatitur në bazë të Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") si entitet më vete.

Aktivitet e Union Bank në fund të vitit 2023 tejkaluan vlerën e 99 Miliardë Lekë që përkthehet në një rritje vjetore prej rreth 7.5 Miliardë Lekë, që në terma relative është 8.1% më e lartë sesa viti 2022. Struktura e aktiveve përkundrejt pasiveve të Bankës vazhdon të mbetet në raportet më se të shëndetshme dhe pranë optimalet për indikatorët më kyç të saj si Kredi ndaj Aktiveve, dhe Investime ndaj Aktiveve.

Kreditë bruto ndaj Klientëve dhe institucioneve të tjera financiare përbëjnë 48.5% të totalit të aktiveve të Bankës, ndërkohë që në vitin 2022 ishin në raportin 47.3%.

Investimet në letra me vlerë arritën në 33.3% të totalit të aktiveve të Bankës, (31.7% në 2022) me një rritje prej 13.5% nga viti i kaluar. Në investimet në letrat me vlerë janë të përfshira Bonot e Thesarit, Bonot e Qeverisë Shqiptare, si dhe disa Bono të korporatave/qeverive të huaja të cilësisë së lartë, kryesisht të rankuara në kategorinë "Investment grade". Paraja dhe Llogaritë në Banka janë në nivelin 17.6% të totalit (në 2022: rreth 20.1%). Aktivet fikse dhe të tjera zënë rreth 2.6% të aktiveve totale (në 2022: rreth 2.8%).

Struktura e Aktiveve në vite

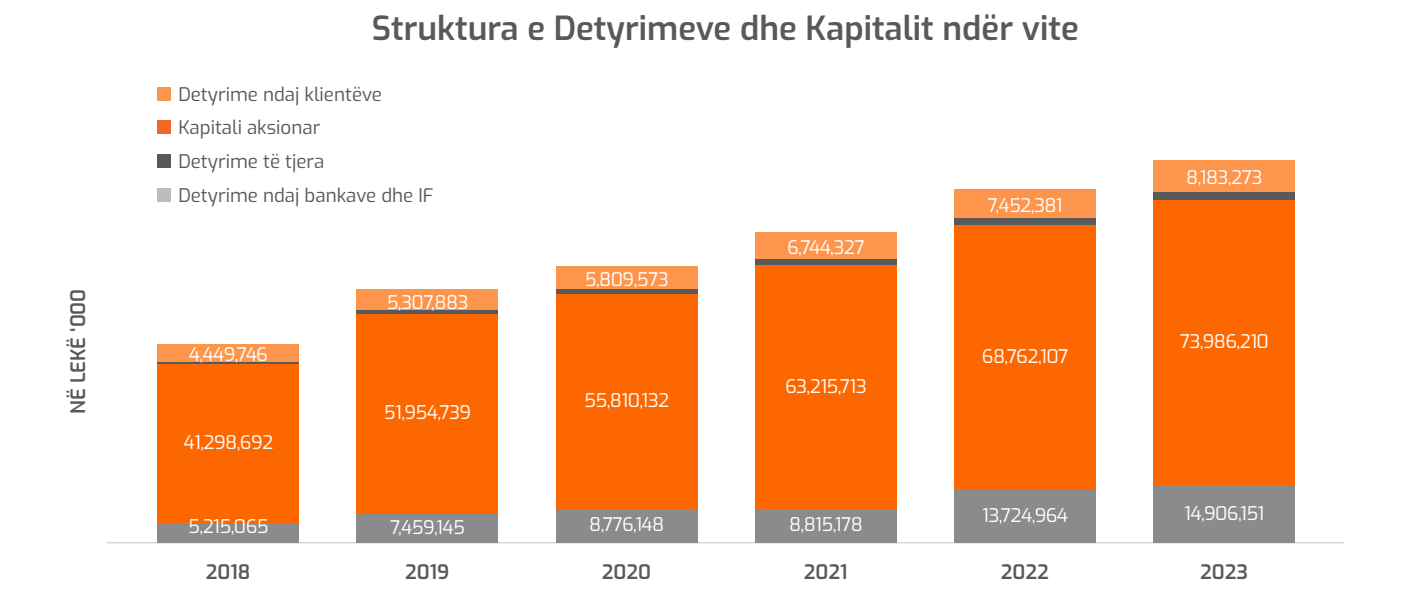
Detyrimet e Union Bank në fund të vitit 2023 figurojnë rreth 91.1 Miliardë Lekë (84.4 Miliardë në vitin 2022), me një rritje vjetore në vlerë absolute prej 6.7 Miliardë Lekë ose rreth 8% në vlerë relative, një rritje në përputhje me planifikimin e bërë nga ana e bankës për vitin 2023.

Për sa i përket strukturës: Fonde/depozita përmbi Totalin e Detyrimeve ajo ka pësuar fare pak ndryshime krahasuar me vitin e mëparshëm: duke zënë 81.8% të totalit të detyrimeve në fund të 2023 në krahasim me 81.5% të fundit të vitit 2022. Po kështu një strukturë shumë të ngjashme me vitin e kaluar kanë ruajtur dhe detyrimet ndaj bankave dhe institucioneve të tjera financiare konkretisht 17% nga 16% që ishin një vit më parë.

Borxhi i varur i Bankës në fund të vitit 2023 rezulton në total në vlerën 1.1 Miliardë Lek , që është rreth ~13.5% e kapitalit të saj. Banka emetoi në Tetor të viti 2023 një vlerë prej 3.5 Milionë Euro shtesë Borxh të varur, i katërti në periudhën 2019-2023 , duke arritur në total prej 10.5 Milionë Euro. Aprovimet përkatëse janë marrë nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare ("AMF"). Po ashtu, Banka e Shqipërisë ka aprovuar njohjen e Borxhit të varur të emetuar si pjesë e kapitalit rregullator të Bankës.

Kapitali aksionar arrit në fund të vitit 2023 vlerën e afro 8.2 Miliardë Lekë me një rritje prej 731 Milionë Lekë krahasuar me vitin e kaluar, duke shënuar një peshë 8.2% ndaj aktiveve totale të Bankës; (ngjashëm me një vit më parë 8.1%).

6.1 TREGUESIT KRYESORË FINANCIARË

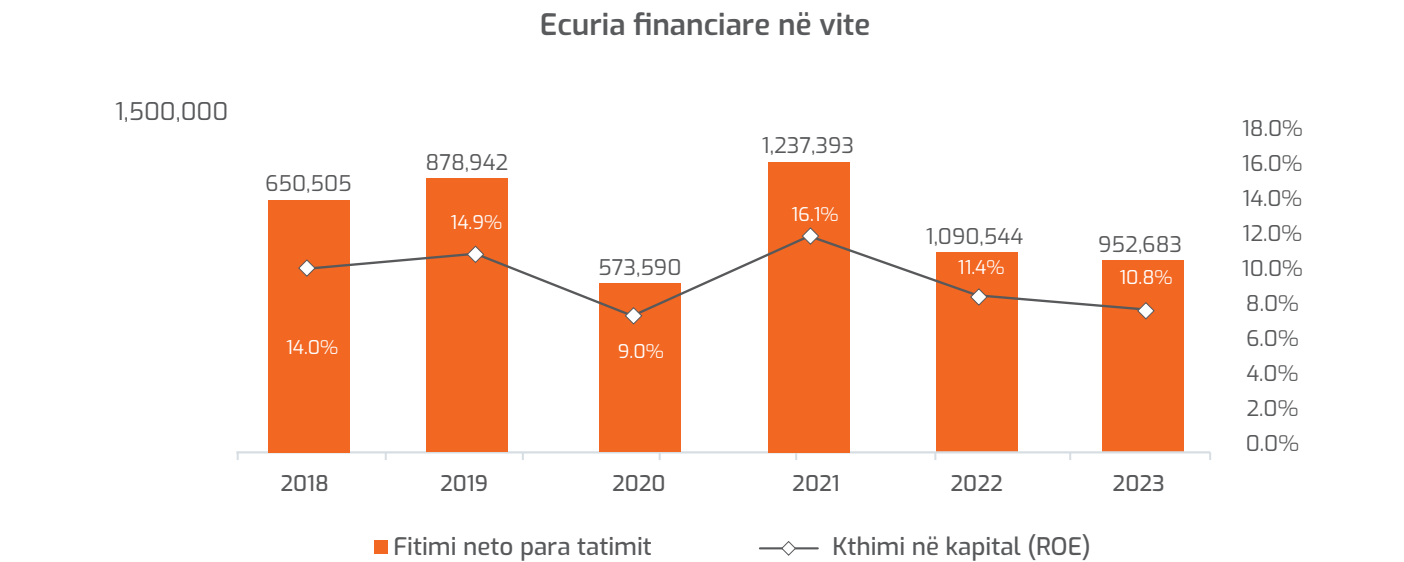
Profitabiliteti
Fitimi neto i Union Bank për vitin 2023 kaloi shumë prej 841 Milionë Lekë (2022: 808 Milionë Lekë) si një kombinim i të ardhurave operative totale prej mbi 4.1 Miliardë Lekë dhe shpenzimeve operative prej rreth 3.2 Miliardë Lekë, duke shënuar edhe për këtë vit rezultate pozitive.

Të ardhurat neto nga interesat për vitin 2023 ishin rreth 3.5 Miliardë Lekë me një rritje rreth 18% kundrejt vitit 2022. Ndërkohë të ardhurat neto nga komisionet bankare arritën vlerën e 614 Milionë Lekë duke vazhduar me një rritje të ndjeshme për të dytin vit radhazi prej rreth 34%. Rritja e të ardhurave neto nga komisionet përkundrejt totalit të të ardhurave operative ka qenë një nga objektivat e bankës për vitin 2023 duke arritur në 15% të totalit (13% në 2022), kjo gjithmonë në kuadër të maksimizimit të potencialit të tregut.

Nëse krahasohen dy periudhat 2023-2022, të ardhurat totale operative u rritën në total me 589 Milionë Lekë, e përkthyer në 16.5% në terma relative, ndërkohë që shpenzimet operative u rritën me rreth 727 Milionë Lekë ose 29.4% (këtu përfshirë dhe provigionet). Investimet e Bankës në infrastrukturë, burime njerëzore dhe në teknologji me fokus përmirësimin e shërbimit në një periudhë më afatgjatë se sa viti 2023 janë shoqëruar me një rritje të shpenzimeve operative.

Në tërësi, Banka ka realizuar një profitabilitet mëse të kënaqshëm, shoqëruar me përmirësim të mëtejshëm dhe në zërat e treguesve operacionale.

Kthimi nga kapitali në fund të vitit 2022 është rreth 11%.

6.2 SHËRBIMI NDAJ KLIENTIT

Strategjia e bankës për tu rritur dhe ofruar shërbim të shkëlqyer ndaj klientëve, mbështetet dhe nga shërbimi ndaj klientit në qendrën e kontaktit. Si linjë e parë ndërveprimi me klientët e bankës në 24/7, thjeshtësia në komunikim, transparenca dhe profesionalizmi ka qenë në fokus të aktivitetit të këtij shërbimi, duke qenë një nga pikat e forta dhe dalluese të bankës në treg.

Manaxhimi i qëndërzuar nga qendra e kontaktit i disa pikave hyrëse të komunikimit të klientit me bankën ka bërë që qendra e kontaktit gjithnjë e më shumë të jetë një alternativë e preferuar e klientëve për komunikimin me bankën, qoftë për klientët individ qoftë dhe ata biznes.

Biznesi për Klientët Individë

Pista Ski, Dardhë, Korçë

7

BIZNESI PËR KLIENTËT INDIVIDË

Në këto vite po kalon një transformim me evolucionin dixhital, multichannel¹⁰ dhe kërkesën për risi teknologjike që po krijon një ekosistem krejtësisht të ri.

Nevoja për të krijuar avantazhe të qëndrueshme konkurruese, duke i fituar dhe mbajtur klientët ishte një fokus i domosdoshëm për Union Bank në 2023 dhe do të vazhdojë të rritet.

Kemi nisur të ofrojmë eksperiencë në biznesin e klientëve individë – duke u fokusuar sot në një gamë të gjerë zgjidhjesh novatore për strategjinë e së ardhmes, për ndërtimin e kapaciteteve të nevojshme të biznesit, si edhe për të mbajtur ritmin me transformimin dhe konkurrencën e vazhdueshme në treg.

Përtej të gjitha vështirësive të këtyre 3 viteve, përfshirë pasiguritë për të ardhmen, banka jonë rikonfirmoi misionin e saj nëpërmjet angazhimit për të qenë një institucion financiar i fortë dhe i qëndrueshëm, duke ofruar produkte të diferencuara si dhe një eksperiencë të shkëlqyer bankare për të gjithë klientët tanë.

Fokusi i biznesit ka qenë në nivele të ndryshme të këtyre fushave:

- Modeli i biznesit me fokus klientin;
- Krijimi i një kombinimi të duhur produktesh të mbështetura në sjelljen dhe nevojat e klientëve;
- Rikonceptimi i degëve si qendra eksperience me fokus shitjen efektive dhe shërbimin e shkëlqyer;
- Transformimi i kanaleve dixhitale në omnichannel që ofrojnë përvojë të qëndrueshme, të sigurt dhe të shkëlqyer.

10- Koordinimi i të gjitha kanaleve të komunikimit për të ofruar një eksperiencë sa më efektive për klientët.

Raporti i Produkteve dhe Segmenteve të Klientëve

8.1 SHËRBIME BANKARE PËR INDIVIDË

Segmentet e Klientit

Fokusi për segmentin individë vazhdon të jetë rritja e veprimtarisë bankare të klientëve, nxitja e marrëdhënieve primare dhe afrimi i klientëve të rinj, kryesisht të moshave të reja të popullatës.

Klientët Individë mbajnë shumicën e fondeve të bankës dhe janë një pjesë shumë e rëndësishme e portofolit tonë të kredisë. 89% e bazës së klientëve janë klientë individë.

Jemi fokusuar në një qasje gjithëpërfshirëse me klientët duke forcuar marrëdhënien dhe duke rritur aktivitetin e tyre me bankën. Baza e klientëve Individë është rritur me 15% gjatë vitit.

Fokusi tek klientët Pagamarrës vazhdon të rritet duke shtuar edhe përpjekjet për të krijuar marrëdhënie të drejtpërdrejta si edhe tërheqjen e klientëve të rinj. Ky segment shënoi një rritje të ndjeshme prej 33% krahasuar me një vit më parë. Kemi punuar drej alternativave të ndryshme pikërisht për këto segmente klientësh. Kemi ndërtuar paketa të personalizuar me një diversitet produktesh dhe çmime preferenciale sipas nevojave të tyre duke u mbështetur edhe në ciklin e jetës së klientëve. Gjithashtu kemi zhvilluar edhe alternativat e kreditimit duke ofruar limite më të larta dhe afate më të gjata për segmentin pagamarrës dhe në veçanti klientët e profesioneve të lira. Këta klientë të cilët për ne konsiderohen klientë parësore kanë rritur aktivitetin e tyre kreditues duke zgjeruar kështu bazën e klientëve kredimarrës. Fokusi i bankës ka qenë ofrimi i produkteve me norma të përballueshme dhe me kushte fleksibël për ta. Viti 2023 ka qenë një vit shumë i mirë për kredinë konsumatore, e ndikuar kjo kryesisht nga shuma e kredisë e cila është më e larta e ofruar në treg, larmia e normave fikse të interesit dhe përmirësimet e vazhdueshme.

Grupmoshat e reja janë klientët potencialë që premtojnë besnikëri ndaj çdo organizate. Ne vazhdojmë fokusin dhe forcimin e marrëdhënieve të ndërsjellta me këtë grup klientësh duke krijuar produkte dhe paketa të dedikuara posaçërisht për ta. Jemi banka e parë në treg e cila ofron një produkt shumë novator për studentët, një kartë bankare e bashkuar me kartën studentore, 2n1 e cila i mundëson studentëve shërbime falas dhe çmime preferenciale në një rrjet shumë të gjerë qendrash kulturore, muze, galeri, hapësira rinore e tregtare. Ky është një produkt me të cilin ne synojmë të rrisim bazën e klientëve në fazat e hershme të bankingut dhe shndërrimin e tyre në klientë aktivë / primarë.

Bashkë me Kartën e Studentit 2n1, Studentët e Tiranës përfitojnë një paketë studenti që ofron shërbimin bankar online dhe çmime preferenciale për shumë produkte të tjera bankare. Festivale, workshops, kënde këshillimore në universitete, bursa studimi për studentët ekselentë ka qenë qasja jonë për të forcuar marrëdhëniet me të rinjtë.

Mbetemi banka e vetme në treg që ofrojmë paketën Junior me të vetmen kartë bankare për fëmijë 0-17 vjeç, në treg. Pjesë e paketës është edhe një llogari kursimi dhe online banking duke i lejuar fëmijët të kontrollojnë dhe menaxhojnë paratë e tyre, ndërkohë që u jep prindërve mundësinë të monitorojnë aktivitetin bankar të fëmijëve të tyre. Produkti ka si synim të rrisë edukimin financiar të këtyre të rinjve.

Vazhdojmë e ruajmë fokusin drejt kategorive të caktuara të klientëve me nevoja bazë për produkte dhe shërbime bankare si pensionistët, duke ju ofruar atyre paketa me tarifa preferenciale. Do të vazhdojmë të përmirësojmë aktivitetin e klientëve tanë, të rrisim përdorimin e produkteve dhe shërbimeve bankare, të thithim grupe të reja klientësh, si studentë dhe klientë me profil premium dhe të përmirësojmë paketat dhe modelet e biznesit.

Jemi duke punuar për produkte të dedikuara për të gjithë klientët Emigrantë, të cilët jetojnë dhe punojnë jashtë Shqipërie por e shohin Shqipërinë si mundësi për të investuar në tregun e pasurive të paluajtshme, ose për të investuar kursimet e tyre në depozita me interes.

Do t'i mbështesim klientët tanë me shërbim të thjeshtë dhe eksperiencë Omnichannel për një përvojë të lehtë dhe të kënaqshme.

8.1 SHËRBIME BANKARE PËR INDIVIDË

Eksperienca e klientit

Në Union Bank, përvoja dhe kënaqësia e klientit, mbeten udhërrëfyese ynë mbi të cilën zhvillojmë strategjinë e biznesit. Gjatë vitit të fundit ne i kemi orientuar përpjekjet tona drejt përmirësimit të eksperiencës së klientit për të ofruar një shërbim të shkëlqyer nëpërmjet kanaleve dhe produkteve novatore. Për ne, vëmendja ndaj klientëve dhe adresimi i nevojave të tyre, është një nga detyrat kryesore.

Përgjatë 2023 kemi qenë të fokusuar drejt transformimit në një organizate me në qendër Klientin. Këtë jemi përpjekur ta arrijmë duke kuptuar sjelljen, preferencat dhe nevojave të tyre. Për këtë qëllim, mbledhja e zërit të klientëve ka vijuar të jetë një nga shtyllat më të rëndësishme në këtë transformim. Programet e matjes së kënaqësisë, sa i hapur është klienti për të rekomanduar bankën, sondazhet e ndryshme, ankesat dhe sugjerimet, janë disa nga burimet kryesore të mbledhjes së zërit të klientëve. Përmes implementimit të një platforme të dedikuar për menaxhimin e zërit të klientëve, ne kemi arritur të mbledhim mbi 90.000 opinione mbi përvojën e klientëve tanë me produktet dhe shërbimet tona, të cilat ndiqen me qëllim përmirësimin e vazhdueshëm. Ekipi ynë i përvojës së klientit dhe i ankesave i ndjek dhe shqyrton me prioritet çdo reagim dhe ankesë, duke i kategorizuar ato në lloje të ndryshme, siç janë çështjet e produktit/shërbimit, çështjet e transaksioneve dhe më e rëndësishmja ato të komunikimit. Ata më pas punojnë ngushtë me departamentet përkatëse për të hetuar dhe zgjidhur çdo çështje në kohë dhe në mënyrë efektive, si edhe përmirësimin e disa proceseve të brendshme për të shmangur rritjen e ankesave të klientit por edhe për të përmirësuar eksperiencën e tyre.

Nga hulumtimi gjithëpërfshirës i tregut deri te ndërveprimet me klientët në kohë reale, çdo hap ka qenë një përpjekje për të kuptuar nevojat e tyre dhe për të përmirësuar përvojën e tyre. NPS (Net Promoter Score, 4 herë në vit), duke matur pulsën e klientit në lidhje me besnikërinë e tyre ndaj bankës. Vlerësimet tremujore të (NPS) kanë qenë themeli i strategjisë sonë të përqendruar te klientët dhe identifikojnë fushat për përmirësim. Matjet e tjera kryesore janë reagimet e klientëve të rinj, analiza largimit të klientëve, kënaqësia e klientit për produktet dhe eksperienca në kanale të ndryshme etj.

Përmirësimet dhe zhvillimet në përvojën e përdoruesit (UX) dhe ndërfaqen e platformës sonë dixhitale. Pas analizave të thelluara të reagimeve të klientëve si edhe matja e kënaqësisë në përdorimin e platformës dixhitale, kemi bërë ndryshime dhe përmirësime të rëndësishme për të rritur kënaqësinë e përdoruesit dhe përdorshmërinë e online banking.

Platforma për ndërprveprime të vazhdueshme me klientin është krijuar për të komunikuar me klientët tanë në mënyrë të automatizuar, për çdo produkt dhe njoftime të tjera bankare. Për të rritur angazhimin e klientëve kemi ndërtuar komunikime të personalizuar duke u mbështetur në sjelljet dhe nevojat e tyre.

Tashmë, klientët tanë nuk kanë nevojë të kërkojnë mënyra alternative për të komunikuar me bankën, ne sigurohemi që të mund t'i adresojmë nevojat e klientëve nëpërmjet kanaleve digjitale që ata përdorin më shumë në përditshmërinë e tyre. Qëllimi ynë ndër vite ka qenë fokusimi në nevojat e klientëve dhe ofrimi i shërbimeve të duhura në kohën e duhur.

PRODUKTET PËR INDIVIDË

Llogari dhe Depozita

Llogaria e kursimit – shënoi një rritje me rreth 2.5% në volumin e kursyer dhe rreth 18% në numrin e llogarive përgjatë vitit 2023. Kjo rritje vjen si një pasqyrim i interesit të shtuar të klientëve për produkte kursimi të cilat ofrojnë likuiditet të lartë, por njëkohësisht edhe fitim interesi.

Lehtësia me të cilën çelet një llogari kursimi dhe mundësia për të kursyer në çdo kohë dhe në çdo lloj shume, përbëjnë përparësitë kryesore të cilat tërheqin klientët drejt produktit të llogarisë së kursimit.

Krahas klientëve tradicionalë si pagamarrësit dhe klientë të tjerë në marrëdhënie pune, produkti i llogarisë së kursimit ka pasur një shtrirje të mirë edhe në grup-moshat e fëmijëve, adoleshentëve si një investim i hershëm i prindërve apo gjyshërve për një të ardhme më të sigurtë.

Depozita me afat – produktet e kursimit me afat shënuan një rritje prej 4% gjatë vitit 2023 krahasuar me vitin e mëparshëm. Rritja e interesave për kursimet në depozita përgjatë vitit të fundit ka shtuar interesin e klientëve për të kursyer në depozita

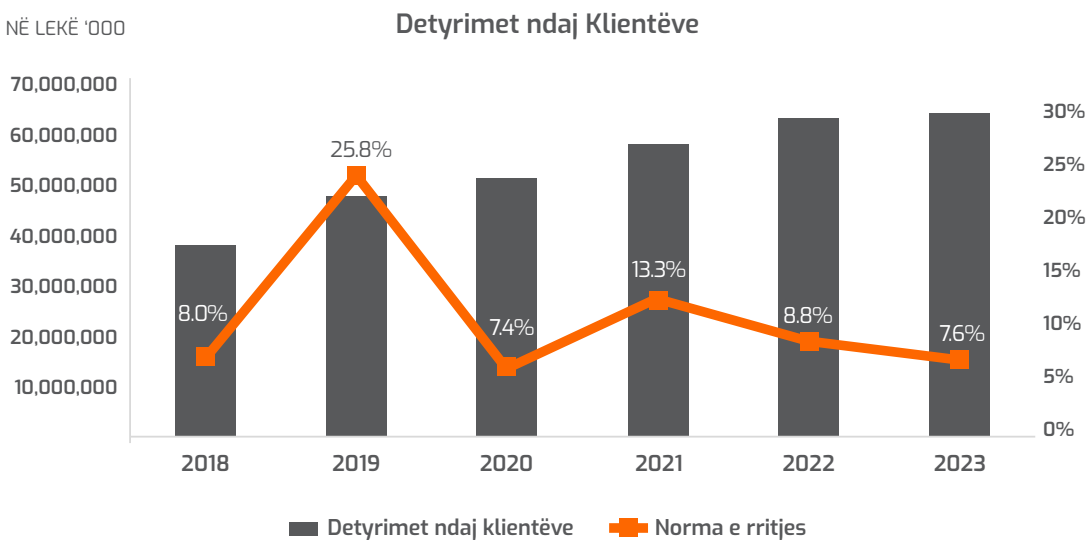
8.1 SHËRBIME BANKARE PËR INDIVIDË

si një formë të favorshme investimi. Për vitin 2023 depozitat me afat mbi dy vjet ishin mbizotëruese 62% të volumit total të depozitave. Përqëndrimi i kursimeve me afat vijon të jetë në kategoritë si emigrantët si burimi kryesor i remitancape dhe pensionistët.

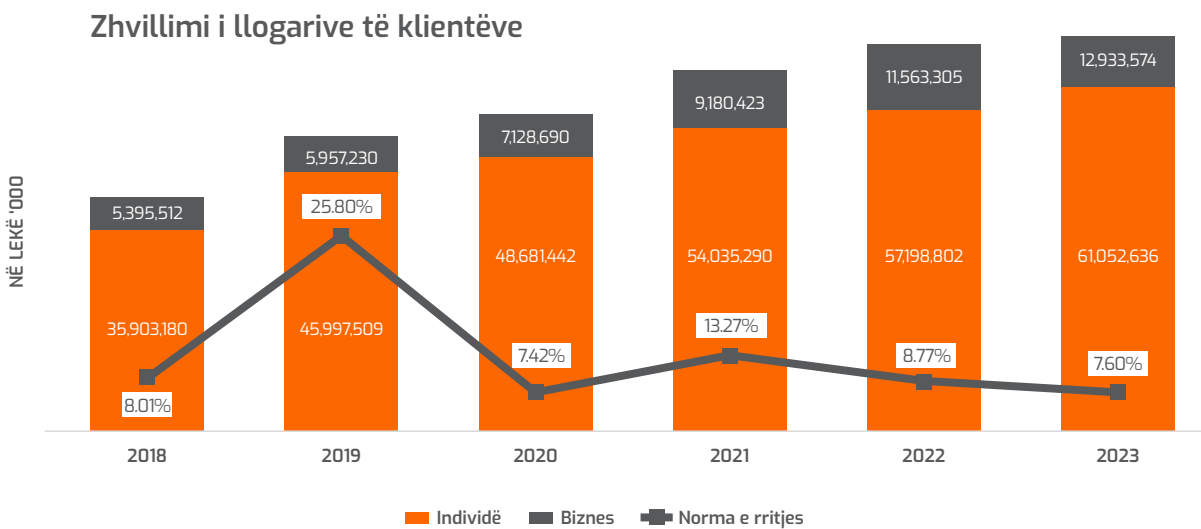
I gjithë viti u shoqërua me fushata të vazhdueshme informuese, edukuese dhe promovuese të cilat synuan rritje të ndërgjegjësimit të klientëve për produktet e kursimit, përparësitë, përfitimet e të kursyerit dhe si të zgjidhet kursimi i përshtashëm për çdo klient.

Strategjia e ndjekur në drejtim të rritjes së qasjes së çeljes së depozitave me afat në platformën digjitale UB Online duke ofruar edhe interesa të përmirësuar, u shoqërua me rritje të konsiderueshme prej 155% të depozitave të çelura nga distanca në 2023 në krahasim me vitin 2022.

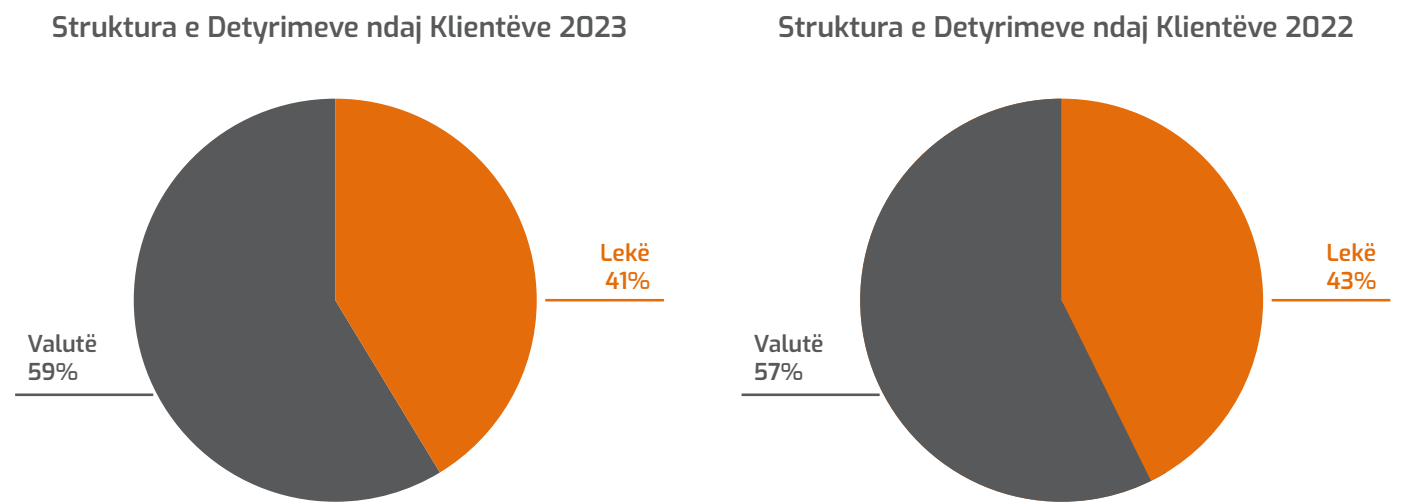
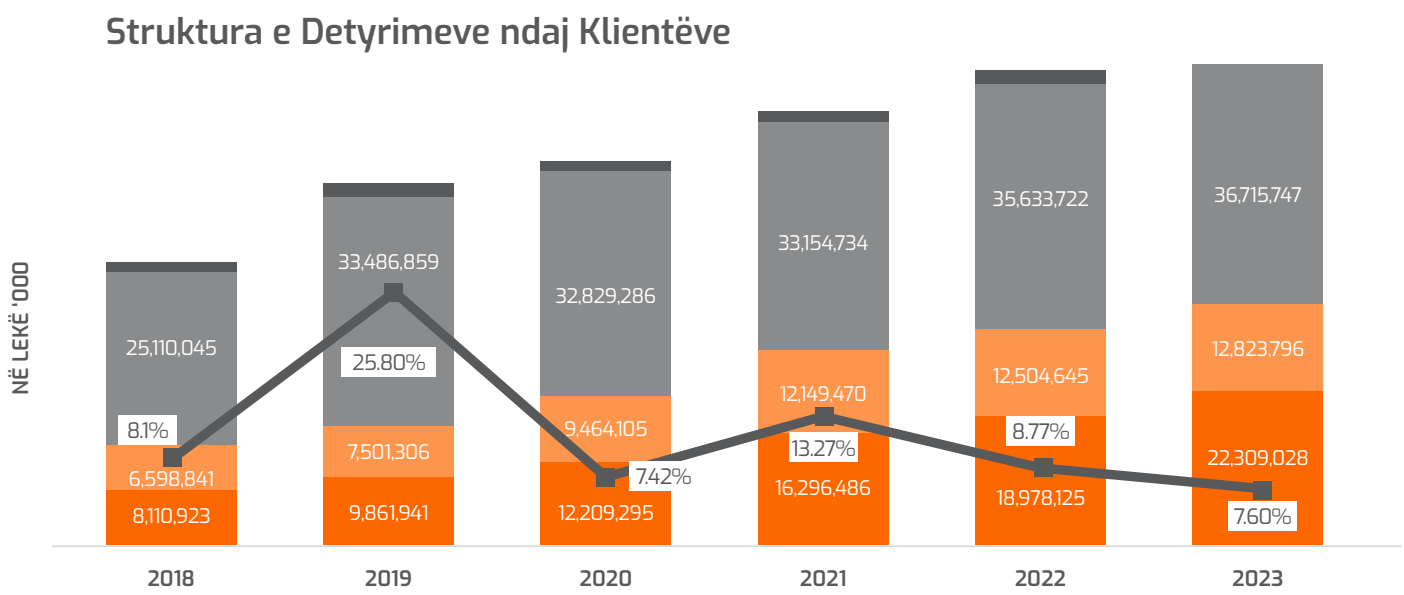
Banka vijoi edhe gjatë 2023 të ofrojë trajtim me norma interesi të përmirësuara për klientët në moshë pensioni ashtu edhe për fëmijët.

Në totalitet fondet gjatë vitit 2023 u mbizotëruan nga portofoli në valutë me 55%, duke shënuar rritje të mëtejshme krahasuar me vitin e mëparshëm. Faktor kryesor i rritjes së kursimeve në valutë kanë pasur remitancat e shqiptarëve që punojnë jashtë vendit, por me ndikim mund të konsiderohen edhe rritja e të punësuarve në vend paga e të cilëve është në valutë qoftë të punësuar në kompani vendase apo të huaja apo rritja e numrit të të huajve që jetojnë në vend me të ardhura në valutë, etj...

8.1 SHËRBIME BANKARE PËR INDIVIDË

8.1 SHËRBIME BANKARE PËR INDIVIDË

Produktet e kartave

Portofoli i produkteve të Kartave në Union Bank, ka shfaqur një rritje në numrin e kartave gjatë vitit 2023, rreth +15% krahasuar me vitin 2022, duke shënuar kështu një rritje të konsoliduar edhe për Kartat e Debitit me +17% se viti i mëparshëm. Duke konsideruar në analizë edhe treguesit mbi përdorimin e kartave për transaksione të ndryshme me kartë gjatë vitit 2023, volumet me kartat në Union Bank kanë shfaqur një rritje +72%, dhe numri i transaksioneve është rritur +50% krahasuar me vitin e mëparshëm. Rritjen më të lartë në volumet e transaksioneve me kartë në portofolin e kartave, e kanë shfaqur Kartat e Debitit me +90%, ndërsa në numër këto transaksione kanë shfaqur një rritje +57%.

Të njëjtat ritme shënoi edhe përdorimi i kartave të kreditit për blerje apo pagesa online brenda dhe jashtë vendit me +36% në volum dhe 32% në numër transaksionesh.

Gjatë vitit 2023, Union Bank prezantoi brandin Visa duke lançuar kartën e kreditit Visa Platinum, për klientët të cilët duan të kenë një stil unik dhe të përjetojnë eksperiencën e pagesës me kartë duke u bërë pjesë e shumë përfitimeve dhe privilegieve ekstra. Karta Financiare e Studentit 2 në 1, edhe gjatë vitit 2023 ishte trendi kryesor për të rinjtë që kryejnë studimet në Tiranë. Informimi dhe Edukimi i të rinjve për të aplikuar për kartën Financiare të studentit 2 në 1 dhe për të përdorur instrumentat bankare për çdo blerje dhe pagesë, ishte edhe gjatë këtij viti një nga pikat referuese për Union Bank në bashkëpunim edhe me Bashkinë Tiranë. Përgjatë gjithë vitit 2023 janë kryer aktivitetet promovuese për të rritur numrin e kartëmbajtësve të Bankës, dhe nxitjen e transaksioneve financiare nëpërmjet kartave duke larguar më tej klientët nga përdorimi i CASH-it. Kartat e Union Bank ofrojnë teknologjinë më të fundit të pagesave të sigurta online atë 3DS2. Klientët mund të kryejnë blerje, rezervime të sigurta në tregtarë të çertifikuar nga e gjithë bota.

"Contactless", pagesat pa kontakt janë të pranishme në çdo kartë të lëshuar nga Union Bank. Një lehtësi kjo në kryerjen e pagesave në çdo pikë shitjeje brenda dhe jashtë vendit. Union Bank, si një bankë e orientuar drejt zhvillimeve dixhitale dhe ofrimin e pagesave të shpejta dhe të sigurta, edhe gjatë viteve pasues është në proces të projekteve inovatore mbi pagesat me kartë dhe shërbimeve në kohë reale, për të përbushur nevojat e klientëve, dhe lehtësuar përdorimin e kartave si instrumenta pagese.

Kanalet Alternative

Kanalet alternative, si pjesë mbështetëse e objektivave të bankës, janë kthyer gjithnjë e më shumë si zgjedhje e pashmangshme e klientit. Edhe gjatë 2023, kanalet alternative janë formësuar për të pranuar sa më shumë ndërveprime të klientit me bankën, duke ofruar një gamë të gjerë shërbimesh dhe me një fokus të lartë në ofrimin e një përvojë të shkëlqyer klientit.

- Ndërveprimet e klientit kanë qenë të lidhura dhe të pandërprera ndërmjet gjithë pikave hyrëse në distancë në mënyrë që udhëtimi i klientit në kanalet alternative të ishte i kordinuar dhe efektiv.
- Është rritur gadishmëria nga pikëpamja e kompetencave dhe sistemeve ndihmëse në qendrën e kontaktit, si një kanal intensiv shërbimi ndaj klientit ashtu si dhe është optimizuar gypi i shitjeve për të gjithë kanalet e origjinës që sjellin aplikime për produkteve kreditore për klientët individ që manaxhohen nga ekipi DuaKredi.
- Oferta e digjital banking ka orientuar klientët drejt zgjedhjes së parë për të kryer transaksione financiare ashtu si modernizimi dhe shtimi i flotës së ATM-ve ka kanalizuar transaksionet cash në këtë kanal 24/7 krahasuar me degët.

Rrjeti ATM-ve

Rrjeti i ATM-ve vazhdimisht po modernizohet dhe optimizohet për t'i shërbyer më mirë nevojave të klientit, duke ju përshtatur zhvillimeve të fundit në treg si dhe të sigurojë mbulim sa më të gjerë të zonave qoftë residenciale si dhe turistike, për të rritur aksesin e klientëve në fondet e tyre në 24/7.

Në fund të 2023 Union Bank arriti një numër total prej 68 ATM në të gjithë vendin, 35 nga këto me funksion shtesë të depozitimit të fondeve. 34 ATM janë të riciklueshme, një mekanizëm risi në rrjetin e ATM-ve të sistemit bankar. Ndërkohë janë 32 ATM të vendosura jashtë degë duke rritur mbulimin gjeografik.

Rritja e zonës së mbulimit ka sjellë një rritje të transaksioneve në ATM jashtë dege me 32% krahasuar me 2022. Për 2023, transaksionet me karta të huaja janë rritur me 48% krahasuar me 2022 duke sjellë një rritje të ardhurat me 27%. Shërbimi në ATM mundësohet për të gjitha kartat e lëshuara ndërkombëtarisht nën markat Mastercard. Banka, nëpërmjet stafit të degëve u angazhua në edukim intensiv të klientëve për përdorimin e ATM.

Gjatë 2023, 64% të gjithë transaksioneve cash të klientëve tanë u kryen në ATM, me një tendencë rritëse nga muaji në muaji duke arritur në 67% në fund të vitit 2023.

8.1 SHËRBIME BANKARE PËR INDIVIDË

Platforma dixhitale UB Online

Banka dixhitale gjithnjë e më shumë është konsideruar një kanal i preferuar për pamje të detajuar të produkteve të klientit me bankën ashtu si dhe për inicimin e transaksioneve financiare. Gjithashtu platforma digjitale gjeti përdorim të gjerë gjatë 2023 si për transkasionet jo financiare ashtu si dhe një formë e sigurtë komunikimi me bankën.

Për të gjithë 2023, 56% e të gjithë transaksioneve financiare janë kryer nga platforma digjitale UB Online, me një rritje stabël nga muaji në muaj, duke arritur dhe në 62% në fund të vitit. Numri i klientëve që kanë qasje në bankën digjitale në fund të 2023 arriti 46% të klientëve aktive të bankës, një rritje kjo prej 37% krahasuar me 2022. Në baza mujore, mesatarisht 50% e klientëve digjitalë aksesojnë shërbimin.

Banka do të vazhdojë të zbatojë strategjinë e vet digjitale duke (i) mbajtur ofertën digjitale konkurruese në treg dhe (ii) fokusimi në UX të shkëlqyera. Në planin afatgjatë do të ofrohen dhe produkte kreditore të thjeshta për individët si kredi konsumatore dhe karta krediti.

DUAKredi

Edhe për 2023 banka vazhdoi të priste aplikime nga faqja e internetit, rrjetet sociale dedikuar DUAKredi, partnerë të bankës në pika shitje me pakicë si dhe nga rrjeti Union Net. Kjo shpërndarje vazhdon të gjenerojë në mënyrë stabël interesime për kreditë për individë. Rritja e kapaciteteve të brendshme ka optimizuar dhe gypin e shitjeve të rasteve që vijnë nga kanalet në distancë.

8.2 SHËRBIME BANKARE PËR BIZNESE

Union Bank, si një bankë me kuptim të thellë të kontekstit lokal ofron zgjidhje të përshtatshme për nevojat e biznesit SME. Synimi ynë është të shfrytëzojmë këtë ekspertizë për të dhënë kontribut në shoqëri dhe për të qenë "partneri i preferuar" për bizneset dhe sipërmarrësit vendas.

Ne mbështesim bizneset lokale të vogla dhe të mesme duke ndihmuar në zhvillimin e tyre me një përjasje fleksibël dhe me produkte te thjeshta, pasi dëshirojmë të jemi partnerë me vlerë për klientët tanë. Për këtë analizojmë dhe krijojmë produkte që plotësojnë nevojat e klientëve tanë. Ne kujdesemi për klientët tanë: jo vetëm nëpërmjet këshillimit të tyre, por edhe duke marrë vendime si mostransferimi i plotë i rritjes së normave të interesit në rastet e kredive me norma të ndryshueshme interesi, në veçanti në ato raste ku ne mendonim se mund të rriste rrezikun kreditor. Ne besojmë që ofrimi i shërbimeve cilësore financiare dhe jo-financiare për këto biznese nxit inovacionin, sipërmarrjen, zhvillimin e qëndrueshëm dhe me risk të ulët.

Banka jonë gjithmonë ka ofruar strategjikisht shërbime dhe produkte bankare të personalizuar për sektorë që kanë një ndikim të konsiderueshëm në ekonomi siç janë Bujqësia, Turizmi, Shërbimet dhe Inovacioni; ndërsa në vitet e fundit kemi thelluar përkushtimin tonë duke mbështetur segmente të veçanta si Youth in Business, Gratë në Biznes dhe Start-Up-et. Për Union Bank, të qenit "partneri i zgjedhur" do të thotë gjithashtu që të jemi në dispozicion për sipërmarrësit që ende janë në një fazë më të hershme të zhvillimit të biznesi të tyre.

Kjo përjasje transmetohet në rezultatet e viti të kaluar, ku ne ju kemi shërbyer mbi 14'000 klientëve biznes, nga të cilët dhe kemi rritur ndjeshëm kreditimin për bizneset e vogla dhe të mesme: në vitin 2023, rreth 45 milionë euro kredi shtesë janë dhënë për këto biznese. Kemi financuar dhe këshilluar rreth 90 biznese start_up me volum ~2 milion Euro dhe kemi organizuar në bashkëpunim me Partnerët tanë të ADGF, trainime të veçanta për këto biznese.

Sektori i Agrobiznesit dhe Turizmit morën një rol të veçantë; financimi i mbi 200 klientëve në bujqësi dhe mbështetja dhënë sektorit të turizmit, sjellë edhe më shumë kërkesën në drejtim të paisjeve digjitale: kërkesave për POS, ATM apo e-commerce, janë shtuar dhe na vënë përballë sfidave për t'u zhvilluar më shumë në drejtim të proceseve automatike dhe digjitalizimit. Fokusi ynë ngelet tek cilësia e stafit. Ky është dhe një investim mjaft i rëndësishëm për ne; punonjës të kualifikuar, të motivuar dhe të vlerësuar bëjnë një diferencë dhe janë një vlerë e shtuar. Ne synojmë që marrëdhënia jonë e drejtpërdrejtë me klientët të jetë e fokusuar në këshillim dhe ndërkohë transaksionet e klientëve të transferohen në kanalet digjitale, në mënyrë që klientët të marrim një shërbim të shpejtë.

Në vitin 2024 Union Bank do të vazhdojë të ruajë dhe të investojë në ofrimin e shërbimeve cilësore dhe të diferencuara për klientët biznes, duke sjellë risi të tjera për sektorët në fokus por edhe për sektorë të tjerë. Gjithashtu, Union Bank angazhohet në të qenit banka partnere e bizneseve të reja (start – up) si dhe bizneseve të drejtuar nga të rinj duke mbështetur një brez të ri të sipërmarrësve në biznes, nëpërmjet paketave të shërbimit dhe produkteve të personalizuar për plotësimin e nevojave të tyre.

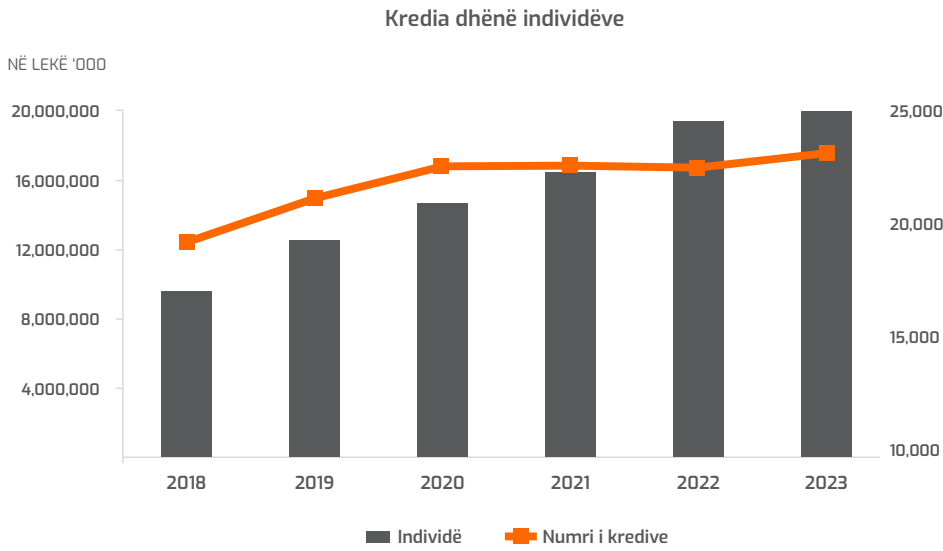
8.3 KREDITË E DHËNA PËR KLIENTËT

Kreditë e reja akorduar klientëve Individë gjatë vitit 2023 arritën në vlerën 21.5 Miliardë Lek, duke shënuar një rritje të portofolit të kredisë për Individë prej 2.0 Miliardë Lek, rreth 10.4% më shumë se sa viti 2022.

Gjatë gjithë vitit, banka ju përkushtua fuqizimit të kreditimit të klientëve individë përmes një game të larmishme iniciativash për produktet kreditore të përshtatura për të përmbushur nevojat dhe aspiratat e tyre unike financiare.

Nga mbështetja e grave dhe vajzave nëpërmjet limitit të dedikuar të financimit me qëllim fuqizimin ekonomik të tyre, kapërcimin e hendekut gjinor në aksesin në kapital dhe fuqizuar individët që të ndjekin projektet e tyre personale deri tek familjet e reja apo të konsoliduara në arritjen e ëndrrës për të pasur një banesë si dhe në drejtim të angazhimit për përfshirjen financiare të çdo klienti. Banka zgjeroi dhe konsolidoi më tej marrëveshjet e bashkëpunimit me kompanitë më serioze të ndërtimit në vend duke mundësuar financim për klientët që kërkojnë të investojnë në pasuri të palujatshme edhe nëse për momentin nuk disponojnë kolateralin e kërkuar.

Një vëmendje e veçantë ju kushtua nga strukturat në bankë thjeshtimit dhe automatizimit të mëtejshëm të procedurave dhe procesit të kreditimit me qëllim ofrimin e lehtësisë maksimale për klientët.

Si është bërë traditë tashmë në kuadrin e Ditës së Gruas dhe Festës së Mësuesit edhe në vitin 2023 u ofruan kushte të përmirësuara për financimin konsumator të arsimitarëve dhe grave në mbarë vendin, një lehtësi e konsiderueshme si në drejtim të normës së ofruar ashtu edhe të limitit të financimit. Kjo mundësi u përqafua nga një numër i konsiderueshëm klientësh, të cilët nisën marrëdhënien e tyre për herë të parë me Union Bank apo e konsoliduan atë më tej.

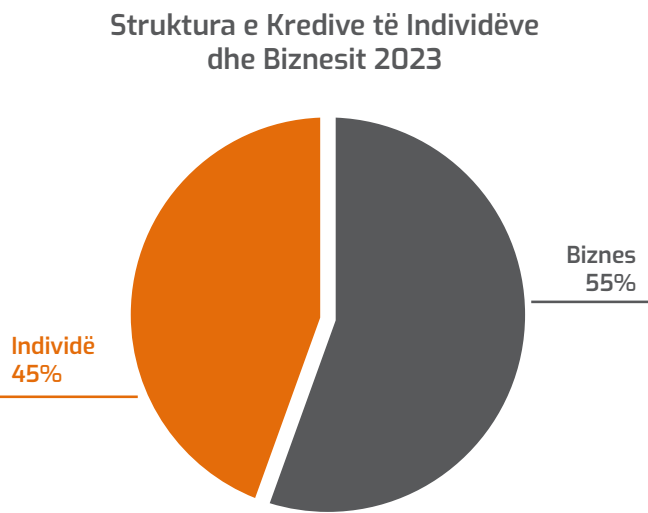
Programi i kredisë hipotekare ka qenë efektiv për të ndihmuar individët të arrijnë synimin e të paturit të një pasurie të palujtshme. Me norma konkurruese interesi, kushte fleksibël dhe asistencë të personalizuar, klientëve individë i është mundësuar blerja e shtëpive të tyre të para, kryerja e investimeve në pasuri të palujtshme, përmirësimi i shtëpisë i cili i rrit vlerën e pronës ose rifinancimin e kredive ekzistuese për t'iu përshtatur më mirë qëllimeve dhe aspiratave të çdo klienti. Në këtë drejtim një risi ishte kredia 100%, që mundëson financim deri në 100% të kolateralit duke mundësuar kështu financim për banesën e parë për shumë klientë. Viti pati një rritje prej 22% në portofolin e kredisë hipotekare.

Nëpërmjet larmisë së kredive konsumatore i është ofruar individëve financim për qëllime të ndryshme, duke ofruar kushte transparente, procese të shpejta miratimi dhe këste fikse për të gjithë kohëzgjatjen e kredisë, duke mundësuar kështu stabilitet financiar. Viti pati një rritje prej 30% në portofolin e kredisë konsumatore.

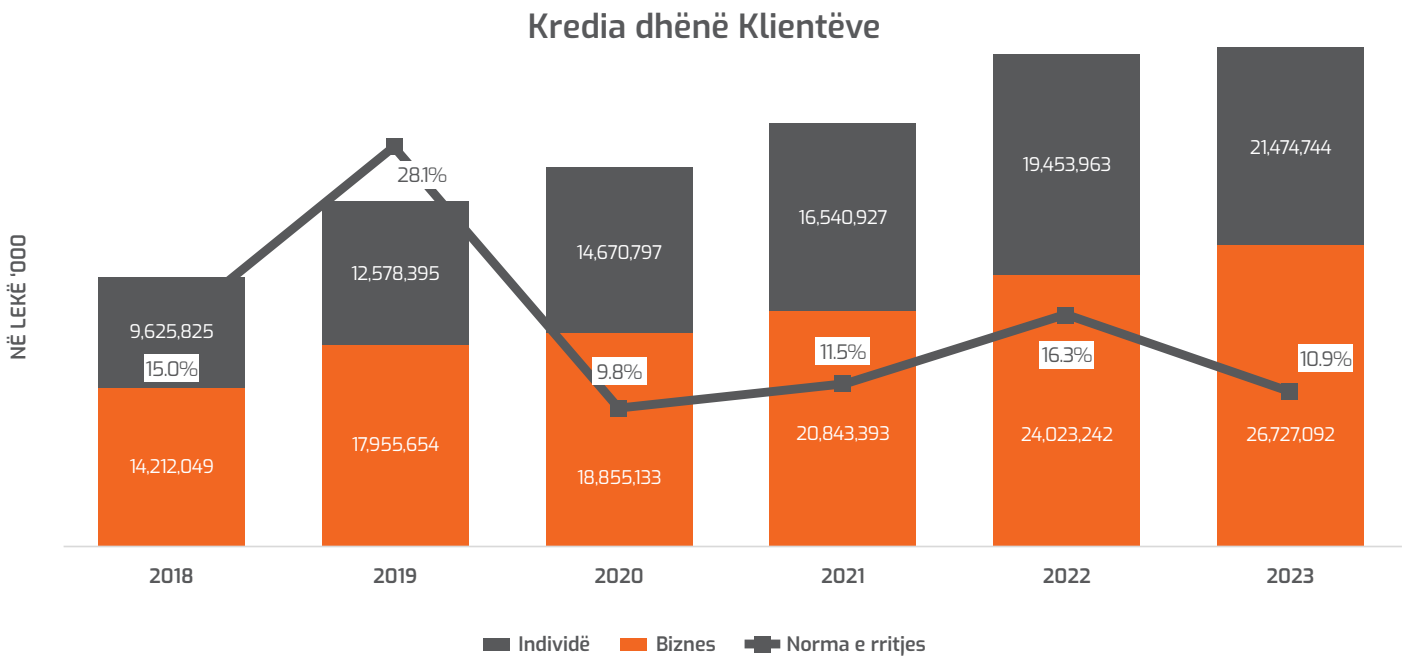
Banka mbetet e përkushtuar për t'i shërbyer nevojave të ndryshme të klientëve përmes produkteve kreditore inovative dhe gjithëpërfshirëse.

Struktura e Portofolit në vitin 2023 është e përbërë në raportin 44.5% për Individët dhe 55.5% për bizneset, Struktura është në një linjë me orientimin me të lartë të Bankës tek financimi i kategorisë Individë, krahasuar me mesataren e sektorit.

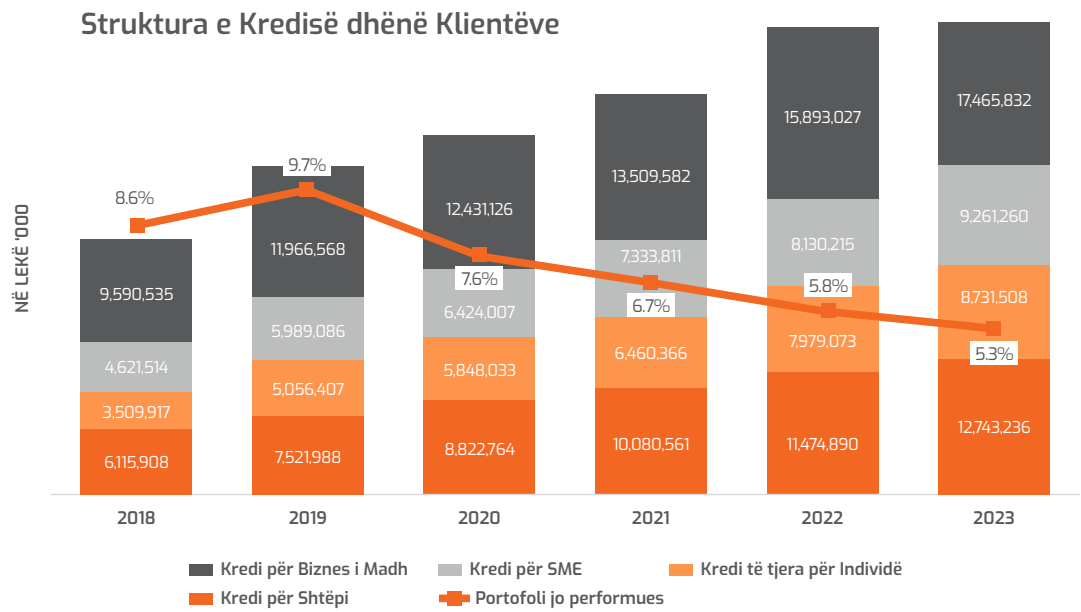
8.3 KREDITË E DHËNA PËR KLIENTËT

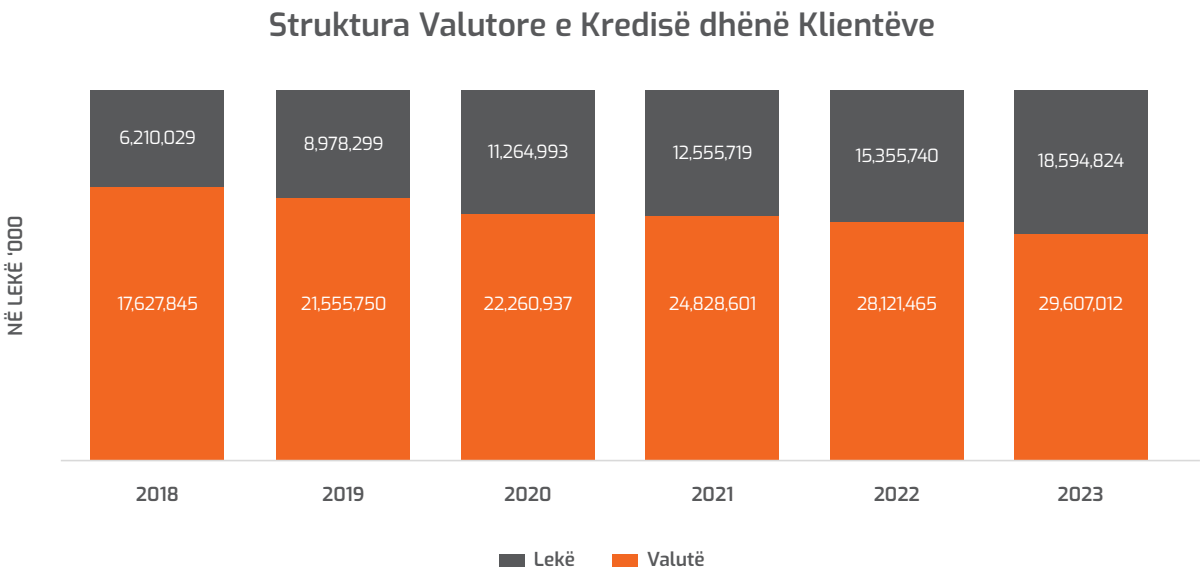
Gjatë vitit Banka ndërmori gjithashtu fushata të vazhdueshme të promovimit të financimit konsumator dhe lehtësisë për ta përfituar atë, duke kontribuar njëkohësisht në parimin e jetesës në kohët moderne: "Kredia merret për të plotësuar edhe dëshira, jo vetëm nevoja".

8.3 KREDITË E DHËNA PËR KLIENTËT

Portofoli Total i kredive përgjatë vitit 2023 u rrit me 4.5 Miliardë Lek duke tejkaluar parashikimet e bëra në fillim të vitit. Teprica e Kredisë shënoi vlerën rreth 41.7 Miliardë Lekë me një rritje prej afro 11%, krahasuar me fundin e vitit të kaluar, ndërkohë që numri i produkteve kreditore shkon afro 26,800.

Cilësia e portofolit

Menaxhimi i portofolit në termat e cilësisë mbetet një nga prioritetet e Bankës. Ajo është konsideruar si një nga çështjet kryesore në procesin e huadhënies. Një monitorim nga afër i procesit është aplikuar si te kredia hipotekare ashtu dhe ajo konsumatore. Gjatë vitit 2023 Banka arriti të mbante një nivel mesatar të kredive me probleme më të ulët se 5.9%, ndërsa në fund të vitit tregoi 5.3% (Dhjetor 2021: 6.7%).

Fondi i provigjioneve për humbjet nga kreditë u mbyll në nivelin 5.24% të portofolit kreditor.

Zhvillimi i Operacioneve të Brendshme

Viti 2023 ka qenë një vit i përmbushjes së punës përgatitore për upgrade të sistemit. Kjo nismë voluminoze përfundoi në muajin mars, ku filloi operimi me sistemin e ri. Si çdo upgrade, procesi ka pasur sfida të mëdha, të cilat me dëshirën, vullnetin, dhe angazhimin e një ekipi gjithëpërfshirës u mundësua që të kalohej në një mënyrë të lehtë dhe pa krijuar problematika të shtuara në operimin e përditshëm.

Fokusi i strukturave Operacionale është vendosur gjithnjë e më shumë drejt optimizimit të proceseve, rritjes së automatizimit si një mënyrë për të përballuar volumet e shtuara të biznesit dhe për të ofruar rritje të cilësisë së shërbimeve dhe kënaqësisë së klientit.

Zhvillimet teknologjike të shpejta dhe digjitalizimi kanë sjellë një numër të lartë projektesh gjatë vitit 2023. Me strukturat e reja të krijuara për menaxhimin e projekteve dhe të proceseve është mundësuar një organizim më i mirë dhe eficient për realizimin në kohë dhe me cilësi të këtyre iniciativave.

Zhvillimi dhe Menaxhimi i Rrjetit

10

ZHVILLIMI DHE MENAXHIMI I RRJETIT

10.1 ROLI I DEGËVE DHE ZHVILLIMI I PREZENCËS FIZIKE (DEGË DHE ATM)

Rrjeti i Degëve

Union Bank ka një rrjet prej 32 degësh të shtrira në qytetet kryesore të vendit. Rrjeti i degëve të Bankës vazhdon transformimin e tij, jo vetëm në kuadër të zhvillimit të degëve, me zona 24/7, ATM me funksionalitet të plotë (tërheqje dhe depozitim) por dhe me platformën "All in One" nga ku mund të aksesohet platforma digjitale UB Online dhe aplikohet për produkte bankare përgjatë 24 orëve.

Gjithashtu një rëndësi e veçantë u tregua në ofrimin e shërbimit "One Stop Shop" për të kryer dhe përfunduar procesin e transaksioneve cash dhe financiare në zonën e shërbimit të klientit.

Union Bank vazhdon investimet në rrjetin degëve, me qëllim përmirësimin e standarteve duke unifikuar shërbimin me cilësi të lartë në të gjitha degët, duke trajnuar stafin drejt këshillimit financiar dhe orientimit për migrimin e transaksioneve financiare në kanalet alternative. Union Bank suksesshëm krijoi strategjinë për transformimin e degëve, duke u përshtatur me dinamikën dhe ndryshimet e tregut me fokus rritjen e produktivitetit, ridimensionimin e shërbimeve bankare dhe rolin e stafit me qëllim edukimin dhe këshillimin financiar sa më efektiv të klientëve.

Transformimi i roleve të stafit krijoi mundësinë klientëve të shërbehen deri në finalizimin e procesit në të njëjtin post pune me qëllim kryesor, ofrimi i shërbimeve të shpejta dhe efektive, procesim i të gjitha shërbimeve nga i njëjti staf, shkurtim i kohës së pritjes në degë dhe rrjedhimisht optimizimin e kohës së punës në degë duke lënë më tepër hapësirë në këshillimin financiar.

Përgjatë vitit 2023 vazhduan investimet në ndryshimin e hapësirave fizike të degëve, rikostruksioni i tyre, me standarte bashkëkohore duke krijuar hapësira më moderne e më të orientuara me qendër klientët.

Përsa i përket punonjësve, gjatë vitit 2023 Union Bank vazhdoi fokusin në investimin dhe edukimin e vazhdueshëm të stafit të degëve me trajnime të ndryshme për zhvillimin e tyre profesional me fokus këshillimin dhe shërbimin efektiv kundrejt klientëve.

Prej disa vitesh Union Bank bashkëpunon me rrjetin e gjerë Western Union / Union Net duke ofruar shërbime bankare për klientët edhe në zona të vendit ku nuk ka mbulim me degë apo në orare më të zgjatura se orari zyrtar i Bankës. Falë këtij bashkëpunimi, aktualisht në disa nga këto agjenci kemi prezencë fizike të stafit të Bankës të cilët mundësojnë këshillim dhe shërbim për klientët, lidhur me nevojat e tyre financiare.

Aktualisht kemi bashkëpunim me më shumë se 500 agjenci të Western Union / Union Net, ku ofrohet: pagesë për kështe kredie, hapje llogarie, aplikim për kredi konsumatore, hipotekore dhe shërbimi ATM cash in/cash out.

Banka ka implementuar dhe strategjinë duke zhvilluar kanalet alternative, si edhe në ndërtimin e një rrjeti Omnichannel, gjatë viti 2023 janë zhvilluar 3 modele biznesi të cilat kanë rritur prezencën tonë, ashtu si dhe shërbimin e klientit me produkte bankare jashtë detyrës tradicionale të bankës dhe jashtë orarit zyrtar.

Dega Qendrore
Bulevardi "Zogu i I",
Rr. "Sheshi Ferenc Nopçka",
Nd. 5, H. 3, Tiranë
Tel: +355 4 238 9085

Dega Shallvare
Rr. "Reshit Çollaku"
Pallatet Shallvare 2/18,
Tiranë
Tel: +355 4 238 9169

Dega Garda
Rr. "Dëshmorët e 4
Shkurtit", Tiranë
Tel: +355 4 238 9170

Dega Blloku
Rr. "Ismail Qemali",
Pallati nr. 32, Shk 1,Tiranë
Tel: +355 4 238 9160

Dega Lana
Blv. "Bajram Curri",
Rr. "Isuf Elezi", Nr.8/1,Tiranë
Tel: +355 4 238 9163

Dega Kinostudio
Rruga "Aleksandër Moisiu",
Përballë ish- Kinostudios, Tiranë
Tel: +355 4 238 9166

Dega Medrese
Rr. e Dibrës,
Sheshi "Hafiz Ibrahim Dalliu",
Tiranë
Tel: +355 4 238 9164

Dega Ali Demi
Rruga "Ali Demi"
Tiranë
Tel: +355 4 238 9162

Dega Laprakë
Rruga e Durrësit,
Hyrja 1, Laprakë,
Tiranë,
Tel: +355 4 238 9168

Dega Kristal
Rr. "Medar Shtyllai"
Kompleksi Kika 1,
Komuna e Parisit, Tiranë
Tel. +355 4 238 9181

Dega Toptani
Rr. "Murat Toptani"
(Eurocol Center), Tiranë
Tel. +355 4 238 9158

Dega Piazza
Rr. "Ded Gjo Luli"
Nr. 3, Tiranë
Tel. +355 4 238 9157

Dega Rruga e Kavajës
Rruga e Kavajës
Nd. 50, H. 1, Tiranë
Tel. +355 4 238 9159

Dega Gjergj Fishta
Bulevardi Gjergj Fishta
Kompleksi Delijorgji
Tel: +355 4 238 9130

Dega Kamëz
Bulevardi "Blu",
rrethrotullimi Kamëz
Tel: +355 4 238 9167

Dega Durrës 1
Rruga Tregtare, Durrës
Tel: +355 4 238 9171

Dega Durrës 2
Rruga "Kristaq Rama"
Durrës
Tel: +355 4 238 9172

Dega Elbasan
Bulevardi "Qemal Stafa",
Elbasan
Tel: +355 4 238 9173

Dega Kavajë
Shëtitorja "Josif Budo",
Kavajë
Tel: +355 4 238 9174

Dega Rrogozhinë
Lgj. Nr. 2, Pallati 82/3,
Shk.1, Ap. 2, Rrogozhinë
Tel: +355 4 238 9175

Dega Fushë Krujë
Sheshi "George É. Bush",
Fushë-Krujë
Tel: +355 4 238 9182

Dega Lezhë
Rr. "Besëlidhja", Lezhë
Tel: +355 4 238 9184

Dega Sarandë
Rr. "Skënderbe",
Lgj. 1, Sarandë
Tel: +355 85 224 567

Dega Shkodër
Lgj. "Vasil Shanto",
Shkodër
Tel: +355 4 238 9185

Dega Kukës
Lgj. Nr. 5, Kukës
Tel: +355 4 238 9180

Dega Lushnjë
Shëtitorja "Kongresi
i Lushnjës", Lushnjë
Tel: +355 4 238 9186

Dega Fier
Sheshi "Fitorja",
Rr. "Kastriot Muço", Fier
Tel: +355 4 238 9176

Dega Berat
Rr. "Antipatrea",
Lgj. "22 Tetori", Berat
Tel: +355 4 238 9188

Dega Vlorë
Rr. "Sadik Zotaj", kryqëzimi
me Rr. "Veledin Kollozi", Vlorë
Tel: +355 4 238 9177

Dega Pogradec
Lgj. Nr 1, Blv. "Rreshit Çollaku",
Pogradec
Tel: +355 4 238 9178

Dega Korçë
Rr. "Ismail Qemali",
Sheshi i Teatrit, Korçë
Tel: +355 4 238 9179

Agjencia Divjakë
Qendër Divjakë, Lushnjë
Tel: +355 4 238 9187

Menaxhimi i Rrezikut

Gjatë aktivitetit të saj të biznesit, Banka përpiqet të sigurojë një balancë optimale dhe të kujdesshme midis rrezikut dhe fitimit të realizuar. Për të realizuar këtë balancë, Banka ka krijuar një strukturë të përshtatshme për menaxhimin efektiv të rreziqeve duke identifikuar, matur, kontrolluar, monitoruar dhe zbutur ngjarjet që mbartin rreziqe potenciale të cilat mund të rezultojnë në humbje ose të pengojnë aftësinë e Bankës për të gjeneruar rezultate financiare të qëndrueshme. Banka kryen çdo vit rishikimin e profilit të saj të rrezikut, si dhe të politikave dhe të procedurave përkatëse që e menaxhojnë atë.

Mbrojtja e parë e Bankës përkundrejt humbjeve nga çdo lloj rreziku bëhet e mundur nëpërmjet strukturës së saj organizative, zbatimit të parimeve të shëndetshme të qeverisjes korporative si edhe respektimit të linjave të kontrollit të brendshëm. Të gjitha këto janë të integruara në modelin operacional të Bankës në gjitha nivelet.

Banka ka përpiluar politika dhe procedura të përshtatshme për menaxhimin e të gjithë rreziqeve që ndesh në çdo linjë biznesi në të cilën ajo operon. Politikat dhe procedurat përcaktojnë ndër të tjera edhe kriteret dhe limite për nivelin e rrezikut të pranuar dhe limitet e alarmit. Linjat e biznesit, në bashkëpunim me strukturat e kontrollit dhe ato mbështetëse, planifikojnë aktivitetet e ushtruara dhe monitorojnë ecurinë e biznesit të Bankës për nga dimensionin i objektivave strategjike dhe operacionale por edhe vlerësimin e profilit të rrezikut dhe treguesve të tij.

Çdo divizion, departament, njësi, degë apo punonjës i Bankës janë të ndërgjegjshëm për kontributin e tyre në krijimin e vlerës së shtuar në biznes, brenda kornizave dhe niveleve të rrezikut të pranuar.

Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut i cili koordinon një sërë aktivitetesh qendrore për vlerësimin e rrezikut të Bankës dhe shërben si një qendër ekselence për promovimin e kulturës së rrezikut përgjatë gjithë linjave të biznesit zë një vend të veçantë në strukturën organizative të Bankës.

Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut raporton direkt te Drejtori i Përgjithshëm si dhe raporton në mënyrë të pavarur edhe pranë Komitetit të Kontrollit dhe Këshillit Drejtues të Bankës, paralelisht me raportet e tjera menaxheriale.

Në nivel Drejtimi Ekzekutiv, Banka siguron një sistem të integruar të kontrollit të brendshëm duke përcaktuar përgjegjësi dhe struktura të dedikuara për fushat kryesore të veprimtarisë. Në këtë kontekst, komitetet në nivel drejtimi ekzekutiv të tilla si Komiteti i Menaxhimit të Aktiv dhe Pasivit (ALCO), Komiteti i Kredisë, Komiteti i Menaxhimit të Rrezikut të Kredisë, Komiteti i Rrezikut Operacional, Komiteti i Përputhshmërisë, Komiteti i Menaxhimit të Kapitalit dhe Performancës, Komiteti i Administrimit të Kolateraleve në Pronësi të Bankës, Komiteti i Menaxhimit të Rrjetit, Komiteti i Menaxhimit të Produkteve si edhe Komiteti i Teknologjisë së Informacionit kanë përgjegjësi primare në menaxhimin e risqeve të Bankës dhe vendimet taktike në këtë drejtim. Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut është gjithashtu i përfqësuar por edhe referues në disa komitete të rëndësishme të Bankës si në Komitetin e ALCO-s, Komitetin e Rrezikut Operacional, Komitetin e Menaxhimit të Rrezikut të Kredisë, Komitetin e Menaxhimit të Kapitalit dhe Performancës si edhe në Komitetin e Përputhshmërisë jo vetëm duke ofruar një opinion të pavarur në fushat respektive por edhe si pjesëmarrës në vendimarrje. Departamenti koordinon dhe përditëson politikat e përshtatshme të rrezikut, parametrat e tij, modelet e matjes dhe teknikat e zbutjes, metodologjitë, etj. në përputhje me kërkesat rregullative të Bankës së Shqipërisë, kuadrin ligjor, si dhe praktikën më të mira ndërkombëtare. Departamenti mban marrëdhënie të ngushta bashkëpunimi me të gjitha departamentet/njësitë e biznesit dhe drejtuesit e tjerë të Bankës. Ai zhvillon procese dhe mekanizma kontrollues efektive, praktike dhe inovatore për procesin e menaxhimit të rrezikut si dhe përgatit raportet përkatëse.

Duke konsideruar profilin dhe karakteristikat e biznesit, fushat kryesore të rrezikut të Bankës janë rreziku i kredisë, rreziku i likuiditetit, rreziku nga normat e interesit, rreziku i kundërpartisë, rreziku i këmbimit valutor dhe rreziqe të tregut, rreziku operacional ku përfshihen edhe ai ligjor, AML dhe i Përputhshmërisë si edhe ai kibernetik. Performanca e çdo tipologjie rreziku është shpjeguar tek Pasqyrat Financiare në Raportin e Auditit. Në seksionin e mëposhtëm në pasqyrat financiare jepet një paraqitje e politikave, ku theksi kryesor është vendosur tek kontrolli dhe shmangia e rrezikut.

11.1 MENAXHIMI I RREZIKUT

Politika e Menaxhimit të Rrezikut

Këto politika përshkruajnë rreziqet kryesore në të cilat Banka është ekspozuar si dhe parimet kryesore të proceseve të menaxhimit të këtyre rreziqeve si dhe të skemës organizative. Në këtë kuadër me poshtë janë përmendur politikat e rreziqeve kryesore.

Politika e Kreditimit

Politika e Kreditimit është dokumenti bazë që përcakton parimet e menaxhimit të rrezikut të kredisë. Rreziku i Kredisë reduktohet nëpërmjet vlerësimit të kapacitetit financues dhe pagues të klientit, garancive të mjaftueshme si nivel i dytë mbrojtjeje, interesi i përshtatshëm bazuar në rrezik, strukturim dhe diversifikim efektiv i portofolit të kredive, kontroll i mjaftueshëm i portofolit të kredive të Bankës në tërësi, etj.

Politika e Menaxhimit të Aktiv – Pasiveve

Politika e Menaxhimit të Aktiv-Pasiveve është dokumenti kryesor që drejton menaxhimin e aktiviteve të aktiveve dhe pasiveve të Bankës, përfshirë të gjithë transaksionet me fondet, investimin e burimeve likuide dhe menaxhimin e risqeve të tjera financiare në bilancin e Bankës. Fushat kryesore që mbulon ky dokument janë menaxhimi i likuiditetit, menaxhimi i normave të interesit, menaxhimi i rrezikut të këmbimit valutor, etj.

Komiteti ALCO ka zhvilluar rregulla, procedura, instrumenta dhe mekanizma kontrolli për të menaxhuar në mënyrë të përshtatshme të gjithë risqet financiare. Limitet e brendshme dhe rregullatore janë të mirë përcaktuar dhe monitorohen rregullisht.

Politika e Investimeve

Politika e Investimeve përcakton kriteret kryesore për menaxhimin e përgjegjshëm të investimeve financiare të Bankës në përputhje me strategjinë e saj të biznesit. Politika përcakton investimet e tjera duke konsideruar rrezikun potencial që ato mbartin. Banka ka zhvilluar gjithashtu politika të tjera referuar investimeve dhe limiteve të rrezikut.

Politika e Rrezikut të Kundërpartisë

Rreziku i ekspozimit me palët e tjera është trajtuar njësoj si rreziku i kredisë dhe aplikohet veçanërisht për ekspozimet ndaj bankave dhe institucioneve financiare. Në këtë rast, përshtatshmëria e palëve të tjera si dhe limiteve përkatëse janë vlerësuar individualisht duke u bazuar në kriteret e caktuara dhe në metodologjinë përkatëse.

Politika e Rrezikut Operacional

Rreziku Operacional ndodh për të gjithë produktet dhe shërbimet bankare dhe ndeshet çdo ditë me procesimin e transaksioneve. Ky lloj rreziku ndodh gjithashtu si rezultat i sistemeve të informacionit jo të përshtatshme, dështimin teknologjik, thyerjen e kontrolleve të brendshme, neglizhencës së punonjësve, mashtrimeve ose ngjarjeve të paparashikuara, etj.

Kuadri i brendshëm rregullator i rrezikut operacional në Bankë (politikat dhe procedurat) përmbledh një përshkrim të qartë të rrezikut operacional përgjatë gjithë organizatës dhe një filozofi të vetëvlerësimit të proceseve të biznesit. Kjo politikë përfshin raportimin aktiv dhe monitorimin e indikatorëve kyç të rrezikut, analizat e shkakut të ngjarjeve të rrezikut operacional, përgjigjet e shpejta të incidenteve të ndodhura, vetëvlerësime të rregullta dhe frekvente, si dhe mirëmbajtje të kujdesshme dhe të përditësuara të programeve të vijueshmërisë së biznesit.

Komiteti i Rrezikut Operacional dhe Risqeve të Tjera (KRORT) monitoron periodikisht ngjarjet e humbjeve operacionale dhe koston e rrezikut dhe ka përcaktuar përgjegjësitë e duhura për të minimizuar humbjet dhe siguron zgjidhjet dhe mbulimet e rrezikut për aktivitetet që janë subjekt i rrezikut operacional.

11.1 MENAXHIMI I RREZIKUT

Politika e Rrezikut Kibernetik

Banka ka rishikuar gjithë kuadrin e brendshëm rregullator për sigurinë kibernetike. Vitet e fundit është rritur shkalla e digjitalizimit në bankë. Rrjeti dhe sistemet nëpërmjet të cilëve garantohet shërbimi ndaj klientëve ka pësuar ndryshime pozitive në drejtim të digjitalizimit. Ndërkohë që rritja e nivelit të digjitalizimit të shërbimeve bankare sjellë dhe rritjen e rrezikut kibernetik. Banka në mënyrë të vazhdueshme synon që digjitalizimi i proceseve dhe shërbimeve të përshtatet më së miri në një linjë me sigurinë kibernetike të ofruar.

Banka ka shtuar ndjeshëm investimet e kryera në drejtim të rritjes së sigurisë kibernetike. Këto investime konsistojnë në mjete dhe shërbime shtesë të cilat janë të domosdoshme.

Ngelet një nga objektivat kryesore të bankës siguria e klientëve të saj si edhe mbrojtja e të dhënave të tyre personale.

Politika e Përputhshmërisë

Në Politikën e Përputhshmërisë janë të renditura parimet bazë për t'u ndjekur nga menaxhimi dhe stafi i Bankës si edhe definimet dhe proceset kryesore mbi bazën e të cilave identifikohen dhe menaxhohen risqet kryesore përgjatë gjithë niveleve të organizatës.

Me anë të kësaj politike definohen mënyrat më të mira me të cilat Banka siguron që të gjitha rregulloret/procedurat/politikat përkatëse të rëndësishme të jenë në përputhje me kërkesat rregullatore, ligjore si edhe me standardet më të mira lokale apo ndërkombëtare.

Politika kundër pastrimit të parasë

Pastrimi i parave: përfshin konvertimin e qëllimshëm ose të pakujdesshëm të pasurisë, të krijuar nga "sjellja kriminale", në mënyrë që origjina kriminale e pasurisë të jetë e vështirë të gjurmohet.

Financimi i terrorizmit: Sigurimi ose grumbullimi i fondeve, me çfarëdo mënyre, drejtpërdrejt ose tërthorazi, me qëllim përdorimin e tyre ose duke ditur se ato do të përdoren, tërësisht ose pjesërisht: për të kryer vepra për qëllime terroriste; nga një organizatë terroriste; nga një terrorist i vetëm.

Banka ka përshtatur plotësisht në kuadrin e saj të brendshëm rregullator të PPP-së kuadrin ligjor dhe rregullator të zbatueshëm në Republikën e Shqipërisë. Synohet gjithashtu zbatimi i standardeve ndërkombëtare të përcaktuara nga FATF e cila është organi global i përcaktimit të standardeve në fushën e PPP/FT.

Vlerësimet e rrezikut kryhen përmes identifikimit të faktorëve të rrezikut të PP dhe FT dhe vlerësimit të rreziqeve të identifikuara të PP dhe FT. Në vlerësimet e kryera përfshihen vlerësimi i rrezikut të klientit/transaksionit, vlerësimi i faktorëve të rrezikut, aktivitetet e biznesit ose profesionale të klientit, natyra dhe sjellja e klientit ose të pronarit përfitues, rreziku i vendit ose ai gjeografik etj. Në vlerësimin e rradhës janë marrë në konsideratë dokumente të rëndësishme të vëna në dispozicion nga Agjensia e Inteligjencës Financiare (ish- DPPPP) si Vlerësimi Kombëtar i Riskut, analizat sektoriale, rekomandimet e Bankës së Shqipërisë, vlerësime ose raporte të besueshme nga organizma kompetente të fushës, si dhe të dhënat e vetë bankës. Këto dokumente kryesore merren në shqyrtim edhe në këtë vlerësim, përmbledhur problematikat/gjetjet si dhe duke nxjerrë konkluzionet që janë domethënëse apo të aplikueshme për UB.

Gjatë krijimit të marrëdhënieve me klientët, banka zbaton në mënyrë korrekte detyrimet e saj për të kryer Vigjilencën e Duhur sipas kriterëve të përcaktura në rregulloret e bankës duke ndjekur Vigjilencën e zgjeruara po atë të thjeshtuar. Raportimi i transaksioneve të dyshimta si element kryesor i kësaj fushe ndiqet me përparësi.

Trajnimet në Bankë për PPP/FT kryhen periodikisht. Trajnimet janë të përshtatura specifikisht për rolin e departamentit AML si edhe trajnime të tjera të detyrueshme për të gjithë punonjësit e Bankës.

Burimet Njerëzore, Trajnimi dhe Zhvillimi i Stafit

12.1 ZHVILLIMI I BURIMEVE NJERËZORE

Union Bank aplikon praktika të Burimeve Njerëzore, në përputhje të plotë me legjislacionin aktual të punësimit, me direktivat dhe rregullat qeveritare si dhe ato të brendshme, në lidhje me procesin e selektimit, rekrutimit, promovimit etj. Të gjitha politikat dhe praktikat janë të drejta, jo-diskriminuese, si dhe transparente për të dhënë mundësi barazie për të gjithë. Të gjithë punonjësit me kohë të plotë gëzojnë një paketë të plotë që përfshin të mira sociale, shëndetësore, apo të mira që lidhen me paaftësinë/pensionin, pushimet dhe festat, si dhe përfitime të tjera. Këto politika reflektojnë aktivitetin e përgjithshëm si biznes të Bankës lidhur me strategjinë dhe deklaratën e misionit. Planifikimi strategjik i punonjësve është i strukturuar në mënyrë të tillë që të inkurajojë zhvillimin e anëtarëve ekzistues të institucionit dhe të maksimizojë përpjekjet e tyre në eksplorimin e hapave të mëtejshëm në rrugën e tyre drejt karrierës, me kusht që ata të përmbushin dhe të shkojnë përtej detyrave aktuale.

Kultura organizative e Bankës përfshin një qasje transparente dhe proaktive në lidhje me standardet e etikës dhe ato profesionale, duke i prezantuar ato gjatë gjithë mjedisit të punës. Në termat e zhvillimit të punësimit dhe trajnimit, Banka mbështet një sjellje efikase dhe të përshtatshme, duke mbajtur me prioritet objektivat e biznesit. Union Bank, në fund të 2023 kishte një numër total prej 482 punonjësish, me një përbërje prej 246 punonjësish në Drejtorinë e Përgjithshme dhe 236 punonjës në rrjetin e degëve.

Qarkullimi total i punonjësve për vitin 2023 ishte 15.6%.

12.2 REKRUTIMI DHE PERZGJEDHJA E STAFIT

Gjatë vitit 2023, procesi i rekrutimit dhe përzgjedhjes së stafit synoi përzgjedhjen e një stafi të kualifikuar, me eksperiencë dhe aftësi profesionale të duhura, për të përmbushur gjithë nivelet e shërbimit në bankë.

Për të mundësuar vazhdimësinë e procesit të përzgjedhjes dhe plotësimit të nevojave të biznesit është vijuar me intervista fizike me kandidatët potencialë, sigurisht edhe modaliteti online i intervistave ka vijuar rast pas rasti.

Për të mbështetur nevojat e biznesit në të gjitha fushat ku vepron, për vitin 2023 u punësuan rreth 100 punonjës të rinj. Me qëllim vlerësimin dhe përzgjedhjen e kandidatëve dhe profesionistëve më të mirë për përmbushjen e nevojave të biznesit, ndiqet një proces rekrutimi i strukturuar që përmban disa faza si teste të ndryshme teknike/logjike, diskutim në grup kryesisht për pozicionet hyrëse në bankë si Shërbim Klienti, si dhe intervista individuale.

Në varësi të profilit të punës për vendin vakant, paneli është i përbërë nga Drejtuesit e Departamentit/ Degëve dhe përfaqësues nga Departamenti i Burimeve Njerëzore.

Për vitin 2023 fokus ka qenë dhe promovimi dhe zhvillimi i punonjësve të brendshëm, që ka shërbyer si një mundësi zhvillimi dhe ndërtimi të një karriere të suksesshme brenda institucionit dhe në rritjen e motivimit tek punonjësit.

12.3 PROGRAMI I PRAKTIKËS

Union Bank nëpërmjet programit të praktikës synon të tërheqë studentë me rezultate shumë të mira, me dëshirë për të punuar dhe mësuar, dhe një vetë motivim të lartë për t'u bërë pjesë e një mjedisi sfidues. Nëpërmjet programit të praktikës, banka mirëpret studentë nga të cilët evidentohen potenciale për punësim dhe njëkohësisht kontribuon në përgatitjen e tyre për tregun e punës. Union Bank vlerëson ambicien dhe vullnetin e të rinjve, duke iu ofruar transmetimin e përvojës nga punonjësit e saj. Po ashtu, i jepet rëndësi korrektësisë dhe përkushtimit të studentëve gjatë programit të praktikës, duke vlerësuar çdo mundësi për krijimin e një marrëdhënieje punësimi afatgjatë.

Për vitin 2023 numri total i praktikantëve ka qenë 30 studentë dhe 5 prej tyre janë punësuar në bankë.

12.4 TRAJNIME DHE EDUKIMI I MËTEJSHËM

Union Bank përveç përqasjes së saj për të tërhequr dhe përzgjedhur punonjësit më të mirë në treg, angazhohet ndaj zhvillimit dhe rritjes së aftësive profesionale dhe njohurive të tyre. Banka vlerëson programet e trajnimit dhe zhvillimit si një investim strategjik për arritjen e objektivave të biznesit.

Në Union Bank zhvillohen trajnime orientuese për të gjithë punonjësit e rinj që nga momenti kur bëhen pjesë e institucionit dhe vazhdohet më tej me trajnimin në punë, duke përfutur kështu në praktikë nga procedurat e përcaktuara dhe ekspertizat e kolegëve. Në këtë mënyrë, mundësohet një integrim sa më i lehtë dhe i shpejtë në vendin e punës.

Në lidhje me trajnimin dhe edukimin e vazhdueshëm gjatë punësimit, punonjësve u ofrohen mundësi të mëdha për zhvillim dhe kualifikim. Gjatë 2023, Banka ofroi një sërë programesh trajnimi dhe iniciativash të zhvillimit profesional, të cilat janë organizuar me lektorë nga burime të brendshme ose ekspertë të jashtëm. Konkretisht u zhvilluan rreth 125 seanca trajnimi, prej të cilave 35 të brendshme dhe 90 me bashkëpunëtorë të jashtëm. Plani vjetor i trajnimit reflektoi nevojat e njësive organizative të Bankës, që synojnë të rrisin apo të rifreskojnë njohuritë teknike ose kompetencat/aftësitë që nevojiten për të përballuar sfidat dhe përmbushur rezultatet dhe objektivat e vendosura. Në total 2255 ditë trajnimi janë zhvilluar në klasë dhe online stafi ka ndjekur mesatarisht 5 ditë trajnimi/vit.

Modulet e zhvilluara mbulonin disa fusha teknike të punonjësve të rrjetit të degëve, duke përfshirë suksesin dhe efikasitetin e forcës së shitjes, produktet bankare, platformën digjitale UB Online, shërbimin e klientit, komunikimin dhe reagimin, aftësinë për të kryer shumë detyra në të njëjtën kohë, zgjidhjen e problemeve, rritjen e kapacitetit manaxherial dhe lidershipit, etj. Janë zhvilluar një sërë trajnimesh për stafin në drejtorinë e përgjithshme kryesisht për: digjitalizimin, design thinking, digital marketing, mindfullnes (vetëdija mbi mirëqenien e stafit), train the trainer, pjesëmarrje në konferenca / workshope organizuar nga BACEE, ATTF, etj. Po ashtu, janë zhvilluar edhe trajnimet e nevojshme periodike për sigurinë dhe shëndetin në punë, sigurinë e informacionit, ruatja dhe përdorimi i të dhënave personale, risku operacional dhe auditimi, përputhshmërinë dhe pastrimin e parave, rifreskim të produkteve bankare etj.

12.5 POLITIKAT E SHPËRBLIMEVE

Komiteti i Shpërblimit dhe Burimeve Njerëzore është organi më i rëndësishëm dhe vendimmarrës në përcaktimin e incentivave dhe planit të kompensimit si pjesë e politikave të Burimeve Njerëzore. Ai miratohet nga Këshilli Drejtues dhe funksionimi i tij rregullohet nga statuti përkatës.

Banka e konsideron këtë aspekt shumë të rëndësishëm pasi ka një ndikim domethënës në angazhimin, motivimin dhe sjelljen e punonjësve.

Departamenti Burimeve Njerëzore është nën vartësinë direkte të Drejtorit të Përgjithshëm Ekzekutiv të Bankës, i cili ka përgjegjësinë finale për çështjet e burimeve njerëzore në Bankë. Çështjet e burimeve njerëzore do të adresohen edhe nëpërmjet Komitetit të brendshëm BNJ në Bankë dhe Komitetit të Shpërblimeve dhe të Burimeve Njerëzore për këtë funksion në nivel Këshilli Drejtues.

Pagat

Qëllimi i Bankës është të ketë një program shpërblimi në linjë me kushtet e biznesit, ndryshimet në tregun e punës dhe vlerat e organizatës. Shpërblimi shërben si një pjesë e një pakete që përfshin pagën, bonuse dhe përfitime për punonjësit. Si rregull i përgjithshëm, vendimet për shpërblim sipas performancës bazohen në:

- performancën e përgjithshme të Union Bank;
- performancën e njësive të biznesit nisur nga realizimi i objektivave të biznesit;
- performancën individuale nisur nga niveli i arritjes së objektivave individuale dhe cilësitë dhe aftësitë, sipas vlerësimit të performancës.

Paga individuale bazohet në strukturën e pagave të bankës, që përmban rangje me minimumin dhe maksimumin e pagës për secilin apo për një grup pozicionesh, bazuar në hierarkinë ose vlerësimin e pozicionit.

Banka ndërmerr rishikime të pagave bazuar në rregullat e mëposhtme:

Rritja fillestare: Si rregull, punonjësit e rinj në nivel "junior" fillojnë në një nivel më të ulët se paga bazë e pozicionit. Rishikimi fillestar bëhet pas një periudhe 3-6 mujore, bazuar në një vlerësim me shkrim të performancës dhe propozim nga drejtuesi. Nëse vlerësimi i performancës është pozitiv, atëherë ai kalon në nivelin minimal të pagës së pozicionit.

Rritja për promovim: Kur një punonjës promovohet dhe i ngarkohen përgjegjësi të reja pune, punonjësi konsiderohet për rritje për efekt promovimi. Punonjësi merr rritje page që i korrespondon pozicionit të ri dhe njohurive dhe eksperiencës që lidhen me pozicionin.

12.5 POLITIKAT E SHPËRBLIMEVE

Rritja për performancë: Çdo punonjës konsiderohet çdo vit për rritje të pagës në bazë të performancës. Rishikimi nuk garanton rritjen. Rritjet për performancë përfitohen nga një performancë që tejkalon kërkesat e punës. Rritja për performancë lidhet me vlerësimin vjetor të performancës. Përjashtime të sa më sipër mund të aprovohen nga menaxhimi, me aprovim të Komitetit të BNJ dhe informimin përkatës të Këshillit Drejtues.

Përfitimet

Banka angazhohet të sigurojë një skemë të plotë përfitimesh për punonjësit e saj, në mënyrë që të tërheqë dhe mbajë staf të aftë. Banka do të ofrojë përfitimet e përcaktuara në Kodin e Punës. Për më tepër, Banka mund të ofrojë:

- produkte dhe shërbime të saj për punonjësit, me kushte preferenciale;
- sigurim shëndetësor;
- plan pensioni;
- kohë pushimi shtesë, etj.

Shpërblimet

Shpërblimi variabël, si bonuset, njeh dhe shpërblen punonjësit për performancë, për tejkalimin e objektivave vjetore, për përpjekje të jashtëzakonshme dhe për rezultate pozitive biznesi. Bonuset nuk jepen automatikisht çdo vit dhe vendosen ekskluzivisht nga menaxhimi dhe Këshilli Drejtues.

Këshilli Drejtues mund të aprovojë çdo vit shpërblimet e mëposhtme:

- **Shpërblimi i Viti të Ri**, si rregull në % ose në një vlerë të caktuar të lidhur me pagën bazë.
- **Shpërblimi vjetor** i lidhur me performancën, në % ndaj pagës bazë, në varësi të rezultatit financiar të bankës, profitabilitetit të degëve si dhe vlerësimit individual.

Shpërblimet e mëposhtme aplikohen nga menaxhimi:

- **Shpërblimet tremujore për shitjet** – Banka ka vendosur një sistem shpërblimi tremujor për degët dhe punonjësit më të suksesshëm, të mbështetur në suksesin në shitje të bankës, cilësinë e shërbimit dhe performancën e përgjithshme të degës.
- **Shpërblimi për performancë të jashtëzakonshme** ose realizimin e një projekti në bankë, ose ngjashëm, aprovohet rast pas rasti.

Shpërblimi i Këshillit Drejtues dhe Drejtimit Ekzekutiv

Anëtarët e Këshillit Drejtues, paguhen me një shumë fikse vjetore për ushtrimin e funksionit si anëtar i Këshillit dhe një tarifë për ushtrimin e funksionit gjatë mbajtjes së mbledhjes së Këshillit Drejtues. Vlera totale e shpërblimeve për Këshillin Drejtues për vitin 2023 është 97'105 Eur.

Shpërblimi për Drejtimin Ekzekutiv përbëhet nga komponenti fiks dhe variabël që do të varen nga situata financiare e Bankës si dhe nga performanca individuale e funksioneve respektive të pasqyruara në një skemë që ka brenda dhe elementë pakësimi apo dhe mospagese të lidhur me rreziqe të ndryshme e shprehur në politikën e Shpërblimit të punonjësve të Drejtimit Ekzekutiv dhe në objektivat vjetorë.

Në vitin 2023 për të gjithë anëtarët e Drejtimit Ekzekutiv dhe Drejtoret e Divizioneve, janë aplikuar bonuse variabël në cash të lidhura me performancën e Bankës, performancën e divizioneve përkatëse, përfshirjen në projekte si dhe bonuse te pandryshueshme në cash për Vitin e ri, të cilat jepen të permbledhur më poshtë:

Vlera totale e agreguar e pagesave dhe shpërblimeve për vitin fiskal (në Mijë Lekë)	2023	2022
Elementë të pandryshueshëm të shpërblimit	-	-
Cash/bonus	1,526	1,364
Elementë të ndryshueshëm të shpërblimit	-	-
Cash/bonus	19,861	18,035

12.6 RREZIKU DHE SIGURIA NË PUNË

Union Bank vlerëson dhe çmon sigurinë e punonjësve dhe e bën atë prioritet për të garantuar që Banka është një vend i sigurt për të punuar dhe për të bashkëvepruar me klientët. Gjithashtu, ka një përpjekje të vazhdueshme dhe një shfaqje përgjegjësie për ta bërë mjedisin e Bankës akoma më të sigurt, duke rritur kontrollet që mbrojnë informacionet e klientëve.

Një nga qëllimet kryesore të Bankës është të sigurojë shëndetin, mirëqenien dhe sigurinë e punonjësve të saj në Bankë dhe jo vetëm kaq. Përsa i përket përfitimeve, sigurimi i shëndetit i mundësuar nga Sigma Interlbanian VIG është i rinovueshëm çdo vit për pothuajse të gjithë punonjësit, duke ofruar disa nga skemat më të mira që mbulojnë trajtimet mjekësore në një rrjet të gjerë klinikash dhe spitalesh të mirënjohura, në gjithë territorin e Shqipërisë.

Aktivitetet Marketing dhe Përgjegjësia Sociale

13

AKTIVITETET MARKETING DHE PËRGJEGJËSIA SOCIALE

Programi i aktiviteteve dhe sponsorizimeve

Union Bank ka vijuar traditën ashtu si çdo vit për të qenë partnere dhe mbështetëse e aktiviteteve të lidhura me sportin, aktiviteteve vullnetare dhe çdo vit e më shumë është pranë eventeve që promovojnë vlera dhe që mbështetin veprimtari të ndryshme të lidhura me komunitetin. Në veçanti gjatë vitit 2023 kemi shtuar fokusin drejt brezit të ri, duke mbështetur jo vetëm aktivitetet drejtuar atyre por dhe duke i kushtuar një rëndësi të veçantë edukimit financiar dhe inovacionit. Union Bank mbetet e angazhuar në mbështetjen e projekteve që promovojnë vlerat e artit dhe kulturës shqiptare.

AKTIVITETE DHE SPONSORIZIME 2023

Union Bank sponsor i Kombëtares Shqiptare të Futbollit

Union Bank edhe gjatë vitit 2023 ka vijuar mbështetjen e saj për Kombëtaren Shqiptare të Futbollit, si vazhdim i marrëveshjes disa vjeçare me Federatën Shqiptare të Futbollit. Në mbështetje të sfidave të Kombëtares në fazën finale të eliminatorëve të Europianit 2024. Union Bank ka organizuar një sërë aktivitete nën moton #Gjithmonë me Kombëtaren duke suportuar ekipin tonë kombëtar në të gjitha përballjet e organizuara.

Union Bank financon monumentin kushtuar shenjtore "Nënë Tereza" në Aeroportin Kombëtar

Union Bank ka kontribuar në financimin e monumentit kushtuar shenjtore "Nënë Tereza", e cila ndodhet në ambientet e Aeroportit Ndërkombëtar që mban emrin e saj. Në nder të saj në datën 25 Prill, u zhvillua ceremonia e cila përkoi me 30 vjetorin e vizitës së Papa Gjon Palit të II në Shqipëri, i cili u prit në këtë vizitë nga vetë Nënë Tereza. Union Bank mbështeti këtë vepër duke nderuar me respekt, një nga figurat më të rëndësishme të popullit shqiptar, Nënë Terezën, simbolin e paqes dhe mirësisë, e cila do të kujtohet gjithmonë si shenjtoria që ndihmoi një botë të tërë me zemërgjerësinë dhe humanizmin e saj." Union Bank mbetet e angazhuar në mbështetjen e vazhdueshme të aktiviteteve me impakt social e kombëtar, si pjesë e përgjegjësisë sociale të korporatës.

Union Bank seancë dhurim gjaku në bashkëpunim me Kryqin e Kuq Shqiptar

Union Bank ashtu si çdo vit, iu bashkua thirrjes për pjesëmarrje në seancën e dhurimit të gjakut në ndihmë të fëmijëve talasemikë, duke përmbushur nevojat e tyre për gjak, dhe duke vijuar të japë shembullin pozitiv për të gjithë ata që dëshirojnë të kontribuojnë në këtë kauzë të rëndësishme. Seanca e dhurimit u realizua në datë 7 qershor pranë ambienteve të Union Bank, në bashkëpunim me Kryqin e Kuq Shqiptar dhe në asistencën e mjekëve të palodhur të Bankës Kombëtare të Gjakut.

Union Bank sponsor zyrtar i Colour Day Festival

Union Bank për të tretin vit radhazi ishte sponsor zyrtar i Colourday Festival, festivalit rinor më të madh të organizuar në zemër të Tiranës, i cili u zhvillua gjatë muajit maj në sheshin "Skënderbej". Me një vizibilitet të lartë në media dhe rrjete sociale dhe mijëra pjesëmarrës, në këtë festival u organizuan aktivitete të shumëllojshme argëtuese për të gjitha moshat, lojra, shumë ngjyra dhe artistë shqiptarë e të huaj të cilët performuan në skenën e festivalit.

Union Bank dhuroi 10 bursa studentore në bashkëpunim me Agjencinë e Rinisë, Bashkia Tiranë për studentët e Universiteteve të Tiranës.

Union Bank në bashkëpunim me Agjencinë e Rinisë, Bashkia Tiranë dhuroi 10 bursa studentore duke ofruar mbështetjen ndaj studentëve jo vetëm duke ofruar produkte të dedikuara për ta si Karta e Studentit 2në1, por dhe duke kontribuar në edukimin e tyre financiar si edhe duke i mbështetur ata në rrugëtimin e tyre akademik.

Union Bank mbështeti për të dytin vit Konkursin "Ndërto të ardhmen".

Union Bank ishte sponsor i Konkursit "Ndërto të Ardhmen" për diplomat më të mira të studentëve të Fakultetit të Arkitekturës dhe Urbanistikës, i cili u organizua gjatë panairit "Build and Live Smart Expo 2023" organizuar nga Expocity Albania. Union Bank sponsorizoi 7 çmime për punimet më të mira të diplomave, duke përgëzuar studentët për projektet inovative në fushën e arkitekturës dhe ndërtimit me urimin që këto projekte të vihen në zbatim duke përmirësuar cilësinë e jetesës në vendin tonë. Union Bank mbetet e angazhuar ndaj të rinjve duke mbështetur projekte dhe aktivitete të cilat i motivojnë ata për të zhvilluar më tej njohuritë e tyre si dhe për të dhënë kontributin e tyre në vendin tonë.

Union Bank pjesëmarrës në AgroTech Expo 2023

Union Bank ishte pjesëmarrës në panairin AgroTech Expo 2023 që u organizua në dt. 18-20 tetor në qendrën e panaireve Expocity Albania. Union Bank mbështet sektorin Agro duke ofruar financim për të gjithë zinxhirin e agrobiznesit me produkte të dedikuara të përshtatura sipas nevojave të biznesit.

AKTIVITETE DHE SPONSORIZIME 2023

Union Bank mbështet aktivitetin "Të drejta të barabarta për mundësi të barabarta"

Union Bank mbështeti për të tretin vit radhazi aktivitetin "Të drejta të barabarta për mundësi të barabarta" organizuar nga shoqata "RESS-Egnatia", në bashkëpunim me Bashkinë e Elbasanit dhe Këshillin e Qarkut Elbasan. Ashtu si dhe dy vitet e kaluara, ky event kishte në qendër angazhimin dhe përfshirjen e fëmijëve me çrregullim të spektrit autik (ÇSA) në aktivitete të ndryshme sociale dhe sportive. Fëmijët patën mundësi që për tre ditë rresht të marrin pjesë në gara sportive dhe lojra të ndryshme, nën kujdesin e prindërve dhe instruktorëve të specializuar.

Union Bank organizoi eventin për lançimin e kartës VISA Platinum

Union Bank organizoi eventin gala për lançimin e kartës VISA Platinum. Kryefjala e këtij eventi ishte një nga produktet më prestigjioze të kartave në treg siç është Karta e Kreditit Visa Platinum e cila ofrohet për herë të parë ekskluzivisht nga Union Bank. Në këtë mbrëmje festuam bashkëpunimin e suksesshëm me Visa, së bashku me përfaqësues të biznesit, partnerë dhe klientët tanë.

KARTA KUQEZI

APLIKO, MERRE, FITO!
OHEEEEEJ

unionbank.al

+355 42 389 111

KREDIA AGROSHPEJT

FINANCIM DERI NË
3 MILION LEKË
PA KOLATERAL

✓ Afati deri në 60 muaj
✓ Aprovim brenda ditës
✓ Kinstet e ripagimit sipas sezonalitetit të të ardhurave

UNION BANK

DEPOZITA BONUS PLUS

Relaksohu...
INTERESAT
PO RRITE

PËRFITO INTERESA DERI NË
2.7% PËR VETËM
14 MUAJ

unionbank.al

+355 42 389 111

DEPOZITA PROGRES

DEPOZITO ME ZEMËR
MERR PËRFITIME TË LARTA

DERI NË
6%
NË LEK

unionbank.al

+355 42 389 111

FUSHATA MARKETING

OFERTA E 8 MARIT

OFERTË SPECIALE PËR JU
QË E BENI BOTEN ME TË MIRË

8%
interesa deri
për 12 muaj

0%
interesa deri
për 12 muaj

unionbank.al

+355 42 389 111

KREDI KONSUMATORI

GJITHÇKA
KUSHTUAR
DASHURISË

unionbank.al

+355 42 389 111

DEPOZITA 25 MILJONË

NË DEPOZITË SPECIALE
ME INTERESA PREFERENCIALE

3.7%
NË LEK

unionbank.al

+355 42 389 111

VISA PLATINUM

PËR HERË TË PARË
NË UNION BANK

LOUNGE
KEY
Access to lounge and airport
for 100,000 points

CASH
PREFERENCIAL
Porteja shpërndarë për
përfitime

SEGURIM
LUMETIM
Porteja shpërndarë për
përfitime

unionbank.al

+355 42 389 111

KARTA KUQEZI

O SA MIRË KUR KE
KARTËN KUQEZI!

unionbank.al

+355 42 389 111

DEPOZITA 35 MILJONË

BËJI KURSIMET
SI BLETË PUNËTORE

DEPOZITË ME INTERES DERI NË 3.2%

unionbank.al

+355 42 389 111

PAKETA E BËNËSIT PËR TURIZMIN

RINOVO BIZNESIN
TËND

0%
KOMISION
SHËRBLIM

unionbank.al

+355 42 389 111

PËRDOFTO NGJYRAT
NË COLOURDAY
FESTIVAL

Përdor kartën 2in1
dhe përfito 500 LEKË CASHBACK
@Jetepaktngjyri

unionbank.al

+355 42 389 111

Raporti Vjetor 2023

62

Raporti Vjetor 2023

63

Planet për Vitin 2024

14

PLANET PËR VITIN 2024

14.1 PLANET STRATEGJIKE

Strategjia e Bankës Union ka në qendër klientin, një përjasje e personalizuar, bazuar në analiza, komunikim, dëgjim të klientit dhe ndërtim procesesh dhe produktesh që i shtojnë vlerë bashkëpunimit që klienti ka me Bankën Union në plotësim të nevojave personale.

Në vitin 2024 objektivi primar është rritja e qëndrueshme ndërkohë që fillojmë një transformim Digjital të gjithë institucionit, si një domosdoshmëri për të shtuar vlerë si për cilësi shërbimi, rritje por dhe sa më shumë të përdorimit të teknologjisë në procese të bankës për të sjellë automatizim, ulje të rreziqeve operacionale, edhe pse rritet ekspozimi ndaj riskut kibernetik.

a. Rritja e Aseteve

Rritja e biznesit bazohet në një personalizim shërbimi dhe ndërtim produktesh. Targetojmë një rritje më të kujdesshme me afro 10.5% në fonde nga klientë dhe mbi 10% në kredi. Synohet një diversifikim në burime fondesh nga individët, që mbajnë edhe peshën më të madhe të rritjes së fondeve, por çdo vit po kërkojmë një rritje më të madhe nga baza e klientëve Biznes ku ka një fokus më të lartë nga ana e bankës në kanalizim të transaksioneve të këtyre klientëve në kanale bankare dhe një rritje të volumeve tregtare si pasojë e rritjes ekonomike dhe mbështetja jonë e aktiviteteve strategjike që kanë qenë pjesë e rritjes ekonomike. Portofoli i kredisë i diversifikuar në një strukturë 63% kredi biznesi¹¹ dhe 37% kredi retail ruan gati të njëjtën peshë dhe në vitin 2024, por në strukturën e portofolit të klientëve biznes, parashikohet një rritje më e madhe tek klientët SME.

Në vitin 2024 zgjerojmë bashkëpunimin me partnerë banka Zhvillimi, sidomos BERZH (Banka Europiane për Rindërtim dhe Zhvillim) duke zhvilluar linja të dedikuara biznesi dhe duke ardhur me produkte të personalizuar për të nxitur kreditimin në këto linja:

- Kredi për efencë Kredi në investime
- Të rinjtë në Biznes –(YiB -Youth in Business)
- AATS

b. Digjitalizimi në shërbimet me klientë

Digjitalizimi i shërbimeve bankare vijon me një fokus për të sjellë alternativa për klientët për depozitim të parasë, jashtë sporteleve të bankës dhe me një mundësi 24H shërbim, duke ofruar një përmirësim të rrjetit të ATM ku synimi këtë vit është të ofrojmë në ATM tona shërbim në 2 monedha dhe të investojmë në teknologji me pajisje vetë shërbyese për depozitim të parasë nga aktivitetet tregtare.

Edukimi i klientëve për shërbimet në platformat online të shërbimeve bankare vijon me një target për të rritur Peshën e klientëve aktiv që shërbehen në këto kanale, deri në 53% në 2024.

Këtë vit Union Bank përmirëson platformën duke sjellë në UB online si në Web dhe në platformat smart phone një platformë më të lehtë në përdorim dhe me më shumë funksionalitete.

c. Transformimi Digjital

Si pjesë e zhvillimit tonë për të sjellë në treg një bankë që është gjithmonë me vlerë për klientët, dhe siguron jetëgjatësi, por sjell dhe zhvillim individual për të gjithë ju, kemi filluar prej disa muajsh investime që sjellin një transformim digjital të bankës. Ky transformim do të na sigurojë një rritje klientësh, me një mënyrë komunikimi por dhe me zhvillime teknologjike që kanë vlerë për ta me një model banke që kombinon prezencën fizike për një komunikim dhe besim cilësor dhe transaksione të shpejta në çdo moment dhe modern.

Plani i transformimit buron nga vizioni ynë, dhe kemi para shumë iniciativa që kërkojnë angazhim, por do të sjellin një dimension të ri si në njohuritë që do të fitojmë, por dhe në etapën e re që po synojmë të arrijmë si Bankë e rëndësishme për klientët tanë, punonjësit dhe gjithë partnerët.

11- Kredi biznesi në përkufizimin e bankës janë kredi të kredimarrësve me të ardhura nga një aktivitet tregtar dhe që investohen në produkte për zgjerim të këtij aktiviteti.

12- 15 nismat për të treguar diapazonin e transformimit digital dhe aspektet që prekin, të shtrira në kohë.

Përvoja e klientit dhe rritja - CRM-Strategji, njohuri e portofolit të klientëve dhe qasje strategjike. - Transformimi i Degës, dega që do bëhet dixhitale - Degë Flagship (15% e Rrjetit). - Përmirësim i bankikut online (OBDX) - Hapësirë e plotë e transaksioneve financiare dhe jofinanciare për klientët retail dhe biznes - Partneritete - financa të integruara dhe API të hapura - Integron shërbimet financiare në portofolin Upay. Shërbime financiare të integruara të shitësit Retail në POS, në platformat celulare dhe të mediave sociale.	Kulturë dhe Inovacion Programi për Zhvillimin e Lidershipit - Rritja e mentalitetit, aftësive dhe kompetencave të nevojshme për nxitjen e kreativitetit, bashkëpunimit dhe eksperimentimit, si dhe përshtatshmërisë dhe menaxhimit efektiv të ndryshimit për Ekipin e Menaxhimit të Mesëm	Optimizimi i Procesit dhe Eficenca - ATM; ATM multivalutore - depozitim dhe tërheqje në LEK dhe EUR. ATM të riciklueshme. - Programi i përmirësimit të procesit dhe metodat Lean - Projektet e Bankikut Lean në 3 drejtime kryesore me vlerë, aktivitetet e degëve, back office dhe huadhënie. - Përmirësim dhe shkallëzimi i përdorimit të RPA (Automatizim Robotik i proceseve) në bankë - Automatizim i proceseve manuale dhe të përsëritura në degë dhe kryesisht HO. - Aplikacioni Loan Origination - Aplikim periferik për të thjeshtuar dhe automatizuar procesin e aplikimit dhe miratimit të kredisë.
--	--	---

Menaxhim të Dhënash dhe Inxhinieri - DATAWAREHOUSE - SSOT - Të gjitha të dhënat e strukturuar dhe të pastrukturuar do të ruhen dhe përdoren për analiza më të mira. - Inteligjenca e Biznesit (BI) - BI ndihmon Bankën të marrë më shumë vendime të bazuara në të dhëna. - Analiza e të dhënave dhe Inteligjenca Artificiale AI - Identifikon tendencat, modelet dhe mundësitë për përmirësim.	Teknologji - Përmirësim i shërbimeve IT, kontraktim i jashtëm. 2 speed IT. - Kalimi në Cloud - Kibernetika - Strategjitë e zbatuara për të mbrojtur sistemet dixhitale, rrjetet dhe të dhënat nga aksesi i paautorizuar.
---	---

14.1 PLANET STRATEGJIKE

d. Menaxhimi i rrezikut

Strategjia e bankës në administrimin e rreziqeve në bankë është e ndërtuar në shumë dimensione:

- Rritje e kujdesshme me bazë analizën e klientëve dhe tregut
- Diversifikim asetesh duke targetuar në kreditim një portofol të diversifikuar, në bazë klienti dhe produkteve kreditore dhe në kurs këmbimi, të eci natyralisht ndaj risqeve të këmbimit.
- Investime në tituj me një përjasje të kujdesshme, cilësi të lartë dhe risk të ulët dhe si një alternativë e investimit në kredi në menaxhim më të mirë të likuiditetit, me fokus primar shërbimin ndaj klientëve tanë rezident dhe kreditimi në vend.
- Një risk të ulët kreditor bazuar në një shpërndarje vendimmarrje për kreditë në volume të ulëta në rrjetin e degëve, me fokus në cilësi si marrëdhënie por dhe vlerësime të rreziqeve që vjen si pasojë e afrimitetit me klientin dhe tregun.
- Me një fokus dhe investim të lartë në mbrojtje ndaj risqeve kibernetike, me fokus në parandalim dhe përdorim të njohurive dhe jashtë banke.
- Fokus në riskun operacional, si në ndërtim procesesh të kujdesshme, me hallka kontrolli.

e. Zhvillimi i punonjësve tanë

Në këtë transformim digjital, roli i punonjësve është i një rëndësie të veçantë. Zhvillimi i drejtuesve të lartë dhe të mesëm ka në fokus zhvillim kapacitetesh, informacion për strategjinë e bankës dhe qartësi në rolin që kanë në këtë transformim merr peshë të lartë në fokus dhe në komunikimet e brendshme gjatë vitit 2024.

Teknologjia shpesh komentohet si një kërcënim ndaj forcës së punës. Në Union Bank e shohim si një mundësi zhvillimi si organizativ dhe individual të punonjësve tanë. Teknologjia ka hapur derën për të ndryshuar mënyrën e punës, për të mësuar diçka të re, për automatizim procesesh që ul punën mekanike në bankë, por sjell nevojën për të menaxhuar më shumë projekte pasi teknologjia dhe ndryshimet rregullative dhe në fushën e shërbimeve Bankare.

14.2 PLANET DHE PERFORMANCA FINANCIARE

Union Bank kërkon të jetë një bankë lider në drejtim të cilësisë së shërbimeve të ofruara në Shqipëri, e cila është njëkohësisht e shëndoshë financiarisht dhe e matur kur bëhet fjalë për marrjen e rrezikut. Ajo gjithashtu dëshiron të jetë lehtësisht i aksesueshëm nga të gjithë shqiptarët, si individët ashtu edhe bizneset, dhe të ofrojë produkte dhe shërbime të nivelit të lartë përmes një rrjeti të gjerë degësh që plotësohen plotësisht nga kanale alternative si rrjeti i ATM-ve dhe bankingu digjital/omnichannel.

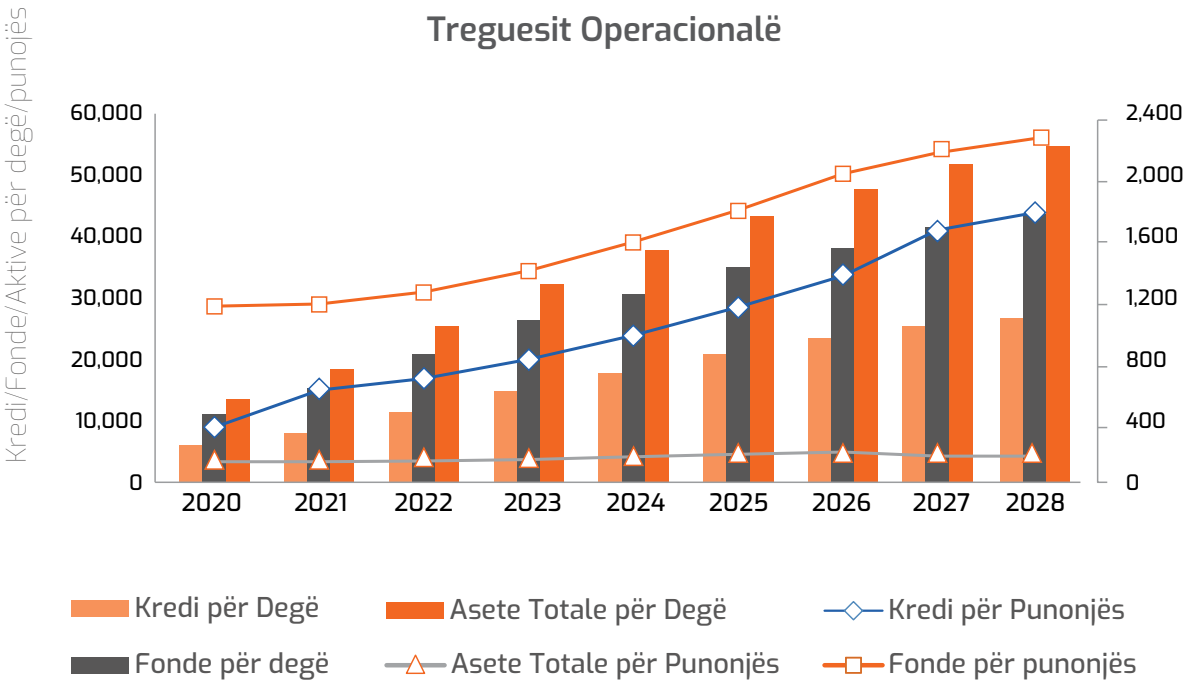
Qasjet parësore, të cilat mbështesin strategjinë e zhvillimit dhe zgjerimit të Bankës dhe pritshmëritë e një klime ekonomike kryesisht të qëndrueshme me një tendencë rënëse në profilin e rrezikut të sistemit financiar, përforcojnë pritjet për një zgjerim të qëndrueshëm të aktivitetit, me projeksione që tregojnë se të dhënat financiare të Union Bank do të vazhdojnë të jenë të qëndrueshme në të ardhmen e parashikueshme.

Viti 2024 pritet të jetë një vit dinamik në shumë aspekte me ndryshime strukturore të pritshme në sistemin bankar, që do të mbeten në fokusin e Manaxhimit dhe Bordit drejtues. Ambjenti ekonomik i brendshëm pritet të jetë stabil duke mbajtur trendet pozitive rritëse në sektorët e turizmit dhe në atë të ndërtimit. Ndërkohë fokusi mbetet gjithmonë i madh ndaj rrezikut të jashtëm tek lufta në Ukrainë e cila hyri në vitin e tretë, ndërkohë që konfliktet në lindjen e mesme po vijnë duke u zgjeruar. Në përfundim të 2024, pjesa e tregut të Bankës pritet të jetë në kufinj të 6%, ndërkohë që rritja e asetëve të Bankës përgjatë 2024 pritet të jetë me mbi 109 milionë Euro, dhe fitimi rreth 14.5 milionë Euro, me një kthyeshmëri mbi kapitalin aksionar (ROE) me mbi 17.5%. Në vitet në vazhdim, kthyeshmëria nga kapitali aksionar mesatar (ROE) pritet të stabilizohen përkatësisht në range 15.5-15.7% e lidhur me pitshmeritë pozitive që banka ka për performancën që synon të realizojnë vitet në vijim.

Krahas rritjes organike që synohet nëpërmjet ofrimeve të produkteve novatore të diferencuara sipas kategorive të klientelës dhe me shërbim superior klientele Drejtoria e Bankës, synon të jetë e vëmendshme dhe ndaj oportuniteteve të brendshme në vend të lidhura me strukturimin e vazhdueshëm të sektorit bankar

Niveli i mjaftueshmërisë së kapitalit parashikohet të jetë në nivele të larta, për vitin në vijim, në kufijtë e 17% për vitin 2024 duke arritur nivelin e 18.5% në fund të vitit 2028. Kjo me qëllim respektimin në çdo kohë të kërkesave të brendshme të Bankës dhe ato të vendosura nga Banka e Shqipërisë. Pavarësisht nga rritja e pritshme e aktivitetit të huadhënies, treguesi i mjaftueshmërisë së kapitalit është rezultat i kredidhënies cilësore dhe efijencës së Bankës, çka sjell fitim të mjaftueshëm për mbështetjen e rritjes së aktivitetit të saj. Edhe për periudhën në vijim Banka parashikon të kapitalizojë pjesën më të madhe të fitimeve të saj, si dhe të vijojë me emetime të boxhit të varur, në nivele te ngjashme me vitet e fundit në kufinj të 4-5 milionë Euro në vitet në vazhdim.

Edhe në vijim sipas standartit të krijuar Banka vazhdon parashikon që të mbajë një nivel të shëndoshë likuiditeti më të lartë se sa limiti i përcaktuar nga Rregullatori, duke mbajtur marzhe optimale që të jenë në gjendje të kalojnë me sukses edhe stres-teste të shtrënguara, ndërkohë që këto tregues planifikohen të ndiqen në mënyrë periodike nga ana e saj. Treguesit operacionalë të Bankës vazhduan me përmirësimin e tyre ndër vite, siç paraqitet edhe në grafikon e mëposhtëm (vlerat në Euro '000)

Aktivitet

Totali i aktiveve të Bankës pritet të rritet me rreth 11.5% gjatë vitit 2024.

Objektivat kryesore janë rritja e marzheve neto të interesit, raporti kredi/depozita dhe struktura e bilancit kundrejt aktiveve me interes por gjithmonë pa humbur si fokus kreditimin dhe ruajtjen e nivelit të lartë të likuiditetit dhe lehtësimin e niveleve të parashikuara të kreditimit dhe investimeve në letra me vlerë.

Midis iniciativave kryesore vlen të përmendet ato për rritjen e infrastrukturës së IT të Bankës si në hardware ashtu dhe software që do të vazhdojnë të zhvillohen përgjatë 2024 e në vijim. Këto përfshijnë kompletimin dhe modernizimin e sistemit bazë bankar, si dhe lancimin e variantit më të ri të bankikut digjital për klientët bankare individë dhe biznese. Këto projekte shërbejnë gjithmonë për të mbështetur strategjitë e biznesit, për të monitoruar rreziqet dhe automatizuar dhe modernizuar edhe më tej pjesën më të madhe të proceseve kryesore bankare si në Drejtori ashtu edhe në rrjetin e degëve.

Huadhënia

Union Bank planifikon të mbyllë portofolin e kredisë në vitin 2024, me një rritje prej më shumë se 20% në vit. Rritja parashikohet të qëndrojë dyshifrore në vitet në vijim, duke lëvizur nga 12.5% në 13.5%.

Zgjerimi i parashikuar synon të krijojë rritje me theks në segmentet e konsumatorit dhe bizneset e vogla dhe të mesme duke u zgjeruar te klientët e rinj dhe duke konsoliduar portofolin aktual. Cilësisë së portofolit do t'i kushtohet vëmendje te vecantë, pasi është thelbësore për ruajtjen e stabilitetit dhe përfitimit të Bankës. Faktorët makroekonomikë dhe ndërkombëtarë parashikohet të kenë ndikim në ecurinë e kreditimit. Këta faktorë kohët e fundit kanë kontribuar drejtpërdrejt në një rritje të kostove për konsumatorët dhe sipërmarrjet, gjë që ka një ndikim të rëndësishëm si në rritjen ashtu edhe në cilësinë e portofolit. Sipas këtij kuadri, Banka do të vazhdojë të vlerësojë dhe monitorojë vazhdimisht të gjitha rreziqet dhe ekspozimet kreditore, duke punuar për ruajtjen e një standardi të lartë të portofolit të kredisë.

Përpjekja maksimale do të bëhet për të mbështetur objektivat e rritjes përmes fushatave të marketingut dhe metodave të tjera promocionale të shitjes, veçanërisht në lidhje me kategoritë e kredive konsumatore, hipotekare por dhe kreditimit të biznesit.

Huadhënia parashikohet të ofrohet paralelisht si për klientët e rinj ashtu dhe për ata ekzistues, si për individët ashtu edhe për bizneset. Brenda kufijve sektorialë të përcaktuara nga Banka, procesi i huadhënies do të vazhdojë të mbështesë të gjithë sektorët ekonomikë, duke rritur në këtë mënyrë iniciativat e shitjeve të kryqëzuara/cross-sell.

Financimi

Pjesa më e madhe e financimit të bankës vjen nga depozitat e prura nga klientët e saj të shumtë retail, të cilët vijnë nga një shtrirje e gjerë gjeografike, me një larmi monedhash dhe maturimesh. Rrjeti i Union Bank synon të rrisë fondet e klientëve me afërsisht 10% për vitin 2024. Depozitat me afat dhe llogaritë rrjedhëse parashikohet të rriten me ritmet më të shpejta në terma absolute, me një theks më të lartë te depozitat me afat. Rritja tek këto të fundit është e lidhur me sjelljen e vetë tregut ku ka pasur një rritje të ndjeshme të normave të interesit të këtyre produkteve sidomos atyre afat-mesme. Banka do të vazhdojë me një monitorim të kujdesshme të strukturës së fondeve, me fokus monedhat Euro dhe Lek, sepse qartësisht ato ndikojnë drejtpërdrejt në strukturën e aktiveve/detyrimeve të Bankës dhe, rrjedhimisht, në investimet dhe rezultatet e saj. Fondet në lekë po marrin një vëmendje të shtuar kohët e fundit për shkak të rritjes së investimeve publike në letra me vlerë. Me një raport lek-monedhë nga 41% në 59%, banka ka një strukturë relativisht të ekuilibruar që lejon rritjen dhe diversifikimin e kredive si dhe investimet në tituj të shprehur në monedha të shumta, në varësi të mundësive dhe që funksionojnë brenda parametrave të strukturës së Bankës.

Objektivat kryesore të Bankës për rritjen e bazës së saj të klientëve, ruajtjen e pjesës së saj të tregut dhe nevojën për të financuar huadhënien dhe investimet së bashku me përfitimin dhe vetë-qëndrueshmërinë e saj janë të gjitha të lidhura fort me strategjinë e çmimit të produktit. Një vështirësi tjetër e sjellë nga rritja e kostos së fondeve dhe rritja e interesit të klientëve për opsione të tjera investimi është ruajtja e marzhit të përfitueshmërisë tek marzhi neto i interesave, gjë që do të sigurohet nga monitorimi i vazhdueshëm i strategjisë së çmimit të produktit.

Fokusi kryesor i fushatave dhe iniciativave promocionale që parashikohen do të jenë për të mbështetur zgjerimin e këtij komponenti themelor të aktivitetit dhe zbatimin e strategjisë së Bankës me qëllim ruajtjen e gamës aktuale të produkteve por edhe zgjerimin me produkte të reja që plotesojnë nevoja gjithmonë e me dinamike të klientelës.

Banka kërkon të përvetësojë edhe linja krediti afatmesme krahas depozitave të klientëve për të financuar aktivitetet e kreditimit duke përfituar nga mundësitë që ofron tregu i parasë, me qëllimet kryesore të këtij të fundit optimizimi i kostove dhe administrimi me l mire i likuiditetit.

Deklarata e oreksit/
tolerancës ndaj
rrezikut

Deklarata e oreksit / toleranca ndaj rrezikut të ndërmarrë, duke vendosur kufijtë/pragjet e oreksit të rrezikut nëpër linjat e biznesit dhe duke përcaktuar proceset për menaxhimin e tyre, synon t'i mundësojë drejtuesve të Bankës, të ngarkuar për përcaktimin e strategjisë së biznesit, të përcaktojnë kufijtë brenda të cilëve Banka duhet të veprojë, për të arritur qëllimet e saj strategjike.

Kuadri i Oreksit të Rrezikut miratohet dhe zotërohet nga Këshilli Drejtues, niveli i lartë i Bankës dhe zbatimi i tij bazohet në një qasje nga lart-poshtë. Zhvillimi i tij përfshin gjithashtu të dhëna të rëndësishme nga poshtë lart nga palë të tjera të interesuara, të tilla si Komitetet, Linjat e Biznesit, funksionet e lidhura me rrezikun dhe Kontrolli i Brendshëm, për të siguruar që Kuadri i Oreksit të Rrezikut është gjithëpërfshirës dhe zbatohet në mënyrë efektive.

Gjatë aktivitetit të përditshëm, Banka përballet me një gamë të gjerë rreziqesh, të cilat mund të jenë të rëndësishme dhe ato menaxhohen nëpërmjet proceseve të detajuara që theksojnë rëndësinë e integritetit, saktësisë, kapacitetit të stafit dhe llogaridhënies publike. Banka vë në dispozicion burimet sa më shumë që të jetë e mundur për të kontrolluar rreziqet në nivele të pranueshme. Banka pranon gjithashtu se nuk është e mundur ose domosdoshmërisht e dëshirueshme të eliminohen disa nga rreziqet e qenësishme në aktivitetet e saj. Pranimi i disa rreziqeve është shpesh i nevojshëm për të nxitur inovacionin dhe efikasitetin brenda praktikave të biznesit.

Objektivi kryesor i Bankës është përmbushja e qëllimeve afatgjata të biznesit dhe të përmbushë iniciativat strategjike në përputhje me planin e saj të biznesit dhe brenda kufijve të përcaktuar të oreksit të rrezikut, në mënyrë që të sigurojë strukturë të qëndrueshme të kapitalit, të maksimizojë cilësinë e aktiveve, të ofrojë përfitim të qëndrueshëm, të minimizojë likuiditetin dhe rrezikun e tregut, të ruaj reputacionin e fortë dhe besimin e palëve të interesuara (klientët, rregullatorët, punonjësit).

Banka punon drejt arritjes së qëllimeve të lartpërmendura edhe në të njëjtën kohë përpiket t'i përmbahet disa shtyllave thelbësore që përcaktojnë oreksin e saj:

- Union Bank synon të arrijë një profil me rrezik të moderuar deri në të ulët, nëpërmjet një administrimi të kujdesshëm të modelit të saj të biznesit dhe objektivave bazë dhe ndjekjes së rritjes së qëndrueshme të vazhdueshme duke siguruar përfitime të qëndrueshme dhe një kthim mbi kapitalin prej të paktën 17.0% (RoC).
- Banka synon të mbajë një bilanc të qëndrueshëm, një profitabilitet të dëshiruar, mjaftueshmëri të fortë të kapitalit si dhe aftësi për të përmbushur angazhimet në një mjedis normal dhe të stresuar ekonomik gjatë viteve të ardhshme. Banka ka një oreks të ulët për rreziqe strategjike të cilat mund të kërcënojnë zbatimin e planeve vjetore të biznesit.
- Oreksi i rrezikut të kapitalit të Bankës përcakton shumën e kapitalit që duhet mbajtur në mbështetje të operacioneve të biznesit të Bankës. Shumat minimale të kapitalit janë kalibruar për të përmbushur kërkesat rregullatore për mjaftueshmërinë e kapitalit për të mbështetur strategjinë e saj të biznesit, si në kushte normale ashtu edhe në kushte të vështira ekonomike apo në rast të skenarëve të një rreziku ekstrem. Menaxhimi i mjaftueshmërisë së kapitalit kryhet nëpërmjet ushtrimeve vjetore për Proçesin e Vlerësimit të Brendshëm të Mjaftueshmërisë së Kapitalit si dhe duke marrë parasysh kërkesat rregullatore të SHKOMAK-ut.
- Banka ka një oreks të moderuar për rrezikun e kredisë dhe synon të mbajë një cilësi të lartë të aktiveve të tilla. Megjithatë, Banka është e gatshme të pranojë nivele më të larta të rrezikut të kredisë, nga angazhimi me sektorin privat dhe publik në ndjekje të objektivave të saj strategjike. Në këtë drejtim Banka synon të maksimizojë cilësinë e aseteve (RĒA < 85% of Credit portfolio) si dhe të zvogëlojë stokun e NPL me jo më shumë se 7.4%. Në mënyrë që të balancohen objektivat strategjike me konsideratat e rrezikut Banka siguron të mos përqendrohet tej mase në ekspozime të mëdha, portofole të natyrës së njëjtë (psh rritje kryesisht në klientët me rrezik të lartë, etj.) si dhe sektorë specifikë të aktivitetit ekonomik.

- Banka ka një oreks të ulët për rreziqet operacionale që materializojnë humbjet financiare të lidhura dhe dëmtimin e reputacionit dhe kërkon të minimizojë rrethanat që mund të dobësojnë ndjeshëm besimin e palëve të interesuara dhe të minojnë misionin e saj. Ne jemi të përgatitur të pranojmë një ekspozim të kufizuar ndaj rrezikut financiar (proçese të brendshme joadekuate/të dështuara, njerëz dhe sisteme ose ngjarje të jashtme) si pjesë e operacioneve tona, duke përmirësuar masat dhe kontrollet tona lehtësuese.
- Banka ka tolerancë zero për ndonjë mashtrim apo korrupsion të kryer nga stafi i saj dhe palët e tjera të interesuara. Banka është e përkushtuar për një nivel të lartë përputhshmërie me legjislacionin përkatës, rregulloren si dhe politikat e brendshme dhe parimet e shëndosha të qeverisjes së korporatës. Banka ka një oreks të ulët për dështimin e masave të sigurisë fizike.
- Banka synon të menaxhojë suksesshëm nevojat për likuiditet duke siguruar një raport të kredive mbi depozitat në nivelin 65% maksimalisht, si dhe të respektojë të gjithë ratios e vendosura për menaxhimin e tij (LCR, NSFR, short term liquidity ratios, etc).
- Banka mban instrumente financiare vendase dhe të huaja në valutë për të mbështetur operacionet e saj në tregjet financiare në ndjekje të objektivave të politikës së saj. Këto instrumente përbëjnë rreth 40% të aktiveve të Bankës dhe e ekspozon bilancin ndaj një sërë rreziqesh financiare, nga të cilat më i madhi është rreziku i normës së interesit dhe rreziku i kursit të këmbimit. Banka nuk synon të eliminojë këto rreziqe pasi kjo do të dëmtonte ndjeshëm aftësinë e saj për të arritur objektivat e politikës së saj. Në vend të kësaj, rreziqet menaxhohen në një nivel të pranueshëm përmes një kuadri kontrollesh/kufizimesh.
- Banka njeh rrezikun në rritje nga fusha e sigurisë së informacionit dhe synon ta zbusë atë me një kulturë të fortë të sigurisë së informacionit dhe investimet e duhura në infrastrukturë dhe mjete dhe këshilltarë të jashtëm, kontrolle aktive, trajnime të stafit, etj. Banka është e gatshme të tolerojë një sasi të kufizuar e joproductive për sa kohë që nuk rezulton në marrëveshje të humbura të nivelit të shërbimit me palët tona të interesuara, si dhe në dëmtim të reputacionit midis palëve tona të interesit që çon në një perceptim më të gjerë, negativ të tregut ose në humbje financiare.

PËRMBAJTJE

Opinion i audituesit të pavarur	
Pasqyra e veçantë e pozicionit financiar	1
Pasqyra e veçantë e fitim humbjes dhe e të ardhurave të tjera gjithpërfshirëse	2
Pasqyra e veçantë e ndryshimeve në kapitalin aksionar	3
Pasqyra e veçantë e flukseve monetare	4
1. Hyrje	5
2. Baza e përgatitjes	6
3. Ndryshime në politikat kontabël dhe shënimet shoqëruese	7
4. Politikat kryesore kontabël	7
5. Përdorimi i vlerësimeve, gjykimeve dhe supozimeve	26
6. Arka dhe llogari me bankën qendrore	28
7. Depozita dhe llogari me bankat	29
8. Letrat me vlerë të investimit	30
9. Hua dhe paradhënie për klientët	33
10. Investime në filiale	38
11. Aktive të patrupëzuara	39
12. Aktive të trupëzuara	40
13. Aktivet me të drejtë përdorimi dhe detyrime për qiratë	41
14. Investimi në pasuri të paluajtshme	42
15. Aktive të marra në pronësi	43
16. Aktive të tjera	44
17. Detyrime ndaj bankës qendrore	44
18. Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	45
19. Detyrime ndaj klientëve	46
20. Detyrime të tjera	48
21. Borxh i varur	48
22. Kapitali aksionar	49
23. Të ardhurat nga interesat	50
24. Shpenzimet për interesa	50
25. Të ardhurat nga komisionet	50
26. Shpenzimet për komisione	50
27. Shpenzimet neto për zhvlerësim të aktiveve financiare	51
28. Fitimi nga shitja e aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar	51
29. Rezultati neto nga veprimet valutore	51
30. Të ardhura të tjera, neto	51
31. Shpenzime personeli	52
32. Shpenzime të tjera administrative	52
33. Tatimi mbi fitimin	53
34. Analiza e maturitetit të aktiveve dhe detyrimeve	55
35. Informacion shtesë mbi pasqyrën e fluksit të parësë	56
36. Veprimet me palët e lidhura	56
37. Angazhime dhe detyrime të mundshme	59
38. Administrimi i rrezikut financiar	61
39. Paraqitja dhe vlerësimi i vlerës së drejtë	83
40. Menaxhimi i kapitalit	84
41. Ngjarje pas datës së raportimit	85

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Aksionarët e Union Bank sh.a.

Raporti i audituesit mbi pasqyrat financiare të veçanta

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të veçanta të Union Bank sh.a. (më poshtë "Banka"), që përfshijnë pasqyrën e veçantë e pozicionit financiar më datë 31 dhjetor 2023, pasqyrën e veçantë e fitim humbjes dhe e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e veçantë e ndryshimeve në kapitalin aksionar dhe pasqyrën e veçantë e flukseve monetare për vitin që mbyllet më këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël materiale.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të veçanta paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financiar të Bankës më 31 dhjetor 2023, dhe performancën financiare dhe flukseve monetare për vitin e mbyllur më atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF-të").

Baza për opinionin

Ne e kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ("SNA"-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin Përgjegjësia e Audituesit për auditimin e pasqyrave financiare të veçanta të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Banka në pajtim me Kodin e Etikës për Profesionistët Kontabël të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Profesionistët Kontabël (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) ("Kodi i BSNEPK") dhe me Kodin e Etikës të Institutit të Ekspertëve Kontabël të Autorizuar të Shqipërisë ("Kodi IEKA"), së bashku me kërkesat etike të Ligjit Nr. 10091, datë 5 mars 2009 "Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar", të ndryshuar, që janë të përshtatshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me Kodin BSNEPK dhe Kodin IEKA.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Informacione të tjera të përfshira në Raportin Vjetor 2023 të Union Bank sh.a.

Informacione të tjera përfshijnë informacione në Raportin Vjetor të Bankës për vitin 2023, përgatitur në përputhje me nenet 17 dhe 19 të Ligjit Nr. 25\2018 "Për Kontabilitetin dhe Pasqyrat Financiare", përveç pasqyrave financiare të veçanta dhe këtij raporti të audituesit. Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Raporti Vjetor i Bankës për vitin 2023 pritet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti të audituesit.

Opinionin ynë mbi pasqyrat financiare të veçanta nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim ndonjë lloj konkluzioni që jep siguri në lidhje me këto informacione.

Në lidhje me auditimin tonë të pasqyrave financiare të veçanta, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera të identifikuar më lartë kur ato të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë inkoherenca materiale me pasqyrat financiare të veçanta apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se ato janë me anomali materiale.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare të Veçanta

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare të veçanta në përputhje me SNRF-të, dhe për ato kontrole të brendshme, që Drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare të veçanta që nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare të veçanta, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Ata që janë të ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare të veçanta

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare të veçanta në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston.

Anomali mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare të veçanta.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomali të materialeve të pasqyrave financiare të veçanta, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në përgjigje të këtyre rreziqeve, dhe marrim evidenca auditimi që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale si rezultat i mashtrimit është më i lartë se rreziku si rezultat i gabimit, sepse mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, përjashtime të qëllimshme, informacione të deformuara, anashkalime të kontroleve të brendshme.
- Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm, që ka të bëjë me auditimin me qëllim që të përcaktojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme sipas rrethanave, por jo për qëllime të shprehjes së një opinionit mbi efikasitetin e kontrollit të brendshëm të Bankës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël dhe të shpjegimeve përkatëse të bëra nga drejtimi.
- Nxjerrim një konkluzion në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës kontabël të vijimësisë, bazuar në evidencën e auditimit të marrë, nëse ka një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet, e cila mund të hedhë dyshime të mëdha për aftësinë e Bankës për të vijuar veprimtarinë. Nëse ne arrijmë në përfundimin që ka një pasiguri, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin e audituesit në lidhje me shpjegimet e dhëna në pasqyrat financiare të veçanta, ose nëse këto shpjegime janë të papërshtatshme, duhet të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit tonë të auditimit. Megjithatë, ngjarje ose kushte të ardhshme mund të bëjnë që Banka të ndërpresë veprimtarinë.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare të veçanta, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare të veçanta paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen e Union Bank sh.a., përveç të tjerave, lidhur me qëllimin dhe kohën e auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Ernst & Young - Ekspertë Kontabël të Autorizuar
Dega në Shqipëri

Ernst & Young Albania
20 qershor 2024
Tiranë, Shqipëri

Mario Vangjel
Auditues Ligjor

PASQYRA E VEÇANTË E POZICIONIT FINANCIAR

Vlerat në '000 Lekë

	Shënime	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Aktivët			
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	6	14,935,022	13,332,652
Depozita dhe llogari me bankat	7	2,499,989	3,144,143
Investime në letra me vlerë - VDI-II (Tregtimi)	8	55,833	72,867
Investime në letra me vlerë - VDATGJ	8	1,061,589	679,413
Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar	8	31,977,229	28,393,425
Etua dhe parashkënie për klientet	9	46,166,907	41,679,420
Tatimi fitim i parapaguesar	34	2,513	38,071
Aktive të tjera	16	287,525	317,771
Aktive të marra në pronësi	14	329,189	239,040
Investim në pasuri të paluajtshme	14	195,660	429,105
Investime në filiale	10	285,436	161,002
Aktive të patrupëzuara	11	436,363	325,169
Aktive të trupëzuara	12	522,981	476,122
Aktive me të drejtë përdorimi	13.1.1	494,457	514,985
Aktive latimore të shlyra	33	67,794	48,830
Totali i aktiveve		99,318,486	91,852,015
Detyrimet			
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	17	7,227,975	6,868,994
Detyrime ndaj bankave e institucioneve financiare	18	7,678,176	6,855,970
Detyrime ndaj klientëve	19	73,986,210	68,762,107
Detyrime të tjera	20	615,075	518,565
Detyrime për qirutë	13.1.2	525,037	585,825
Borxh i varur	21	1,102,740	808,173
Totali i detyrimeve		91,135,213	84,399,634
Kapitali			
Kapitali aksionar	22	3,883,813	3,883,813
Primi i aksioneve	22	175,600	175,600
Rezerva ligjore dhe të tjera	22.1	1,107,600	941,502
Rezerva për vlerën e drejtë		(63,999)	(107,726)
Fitimi i akumuluar		3,080,259	2,559,192
Totali i kapitalit		8,183,273	7,452,381
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		99,318,486	91,852,015

Këto pasqyra të veçanta financiare janë aprovuar nga Drejtimi Ekzekutiv me 27 mars 2024 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Flutura Veçipi
Drejtor i Përgjithshëm Ekzekutiv

Arta Zikaj
Drejtor i Divizionit të Financës

Pasqyra e veçantë e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faja 5 deri në faqen 85, të cilat janë pjesë përbërëse të kësaj pasqyre të veçanta financiare.

PASQYRA E VEÇANTË E FITIM HUMBJES DHE E TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHPËRFSHIRËSE

Vlerat në '000 Lekë

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Të ardhura nga interesat	23	4,619,979	3,645,570
Shpenzime për interesat	24	(1,161,056)	(717,666)
Të ardhura neto nga interesat		3,458,923	2,927,904
Të ardhura nga komisionet	25	712,798	565,172
Shpenzime për komisionet	26	(98,935)	(106,572)
Të ardhura neto nga komisionet		613,863	458,600
Shpenzimet neto nga zhvlerësimi i aktiveve financiare	27	(501,052)	(384,668)
Fitimi neto nga tregtimi	28	22,085	(3,076)
Fitim nga shitja e aktiveve financiare -VDATGJ	8	1,342	-
Rezultati neto nga veprimet valutore	29	(118,654)	20,151
Ndryshimi i vlerës së drejtë të investimeve në pasuri të paluajtshme	15	(3,262)	(19,598)
Të ardhura nga qiradhënia e pasurive të paluajtshme	14.2	9,383	1,801
Të ardhura nga dividendi	11	50,007	27,000
Të ardhura të tjera, neto	30	109,255	125,173
Ndryshimi i vlerës së realizueshme të aktiveve të marra në pronësi	15	(165,911)	(9,214)
Shpenzime të tjera për provigjone		-	-
Amortizimi i aktiveve të patrupëzuara	11	(76,606)	(47,605)
Amortizimi i aktiveve të trupëzuara	12	(99,250)	(89,887)
Amortizimi i aktiveve me të drejtë përdorimi	13.2	(168,750)	(153,388)
Shpenzime personeli	31	(991,163)	(774,176)
Shpenzime të tjera administrative	32	(1,187,527)	(988,473)
Fitimi para tatimit		952,683	1,090,544
Tatimi mbi fitimin	33	(155,518)	(172,827)
Fitimi vitit		797,165	917,717
Të ardhura të tjera gjithpërfshirëse, neto nga tatimi		43,727	(109,663)
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin		840,892	808,054

Këto pasqyra të veçanta financiare janë aprovuar nga Drejtimi Ekzekutiv me 27 mars 2024.

Pasqyra e veçantë e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faja 5 deri në faqen 85, të cilat janë pjesë përbërëse të kësaj pasqyre të veçanta financiare.

Union Bank sh.a

PASQYRA E VEÇANTË E NDRYSHIMEVE NË KAPITALIN AKSIONAR

Vlerat në ‘000 Lekë

Shënime	Kapitali	Primi i	Rezerva	Rezerva e	Fitimi i	Totali
	aksonar	aksioneve	ligjore dhe të tjera	vlerës së drejtë	akumuluar	
Gjendja më 1 janar 2022	2,717,813	175,600	894,676	1,937	2,954,301	6,744,327
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin						
Fitimi i vitit	-	-	-	-	917,717	917,717
Të ardhura të tjera gjithpërfshirëse neto nga tatimi	-	-	-	(109,663)	-	(109,663)
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin	-	-	-	(109,663)	917,717	808,054
Veprimet me pronarët regjistruar direkt në kapital						
Kontribut për rritjen e kapitalit	1,166,000	-	-	-	(1,166,000)	-
Krijimi i rezervave të tjera	-	-	46,826	-	(46,826)	-
Dividentet e shpërndarë	-	-	-	-	(100,000)	(100,000)
Totali i kontributeve të dhe për pronarët	1,166,000	-	46,826	-	(1,312,826)	(100,000)
Gjendja më 31 dhjetor 2022	3,883,813	175,600	941,502	(107,726)	2,559,192	7,452,381
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin						
Fitimi i vitit	-	-	-	-	797,165	797,165
Të ardhura të tjera gjithpërfshirëse neto nga tatimi	-	-	-	43,727	-	43,727
Totali i të ardhurave gjithpërfshirëse për vitin	-	-	-	43,727	797,165	840,892
Veprimet me pronarët regjistruar direkt në kapital						
Kontribut për rritjen e kapitalit	-	-	-	-	-	-
Krijimi i rezervave të tjera	-	-	166,098	-	(166,098)	-
Dividentet e shpërndarë	-	-	-	-	(110,000)	(110,000)
Totali i kontributeve të dhe për pronarët	-	-	166,098	-	(276,098)	(110,000)
Gjendja më 31 dhjetor 2023	3,883,813	175,600	1,107,600	(63,999)	3,080,259	8,183,273

Këto pasqyra të veçanta financiare janë aprovuar nga Drejtimi Ekzekutiv me 27 mars 2024. Pasqyra e veçantë e ndryshimeve në kapitalin aksionar duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 5 deri në faqen 85, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

PASQYRA E VEÇANTË E FLUKSEVE MONETARE

Vlerat në ‘000 Lekë

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Flukset e parasë nga aktiviteti operativ:			
Fitimi para tatimit		952,683	1,090,544
Rregullime për zërat jo-monetare:			
Të ardhura nga interesat	23	(4,619,979)	(3,645,570)
Shpenzime për interesat	24	1,161,056	717,666
Amortizimi i aktiveve të trupëzuara	12	99,250	89,887
Amortizimi i aktiveve të patrupëzuara	11	76,606	47,605
Amortizimi i aktiveve me të drejtë përdorimi	13.1	168,750	153,388
Të ardhura nga dividenti	10	(50,007)	(27,000)
Humbje neto nga zhvlerësimi i kredive	27	501,052	384,668
Ndryshimi i vlerës së realizueshme të aktiveve të marra në pronësi	15	165,911	9,214
Ndryshimet e vlerës së drejtë të investimeve në pasuri	14	3,262	19,598
Të ardhura nga çregjistrimi i aktiveve me të drejtë përdorimi	13.2	1,064	(421)
Fitimi /humbje nga ndryhimi ne vleren e drejte		38,482	5,157
Provigjone për shpenzime të tjera	24	-	(17,961)
Efektet e rivlerësimit		1,185,454	510,800
Fitimi neto nga shitja dhe fshirja e aktiveve të trupëzuara		-	(287)
Fitim/humbja neto nga shitja e aktiveve të marra në pronësi		7,271	40,062
		(309,145)	(622,650)
Ndryshimet në:			
Depozita dhe llogari me bankat		833,225	(1,373,304)
Hua dhe paradhënie për klientët		(4,892,546)	(6,282,449)
Aktive të tjera		(5,035)	131,549
Detyrime ndaj bankave e institucioneve financiare		804,490	734,149
Detyrime ndaj klientëve		5,033,508	5,536,022
Detyrime ndaj Bankës Qendrore		343,776	4,168,788
Detyrime të tjera		104,914	12,049
Arkëtime nga shitja e aktiveve të marra në pronësi		11,534	65,482
Interesi i arkëtuar		4,515,663	3,576,413
Interesi i paguar		(934,102)	(696,708)
Tatim fitimi i paguar		(146,477)	(279,775)
Paraja neto e gjeneruar nga aktiviteti operativ		5,359,805	4,969,566
Flukset e parasë nga veprimtaritë investuese:			
Blerja e aktiveve të patrupëzuara	11	(187,803)	(141,539)
Blerja e aktiveve të trupëzuara	12	(146,109)	(105,336)
Arkëtime nga shitja e aktiveve të trupëzuara		-	8,673
Arkëtime nga shitja e investimeve në pasuri		-	26,500
Rritje në investimin në Filial		(124,434)	-
Rritje në investimin në letra me vlerë	35	(4,390,354)	(1,784,001)
Dividendë të arkëtuar	10	77,007	-
Arkëtime nga investimet në qira neto		6,545	6,661
Paraja neto e përdorur për aktivitetet investuese		(4,765,148)	(1,989,042)
Flukset e parasë nga veprimtaritë financuese			
Dividendë të paguar	22	(110,000)	(100,000)
Ripagimet e detyrime për qira	13	(155,287)	(152,427)
Borxhi i varur	35	291,130	316,570
Flukset e parasë nga veprimtaritë financuese		25,843	64,143
Rritje neto në para dhe ekuivalentet e saj gjatë vitit		620,500	3,044,667
Efekti i rivlerësimit të parasë dhe ekuivalentëve të saj		(829,940)	(376,669)
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fillim të vitit	35	10,890,822	8,222,824
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fund të vitit	35	10,681,382	10,890,822

Këto pasqyra të veçanta financiare janë aprovuar nga Drejtimi Ekzekutiv më 27 mars 2024. Pasqyra e veçantë e flukseve monetare duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 5 deri në faqen 85, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare të veçanta.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

1. HYRJE

Union Bank Sh.a. (“Banka”) është një institucion financiar i regjistruar si bankë tregtare më 9 janar 2006 bazuar në Vendimin nr. 101, datë 28 dhjetor 2005 të Bordit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë (BSH). Aktiviteti i Bankës i nënshtrohet Ligjit nr. 8269 datë 23 dhjetor 1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, Ligjit nr. 9662 datë 18 dhjetor 2006 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë” si dhe në përputhje me të gjitha rregullat dhe rregulloret e aprovuara nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë.

Banka është një bankë tregtare, e cila ofron shërbime bankare për individë dhe kompani në Republikën e Shqipërisë. Banka është regjistruar si shoqëri aksionare me numër regjistrimi 33563 datë 26 maj 2005, datë në të cilën Banka filloi aktivitetin e saj tregtar. Banka mori licencën për aktivitete bankare më 9 janar 2006.

Bazuar në marrëveshjen e shitblerjes të nënshkruar më shtator 2014, në 22 dhjetor 2014, Banka bleu 100% të aksioneve të Landeslease Sh.a. (“Filiali”). Filiali është një shoqëri lizingu shqiptar, e regjistruar si një shoqëri aksionare, e cila u regjistrua dhe filloi të operonte më 5 prill 2005.

Gjatë vitit 2023, pas marrjes së vendimeve të strukturave të brendshme përkatëse si dhe miratimit të Bankës së Shqipërisë, nëpërmjet blerjes së aksioneve të sapoemetuara, strukturës aksionere të Filialit iu shtua Unioni Financiar Tiranë Sh.p.k. Pas kësaj, Banka zotëron 81% të aksioneve të Filialit.

Më 1 nentor 2018, Banka nënshkroi një marrëveshje shitblerjeje me aksionarët e Bankës Ndërkombëtare Tregtare sha (‘BNT’) për blerjen 100% të aksioneve të BNT, një bankë shqiptare, e regjistruar si shoqëri aksionare më 1996 dhe e licencuar më 20 shkurt 1997. Blerja u finalizua më 20 mars 2019, pas marrjes së miratimit paraprak nga Banka e Shqipërisë në datën 18 mars 2019. Regjistrimi i aksioneve të BNT në qendrën Kombëtare të Biznesit u krye me 27 mars 2019. Bashkimi ligjor dhe operacional u finalizua në datën 1 gusht 2019 (“Data e Bashkimit”).

Këto pasqyra janë pasqyra financiare të veçanta të Bankës (“Mëma”). Përgatitja e këtyre pasqyrave financiare të veçanta kërkohet nga legjislacioni tatimor vendas. Përveç këtyre pasqyrave, Banka përgatit pasqyra financiare të konsoliduara në përputhje me kërkesat e SNRF 10. Ato pasqyra financiare të konsoliduara janë të Bankës dhe Filialit të saj (së bashku “Grupi”). Pasqyrat financiare të Filialit përfshihen në pasqyrat financiare të konsoliduara duke filluar nga data në të cilën fillon ushtrimi i kontrollit të Bankës mbi të e deri në datën në të cilën ky kontroll pushon së ekzistuari (shih Shënimin 2.5).

Më 31 dhjetor 2023 Banka operonte me një rrjet prej 32 degësh dhe agjencish (31 dhjetor 2022: 32) në të gjithë Shqipërinë. Selia qendrore e Bankës ndodhet në Tiranë, Shqipëri

Drejtuesit dhe administrimi i Bankës më 31 dhjetor 2023

Bordi Drejtues (Këshilli Mbikëqyrës)

Edmond Leka	Kryetar
Niko Leka	Zv.Kryetar
Varuzhan Piranjani	Anëtar
Henry Russell	Anëtar
Flutura Veipi	Anëtar (dhe Drejtor i Përgjithshëm)
Gazmend Kadriu	Anëtar
Teuta Baleta	Anëtar
Kreshnik Dibra	Anëtar

Komiteti i Kontrollit

Teuta Baleta	Kryetar
Varuzhan Piranjani	Anëtar
Sonila Bicaku	Anëtar

Drejtimi Ekzekutiv

Flutura Veipi	Drejtor i Përgjithshëm
Suela Bokshi	Zv/Drejtor i Përgjithshëm dhe Drejtor i Divizionit të Operacioneve

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

2. BAZA E PËRGATITJES

2.1 Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat e veçanta financiare të Bankës janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (“SNRF”) të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (“BSNK”).

2.2 Baza e përgatitjes

Banka paraqet pasqyrën e saj të veçantë të pozicionit financiar sipas likuiditetit bazuar në synimin dhe aftësinë e perceptuar të Bankës për të rikuperuar/shlyer pjesën më të madhe të aktiveve/detyrimeve të zërit përkatës të pasqyrës financiare. Një analizë në lidhje me rikuperimin ose shlyerjen brenda 12 muajve nga data e raportimit (aktuale) dhe më shumë se 12 muaj pas datës së raportimit (jo-aktuale) është paraqitur në Shënimin 34.

Pasqyrat financiare të veçanta të Bankës janë përgatitur mbi bazën e kostos historike me përjashtim të Pasurive të paluajtshme të mbajtura për investim, Letrat me VDFH dhe Letrat me vlerë me VDAGJ të cilat matën me vlerën e drejtë dhe inventarëve të kolateraleve të marra në pronësi të cilat matën me më të voglën midis kostos dhe vlerës neto të realizueshme.

2.3 Monedha funksionale dhe ajo e prezantimit

Këto pasqyra financiare të veçanta të Bankës janë paraqitur në Lek Shqiptar (Lek), e cila është monedha funksionale e Bankës. Gjithë informacioni i paraqitur në Lek është rrumbullakosur në mijëshen më të afërt, përveçse kur është shprehur ndryshe.

2.4 Vijueshmëria

Drejtimi i Bankës ka vlerësuar aftësinë e tij për të vazhduar në vijimësi dhe është i kënaqur që ka burimet për të vazhduar biznesin për të ardhmen e parashikueshme. Për më tepër, drejtimi nuk është në dijeni për ndonjë pasiguri materiale që mund të hedhë dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e Bankës për të vazhduar si vijimësi. Prandaj, pasqyrat financiare të veçanta vazhdojnë të përgatiten mbi bazën e parimit të vijueshmërisë.

2.5 Pasqyrat financiare të veçanta

Banka e regjistron investimin në Filialin e saj (Shënimi 1 dhe Shënimi 10) me kosto. Banka njuh dividendet e marrë nga Filiali në fitim ose humbje në pasqyrat e saj financiare të veçanta kur e drejta për të marrë dividendet është përbushur. Banka ka aplikuar të gjitha SNRF-të në fuqi në paraqitjen e shënimeve sqaruese në pasqyrat financiare të veçanta.

Banka plotëson kriteret e përjashtimit të SNRF 10 për të mos përgatitur pasqyra financiare të konsoliduara që përfshijnë filialet e saj, pasi konsolidohet më tej nga mëma (aksionari fundor), Unioni Financiar Tirana.

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në baza të veçanta (të pakonsoliduara), në përputhje me legjislacionin tatimor në Republikën e Shqipërisë. Banka vullnetarisht përgatit pasqyra financiare të konsoliduara që përfshijnë dhe filialin e saj, të cilat mund të gjenden në adresën elektronike të Bankës: <https://unionbank.al/>. Informacion mbi treguesit financiarë kryesorë të filialit para konsolidimit jepet në shënimin 10.

Filialet janë investime të kontrolluara nga Banka. Banka ‘kontrollon’ një investim nëse është i ekspozuar ndaj, apo ka të drejta mbi kthimin e ndryshueshëm nga përfshirja në investim dhe ka mundësinë për të ndikuar mbi këtë kthim nëpërmjet pushtetit të tij mbi investimin. Banka rivlerëson nëse ka kontroll nëse ka ndryshuar një apo më shumë nga elementët e kontrollit. Këto përfshijnë rrethana në të cilat të drejtat mbrojtëse të patura (psh. ato që rezultojnë nga një marrëdhënie kredidhënie) bëhen të rëndësishme dhe bëjnë që Banka të këtë pushtet mbi investimin.

Përdoruesit e këtyre pasqyrave financiare të veçanta duhet t’i lexojnë së bashku me pasqyrat financiare të konsoliduara të Bankës për vitin të mbyllur më 31 dhjetor 2023, në mënyrë që të sigurojnë një informacion të plotë mbi pozicionin financiar, rezultatet operationale dhe ndryshimeve në pozicionin financiar të Bankës si një të tërë.

2.6 Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare të veçanta në përputhje me SNRF-të kërkon që Drejtimi të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave kontabël dhe vlerave të raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime.

Vlerësimet dhe supozimet bazë rishikohen vazhdimisht. Rishikimet ndaj vlerësimeve kontabël njihen në periudhën në të cilën ndodh rishikimi dhe në periudhat e ardhshme që afektohen/preken nga këto ndryshime.

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

2. BAZA E PËRGATITJES (VAZHDIM)

2.6 Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Drejtimi beson se vlerësimet dhe supozimet bazë janë të duhura dhe se, si rrjedhojë, pasqyrat financiare të veçanta paraqesin saktë pozicionin dhe rezultatin financiar në veçanti, informacionin rreth elementëve kryesorë të pasigurisë së vlerësimeve dhe gjykimeve kritike për aplikimin e politikave kontabël të Bankës. Këto kanë efekt të rëndësishëm në shumat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta të cilat janë përshkruar në shënimin 5.

3. NDRYSHIME NË POLITIKAT KONTABËL DHE SHËNIMET SHOQËRUESE

3.1 Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara

Standarde dhe interpretime të tjera aplikohen për herë të parë në 2023, por ato nuk kanë ndonjë ndikim në pasqyrat financiare të veçanta të Bankës shiko shënimin 4.32.

Banka nuk ka filluar aplikimin përpara datave efektive të ndonjë standardi, interpretimi apo rishikimi tjetër të dalë, por ende të pa hyrë në fuqi,shiko shënimin 4.33.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL

Banka ka aplikuar në mënyrë konsistente politikat e mëposhtme kontabël për të gjitha periudhat e paraqitura në këto pasqyra financiare.

4.1. Filiali dhe konsolidimi

Filialet janë entitete të kontrolluara nga Banka. Banka përgatit pasqyrat financiare të veçanta dhe të konsoliduara në përputhje me SNRF-të. Filiali mbahet me kosto në pasqyrat financiare të veçanta. Pasqyrat financiare të konsoliduara janë të përgatitura në mënyrë vullnetare nga Banka pavarësisht se Banka përmbush kriteret përjashtuese të SNRF-ve për përgatitjen e tyre, pasi pasqyrat financiare të Bankës konsolidohen nga aksionari fundor.

4.2. Transaksionet në monedhë të huaj

Veprimet në monedhë të huaj janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Zërat monetarë në monedhë të huaj në datën e raportimit janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në atë datë. Fitim/humbja nga monedhat e huaja për zërat monetare është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të vitit, e axhustuar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë vitit, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të konvertuar me kursin e këmbimit në fund të vitit.

Aktivitet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të drejtë, janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën në të cilën është përcaktuar vlera e drejtë. Zërat jo-monetarë në monedhë të huaj që maten me kosto historike janë konvertuar duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit.

Diferencat që vijnë nga kurset e këmbimit e prej konvertimeve janë njohur përgjithësisht në pasqyrën e veçantë të të ardhurave gjithpërfshirëse. Fitimet/ humbjet neto nga këmbimi përfshijnë të gjitha diferencat nga kurset e këmbimit që kanë të bëjnë me transaksionet spot me datë likuidimi dy ditë pune pas datës së veprimit, megjithëse këto transaksione njihen në datën e likuidimit.

4.3. Interesat

Sipas SNRF 9, të ardhurat nga interesat regjistrohen duke përdorur metodën e normës efektive të interesit (“NEI”) për të gjithë instrumentet financiarë të matur me koston e amortizuar, instrumentet financiarë të dizenuar me Vlerë të Drejtë në fitim humbje (“VDFH”). Të ardhurat nga interesi për instrumentet financiare që sipas SNRF 9 maten me Vlerë të Drejtë në të ardhura të tjera gjithpërfshirëse (“VDATGJ”), gjithashtu regjistrohen duke përdorur metodën e normës efektive të interesit. Shpenzimet për interesa për të gjitha detyrimet financiare të matur me koston e amortizuar, gjithashtu regjistrohen duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

Norma efektive e interesit është norma me të cilën skontohej ekzaktësisht pagesat e vlerësuara të ardhshme të mjeteve monetare ose arkëtimet përgjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar, ose kur është e përshtatshme për një periudhë me të shkurtër, duke arritur në vlerën kontabël bruto të aktivitetit financiar.

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.3. Interesat (vazhdim)

NEI (dhe për këtë dhe kosto e amortizuar e një aktivi) përllogaritet duke marrë në konsideratë ndonjë skontim apo prim në blerje, komisionet dhe kosto të tjera që janë pjesë integrale e NEI-t. Banka njeh të ardhurat nga interesat duke përdorur një normë kthimi që përfaqëson vlerësimin më të mirë të një norme konstant kthimi gjatë jetës së pritshme të huasë. Për këtë njeh efektin e normave të ndryshme të interesit të aplikuar në faza të ndryshme, dhe karakteristika të tjera të ciklit të jetës së produktit (duke përfshirë parapagimet, gjobat dhe komisionet).

Nëse pritshmëritë në lidhje me flukset e parasë për aktivin financiar rishikohen për arsye të tjera përveç të rrezikut të kredisë, rregullimi regjistrohet si një rregullim pozitiv apo negativ në vlerën e mbartur të aktivitetit pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar kundrejt një rritje apo ulje të të ardhurave/shpenzimeve nga/për interesi/a, e përllogaritur duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

Për instrumentet financiare me normë të ndryshueshme, rivlerësimi periodik i flukseve të parasë që reflekton lëvizjet në normat e interesit të tregut gjithashtu ndikon normën efektive të interesit, por kur instrumentet janë njohur si fillim me vlerë të barabartë me principalin, rivlersimi i pagesave të ardhshme të interesit nuk ndikon në mënyrë të ndjeshme vlerën e mbartur të aktivitetit ose pasivit.

Interesat dhe të ardhura të ngjashme

Të ardhurat neto nga interesi përbëhen nga të ardhurat nga interesat dhe shpenzimet për interesa të përllogaritura duke përdorur si metodën e normës efektive të interesit dhe metoda të tjera për to. Këto shpalosen të veçanta në pasqyrën e të ardhura dhe shpenzimeve si për të ardhurat, ashtu edhe shpenzimet për interesat për të dhënë një informacion simetrik dhe të krahasueshëm. Në shpenzimet/të ardhurat nga interesat e përllogaritura duke përdorur metodën e normës efektive të interesit, Banka përfshin vetëm ato interesa të instrumentëve financiare që paraqitën në këtë shënim.

Të ardhura të tjera nga interesi përfshijnë interesin për instrumentet financiare të përcaktuara në FVPL të ndryshme nga ato të mbajtura për tregtim, duke përdorur normën e interesit kontraktual. Të ardhurat/shpenzimet nga interesi për të gjitha aktivitet/detyrimet financiare të tregtueshme njihen si pjesë e ndryshimit të vlerës së drejtë në 'të ardhurat neto nga tregtimi'.

Banka përllogarit të ardhurat nga interesat duke aplikuar normën efektive të interesit në vlerën bruto të aktiviteve financiare të cilat nuk janë të zhvlerësuara. Kur një aktiv financiar zhvlerësohet dhe për këtë arsye quhet si “Klasa 3”, Banka i përllogarit të ardhurat nga interesat duke aplikuar normën efektive të interesit mbi vlerën neto të aktivitetit financiar. Nëse aktivi financiar përmirësohet dhe nuk është më i zhvlerësuar, Banka e kthen mënyrën e përllogaritjes së të ardhurave nga interesi mbi vlerat bruto të tij.

Për aktivitetet financiare të blera apo të krijuara tërësisht të zhvlerësuara (“POCI”) (siç shpjegohet në shënimin 4.12.1), Banka përllogarit të ardhurat nga interesat duke përllogaritur NEI-in të rregulluar dhe më pas duke e aplikuar atë normë mbi koston e amortizuar të aktivitetit.

NEI i rregulluar është norma e interesit e cila, në njohjen fillestare, skonton flukset e ardhshme të parashikuara (duke përfshirë dhe humbjen kreditore) në vlerën e amortizuar të aktivitetit POCI. Më 31 dhjetor 2023 dhe 31 dhjetor 2022, Banka nuk ka në portofolin e saj ndonjë aktiv POCI.

4.4. Të ardhurat dhe shpenzimet për komisione

Banka fiton të ardhura nga komisionet nga një shumëllojshmëri shërbimesh të cilat ia ofron klientëve të saj. Të ardhurat dhe shpenzimet për komisione që janë pjesë e normave efektive të interesave të një aktivi apo detyrimi financiar përfshihen në matjen e normës efektive të interesit.

Komisionet dhe tarifat për të cilat Banka merr përsipër detyrimin për të kryer një shërbim, apo një detyrim performues, ndaj klientëve, njihen si të ardhura nga shërbimet bankare bazuar në SNRF15. Të ardhura nga Kontratat me Klientët. Kushtet e punës për shërbimet bankare (kontratat) zakonisht nuk përfshijnë detyrime performimi të shumëfishta të bashkuara në një vlerësim dhe për pasojë nuk ka një gjykim të rëndësishëm të alokimit të çmimit të transaksionit. Për me tëpër, shërbimet bankare të ofruara nga Banka kanë një kohëzgjatje me pak së një vit ose rinovohen në bazë vjetore (për shembull mirëmbajtja e llogarive). Për pasojë, Banka ka përdorur përshtatshmërinë praktike të standardit dhe nuk ka nevojë të paraqesë informacion rreth shumës së agreguar të çmimit të lidhur me pjesën e pakënaqur të detyrimeve të performancës.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.4. Të ardhurat dhe shpenzimet për komisione (vazhdim)

Deyrimet e performancës përmbushen ose në një moment në kohë, ku e ardhura nga komisioni njihet kur shërbimi është kryer dhe transferuar tek klienti, ose përgjatë kohës gjatë së cilës Banka përmbush shërbimin gjatë një periudhe të rënë dakord dhe klienti e merr shërbimin gjatë gjithë kësaj kohe, dhe e ardhura njihet gjatë gjithë periudhës në fjalë. Përkatësisht, të ardhurat nga komisionet njihen si më poshtë:

- Të ardhurat nga komisionet e fituara nga shërbimet që sigurohen gjatë një periudhë të caktuar kohe. Komisionet e fituara për ofrimin e shërbimeve gjatë një kohë të caktuar njihen gjatë kësaj kohe. Këto komisione përfshijnë komisionet për mirëmbajtje llogarie, karta, shërbim E-banking, komisione për letrat e kredisë ose garancive bankare dhënë klientëve.
- Të ardhura nga komisionet të fituara nga shërbimet financiare dhe nga ekzekutimi i transaksioneve. Këtu përfshihen komisione të fituara nga urdhërat e pagesave apo transfertave të klientëve dhe shërbimeve të tjera bankare të ofruara klientëve. Këto komisione apo komponentë të tyre që janë të lidhur me një zhvillim të caktuar, njihen në të ardhura kur kryhen shërbimet me të cilat janë të lidhura.

4.5. Humbje neto nga çregjistrimi i aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar ose me VDATGJ

Humbja neto nga çregjistrimi i aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar ose me VDATGJ përfshin humbjen (ose fitimin) njohur në shitjen ose çregjistrimin e aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar, përllogaritur si diferencë midis vlerës kontabël (përfshirë këtu dhe zhvlerësimin) dhe arkëtimeve të marra.

4.6. Të ardhura nga dividendët

E ardhura nga dividendi njihet kur vendoset e drejta për të marrë pagesën e tij.

4.7. Tatimi mbi fitimin

Tatimi mbi fitimin e vitit përmban tatimin e vitit aktual dhe atë të shtyrë. Tatimi mbi fitimin njihet në pasqyrën e veçantë të fitim ose humbjeve të periudhës me përjashtim të rasteve që lidhen me zëra që njihen direkt në kapital ose në të ardhura të tjera gjithpërfshirëse.

4.7.1. Tatimi aktual

Tatimi aktual është shuma e pagueshme ose e arkëtueshme në lidhje me fitimin ose humbjen e tatueshme për vitin, duke përdorur normat në fuqi në datën e raportimit, dhe ndonjë rregullim për tatimin e pagueshëm në lidhje me vitet e mëparshme.

4.7.2. Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet mbi diferencat e përkohshme që rezultojnë midis bazës tatimore dhe vlerës kontabël të aktiveve dhe detyrimeve në pasqyrat financiare të veçanta. Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme që lindin në momentin e njohjes fillestare të aktiveve ose detyrimeve në një transaksion që nuk është një kombinim biznesi dhe që nuk ndikon as fitimin/humbjen kontabël dhe as atë të tatueshëm.

Matja e tatimit të shtyrë pasqyron pasojat tatimore që do të ndjekin mënyrën në të cilën Banka pret, në fund të periudhës raportuese, për të rimarrë ose të shlyejë vlerën kontabël të aktiveve dhe detyrimeve të saj.

Tatimi i shtyrë është matur me normat e tatimit që pritet të aplikohen mbi diferencat e përkohshme në periudhën kur detyrimi është likuiduar apo aktiv i është realizuar, bazuar në normat tatimore e ligjore në fuqi në datën e raportimit. Aktivet dhe detyrimet tatimore të shtyra kompesojnë njëra-tjetren kur ka një të drejtë ligjore të zbatueshme për të kompesuar aktivet dhe detyrimet tatimore aktuale dhe kur ato lidhen me tatimet mbi të ardhurat të vëna nga i njëjti autoritet i taksave.

Taksat shtesë që rrjedhin nga shpërndarja e dividendëve nga Banka njihen në të njëjtën kohë kur njihet detyrimi për të paguar dividendët.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet për humbjet/kreditet e mbartura dhe diferencat e përkohshme të zbritshme, deri në masën që është e mundur që të kemi të ardhura të tatueshme kundrejt të cilave ky aktiv tatimor pritet të përdoret. Aktiv i tatimor i shtyrë rishikohet në çdo periudhë raportimi dhe zvogëlohet deri në masën që nuk ka mundësi që përfitimi i lidhur nga tatimi të mund të realizohet.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.7. Tatimi mbi fitimin (vazhdim)

4.7.3. Ekzpozimet tatimore

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë, Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve tatimore të pasigurta dhe nëse taksa apo interesa shtesë mund të jenë të pagueshme. Ky vlerësim mbështetet në vlerësimet dhe supozimet dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh në lidhje me ngjarjet e ardhshme. Informacionet e reja mund të bëhen të disponueshme dhe të bëjnë që Banka të ndryshojë vendimin e saj në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime në detyrimet tatimore do të ndikojnë shpenzimet tatimore në periudhën në të cilën është bërë një përcaktim i tillë.

4.8. Instrumentet financiare – Njohja fillestare

4.8.1. Data e njohjes

Aktivët dhe detyrimet financiare, me përjashtim të kredive e paradhënieve dhënë klientëve dhe detyrimeve ndaj klientëve, fillimisht njihen në datën e tregetimit që është data në të cilën Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit.

Kjo përfshin mënyrën standarde të tregtimit: blerje ose shitje e aktiveve financiare që kërkojnë dorëzimin e aktiveve brenda një afati kohor, përgjithësisht të përcaktuar me rregullore apo konventë në treg. Huatë dhe paradhëniet dhënë klientëve njihen kur fondet janë transferuar në llogaritë e klientëve. Banka njeh detyrimet ndaj klientëve kur fondet janë transferuar në Bankë.

4.8.2. Matja fillestare e instrumenteve financiare

Klasifikimi i instrumenteve financiarë në njohjen fillestare varet nga termat e tyre kontraktuale dhe modeli i biznesit për të menaxhuar këto instrumentë, siç përshkruhet në Shënimin 4.9.1.1. Instrumentet financiare fillimisht maten me vlerën e drejtë, me përjashtim të rasteve të aktiveve dhe detyrimeve financiare të regjistruar si aktive që maten me vlerën e drejtë nepërmjet fitimit ose humbjes (“VDFH”), për cilat kostot e transaksionit shtohen apo zbriten nga kjo vlerë. Llogaritë e arkëtueshme maten me çmimin e transaksionit. Në rastet kur vlera e drejtë e një instrumenti financiar në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit, Banka regjistron fitimin ose humbjen e Ditës së parë, siç përshkruhet më poshtë.

4.8.3. Fitimi ose humbja e ditës së parë

Në rastet kur vlera e drejtë e një instrumenti ndryshon nga vlera e drejtë në njohjen fillestare dhe vlera e drejtë bazohet në teknika vlerësimi që përdorin vetëm inputet e vëzhgueshme në transaksionet e tregut, Banka njeh diferencën midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë në të ardhurat neto të tregtimit. Në ato raste kur vlera e drejtë bazohet në modele për të cilat disa nga inputet nuk janë të vëzhgueshme, diferenca midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë shtyhet në kohë dhe njihet vetëm në fitim ose humbje kur inputet bëhen të vëzhgueshme ose kur instrumenti çregjistrohet.

4.8.4. Kategoritë e aktiveve dhe detyrimeve financiare

Banka klasifikon të gjitha aktivet e saj financiare në bazë të modelit të biznesit për menaxhimin e aktiveve si dhe kushteve kontraktuale të aktiveve, të matura me:

- Koston e amortizuar (shih Shënimet 4.19, 4.20 dhe 4.21)
- VDATGJ (shih Shënimin 4.21)
- VDFH (shih Shënimin 4.21)

Banka klasifikon dhe mat portofolin për tregëtim me VDFH. Ajo mund të caktojë instrumente financiare në VDFH, dhe për këto eliminon ose ulë ndjeshëm mospërputhjet e matjes ose të njohjes.

Banka klasifikon detyrimet e saj financiare, përveç angazhimeve të huasë dhe garancive financiare, si të matura me koston e amortizuar të shpjeguar në Shënimet 4.11.2.2.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.9. Aktivet dhe detyrimet financiare

4.9.1. Depozita dhe llogari me bankat, Hua dhe paradhënie për klientët, Letra me vlerë të investimit me kosto të amortizuar

Banka mat Depozita dhe llogari me bankat, Hua dhe paradhënie për klientët dhe Letrat me vlerë të investimit me koston e amortizuar vetëm nëse të dyja kushtet e mëposhtme janë përmbushur:

- Aktivi financiar mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është mbajtja e aktiveve financiare për të mbledhur flukse monetare kontraktuale; dhe
- Kushtet kontraktuale të aktivit financiar japin në datat e specifikuara flukse monetare të cilat përbëhen vetëm nga pagesa e principalit dhe interesit për shumën e papaguar të tij (SPPI).

Detajet e këtyre kushteve jepen më poshtë.

4.9.1.1. Përcaktimi i modelit të biznesit

Banka përcakton modelin e saj të biznesit në nivelin që reflekton më mirë mënyrën së si menaxhon grupet e aktiveve financiare për të arritur objektivin e saj të biznesit.

Modeli i biznesit të Bankës nuk vlerësohet bazuar në instrumentë individual, por në nivel portofolësh të grupuara dhe bazohet në faktorë të vëzhgueshëm si:

- Mënyra e vlerësimit dhe raportimit të performancës e modelit të biznesit dhe aktiveve financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi që janë vlerësuar dhe raportuar tek personeli drejtues të njësisë ekonomike,
- Rreziqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe aseteve financiare të mbajtura në atë model biznesi) dhe, në veçanti, mënyrën se si menaxhohen ato rreziqe
- Si kompensohen menaxherët e biznesit (për shembull, nëse kompensimi i tyre bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të menaxhuara apo në flukset monetare kontraktuale të mbledhura)
- Frekuenca e pritshme, vlera dhe koha e shitjeve janë gjithashtu aspekte të rëndësishme të vlerësimit të modelit të biznesit të Bankës

Vlerësimi i modelit të biznesit bazohet në skenare të pritshëm, pa marrë në konsideratë skenaret e "rastit me të keq" ose "rastin e stresit". Nëse flukset e mjeteve monetare pas njohjes fillestare realizohen në një mënyrë të ndryshme nga pritshmeritë fillestare të Bankës, Banka nuk ndryshon klasifikimin e aktiveve të mbetura financiare të mbajtura në atë model biznesi, por përfshin informacion të tillë gjatë vlerësimit të aktiveve financiare të sapo origjinuara ose ato të blera në vazhdim.

4.9.1.2. Testi SPPI

Si një hap i dytë i procesit të klasifikimit, Banka vlerëson kushtet kontraktuale të aktiveve financiare për të identifikuar nëse ata përmbushin testin SPPI. 'Principal' për qëllim të këtij testi përcaktohet si vlera e drejtë e aktivit financiar në njohjen fillestare dhe mund të ndryshojë gjatë jetës së aktivit financiar (për shembull, nëse ka shlyerje të principalit ose amortizimin e primit / skontos).

Elementet me të rëndësishëm të interesit në kuadër të marrëveshjes së huadhënies janë zakonisht konsiderata për vlerën kohore të parasë dhe rrezikut të kredisë. Për të bërë vlerësimin SPPI, Banka zbaton gjykimin dhe shqyrton faktorët relevantë si monedha në të cilën është shprehur aktivi financiar dhe periudha për të cilën është përcaktuar norma e interesit.

Ne të kundërt, kushtet kontraktuale që paraqesin një ekspozim më pak së minimumi ndaj rreziqeve ose paqëndrueshmëri në flukset monetare kontraktuale që nuk kanë lidhje me një marrëveshje bazë të huadhënies, nuk krijojnë flukse kontraktuale të mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit mbi tepriçën e huasë. Në raste të tilla, aktivi financiar kërkohet të matet në VDFH.

4.9.2. Instrumentet financiare të mbajtur për tregtim

Banka i klasifikon aktivet financiare si të mbajtura për tregtim kur ato janë blerë kryesisht për fitim afatshkurtër nëpërmjet aktiviteteve tregtare ose janë pjesë e një portofoli instrumentesh financiare që menaxhohen së bashku, për të cilat ka dëshmi të një modeli të gjenerimit të fitimi afatshkurtër. Aktivet e mbajtura për tregtim regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë. Ndryshimet në vlerën e drejtë njihen në të ardhurat neto nga tregtimi. Të ardhurat nga interesi regjistrohen në të ardhurat neto nga tregtimi sipas kushteve të kontratës, ose kur vendoset e drejta për pagesë. Të përfshira në këtë klasifikim janë letrat me vlerë të borxhit që janë blerë kryesisht për qëllime të shitjes në periudhën afatshkurtër.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.9. Aktivet dhe detyrimet financiare (vazhdim)

4.9.3. Instrumentet financiare të matur me VDATGJ

Banka klasifikon instrumentet financiare si të matur me VDATGJ kur të dy kushtet e mëposhtme përmbushen:

- Aktivi mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është si mbajtja e aktiveve për të mbledhur flukse monetare kontraktuale si dhe për shitje
- Kushtet kontraktuale të aktivit financiar përmbushin testin SPPI.

Matja e mëpasshme e aktiveve me VDATGJ bëhet me vlerën e drejtë me fitimin dhe humbjen që rezultojnë nga ndryshimi në vlerën e drejtë që njihet në të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse. Të ardhurat nga interesat dhe fitimet nga kurset e këmbimit njihen në të ardhurat dhe shpenzimet në të njëjtën mënyrë si ato të aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar siç shpjegohet në Shënimin 4.3.

Përlllogaritja e HPK për aktivet financiare të matur me VDATGJ shpjegohet në Shënimin 4.12.3. Kur Banka ka me shumë së një investim në të njëjtën letër me vlerë, ato konsiderohen si të shitur sipas parimit “i pari që hyn është i pari që del”. Në çregjistrimin e tyre, fitimet ose humbjet kumulative që më parë janë njohur në të ardhurat e tjara gjithpërfshirëse, riklasifikohen nga këtu në të ardhurat dhe shpenzimet.

4.9.4. Borxhi i emetuar dhe fonde të tjera hua

Pas matjes fillestare, borxhi i emetuar dhe fondet e tjera hua më pas maten me koston e amortizuar. Kostoja e amortizuar llogaritet duke marrë parasysh çdo zbritje ose primi në fondet e emetuara, dhe kostot që janë pjesë integrale e NEI. Shpalosjet për borxhin e emetuar të Bankës përcaktohen në Shënimin 21.

4.10. Riklasifikimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare

Nëse modeli i biznesit sipas të cilit Banka mban aktivet e saj financiare ndryshon, aktivet financiare të prekura nga ky ndryshim riklasifikohen. Kërkesat e klasifikimit dhe matjes që lidhen me kategorinë e re zbatohen në mënyrë prospektive që nga dita e parë e periudhës së parë të raportimit pas ndryshimit në modelin e biznesit që rezultojnë në riklasifikimin e aktiveve financiare të Bankës. Gjatë vitit ushtrimor dhe periudhës së mëparshme kontabël nuk ka pasur ndryshime në modelin e biznesit sipas të cilit Banka mban aktivet e saj financiare dhe për këtë arsye nuk janë bërë riklasifikime. Detyrimet financiare nuk riklasifikohen.

4.11. Çregjistrimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare

4.11.1. Çregjistrime nga modifikimet thelbësore

Banka çregjistron një aktiv financiar, të tillë si një hua për një klient, kur termat dhe kushtet janë rinegociuar në atë masë që, në thelb, bëhet një hua e re, me diferencën e njohur si fitim ose humbje nga çregjistrimi, deri në masën që një humbje nga zhvlerësimi nuk është regjistruar ende. Huatë e reja të njohura klasifikohen si Klasa 1 për qëllimet e matjes HPK, përveç nëse kredia e re, konsiderohet të jetë POCL.

Gjatë vlerësimit nëse do të çregjistrohet një hua për një klient, ndër të tjera, Banka konsideron faktorët e mëposhtëm:

- Ndryshimi në monedhën e huasë
- Futja e një tipari të instrumentit të kapitalit
- Ndryshimi në kundërparti
- Nëse modifikimi është i tillë që instrumenti nuk do të përmbushë me kriterin e SPPI

Nëse modifikimi nuk rezultojnë në flukse të mjeteve monetare që janë në thelb të ndryshme, modifikimi nuk rezultojnë në çregjistrimin. Bazuar në ndryshimet në flukset e mjeteve monetare të skontuara me NEI fillestare, Banka regjistron një fitim ose humbje modifikimi, në masën paregjistruar në humbjes nga zhvlerësimi.

4.11.2. Çregjistrime të tjera përveç së ato nga modifikimet thelbësore

4.11.2.1. Aktive financiare

Nje aktiv financiar (ose, kur është e mundur, një pjesë e një aktivit financiar ose pjesë e një grupi të aktiveve financiare të ngjashme) çregjistrohet kur të drejtat për të marrë flukse monetare nga aktivi financiar kanë skaduar. Banka, gjithashtu regjistron aktivin financiar nëse ajo ka transferuar aktivin financiar dhe transferimi kualifikohet për çregjistrim.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)**4.11. Çregjistrimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare (vazhdim)****4.11.2 Çregjistrime të tjera përveç se ato nga modifikimet thelbësore (vazhdim)****4.11.2.1. Aktivet financiare (vazhdim)**

Banka ka transferuar aktivin financiar nëse dhe vetëm nëse:

- Banka ka transferuar të drejtat e saj kontraktuale për të marrë flukse monetare nga aktivi financiar; ose
- Ajo ruan të drejtat për flukset e mjeteve monetare, por ka marrë detyrimin për të paguar plotësisht flukset monetare të marra pa vonesa materiale për një palë të tretë nën një marrëveshje 'kalimtare'.

Marrëveshjet kalimtare janë transaksione ku Banka ruan të drejtat kontraktuale për të marrë flukset e mjeteve monetare të një aktivi financiar ("aktivi origjinal"), por merr një detyrim kontraktual për të paguar këto flukse monetare në një ose më shumë njësi ekonomike ('përfituesit eventual'), kur të gjitha tri kushtet e mëposhtme janë plotësuar:

- Banka nuk ka asnjë detyrim të paguajë shumat për përfituesit eventual, përveç nëse ka arkëtuar shuma ekuivalent nga aktivi origjinal, duke përjashtuar paradhëniet afatshkurtra me të drejtën për rimarrjen e plotë të shumës së huasë plus interesin e përlllogaritur me normat e tregut
- Banka nuk mund të shesë ose të vendosë si kolateral aktivin fillestar përveçse si siguri për marrësit eventual

Banka duhet të dorezojë çdo fluks parash që mbledh në emër të përfituesve eventual pa vonesë materiale. Përveç kësaj, Banka nuk ka të drejtë të riinvestojë flukse të tilla të parasë, me përjashtim të investimeve në mjete monetare ose ekuivalent të parasë duke përfshirë interesin e fituar, gjatë periudhës midis datës së arkëtimit dhe datës së dërgesës së kërkuar për përfituesit eventualë.

Një transferim kualifikohet për çregjistrim vetëm nëse:

- Banka ka transferuar thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivit; ose
- Banka nuk ka transferuar as ruajtur thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivit, por ka transferuar kontrollin e aktivit

Banka e konsideron kontrollin të transferuar nëse dhe vetëm nëse transferuesi ka aftësinë praktike për të shitur aktivin në tëresinë e tij për një palë të tretë të palidhur dhe është në gjendje ta ushtrojë atë aftësi në mënyrë të njëanshme dhe pa vendosur kufizime shtesë për transferimin.

Nëse Banka as nuk ka transferuar e as nuk ka mbajtur në mënyrë të konsiderueshme të gjitha rreziqet dhe përfitimet dhe ka mbajtur kontrollin e aktivit, aktivi vazhdon të njihet vetëm në masën e përfshirjes së vazhdueshme të Bankës, rast në të cilin, Banka njeh edhe një detyrim të lidhur me të. Aktivet e transferuara dhe detyrimi i lidhur me të maten në një bazë që reflekton të drejtat dhe detyrimet që Banka ka mbajtur. Përfshirja e vazhdueshme që merr formën e një garancie mbi aktivin e transferuar matet me vlerën me të ulët midis vlerës kontabël fillestare të aktivit dhe shumën maksimale të konsideratës që mund t'i kërkohej Bankës të paguaj.

Nëse përfshirja e vazhdueshme merr formën e një opsiioni të shkruar ose të blerë (ose të dyja) në aktivin e transferuar, përfshirja e vazhdueshme matet në vlerën që Banka do të kërkohej të paguajë gjatë riblerjes.

4.11.2.2. Detyrimet financiare

Një detyrim financiar çregjistrohet kur detyrimi i lindur prej tij zbatohet, anulohet ose skadon. Kur një detyrim financiar ekzistues zëvendësohet nga një tjetër nga i njëjti huadhënës në kushte thelbësisht të ndryshme, ose kushtet e një detyrimi ekzistues ndryshohen në mënyrë substanciale, zëvendësimi ose modifikim i tillë trajtohet si një çregjistrim i detyrimit fillestar dhe njohje e një detyrimi të ri. Diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit financiar fillestar dhe vlerës së paguar njihet në fitim ose humbje.

4.12. Zhvlerësimi i aktiveve financiare**4.12.1. Vështrim i Përgjithshëm i parimeve të HPK**

Banka ka regjistruar një fond zhvlerësimi për humbjet e pritshme të kredisë për të gjitha huatë dhe aktivet e tjera financiare të borxhit që nuk mbahen në VDFH, së bashku me angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare, në këtë pjesë të gjitha të quajtura si 'instrumente financiare'. Instrumentet e kapitalit nuk janë subjekt i zhvlerësimit sipas SNRF 9.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)**4.12. Zhvlerësimi i aktiveve financiare (vazhdim)****4.12.1. Vështrim i Përgjithshëm i parimeve të HPK (vazhdim)**

Fondi i zhvlerësimit HPK bazohet në humbjet e kredisë që pritët të lindin gjatë jetës së aktivit (humbja e pritshme përgjatë gjithë jetës së kredisë ose HPK përgjatë gjithë jetës), përveç nëse nuk ka pasur rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga krijimi, rast në të cilin, fondi bazohet në humbjen e pritët të kredisë në 12 muaj (HPK12m) siç është shënuar në Shënimin 4.12.2. Politikat e Bankës për të përcaktuar nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë janë paraqitur në Shënimin 38.1.2.2.

Me përjashtim të aktiveve financiare POCI (të cilat janë konsideruar më poshtë), HPK-të kërkohej të maten nëpërmjet një fondi për humbje në një shumë të barabartë me:

- HPK 12-mujore, dmth HPK gjatë gjithë jetës që rezulton nga ato ngjarje dështimi në instrumentet financiare që janë të mundshëm brenda 12 muajve pas datës së raportimit; ose
- HPK përgjatë gjithë jetës, dmth HPK gjatë jetës që rezulton nga të gjitha ngjarjet e mundshme të dështimit gjatë jetës së instrumentit financiar.

Banka mat fondin e humbjeve në një shumë të barabartë me HPK përgjatë gjithë jetës, përveç për sa vijon, për të cilën ato maten si HPK 12 mujore:

- Letrat me vlerë të investimit të cilat përcaktohen të kenë rrezik të ulët të kredisë në datën e raportimit; dhe
- Instrumente të tjera financiare në të cilët rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja e tyre fillestare.

Si HPK përgjatë gjithë jetës ashtu dhe HPK12m janë llogaritur në baza individuale ose në bazë kolektive, në varësi të natyrës së portofolit të instrumentëve financiarë. Politika e Bankës për grupimin e aktiveve financiare të matura në baza kolektive është shpjeguar në Shënimin 38.1.3.1.

Banka ka krijuar një politikë për të kryer një vlerësim, në fund të çdo periudhe raportuese, nëse rreziku i kredisë i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, duke marrë parasysh ndryshimin në rrezikun e dështimit që ndodh gjatë jetës së mbetur të instrumentit financiar. Kjo shpjegohet me tej në Shënimin 38.1.2.3. Bazuar në procesin e mësipërm, Banka grumbullon kreditë e saj në Klasën 1, Klasën 2, Klasën 3 dhe POCI, siç përshkruhet më poshtë:

- Klasa 1: Kur kreditë njihen për herë të parë, Banka njeh një zhvlerësim në bazë të HPK12m. Kreditë e Klasës1 gjithashtu përfshijnë kredi ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe kredia është riklasifikuar nga Klasa 2.
- Klasa 2: Kur një kredi ka shfaqur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga krijimi, Banka regjistron një fond për HPK përgjatë gjithë jetës-. Kreditë e Klasës 2 gjithashtu përfshijnë kredi, ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe kredia është riklasifikuar nga Klasa 3.
- Klasa 3: Huatë që konsiderohen të zhvlerësuara plotësisht (siç janë shënuar në Shënimin 38.1.2.1). Banka regjistron një fond për HPK përgjatë gjithë jetës.
- POCI: Aktivet e blera ose të origjinuara tërësisht të zhvlerësuara ("POCI") janë aktivet financiare që janë të zhvlerësuara që në njohjen fillestare. Aktivet POCI regjistrohen me vlerën e drejtë në njohjen fillestare dhe të ardhurat nga interesi njihen më pas në bazë të një NEI të rregulluar. HPK-të njihen ose rimerren vetëm në masën që ka një ndryshim pasues në humbjet e pritshme të kredisë.

Për aktivet financiare për të cilat Banka nuk ka shpresa të arsyeshme për rikuperimin e të gjithë shumës së mbetur, ose një pjesë të saj, vlera kontabël bruto e aktivit financiar zvogëlohet. Ky konsiderohet një çregjistrim (i pjesshëm) i aktivit financiar.

Banka ka klasifikuar të gjitha aktivet financiare të zhvlerësuara të përfituara nëpërmjet kombinimit të biznesit në të njëjtin klasifikim si më parë dhe jo si POCI, sa kohë që Banka ka blerë dhe më pas është bashkuar me një biznes si një i tërë.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.12. Zhvlerësimi i aktiveve financiare (vazhdim)

4.12.2. Përlllogaritja e HPK-ve

Banka llogarit HPK-të në bazë të skenarëve të ponderuar me probabilitet të ndodhjes për të matur mungesat e flukseve të pritshëm të arkëtimeve, të skontuara në një përafrim me NEI. Një mungesë e arkëtimeve të pritshme është diferenca midis flukseve të mjeteve monetare kontraktuale të pritshme dhe atyre që njësia ekonomike pret të arkëtoje.

Mënyra e llogaritjeve HPK është përshkruar më poshtë dhe elementet kryesore janë si vijon:

- PM – *Mundësia e mospagesës (“PM”)* është një vlerësim i mundësisë së dështimit gjatë një horizonti kohor të dhënë. Një dështim mund të ndodhë vetëm në një kohë të caktuar gjatë periudhës së vlerësimit, nëse aktivi nuk është çregjistruar më parë dhe vazhdon të qëndrojë në portofolin e Bankës. Koncepti i PM-së shpjegohet më tej në Shënimin 38.1.2.4.1.
- EM – *Ekspozimi në rast mospagese (“EM”)* është një vlerësim për ekspozimin në një datë të ardhshme dështimi, duke marrë në konsideratë ndryshimet e pritshme në ekspozim pas datës së raportimit, duke përfshirë parapagimet e principalit dhe interesit, të skeduluara në kontratë apo jo, tërheqjet e pritshme në angazhime për financim të dhëna, dhe interesa të përlllogaritur nga pagesat e pakryera, duke zbritur vlerën e drejtë të skontuar të kolateralit.. EM shpjegohet me tej në Shënimin 38.1.2.4.3.
- HM – *Humbja në rast mospagese (“HM”)* është një vlerësim i humbjes që del në rastin kur ndodh një dështim në një kohë të dhënë. Ai bazohet në diferencën midis flukseve kontraktuale të arkëtimeve dhe atyre që huadhënsi pret të arkëtojë, duke përfshirë dhe realizimet e atyre që vijnë nga ndonjë kolateral i marrë. Kur EM vlerësohet neto nga kolaterali, asnjë fluks monetar nga realizimi i kolateralit nuk përfshihet në HM. Zakonisht shprehet në përqindje të EM-së. HM shpjegohet më tej në Shënimin 38.1.2.4.4. Këto parametra rrjedhin nga modelet statistikore të zhvilluara brenda Bankës dhe të dhëna të tjera historike. Ato janë rregulluar për të pasqyruar informacionin e për ndikimet të elementëve potencial të ardhshëm siç shpjegohet në Shënimin 38.1.2.4.2. Humbjet nga zhvlerësimi dhe rimarrjet janë llogaritur dhe tregohen veçmas nga humbjet e modifikimit ose fitimet që llogariten si një rregullim i vlerës kontabël bruto të aktivit financiar.

Mekanika e metodës HPK është përmbledhur më poshtë:

- Klasa 1: HPK12m llogaritet si pjesë e HPK përgjatë gjithë jetës që përfaqësojnë HPK-të që rezultojnë nga ngjarjet e dështimit të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Banka llogarit fondin e HPK12m bazuar në pritshmërinë e një mospagimi që ndodh në 12 muajt pas datës së raportimit. Këto probabilitete të dështimit të pritur 12-mujor aplikohen mbi një EM të parashikuar dhe shumëzohen me HM-në e pritshme.
- Klasa 2: Kur një hua ka shfaqur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga krijimi i saj, Banka regjistron një fond për HPK përgjatë gjithë jetës. Mekanika është e ngjashme me ato të shpjeguara më sipër, por PM-të dhe HM-të vlerësohen gjatë gjithë jetës së instrumentit. Mungesat e arkëtimeve të pritura të parave skontohen me NEI origjinale.
- Klasa 3: Për huatë që konsiderohen si të zhvlerësuara (siç përcaktohet në Shënimin 38.1.2.1), Banka njeh HPK përgjatë gjithë jetës për këto kredi. Metoda është e ngjashme me atë për aktivet e Klasës 2, me PM të vendosur në 100%. Kjo llogaritje është bërë për tre skenar (një skenar bazë, një optimist dhe një pesimist).
- POCI: Aktivet POCI janë aktive financiare që janë të zhvlerësuara që në njohjen fillestare. Banka njeh vetëm ndryshimet kumulative në HPK përgjatë gjithë jetës që nga njohja fillestare, skontuar nga NEI e rregulluar.
- Angazhimet e huasë dhe letrat e kreditit: Gjatë vlerësimit të HPK-ve për angazhimet e huazuara, Banka vlerëson pjesën e pritshme të angazhimit të huasë që do të tërhiqet gjatë jetës së tij të pritshme. HPK pastaj bazohet në vlerën aktuale të mungesave të pritura në flukset e mjeteve monetare nëse kredia është tërhequr. Mungesat e arkëtimeve të pritshme skontohen me NEI e pritshme të huasë. Për kartat e kreditit dhe kreditë rrotulluese që përfshijnë si një hua dhe një angazhim të patërhequr, HPK llogariten dhe paraqiten së bashku me huanë. Për angazhimet e kredisë dhe letrat e kreditit, HPK njihet brenda Provizioneve.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.12. Zhvlerësimi i aktiveve financiare (vazhdim)

4.12.2 Përlllogaritja e HPK-ve (vazhdim)

- Kontratat e garancisë financiare: Detyrimi i Bankës sipas secilës çdo garanci matet me vlerën më të lartë të shumës së njohur fillimisht, pakësuar me amortizimin kumulativ të njohur në pasqyrën e të ardhurave, dhe provizioneve HPK. Për këtë qëllim, Banka vlerëson HPK-të bazuar në vlerën aktuale të pagesave të pritshme për të rimbursuar mbajtësin për një humbje kredie që ajo shkakton. Mungesat e arkëtimeve skontohen me një normë interesi të rregulluar nga rreziku që lidhet me ekspozimin. HPK-të që lidhen me kontratat e garancisë financiare njihen brenda Provizioneve.

4.12.3. Instrumentet e matura me vlerën e drejtë përmes ATGJ

HPK për instrumentet e borxhit të matura në VDATGJ nuk ul vlerën kontabël të këtyre aktiveve financiare në pasqyrën e pozicionit financiar, e cila mbetet në vlerën e drejtë. Në vend të kësaj, një shumë e barabartë me zhvlerësimin që do të lindte nëse aktivet mateshin me koston e amortizuar njihet në ATGJ si një shumë e akumuluar e zhvlerësimit, me një ngarkesë korresponduese për fitimin ose humbjen. Humbja e akumuluar e njohur në ATGJ riciklohet në fitim dhe humbje me çregjistrimin e aktiveve.

4.12.4. Informacion për ngjarje që priten të ndodhin

Në modelet e saj HPK, Banka mbështetet në një gamë të gjerë të informatave të ardhshme, si input ekonomik, si:

- Rritja e Produktit të Brendshëm Bruto (“PBB”)
- Normat e papunësisë
- Inflacioni
- Kurset e këmbimit, etj

4.12.4. Informacion për ndodhi që priten të ndodhin (vazhdim)

Inputet dhe modelet e përdorura për llogaritjen e HPK-ve nuk mund të kapin gjithnjë karakteristikat e tregut në datën e pasqyrave financiare. Për të pasqyruar këtë, rregullime cilësore bëhen herë pas herë si rregullime të përkohshme, kur dallimet e tilla janë dukshëm materiale. Informata të hollësishme rreth këtyre inputeve dhe analizës së ndjeshmerisë jepen në Shënimin 38.1.2.4.2.

4.12.5. Paraqitja e fondit për zhvlerësim HPK në pasqyrën e pozicionit financiar

Fondet e zhvlerësimit për HPK janë paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës si më poshtë:

- Aktivitet financiare të matura me koston e amortizuar: si zbritje nga vlera kontabël bruto e aktivit;
- Kontratat e angazhimeve të huasë dhe kontratat e garancive financiare: përgjithësisht si një provizion;
- Kur një instrument financiar përfshin si një komponent të tërhequr dhe një komponent të patërhequr angazhimi, dhe Banka nuk mund të identifikojë HPK-në për komponentin e angazhimit të kredisë veças nga ato për pjesën e tërhequr: Banka paraqet një fond të kombinuar zhvlerësimi për të dy komponentet. Shuma e kombinuar paraqitet si një zbritje nga vlera kontabël bruto e komponentit të tërhequr.

4.13. Përmirësimet e kredisë: vlerësimi i kolateralit dhe garancitë financiare

Për të zbutur riskun e kredisë në aktivet financiare, Banka kërkon përdorimin e kolateraleve, kurdo që është e mundur. Kolaterali është i formave të ndryshme, si depozita, letra me vlerë, garanci, pasuri e patundshme, të drejta dhe inventare. Kolaterali, përveç atij të sekuestruar, nuk regjistrohet në pasqyrat financiare të Bankës. Flukset e pritshme nga përmirësimet e kredisë të cilat, në bazë të SNRF-ve, nuk kërkohen të njihen me vete dhe që konsiderohen pjesë e kushteve kontraktuale të një instrumenti i cili është subjekt i zhvlerësimit, përfshihen në matjen e atij zhvlerësimi. Në këto kushte, vlera e drejtë e kolateralit ndikon përlllogaritjen e HPK-ve. Kolaterali zakonisht vlerësohet të paktën në lindjen e kredisë dhe në varesi të llojit të tij, rivlerësohet një herë në vit ose një herë në tre vjet. Megjithatë, disa kolaterale, për shembull, depozitat apo letrat me vlerë vlerësohen në bazë ditore. Detajet e ndikimit të përmirësimeve të kredisë të Bankës, jepen në Shënimin 38.1.4. Për aq sa është e mundur, Banka përdor të dhënat e tregjeve aktive për të vlerësuar aktivet financiare të mbajtura si kolateral. Aktivet e tjera të cilat nuk kanë vlera tregu të matshme, vlerësohen duke përdorur teknikat e vlerësimit. Kolateralet jo-financiare, si pasuritë e patundshme, vlerësohen në bazë të të dhënave të siguruara nga palë të treta, si vlerësues të pavarur, ose bazuar në indeksin e çmimeve të shtëpive. Garancitë e mbajtura përfshihen në matjen e kredisë HPK kur ose ato specifikohen në Kushtet kontraktuale të kredisë ose përndryshe janë pjesë përbërëse e kredisë, në atë që ato formonin një pjesë të bazës mbi të cilën kredia u dha.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.14. Kreditë e ristrukturuara dhe të modifikuara

Banka në disa raste bën modifikime në Kushtet fillestare të kredisë si një përgjigje ndaj vështirësive financiare të kredimarrësit, në vend që të sekuestrojë kolateralet e kredisë. Banka e konsideron një hua të ristrukturuar kur këto modifikime bëhen si rezultat i vështirësive financiare aktuale apo të pritshme të kredimarrësit dhe që Banka në të kundërt nuk do të kishte rënë dakord për to, nëse kredimarrësi do të kishte një situatë të shëndetshme financiare. Treguesit e vështirësive financiare përfshijnë shkelje të kufijve të treguesve financiar të dakorduar në marrëveshje, ose shqetësime të ngritura nga Departamenti i Riskut të Kredisë. Ristrukturimi mund të përfshijë dhe riskedulime të pagesave të dakorduara si dhe dakordësinë për kushte të reja të huasë. Pas rinegociimit të kushteve të reja, zhvlerësimi matet duke përdorur normën fillestare NEI të përlogaritit përpara modifikimit të kushteve. Politikat e Bankës për monitorimin e huave të ristrukturuara ndihmojnë në rritjen e sigurisë që arkëtimet e ardhshme të jenë të mundshme të kryhen.

Vendimet për çregjistrimin dhe riklasifikimin midis Klasës 2 dhe Klasës 3 merren në baza individuale. Nëse këto procedura identifikojnë një humbje në lidhje me një hua, ajo shpaloset dhe menaxhohet si një hua e ristrukturuar në Klasën 3 deri në mbledhjen e plotë të saj apo në fshirjen e saj nga librat kontabël.

Kur një hua është ristrukturuar ose modifikuar por nuk është çregjistruar, Banka gjithashtu rivlerëson nëse ka patur një rritje të rëndësishme të rrezikut të saj të huasë, siç tregohet në Shënimin 38.1.2.2.

Banka gjithashtu konsideron nëse aktivi duhet të klasifikohet në Klasën 3. Një herë që një aktiv është klasifikuar si ristrukturim, ai do të qëndrojë i tillë për të paktën një periudhë provë prej 24 muajsh.

Detajet për aktivet e ristrukturuara shpalosen në Shënimin 38.1.2.1.

Nëse modifikimet janë thelbësore, kredia çregjistrohet siç tregohet në Shënimin 4.11.

4.15. Kompesimi

Aktivitet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar, atëherë dhe vetëm atëherë kur Banka ka të drejtën ligjore për të kompesuar shumat dhe ajo synon ose të shlyejë ato në një bazë neto, ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet sipas SNRF, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme si për shembull ato të aktivitetit tregtar të Bankës.

4.16. Fshirja

Aktivitet financiar fshihen pjesërisht ose tërësisht vetëm kur Banka ka ndaluar ndjekjen e rikuperimit. Për fshirjen e kredive, Banka ndjek kërkesat rregullatore, ku huatë e tilla duhet të klasifikohen në kategorinë “E humbur” të rrezikut të kredisë, me më shumë se 365 ditë në vonesë për dy vitet e fundit dhe një fond provigjoni prej 100% për to. Megjithatë, Banka mund të mos e kryejë fshirjen në rast se:

1. bazuar në analizën e situatës financiare të kredimarrësit dhe cilësisë së kolateralit, gjen mundësinë për shlyerjen/ ripagimin e kredisë në fjalë.
2. huatë në procesin e ristrukturimit, për të cilat në çdo rast, nuk mund të kalojnë periudhën 6 mujore nga dita që kanë plotësuar kushtet për t’u fshirë.

Nëse shuma që duhet të fshihet është më e madhe se fondi i zhvlerësimit të akumuluar, diferenca fillimisht trajtohet si shtesë e këtij fondi i cili me pas zerohet ndaj vlerës kontabël bruto.

4.17. Matja me koston e amortizuar

Kosto e amortizuar e një aktivi ose detyrimi financiar është vlera me të cilën aktivi ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare, minus shlyerjet e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi. Çdo rikuperim i mëvonshëm kreditohet në të ardhura të tjera.

4.18. Matja e vlerës së drejtë

‘Vlera e drejtë’ është çmimi me të cilin aktivi mund të shitet, ose do të paguhej për të transferuar një detyrim, në një transaksion të zakonshëm mes pjesëmarrësve në treg në datën e matjes, në një treg primar ose në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm në të cilin Banka ka akses në atë datë.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.18. Matja e vlerës së drejtë (vazhdim)

Për të treguar se si janë nxjerrë vlerat e drejta, instrumentet financiare janë riklasifikuar bazuar në një hierarki të teknikave të vlerësimit, siç përmbledhet më poshtë:

- Niveli 1: Ato ku inputet e përdorura në vlerësim janë çmimet e kuotuar të parregulluara në tregjet aktive për një instrument identik në të cilat Banka ka qasje në datën e matjes.

- Niveli 2: Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuara duke përdorur: çmimet e kuotuar të tregut në tregjet aktive për instrumente të ngjashme; çmimet e kuotuar për instrumente të ngjashme në tregje që konsiderohen më pak së aktive; ose teknika të tjera vlerësimi ku të gjithë inputet e rëndësishme janë direkt ose indirekt të vëzhgueshme nga të dhënat e tregut.

- Niveli 3: Kjo kategori përfshin gjithë instrumentet ku teknikat e vlerësimi përfshijnë inpute të cilat nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe inputet e pavëzhgueshme mund të ketë një efekt të rëndësishëm në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumente që janë vlerësuar në bazë të çmimeve të kuotuar për instrumente të ngjashme, ku rregullime të rëndësishme të pavëzhgueshme ose supozime janë të nevojshme për të reflektuar diferencat midis instrumenteve.

Kur është e mundur, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmim të kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg quhet aktiv në qoftë së transaksionet në lidhje me aktivin apo detyrimin zhvillohen me frekuencë dhe volum të mjaftueshëm për të siguruar informacion të çmimeve në baza të vazhdueshme.

Nëse nuk ekziston një çmim i kuotuar në një treg aktiv, atëherë Banka përdor teknika vlerësimi të cilat maksimizojnë përdorimin e inputeve përkatëse të vëzhgueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve jo të vëzhgueshme. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të kishin parasysh në vendosjen e çmimit të një transaksioni. Vlera e drejtë tregohet në Shënimin 39.

Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare të tij është zakonisht çmimi i transaksionit - dmth vlera e drejtë e konsideratës së dhënë ose të marrë.

Nëse Banka përcakton së vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe së vlera e drejtë nuk është evidentuar as me një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose detyrim identik e as nuk është e bazuar në një teknikë vlerësimi e cila përdor vetëm të dhëna nga tregjet e vrojtueshme, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, rregulluar për të shtyrë në kohë diferencen midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Më pas, kjo diferencë është njohur në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme mbi jetëgjatësinë e instrumentit, por jo me vonë se vlerësimi që mbështetet plotësisht nga të dhëna të vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni mbyllet.

Në qoftë së një aktiv ose detyrim i matur me vlerën e drejtë ka një çmim të ofruar dhe një çmim të kërkuar, atëherë Banka mat aktivet dhe pozicionet e gjata në çmimin e ofruar dhe detyrimet dhe pozicionet e shkurtra në çmimin e kërkuar. Vlera e drejtë e një llogarie kursimi nuk është më pak se shuma e pagueshme sipas kërkesës, skontuar nga data e parë kur mund të kërkohet pagimi i shumës. Banka njeh transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë deri në fund të periudhës raportuese gjatë të cilës ky ndryshim ka ndodhur.

4.19. Paraja dhe ekuivalentet e saj

Paraja dhe ekuivalentet e saj përfshijnë para në arkë, balanca në Bankën Qendrore të pakufizuara në përdorim dhe aktive financiare shumë likuide me maturim fillestar deri në tre muaj të cilat, kanë rrezik të pakonsiderueshëm ndryshimi të vlerës së tyre të drejtë, dhe përdoren nga Banka për menaxhimin e angazhimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentet e saj mbahen me kosto të amortizuar në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar.

4.20. Depozita dhe llogari me bankat dhe Hua dhe paradhënie për klientët

“Depozita dhe llogari me bankat” dhe “Hua dhe paradhënie për klientët” në pasqyrën e pozicionit financiar, përfshijnë hua dhe paradhënie të matura me koston e amortizuar (Shënimi 4.8.4). Fillimisht ato maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit, dhe më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

Kur Banka blen një aktiv financiar dhe njëherësh hyn në një marrëveshje për ta rishitur këtë aktiv (ose një aktiv thelbësisht të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (repo të anasjellta), marrëveshja kontabilizohet si një hua apo paradhënie dhe aktivi i lidhur me të nuk njihet në pasqyrat e veçanta financiare të Bankës.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.21. Letra me vlerë investimi

“Letra me vlerë investimi” përfshijnë letra me vlerë që matën me koston e amortizuar ose ato që maten me vlerë të drejtë në pasqyren e të ardhurave dhe shpenzimeve ose ato që maten me vlerë të drejtë në të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse (Shënimi 4.8.4). Letrat me vlerë investimi maten me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit, dhe më pas me koston e amortizuar duke përdorur metodën e normës efektive të interesit. Letrat me vlerë që mbahen VDATGJ, më pas matën me vlerën e tyre të drejtë, duke regjistruar fitim humbjen që krijohen nga ndryshimi i vlerës së tyre të drejtë në “të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse”. Letrat me vlere qe mbahen per tregtim, më pas matën me vlerën e tyre të drejtë, duke regjistruar fitim humbjen që krijohen nga ndryshimi i vlerës së tyre të drejtë në pasqyrën e te ardhurave dhe shpenzimeve.

4.22. Qiratë

Banka vlerëson në lindjen e kontratës nëse një kontratë është apo përmban një qira. Që do të thotë nëse kontrata jep të drejtën për të kontrolluar përdorimin e një aktivi të identifikuar për një periudhë kohë në këmbim të një shume.

4.22.1. Banka si qiramarrëse

Banka zbaton një qasje të vetme për njohjen dhe matjen e të gjitha qirave me përjashtim të qirave afatshkurtra dhe qirave të aktiveve me vlerë të vogël. Banka njeh detyrimin për qiratë për të kryer pagesat e qirave dhe të drejtën e përdorimit të aktivit që përfaqëson të drejtën për të përdorur aktivin bazë.

4.22.1.1. Aktiv me të drejtë përdorimi

Banka njeh aktiv me të drejtë përdorimi në datën e fillimit të qirasë (data në të cilën aktivi bazë është i vlefshëm për t’u përdorur). Aktiv me të drejtë përdorimi matet me kosto, duke i zbritur ndonjë amortizim të akumuluar apo ndonjë humbje nga zhvlerësimi, dhe të rregulluar për ndonjë rimatje të detyrimit për qira. Kosto e aktivit me të drejtë përdorimi përfshin vlerën e detyrimit për qira të njohur, kostot e drejtpërdrejta fillestare të kryera, dhe pagesat e qirave të kryera në apo para datës së fillimit të qirasë, pakësuar me çdo stimul qiraje të marrë. Aktiv me të drejtë përdorimi amortizohet në bazë lineare gjatë jetës së qirasë. Aktivet me të drejtë përdorimi paraqiten brenda Shënimit 13.1.1.

4.22.1.2. Detyrimet për qira

Banka njeh detyrimin për qira në datën e fillimit të qirasë, të matur si vlerë aktuale e pagesave për t’u kryer të qirave gjatë gjithë jetës së qirasë. Pagesat e qirave përfshijnë pagesat fikse (pakësuar me ndonjë stimul të marrë për qiratë), pagesat e ndryshueshme të qirasë që varen në një indeks ose një normë, dhe pagesat e pritshme sipas vlerës së mbetur të garancive. Pagesat e qirasë gjithashtu përfshijnë dhe çmimin e ushtrimit të një opsioni blerjeje nëse Banka ka siguri në arsyeshme në ushtrimin e tij dhe pagesat e gjobave për përfundimin e qirasë, nëse afati i qirasë reflekton ushtrimin e një opsioni për përfundimin e qirasë. Qiratë e ndryshueshme të cilat nuk varen nga një indeks apo normë, njihen si shpenzime të periudhës në të cilën ndodh ngjarja apo kushtet për shkaktimin e tyre.

Banka në përlogaritjen e vlerës aktuale të pagesave të qirasë përdor normën rritëse të huamarrjes në datën e fillimit të qirasë, pasi norma e interesit e përcaktuar e qirasë nuk mund të jetë lehtësisht e gjetshme. Pas datës së fillimit, vlera e detyrimit për qira rritet për të reflektuar interesin në detyrimin e qirasë dhe pakësohet për të reflektuar pagesat e kryera të qirasë. Përveç kësaj, vlera kontabël e detyrimit për qira rimatet nëse ka një modifikim, një ndryshim në afatet e qirasë, një ndryshim në pagesat e qirasë (psh. ndryshim i pagesave të ardhshme që rezultojnë nga një ndryshim në indeks ose normë të përdorur për të përcaktuar këto pagesa të qirave) ose ndryshim në vlerësimin e opsionit për të blerë aktivin bazë. Kur detyrimi për qira rimatet në këtë mënyrë, regjistrohet dhe një rregullim korrespondues i vlerës kontabël të aktivit me të drejtë përdorimi, ose regjistrohet në fitim humbje në rast së vlera kontabël e aktivit me të drejtë përdorimi është zero.

Detyrimet për qiratë paraqitën në një zë më vete në bilancin e veçantë të Bankës dhe shpalosen në Shënimin 13.1.2.

4.22.1.3. Qiratë afatshkurtra dhe qiratë e aktiveve me vlerë të ulët

Banka zbaton lehtësirat e njohjes për qiratë afatshkurtra për qiratë e disa degeve të saj (ato qira që kanë maturimin deri në 12 muaj nga data e fillimit dhe nuk kanë një opsion për blerje). Po ashtu zbaton dhe lehtësirat e njohjes për disa pajisje zyre të cilat janë konsideruar si me vlerë të ulët. Pagesat e qirasë për qiratë afatshkurtra dhe ato të aktiveve me vlerë të ulët njihen si shpenzime gjatë afatit të kontratave të qirave përkatëse.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.22. Qiratë (vazhdim)

4.22.2. Banka si qiradhënëse

Qiratë në të cilat Banka nuk transferon në mënyrë të konsiderueshme të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësise së aktivit bazë klasifikohen si qira operationale. Të ardhurat nga këto qira njihen në bazë lineare përgjatë jetës së qirasë dhe përfshihen në të ardhurat në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për shkak të natyrës së tyre operationale. Kostot fillestare direkte të bëra për të negociuar dhe përfunduar një qira operationale i shtohen vlerës kontabël të aktivit bazë dhe njihen si shpenzim gjatë jetës së qirasë në të njëjtën bazë si e ardhura e qirasë. Të ardhurat nga qiratë në kontigjencë njihen në periudhën në të cilën ato janë fituar.

4.22.3. Nënqiraja

Banka në disa raste është nënqiradhënëse (qiradhënës i ndërmjetëm) i aktivit me të drejtë përdorimi. Si një qiradhënës i ndërmjetëm, Banka e klasifikon nën qiranë si një qira financiare apo operationale si më poshtë:

- Nëse qiraja kryesore është qira afatshkurtër që Banka, si qiramarrëse, e ka njohur si të tillë, nënqiraja klasifikohet si qira operationale,
- Në të kundërt, nënqiraja klasifikohet duke iu referuar aktivit me të drejtë përdorimi që vjen nga qiraja kryesore, dhe jo duke iu referuar aktivit bazë. Një qira klasifikohet si qira financiare nëse transferon në mënyrë të konsiderueshme të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë nga aktivi me të drejtë përdorimi që rrjedhin nga qiraja kryesore; në të kundërt, ajo klasifikohet si një qira operationale.

Për nënqiratë të klasifikuara si qira financiare, Banka çregjistron Aktivin me të drejtë përdorimi dhe njeh Investimin neto në nënqira; çdo difference midis Aktivit me të drejtë përdorimi dhe investimit neto në nënqira, njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve. Në datën e fillimit, Investimi neto në nënqira financiare matet me një vlerë të barabartë me vlerën aktuale të pagesave të qirasë të Aktivit me të drejtë përdorimi bazë përgjatë afatit të qirasë.

Investimi neto në qira paraqitet nën “Aktive të tjera” në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar.

Për nënqiratë e klasifikuara si qira operationale, Banka njeh të ardhurat nga qiraja financiare në baza lineare përgjatë afatit të qirasë. Aktiv i respektiv i dhënë me qira përfshihet në pasqyrën e pozicionit financiar bazuar në natyrën e tij.

4.23. Aktive të qëndrueshme të trupëzura

4.23.1. Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara maten me kosto pakësuar me amortizimin e akumuluar dhe ndonjë zhvlerësim të akumuluar për humbje.

Kosto përfishin shpenzime të cilat i atribuohen direkt blerjes së aktivit. Kosto e aktiveve të ndërtuara vetë përfshin dhe koston e materialeve dhe punën direkte, kosto të tjera direkt të atribueshme në bërjen e aktivit të gatshëm për punë, dhe kur Banka ka detyrimin për të hequr një aktiv apo ta restaurojë atë, kosto e vlerësuar e çmontimit dhe heqjes së pjesë si dhe restaurimi i vendit në të cilin ato ndodhen. Programet kompjuterike që janë pjesë e funksionimit të pajisjes në të cilën ato janë instaluar, kapitalizohen si pjesë e asaj pajisjeje.

Në rast se pjesë të një aktivi kanë afate përdorimi të ndryshme, ato regjistrohen si njësi më vete (përbërësit kryesorë) të aktiveve të trupëzuara.

Të ardhurat apo humbjet nga nxjerrja jashtë përdorimit të një aktivi të trupëzuar (llogaritur si diferencë midis arkëtimeve nga nxjerrja jashtë përdorimit dhe vlerës kontabël të aktivit) njihen si të ardhura të tjera në pasqyrën e fitim humbjeve.

4.23.2. Kostot e mëpasshme

Kostot e mëpasshme kapitalizohen vetëm nëse është e mundshme që përfitimet ekonomike që i atribuohen atyre do të rrjedhin te Banka në të ardhmen. Të gjitha kostot e tjera të riparimit dhe mirëmbajtjes regjistrohen në shpenzimet kur ndodhin.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.23. Aktive të qëndrueshme të trupëzuara (vazhdim)

4.23.3. Amortizimi

Aktivët e qëndrueshme të trupëzuara amortizohen duke filluar nga dita që ato janë vënë në përdorim, ose përsa i përkët aktiveve të ndërtuar vetë, nga dita e përfundimit dhe e bërjes gati për përdorim. Amortizimi llogatitet për të gjithë jetën e aktivit mbi koston e asetit minus vlerën e tij të mbetur. Amortizimi njihet në pasqyrën e fitim humbjeve.

Amortizimi i vitit është llogaritur sipas metodës së vlerës së mbetur në përputhje me normat e mëposhtme:

	Norma vjetore
Pajisje kompjuterike	25%
Pajisje zyre	20%
Pajisje elektronike dhe elektrike	20%
Instalime	20%

Përmirësimet në ambjentet e marra me qira nga Banka amortizohen duke përdorur metodën lineare gjatë kohës me të shkurtër midis afatit të qirasë dhe jetës së tyre. Afati i përdorimit të këtyre përmirësimeve varion nga 3 në 15 vjet. Aktivët në proces nuk amortizohen. Metodatat e amortizimit, jeta dhe vlera e tyre e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen në rast se ka nevojë.

4.24. Aktive të qëndrueshme të patrupëzuara

Programet kompjuterike të blera nga Banka maten me kosto duke i zbritur amortizimin e akumuluar dhe zhvlerësimin kur është i aplikueshëm. Shpenzimet e mëpasshme në programe kompjuterike kapitalizohen vetëm nëse ato rrisin përfitimet ekonomike të ardhshme të aktivit për të cilin bëhen. Të gjitha shpenzimet e tjera regjistrohen kur ndodhin.

Amortizimi njihet në fitim humbje gjatë jetës së dobishme të aktivit, duke u nisur nga data në të cilën është i vlefshëm për punë. Aktivët në proces nuk amortizohen.

Programet kompjuterike amortizohen sipas metodës së vlerës së mbetur me normë vjetore amortizimi 25%, ndërkohë aktivët e tjera të patrupëzuara, që përfshijnë licenca dhe komisione të paguara për qasje në sisteme elektronike e shërbime të përdorura nga Banka, amortizohen sipas metodës lineare me normë vjetore amortizimi 15%.

Metodat e amortizimit, jeta e dobishme dhe vlera e tyre e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen në rast se ka nevojë.

4.25. Investime në pasuri të paluajtshme

Investimet në pasuri të paluajtshme janë aktive të mbajtura ose për të fituar të ardhura nga qiraja ose për rivlerësime të vlerës së tyre ose për të dyja, por jo për përdorim në prodhim apo furnizim me të mira materiale, shërbime apo për qëllime administrative. Banka mban investime në pasuritë e paluajtshme si pasojë e përfitimit të tyre nëpërmjet ekzekutimit të kolateraleve mbi kreditë dhe paradhëniet ndaj klientëve. Pasuritë e paluajtshme për investim maten fillimisht me kosto dhe më pas me vlerën e drejtë, ku çdo ndryshim i tyre njihet në pasqyrën e fitimit ose humbjes në zërin “të ardhura të tjera”.

Çdo fitim apo humbje e gjeneruar gjatë shitjes së pasurive të paluajtshme të mbajtura për investim (të llogaritur si diferencë midis të ardhurave nga shitja dhe vlerës kontabël të këtij aktivit) njihet në pasqyrën e fitimit ose humbjes. Në rast se përdorimi i këtij aktivit ndryshon në mënyrë të tillë që riklasifikohet si aktiv i trupëzuar ose aktiv i mbajtur për shitje, vlera e drejtë e tij në momentin e riklasifikimit bëhet kosto e tij për regjistrimet kontabël të mëpasshme.

4.26. Inventarët dhe aktivët e marra në pronësi

Inventarët dhe aktivët e marra në pronësi fillimisht maten me kosto dhe më pas me më të voglën e koston dhe vlerës neto të realizueshme (“VNR”). Kosto përfshin të gjitha kostot e blerjes, kostot e konvertimit dhe kosto të tjera që mund të ndodhin për të sjellë inventarin në vendndodhjen aktuale. Vlera neto e realizueshme është çmimi i vlerësuar i shitjes gjatë një situatë normale biznesi, pakësuar me kostot e vlerësuara për realizimin dhe ato të vlerësuara të nevojshme për të bërë shitjen.

Inventarët përfshihen në Aktive të tjera në pasqyrën e veçantë të pozicionit financiar. Banka mban inventarët në formën e inventarëve për konsum. Inventarët për konsum janë materiale të blera me qëllim konsumin e tyre gjatë ofrimit të shërbimeve bankare.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.26. Inventarët dhe aktivët e marra në pronësi (vazhdim)

Kolateralet e marra në pronësi janë pasuri të paluajtshme të përfituara nëpërmjet ekzekutimit të kolateraleve mbi kreditë dhe paradhëniet të klientëve. Për transferimet nga Investime në pasuri të paluajtshme që mbahen me vlerë të drejtë tek Inventarët, si kosto për kontabilizimin në këtë kategori do të jetë vlera e drejtë në datën në të cilën bëhet transferimi.

Çdo zvogëlim në VNR njihet si një shpenzim në periudhën në të cilën ky zvogëlim ndodh; çdo rimarrje njihet në pasqyrën e veçantë të të ardhurave dhe shpenzimeve në periudhën në të cilën rimarrja ndodh.

4.27. Humbje nga zhvlerësimi i aktiveve jofinanciare

Vlera kontabël e aktiveve jofinanciare të Bankës, përveç tatimeve të shtyra, rishikohen çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues për zhvlerësim. Në rast se ka një tregues të tillë, atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivit. Humbja nga zhvlerësimi njihet në rast se vlera kontabël e aktivit është më e madhe se vlera e tij e rikuperueshme.

Vlera e rikuperueshme e një aktivit është vlera më e madhe midis vlerës në përdorim dhe vlerës së drejtë duke zbritur koston për shitje. Në përcaktimin e vlerës në përdorim, flukset e vlerësuara të pritshme të parasë janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave që reflekton vlerën në kohë të parasë në treg dhe risqet specifike të aktivit. Humbjet për zhvlerësim njihen në pasqyrën e veçantë të fitim humbjeve.

Humbja për zhvlerësim kthehet mbrapsht deri në masën që vlera kontabël nuk kalon vlerën e mbartur të aktivit, neto nga zhvlerësimet e amortizimet, e cila do të ishte në rast se nuk do të ishin njohur humbje nga zhvlerësimi.

4.28. Depozitat, marrëveshjet e riblerjes dhe borxhi i varur

Depozitat, marrëveshjet e riblerjes dhe borxhi i varur janë burimet e Bankës për financim.

Kur Banka shet një aktiv financiar dhe njëherësh hyn në një marrëveshje për të riblerë këtë aktiv (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (repo), marrëveshja kontabilizohet si një detyrim financiar, dhe aktiv i vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të veçanta të Bankës.

4.29. Provizionet

Provizioni është njohur nëse, si rezultat i ngjarjeve të mëparshme, Banka ka një detyrim aktual ligjor ose konstruktiv që mund të matet me besueshmëri, dhe është e mundur që një dalje e përfitimeve ekonomike do të kërkohej për të shlyer detyrimin. Provizionet janë përcaktuar duke skontuar flukset e pritshme të ardhshme të mjeteve monetare me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe, sipas rastit, rreziqet specifike ndaj detyrimit. Efektet e vlerës kohore nëpërmjet skontimeve njihen si kosto financiare.

4.30. Garancitë financiare, letërkreditë dhe angazhimet e patërhequra për kreditë

Si pjesë e biznesit të saj, Banka lëshon garanci financiare, të përbërë nga letra kredie, garanci dhe pranime.

Garancitë financiare fillimisht njihen në pasqyrat financiare (brenda Provigjoneve) me vlerë të drejtë, duke qënë primi i marrë. Pas njohjes fillestare, detyrimi i Bankës sipas secilës garanci matet me vlerën më të madhe mes shumëve të njohur fillimisht pakësuar me amortizimin kumulativ të njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe një fond zhvlerësimi HPK siç përcaktohet në Shënimin 37.

Primi i marrë njihet në pasqyrën e të ardhurave në Të ardhurat nga komisionet në përpjesëtim të drejtë gjatë jetës së garancisë.

Angazhimet për kredi dhe letrat e kredive janë angazhime nën të cilat, gjatë kohëzgjatjes së angazhimit, Bankës i kërkohej të ofrojë një hua me terma të paracaktuar për klientin. Ngjashëm me kontratat e garancisë financiare këto kontrata janë në kuadër të kërkesave të HPK.

Vlera nominale kontraktuale e garancive financiare, letrave të kreditit dhe angazhimeve të kredisë, ku huatë e dakorduara për t'u ofruar janë në terma të tregut, nuk regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar. Vlerat nominale të këtyre instrumentëve së bashku me HPK-të përkatëse janë shpalosur në Shënimin 37.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.31. Kapitali

Elementet e Kapitalit janë kapitali aksionar, primet e aksioneve dhe rezervat. Rezervat përfshijnë rezervat ligjore dhe të përgjithshme (Shënimi 22.1), rezervën nga bashkimi dhe rezervën nga vlera e drejtë. Rezerva për vlerën e drejtë përfshin ndryshimin neto në vlerën e drejtë për instrumentet e klasifikuara si VDATGJ, pakësuar me zhvlerësimin për HPK. Lëvizjet në elementet e kapitalit janë treguar në Shënimin 22.

4.32. Përfitimet e punonjësve

Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për kontributet për planet e përcaktuara të pensioneve njihen si një shpenzim në fitim ose humbje kur ato ndodhin. Banka paguan kontribute të detyrueshme për sigurimet shoqërore për përfitimet e punonjësve që dalin në pension. Autoritetet lokale janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Shqipëri sipas një plani kontributesh pensioni të përcaktuar.

Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet afatshkurtra për përfitimet e punonjësve maten në një bazë të paskontuar dhe njihen si shpenzime kur ofrohet shërbimi. Një provigjon është njohur për shumën që pritet të paguhet si bonus afatshkurtër në para ose planeve me ndarje fitimi nëse Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv për të paguar këtë shumë si rezultat i shërbimeve të shkuara të ofruara nga punonjësi, dhe detyrimi mund të matet me besueshmëri.

4.33. Adaptimi i standardeve dhe interpretimeve të reja dhe të rishikuara

Standardet e mëposhtme, të cilat janë kryesisht amendime të standardeve ekzistuese dhe interpretime të nxjerra nga Bordi Ndërkombëtar i Standardeve kontabël janë efektive për periudhën aktuale, por adaptimi i tyre nuk ka sjellë ndonjë ndryshim në politikat kontabël të Bankës:

- **SNRF 17: Kontratat e sigurimit** - Standardi është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023 me aplikim më të hershëm të lejuar, me kusht që njësia ekonomike të zbatohë gjithashtu SNRF 9 Instrumentet Financiare në ose përpara datës kur zbaton për herë të parë SNRF 17. Ky është një standard i ri gjithpërfshirës i kontabilitetit për kontratat e sigurimit, që mbulon njohjen dhe matjen, paraqitjen dhe dhënien e informacioneve shpjeguese. SNRF 17 zbatohet për të gjitha llojet e kontratave të sigurimit të lëshuara, si dhe për garancitë dhe instrumentet financiare të caktuara me kontrata pjesëmarrjeje diskrecionale. Përveç përjashtimeve të përshkruara më poshtë, Banka nuk ka identifikuar kontrata që rezultojnë në transferimin e rrezikut të rëndësishëm të sigurimit, dhe për këtë arsye ka arritur në përfundimin se SNRF 17 nuk ka një ndikim material në pasqyrat financiare për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023.
- **SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare dhe Deklarata e Praktikës së SNRF 2: Shpalosja e politikave të Kontabilitetit (Ndryshimet):** Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023 me leje për aplikim të mëhershëm të lejuar. Ndryshimet ofrojnë udhëzime për zbatimin e gjykimeve të materialitetit në dhënien e informacioneve shpjeguese të politikave kontabël. Në veçanti, ndryshimet në SNK 1 zëvendësojnë kërkesën për të shpalosur politikat kontabël 'të rëndësishme' me një kërkesë për të shpalosur politikat kontabël 'materiale'. Gjithashtu, udhëzime dhe shembuj ilustrues janë shtuar në Deklarimin e Praktikës për të ndihmuar në zbatimin e konceptit të materialitetit kur bëhen gjykime rreth dhënies së informacioneve shpjeguese të politikave kontabël. Ndryshimet kanë pasur ndikim në dhënien e shënimeve shpjeguese të politikave kontabël të Bankës, por jo në matjen, njohjen ose paraqitjen e ndonjë zëri në pasqyrat financiare të Bankës.
- **SNK 8 Politikat e Kontabilitetit, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet: Përkufizimi i Vlerësimeve Kontabël (Ndryshimet):** Ndryshimet hyjnë në fuqi për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023 me aplikim më të hershëm të lejuar dhe zbatohen për ndryshimet në politikat kontabël dhe ndryshimet në vlerësimet kontabël që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe. Ndryshimet prezantojnë një përkufizim të ri të vlerësimeve kontabël, të përcaktuara si shuma monetare në pasqyrat financiare që janë subjekt i pasigurisë në matje, nëse nuk rezultojnë nga korrigjimi i gabimit të periudhës së mëparshme. Gjithashtu, ndryshimet sqarojnë se cilat janë ndryshimet në vlerësimet kontabël dhe si ndryshojnë këto nga ndryshimet në politikat kontabël dhe korrigjimet e gabimeve. Ndryshimet nuk kishin ndikim në pasqyrat financiare të Bankës.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.33. Adaptimi i standardeve dhe interpretimeve të reja dhe të rishikuara (vazhdim)

- **SNK 12 Tatimet mbi të ardhurat: Tatimi i shtyrë në lidhje me aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga një transaksion i vetëm (Ndryshimet)** - Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2023. Ndryshimet ngushtojnë objektin dhe japin qartësi të mëtejshme për përjashtimin e njohjes fillestare sipas SNK 12 dhe specifikojnë se si kompanitë duhet të llogarisin për tatimin e shtyrë në lidhje me aktivet dhe detyrimet që rrjedhin nga një transaksion i vetëm, të tilla si qiratë dhe detyrimet e nxjerrjes jashtë përdorimit. Ndryshimet sqarojnë se kur pagesat që shlyejnë një detyrim janë të zbritshme për qëllime tatimore, është çështje gjykimi, duke pasur parasysh ligjin tatimor në fuqi, nëse këto zbritje i atribuohen për qëllime tatimore detyrimit ose përbërësit të aktivit përkatës. Sipas ndryshimeve, përjashtimi i njohjes fillestare nuk zbatohet për transaksionet që, në njohjen fillestare, krijojnë diferenca të përkohshme të barabarta të tatueshme dhe të zbritshme. Ai zbatohet vetëm nëse njohja e një aktivit me qira dhe pasivi i qirasë (ose pasivi i çaktivizimit dhe komponenti i aktivit të çmontimit) sjellin diferenca të përkohshme të tatueshme dhe të zbritshme që nuk janë të barabarta. Ndryshimet nuk kishin ndikim në pasqyrat financiare të Bankës.
- **SNK 12 Tatimet mbi të ardhurat: Reforma ndërkombëtare tatimore - Rregulla Modeli i Shtyllës së Dytë (Ndryshime)** – Ndryshimet hyjnë në fuqi menjëherë pas lëshimit, por disa kërkesa për dhënien e shënimeve shpjeguese hyjnë në fuqi më vonë. Organizata për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ekonomik (OECD) publikoi rregulla Modeli i Shtyllës së Dytë (Ndryshime) në dhjetor 2021 për të siguruar që kompanitë e mëdha shumëkombëshe do t'i nënshtrohen një norme tatimore minimale prej 15%. Më 23 maj 2023, BSNK publikoi Reformën Ndërkombëtare Tatimore— rregulla Modeli i Shtyllës së Dytë (Ndryshime) – Ndryshimet në SNK 12. Ndryshimet paraqesin një përjashtim të përkohshëm të detyrueshëm në kontabilitetin për tatimet e shtyra që rrjedhin nga zbatimi juridiksional i rregulla Modeli i Shtyllës së Dytë (Ndryshime) dhe kërkesat për dhënien për shënimet shpjeguese për subjektet e prekura mbi ekspozimin e mundshëm ndaj taksave mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë. Ndryshimet kërkojnë, për periudhat në të cilat legjislacioni i Shtyllës së Dytë është miratuar (në thelb), por ende jo në fuqi, dhënia e shënimeve shpjeguese të informacionit të njohur ose të arsyeshëm të vlerësuar që ndihmon përdoruesit e pasqyrave financiare të kuptojnë ekspozimin e njësisë ekonomike që rrjedh nga tatimet mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë. Për të përmbushur këto kërkesa, një njësie ekonomike duhet të japë shenime shpjeguese cilësore dhe sasiore në lidhje me ekspozimin e saj ndaj tatimeve mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë në fund të periudhës raportuese. Dhënia e shënimeve shpjeguese për shpenzimet aktuale tatimore lidhur me tatimet mbi të ardhurat e Shtyllës së Dytë dhe dhënien e shënimeve shpjeguese në lidhje me periudhat përpara se legjislacioni të hyjë në fuqi kërkohen për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2023, por nuk kërkohen për asnjë periudhë të ndërmjetme që përfundon më ose para datës 31 dhjetor 2023. Banka ka përcaktuar se nuk do t'i nënshtrohet taksave të Shtyllës së Dytë sapo legjislacioni të hyjë në fuqi pasi norma e tij tatimore efektive është 15%. Prandaj, duke qenë se nuk kërkohen dhënie informacionesh shpjeguese për Shtyllës së Dytë, ndryshimet nuk do të kenë ndikim në pasqyrat financiare të Bankës më 31 dhjetor 2023.

4.34. Impakti i standardeve të reja ende të pa adaptuara

Standardet e reja dhe të rishikuara dhe interpretimet që janë lëshuar por që ende nuk janë efektive deri në datën e lëshimit të këtyre pasqyrave të Bankës, janë dhënë më poshtë. Banka ka për qëllim të adaptojë këto standarde të reja dhe të rishikuara, nëse janë të aplikueshme, kur të bëhen efektive.

- **SNK 1 Paraqitja e Pasqyrave Financiare: Klasifikimi i Detyrimeve si Afatshkurtrta ose Afatgjata (Ndryshimet)** - Ndryshimet janë efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2024, me aplikim më të hershëm të lejuar dhe do të duhet të zbatohen në mënyrë retrospektive në përputhje me SNK 8. Objektivi i ndryshimeve është të qartësojë parimet në SNK 1 për klasifikimin e pasiveve si afatshkurtra ose afatgjata. Ndryshimet sqarojnë kuptimin e një të drejte për të shtyrë shlyerjen, kërkesën që kjo e drejtë të ekzistojë në fund të periudhës raportuese, që qëllimi i menaxhimit të mos ndikojë në klasifikimin afatshkurtër ose afatgjatë, se opsionet nga pala tjetër që mund të rezultojnë në shlyerje nga transferimi i instrumenteve të kapitalit të vet të njësisë ekonomike nuk ndikojnë në klasifikimin aktual ose afatgjatë. Gjithashtu, ndryshimet specifikojnë se vetëm marrëveshjet me të cilat një njësi ekonomike duhet të pajtohet në ose përpara datës së raportimit do të ndikojnë në klasifikimin e një pasivi. Gjithashtu kërkohen dhënie informacionesh shpjeguese shtesë për detyrimet afatgjata që rrjedhin nga marrëveshjet e huasë që i nënshtrohen marrëveshjeve që duhet të respektohen brenda dymbëdhjetë muajve pas periudhës së raportimit. Menaxhmenti ka vlerësuar ndryshimet dhe nuk ka ndikim në pasqyrat financiare.

4. POLITIKAT KRYESORE KONTABËL (VAZHDIM)

4.34. Impakti i standardeve të reja ende të pa adaptuara (vazhdim)

- **SNRF 16 Qiratë: Detyrimi i Qirasë në një shitje dhe kthim me qira (ndryshimet)** - Ndryshimet janë efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2024, me aplikim më të hershëm të lejuar. Ndryshimet synojnë të përmirësojnë kërkesat që përdor një shitës-qiramarrës në matjen e detyrimit të qirasë që lind nga një transaksion shitje dhe kthimi me qira në SNRF 16, ndërkohë që nuk ndryshon kontabilitetin për qiratë që nuk lidhen me transaksionet e shitjes dhe të kthimit me qira. Në veçanti, shitësi-qiramarrësi përcakton "pagesat e qirasë" ose "pagesat e qirasë të rishikuara" në mënyrë të tillë që shitësi-qiramarrësi të mos njohë asnjë shumë të fitimit ose humbjes që lidhet me të drejtën e përdorimit që ruan. Zbatimi i këtyre kërkesave nuk e pengon shitësin-qiramarrësin të njohë, në fitim ose humbje, çdo fitim ose humbje në lidhje me përfundimin e pjesshëm ose të plotë të qirasë. Një shitës-qiramarrës e zbaton ndryshimin në mënyrë retrospektive në përputhje me SNK 8 për transaksionet e shitjes dhe kthimit me qira të kryera pas datës së aplikimit fillestar, duke qenë fillimi i periudhës vjetore të raportimit në të cilën një njësi ekonomike zbatoi për herë të parë SNRF 16. Nuk pritet asnjë ndikim nga amendament pasi Banka nuk hyn në transaksione të tilla.
- **SNK 7 Pasqyra e Flukseve të Parasë dhe SNRF 7 Shpalosja e Instrumenteve Financiare - Marrëveshjet Financiare të Furnizuesit (Ndryshimet)** – Ndryshimet janë efektive për periudhat e raportimit vjetor që fillojnë në ose pas 1 janarit 2024, me aplikim më të hershëm të lejuar. Ndryshimet plotësojnë kërkesat tashmë në SNRF dhe kërkojnë që një njësi ekonomike të japë shënime shpjegues për termat dhe kushtet e marrëveshjeve financiare të furnitorëve. Për më tepër, njësi ekonomike u kërkohet të japin shënime shpjegues në fillim dhe në fund të periudhës së raportimit vlerat kontabël të detyrimeve financiare të marrëveshjeve financiare të furnizuesit dhe zërat në të cilët paraqiten këto detyrime, si dhe vlerat kontabël të detyrimeve financiare dhe zërat e linjës, për të cilat ofruesit e financave kanë shlyer tashmë të pagueshmet tregtare përkatëse.
Njësitë ekonomike duhet gjithashtu të japin shënime shpjegues për llojin dhe efektin e ndryshimeve në zërat jo-monetare në vlerat kontabël të detyrimeve financiare të marrëveshjeve financiare të furnizuesit, të cilat parandalojnë që vlerat kontabël të detyrimeve financiare të jenë të krahasueshme. Për më tepër, ndryshimet kërkojnë që një njësi ekonomike të japë shënime shpjegues në fillim dhe në fund të periudhës raportuese gamën e datave të pagesës për detyrimet financiare që u detyrohen ofruesve të financave dhe për të pagueshmet tregtare të krahasueshme që nuk janë pjesë e këtyre marrëveshjeve. Ndryshimet nuk janë miratuar ende nga BE.
- **SNK 21 Efektet e ndryshimeve në kurset e këmbimit valutor: Mungesa e këmbyeshmërisë (Ndryshimet)** – Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore të raportimit që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2025, me aplikim të mëhershëm të lejuar. Ndryshimet përcaktojnë se si një njësi ekonomike duhet të vlerësojë nëse një monedhë është e këmbyeshme dhe si duhet të përcaktojë një kurs këmbimi në moment kur këmbyeshmëria mungon. Një monedhë konsiderohet e këmbyeshme në një monedhë tjetër kur një njësi ekonomike është në gjendje të marrë monedhën tjetër brenda një periudhe kohore që lejon një vonesë normale administrative dhe nëpërmjet një tregu ose mekanizmi këmbimi në të cilin një transaksion këmbimi do të krijonte të drejta dhe detyrime të zbatueshme. Nëse një monedhë nuk është e këmbyeshme në një monedhë tjetër, një njësie ekonomike duhet të vlerësojë kursin e këmbimit në datën e matjes. Objektivi i një njësie ekonomike në vlerësimin e kursit të këmbimit spot është të pasqyrojë kursin me të cilin do të ndodhte një transaksion i rregullt këmbimi në datën e matjes midis pjesëmarrësve të tregut në kushtet ekonomike mbizotëruese. Ndryshimet vënë re se një njësi ekonomike mund të përdorë një kurs këmbimi të vëzhgueshëm pa rregullim ose një teknikë tjetër vlerësimi. Ndryshimet nuk janë miratuar ende nga BE.
- **Ndryshime në SNRF10 Pasqyra Financiare të Konsoliduara Dhe SNK 28 Investime në Sipërmarrje të Përbashkëta – Shitja ose Kontributi në Aktive ndërmjet Investitorit dhe ortakut apo ndërmarrjes së përbashkët** - Ndryshimet adresojnë një mospërputhje të pranuar midis kërkesave në SNRF 10 dhe atyre në SNK 28, në trajtimin e shitjes ose kontributit të aktiveve midis një investitori dhe ortakut të tij ose ndërmarrjes së përbashkët. Pasoja kryesore e ndryshimeve është që një fitim ose humbje e plotë të njihet kur një transaksion përfshin një biznes (pavarësisht nëse është i vendosur në një filial apo jo). Një fitim ose humbje e pjesshme njihet kur një transaksion përfshin aktive që nuk përbëjnë një biznes, edhe nëse këto aktive janë të vendosura në një filial. Në dhjetor 2015, BSNK shtyu datën e hyrjes në fuqi të këtij ndryshimi për një kohë të pacaktuar në pritje të rezulttit të projektit të saj kërkimor mbi metodën e kapitalit neto të kontabilitetit. Ndryshimet nuk janë miratuar ende nga BE.

5. PËRDORIMI I GJYKIMEVE, VLERËSIMEVE DHE SUPOZIMEVE

Përgatitja e pasqyrave financiare të veçanta në përputhje me SNRF kërkon nga drejtimi që të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime të cilat ndikojnë në aplikimin e politikave kontabël dhe shumat e raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve dhe shënimet shpjeguese, si dhe dhënien e shënimeve shpjeguese të detyrimeve të kushtëzuara. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga këto vlerësime. Vlerësimet dhe supozimet e lidhura me to rishikohen vazhdimisht. Rrethanat ekzistuese dhe supozimet për zhvillimet e ardhshme mund të ndryshojnë për shkak të rrethanave jashtë kontrollit të Bankës dhe pasqyrohen në supozimet nëse dhe kur ato ndodhin. Rishikimet ndaj vlerësimeve kontabël njihen në periudhën në të cilën ndodh rishikimi dhe ato të ardhshme të cilat mund të preken nga ky ndryshim. Drejtimi diskuton me Komitetin e Auditimit, zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave kritike kontabël të Bankës dhe aplikimin e tyre, si dhe supozimet e bera në lidhje me paqartësitë kryesore të vlerësimit. Informacioni rreth pasigurisë së supozimeve dhe vlerësimeve që kanë një rrezik të konsiderueshëm për të rezultuar në një rregullim material brenda vitit të ardhshëm financiar, dhe rreth gjykimeve kritike në aplikimin e politikave kontabël që kanë efekt të konsiderueshëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare të veçanta është sqaruar më poshtë.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi administrimin e rrezikut financiar (shih Shënimin 38).

5.1. Vlerësimi i modelit të biznesit

Klasifikimi dhe matja e aktiveve financiare varen nga rezultatet e testeve SPPI dhe modelit të biznesit të Bankës. Banka përcakton modelin e biznesit në një nivel që reflekton mënyrën sesi grupe të aktiveve financiare menaxhohen së bashku për të arritur një objektiv të caktuar të biznesit. Ky vlerësim përfshin gjykime që reflektojnë të gjithë evidencat e vlefshme duke përfshirë dhe mënyrën e vlerësimit të performancës së një aktivi dhe matjen e saj, rreziqet që ndikojnë performancën e aktiveve financiare dhe se si këto menaxhohen, dhe si menaxherët e aktiveve kompesohen. Banka monitoron aktivet financiare të matura me koston e amortizuar të cilat janë çregjistruar para datës së maturimit për të kuptuar arsyen e këtij çregjistrimi dhe nëse arsyet janë konsistente me objektivin e biznesit për të cilin është mbajtur ky aktiv. Shitjet e rastësishme të aktiveve financiare të matura me koston e amortizuar afër maturitetit të tyre nuk konsiderohen si një ndryshim në këtë model biznesi. Monitorimi është pjesë e vlerësimit të vazhdueshëm të Bankës për të parë nëse modeli i biznesit nën të cilin mbahen pjesa e mbetur e aktiveve financiare vazhdon të jetë i përshtatshëm dhe nëse nuk është i tillë, nëse ka patur një ndryshim në modelin e biznesit dhe në këtë mënyrë në vazhdim të ndryshojë klasifikimin e këtyre aktiveve.

5.2. Zhvlerësimi

Matja e humbjes nga zhvlerësimi nën SNRF 9 për të gjitha kategoritë e aktiveve financiare kërkon një gjykim, veçanërisht në vlerësimin e shumës dhe kohës së flukseve të arkëtimeve të pritshme dhe vlerave të kolateraleve gjatë përcaktimit të humbjes së zhvlerësimit dhe përcaktimit të rritjes të rëndësishme në rrezikun e kredisë. Këto vlerësime drejtohen nga një numër faktorësh, ndryshimet e të cilëve mund të çojnë në nivele të ndryshme të fondeve të zhvlerësimit.

Përlllogaritjet për HPK që bën Banka janë rezultat i modeleve komplekse me një sërë supozimesh që kanë të bëjnë me zgjedhjen e inputeve të ndryshme dhe varësinë e tyre nga njëri-tjetri.

Elementet e modeleve për HPK që konsiderohen një gjykim dhe vlerësim kontabël përfshijnë:

- Kriteret e Bankës për të vlerësuar nëse ka patur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë dhe nëse fond i zhvlerësimit do duhet të matet si HPK përgjatë gjithë jetës dhe vlerësimet cilësore,
- Segmentimi i aktiveve financiare kur HPK e tyre vlerësohet në baza kolektive,
- Zhvillimi i modeleve për HPK, duke përfshirë formula të ndryshme dhe zgjedhjen e inputeve,
- Përcaktimin e lidhjes midis skenarëve makroekonomik dhe inputeve ekonomike si nivelet e PBB dhe vlerave të kolateraleve, dhe efektin në PM-të, EM-të dhe HM-të,
- Përzgjedhjen e skenarëve makroekonomik që pritet të ndodhin për të përcaktuar inputet ekonomike në modelet e HMK-së.

5. PËRDORIMI I GJYKIMEVE, VLERËSIMEVE DHE SUPOZIMEVE (VAZHDIM)

5.2. Zhvlerësimi (vazhdim)

Nje vlerësim për të parë nëse një investim në borxhin qeveritar është zhvlerësuar mund të jetë i ndërlikuar. Në bërjen e një vlerësimi të tillë, Banka e konsideron vlerësimin e tregut të kreditimit, siç pasqyrohet në yield-in e obligacioneve, vlerësimet e agjencive të klasifikimit të kreditimit, aftësia e vendit për të hyrë në tregjet e kapitalit për lëshimin e borxhit të ri, probabiliteti i ristrukturimit të borxhit duke rezultuar në humbje të mbajtësit nëpërmjet faljes vullnetare apo të detyrueshme së borxhit dhe mekanizmat ndërkombëtare të mbështetjes për të siguruar mbështetjen e nevojshme si “huadhënës i fundit” në atë vend po ashtu si dhe synimin, pasqyruar në deklaratat publike, në lidhje me gatishmerinë e qeverive dhe agjencive për të përdorur këto mekanizma. Kjo përfshin një vlerësim si për thellësinë e këtyre mekanizmave dhe, pavarësisht qëllimit politik, nëse ka kapacitet për të përmbushur kriteret e kërkuara.

5.3. Vlera e drejtë

5.3.1. Vlera e drejtë e instrumentëve financiar

‘Vlera e drejtë’ e një instrumenti financiar është çmimi me të cilin aktivi mund të shitet, ose një detyrim të transferohet, në një transaksion të zakonshëm mes pjesëmarrësve në një treg primar në datën e matjes, nën kushtet aktuale të tregut, pavarësisht faktit nëse çmimi është drejtpërdrejt i kuotuar apo vlerësohet nëpërmjet teknikave të matjes. Kur vlera e drejtë e një aktivi financiar dhe detyrimit financiar të regjistruar në pasqyrën e pozicionit financiar nuk mund të derivohej nga tregjet aktive, ajo përcaktohet duke përdorur teknika të ndryshme vlerësimi që përfshijnë përdorimin e modeleve të vlerësimit të përshkruara në Shënimin 39. Inputet në këto modele, aty ku munden, merren nga tregjet aktive, por në rastet kur këto nuk janë të mundshme, përcaktimi i vlerës së drejtë bëhet nëpërmjet vlerësimit. Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë transparencë të paktë të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive, dhe kërkon shkallë të ndryshme të gjykitimit në varësi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozime rreth çmimit dhe risqe të tjera që ndikojnë mbi instrumentin specifik.

5.3.2. Vlera e drejtë e aktiveve jofinanciare

Vlera e drejtë e investimeve në pasuri të paluajtshme dhe Vlera neto e realizueshme e kolateraleve të sekuestruara përcaktohet nga vlerësues pasurie të jashtëm ose të brendshëm, të cilët kanë kualifikime të duhura të njohura profesionale dhe njohuritë e nevojshme të vendndodhjes dhe kategorisë të pronës që vlerësohet. Matja e vlerës së drejtë për të gjitha pronat në këto kategori, bazuar në teknikat e vlerësimit të përdorura (Shënimi 4.18), klasifikohen si Niveli 3 i vlerës së drejtë. Përveç vlerësimeve të pasurive disa vlerësime bëhen për të përcaktuar mundësinë e shitjes së aktiveve nën kategorinë e aseteve.

5.4. Përcaktimi i afatit të qirasë për kontratat me opsionin e rinovimit dhe të përfundimit para afatit (Banka si qiramarrëse)

Banka përcakton afatin e qirasë si periudha e paanullueshme e qirasë së bashku me periudhat e mbuluara nga një opsion për të zgjatur qiranë nëse ka siguri të arsyeshme për ta ushtruar atë, ose periudhave të mbuluara nga një opsion për të përfunduar qiranë nëse ka sigurinë e arsyeshme për të mos e ushtruar atë. Banka ka disa kontrata që kanë opsionet për të zgjatur apo përfunduar afatin e qirasë. Banka bën gjykime gjatë vlerësimit nëse është e sigurt në mënyrë të arsyeshme nëse do të ushtrojë apo jo opsionet për të zgjatur apo përfunduar qiratë. Kjo do të thotë që konsideron të gjithë faktorët e rëndësishëm që krijojnë një nxitje ekonomike për Bankën për ushtruar ose rinovimin ose përfundimin. Pas datës së fillimit, Banka rivlerëson afatet e qirave nëse ka patur ndonjë ngjarje të rëndësishme ose ndryshim në rrethana që janë në kontrollin e saj që ndikojnë mundësinë e saj për të ushtruar ose jo opsionin e rinovimit apo përfundimit (psh. përmirësime të rëndësishme të ambjentëve ose përshtatje të rëndësishme në aktivitet të marrë me qira).

5.5. Përcaktimi i normës rritëse të huamarrjes

Banka nuk mund të përcaktojë normën e interesit të nënkuptuar të qirasë, për këtë, ajo përdor normën rritëse të huamarrjes (‘IBR’) për të matur detyrimet për qiratë. IBR është norma e interesit që Banka do kishte paguar për të marrë hua në afate të ngjashme fondet e nevojshme për të përfituar një aktiv në vlerë të njëjtë me vlerën e aktivitet me të drejtë përdorimi në një ambjent të ngjashëm ekonomik. Për këtë IBR reflekton atë çfarë Banka ‘do duhej të paguajë’, e cila kërkon një vlerësim kur mungojnë normat e vëzhgueshme në treg ose kur ato do duhet të rregullohen për të reflektuar kushtet e qirasë (psh, kur qiraja është në monedhë të ndryshme nga ajo e normave të listuara). Banka vlerëson IBR duke përdorur inputet e vëzhgueshme (siç janë normat e interesit në treg) kur ato janë të mundshme dhe i duhet të bëjë disa rregullime specifike për to.

6. ARKA DHE LLOGARI ME BANKËN QENDRORE

Arka dhe llogaritë me Bankën Qendrore janë të detajuara si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Arka	2,215,094	2,522,137
Banka Qendrore:		
Llogari rrjedhëse	6,318,991	5,050,924
Rezerva e detyrueshme	6,404,474	5,764,378
Interesi i përllogaritur	781	549
Fond për zhvlerësim	(4,318)	(5,336)
Totali	14,935,022	13,332,652

Rezerva e detyrueshme përfaqëson një minimum shumë të depozituar të mbajtur në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë.

Kjo rezervë nuk është për përdorim ditor, megjithatë bazuar në rregulloret e aplikueshme, gjatë muajit Banka mund të përdorë deri në 70% (2022:70%) të rezervës së detyrueshme në LEK, duke siguruar që gjendja mesatare mujore e llogarive me Bankën Qendrore (llogaritë rrjedhëse plus rezerva e detyrueshme) të mos jetë më poshtë së niveli i rezervës së detyrueshme. Kjo rezervë përllogaritet si një përqindje mbi "bazën e rezervës". Baza e rezervës përfshin detyrimet që rrjedhin nga pranimi i fondeve nga Banka në lekë dhe në valutë të huaj. Baza e rezervës valutore përbëhet nga detyrimet në dollarë dhe euro, ku detyrimet në euro përfshijnë të gjitha detyrimet në monedha të tjera (përveç USD) të konvertuara me kursin fiks të Bankës së Shqipërisë. Normat e rezervës aplikohen në atë pjesë të bazës së rezervës ku maturimi fillestar nuk i kalon 24 muaj dhe janë të ndryshme në varësi të maturimit dhe monedhës së depozitave të klientëve. Raporti i rezervës është:

- 7.5% për depozitat në Lek të klientëve me një maturim fillestar deri në 12 muaj,
- 5.0% për depozitat në Lek të klientëve me një maturim fillestar mbi 12 muaj por deri në 24 muaj,
- 12.5% për depozitat në monedhë të huaj, kur raporti i “ Depozitave në monedhë të huaj me totalin e depozitave” është deri në 50%,
- 20% për depozitat në monedhë të huaj, kur raporti i “ Depozitave në monedhë të huaj me totalin e depozitave” është me i madh së 50%.

Nje analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme jepet më poshtë:

	Klasa 1	
	31 dhejtor 2023	31 dhejtor 2022
Vlera e mbartur bruto më 1 janar	13,337,988	9,485,347
Aktive të reja	2,798,535	4,440,852
Aktive të maturuar ose paguar	(228,679)	(216,051)
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(968,504)	(372,160)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor	14,939,340	13,337,988

	Klasa 1	
	31 dhejtor 2023	31 dhejtor 2022
HPK më 1 janar	5,336	2,712
Aktive të reja	(1,018)	2,624
Aktive të maturuar ose paguar	-	-
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	-	-
HPK më 31 dhjetor	4,318	5,336

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

7. DEPOZITA DHE LLOGARI ME BANKAT

Depozitat dhe llogaritë me bankat janë të detajuara si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Llogari rrjedhëse:		
Jo-rezidentë	862,377	2,258,503
	862,377	2,258,503
Depozita:		
Rezidentë	350,000	280,000
Jo-rezidentë	934,920	2,263,060
	1,284,920	2,543,060
Llogari të tjera (Jo-rezidentë)	376,923	366,441
Interesi i përllogaritur	3,524	4,640
Zhvlerësimet për humbjet e pritshme	(27,755)	(28,501)
Totali	2,499,989	5,144,143

Llogari të tjera përfaqësojnë llogari te bllokuara (“escrow”) në bankë të cilat përdoren si kolateral për garancitë e lëshuara.

Të gjithë aktivet në depozita dhe llogari me bankat janë në Klasën 1 dhe nuk ka patur transferime ndërmjet klasave që nga fillimi i periudhës krahasuese. Një analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme jepet më poshtë:

	Klasa 1	
	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Vlera e mbartur bruto më 1 janar	5,172,644	4,978,927
Aktive të reja	1,550,120	2,969,370
Aktive të çregjistruar ose paguar	(3,741,630)	(2,519,586)
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(453,390)	(256,067)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor	2,527,744	5,172,644

	Klasa 1	
	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
HPK më 1 janar	28,501	2,331
Aktive të reja	27,252	26,815
Aktive të çregjistruar ose paguar	(27,451)	(523)
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(547)	(122)
HPK më 31 dhjetor	27,755	28,501

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

8. LETRAT ME VLERË TË INVESTIMIT

Më poshtë jepet një analizë e letrave me vlerë të Bankës të matura me VDFH, VDATGJ dhe me kosto të amortizuar

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Instrumentë borxhi me VDFH:		
Bonde të qeverisë Shqiptare mbajtur per tregtim	55,833	72,867
Totali i instrumentëve me VDFH	55,833	72,867
Instrumentë borxhi me VDATGJ:		
Bonde të qeverisë Shqiptare	1,061,589	679,413
Totali i instrumentëve me VDATGJ	1,061,589	679,413
Instrumentë borxhi me kosto të amortizuar:		
Bono Thesari Shqiptare	1,620,158	1,756,344
Bonde të qeverisë Shqiptare	24,864,644	24,114,708
Bonde të qeverive të huaja	2,037,231	583,620
Bonde korporative	3,535,364	2,019,388
Zhvlerësimet për humbjet e pritshme	(80,168)	(80,635)
Totali i instrumentëve me kosto të amortizuar	31,977,229	28,393,425

Instrumente borxhi të mbajtura për tregtim janë bonde të qeverisë Shqiptare të blera nga Banka. Vlera nominale e këtyre intrumenteve është 56,000 mijë Lekë (2022: 80,000 mijë lekë). Gjatë vitit 2023, Banka shiti disa nga këto letra me vlerë dhe gjeneroi një fitim prej 8,947 mijë Lekë (2022: 1,055 mijë Lekë), përfshirë në Fitimin neto nga tregtimi në paqyrën e fitim humbjes.

Gjatë vitit 2023, Banka shiti 203,1 milionë euro letra me vlerë investimi VDATGJ dhe si rezultat u bë një transferim prej 5,101 mijë Lekë nga fitimet e parealizuara nga ATGJ (të ardhura të tjera gjithpërfshirëse) në pasqyrën e të ardhurave. Gjatë vitit 2022 nuk pati ndonjë shitje të tillë.

Detajet e këtyre instrumentëve më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 prezantohen më poshtë:

	31 dhjetor 2023				
	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interes i përllogaritur	Efekti i rivlerësimit	Vlera kontabël
Qeveria Shqiptare	1,144,472	(12,381)	8,537	(79,039)	1,061,589
Totali	1,144,472	(12,381)	8,537	(79,039)	1,061,589
	31 dhjetor 2022				
	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interes i përllogaritur	Efekti i rivlerësimit	Vlera kontabël
Qeveria Shqiptare	818,187	(12,723)	3,343	(129,394)	679,413
Totali	818,187	(12,723)	3,343	(129,394)	679,413

Banka më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 nuk kishte instrumentë borxhi të matura me VDATGJ të cilat të ishin përdorur si kolateral.

Bonot e Thesarit të emetuar nga qeveria Shqiptare sipas maturimit fillestar paraqiten si më poshtë. Vlera kontabël është kosto e amortizuar.

	31 dhjetor 2023			31 dhjetor 2022		
	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Vlera kontabël	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Vlera kontabël
6 muaj	2,500	(4)	2,496	100,000	(1,856)	98,144
12 muaj	1,641,180	(23,518)	1,617,662	1,697,790	(39,590)	1,658,200
Totali	1,643,680	(23,522)	1,620,158	1,797,790	(41,446)	1,756,344

8. LETRAT ME VLERË TË INVESTIMIT (VAZHDIM)

Bondet me kosto të amortizuar tregohen më poshtë sipas entitetit emetues. Interesi paguhet çdo gjashtë muaj dhe çdo vit.

	31 dhjetor 2023			
	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interes i përllogaritur	Vlera bruto
Qeveria Shqiptare	24,590,500	(137,641)	411,785	24,864,644
Qeveri të huaja	2,051,980	(37,977)	23,228	2,037,231
Korporatat	3,556,762	(41,201)	19,803	3,535,364
Totali	30,199,242	(216,819)	454,816	30,437,239
	31 dhjetor 2022			
	Vlera nominale	Skonto e paamortizuar	Interes i përllogaritur	Vlera bruto
Qeveria Shqiptare	23,881,615	(138,317)	371,410	24,114,708
Qeveri të huaja	569,290	6,161	8,169	583,620
Korporatat	2,011,463	(3,282)	11,208	2,019,389
Totali	26,462,368	(135,438)	390,787	26,717,717

Banka ka vendosur si kolateral letrat me vlerë për marrëveshjet e riblerjes me Bankën e Shqipërisë në vlerën 9,350,000 mijë Lekë (2022: 8,360,000 mijë Lekë).

Letrat me vlerë të investimit të matur me koston e amortizuar janë vlerësuar si më poshtë:

Vlerësimet e kompanisë Moody's ose të njëvlefshme	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Qeveria Shqiptare	24,864,644	24,114,708
Vlerësimi B+ (në euro)	3,065,482	2,342,376
I pavlerësuar	21,799,162	21,772,332
Qeveri të huaja	2,037,231	583,620
Vlerësimi Aaa	206,660	-
Vlerësimi Aa1	484,873	-
Vlerësimi Aa3	245,036	54,817
Vlerësimi A1	96,507	-
Vlerësimi A2	236,126	-
Vlerësimi A3	302,407	34,418
Vlerësimi Baa2	127,011	117,406
Vlerësimi Baa3	52,187	57,385
Vlerësimi Ba1	58,665	65,397
Vlerësimi Ba2	49,044	52,161
Vlerësimi Ba3	103,227	118,131
Vlerësimi B2	75,488	83,905
Korporata	3,535,364	2,019,389
Vlerësimi Aaa	1,535,641	-
Vlerësimi Aa2	-	57,657
Vlerësimi Aa3	648,135	334,158
Vlerësimi A1	64,531	38,732
Vlerësimi A2	285,017	89,923
Vlerësimi A3	300,991	206,132
Vlerësimi Baa1	437,312	784,276
Vlerësimi Baa2	244,059	367,604
Vlerësimi Baa3	19,678	140,907
Totali	30,437,239	26,717,717

8. LETRAT ME VLERË TË INVESTIMIT (VAZHDIM)

Letrat me vlere me koto te amortizuar jane grupuar me poshte sipas vendit emetues:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Qeveria Shqiptare	24,864,644	24,114,708
Qeveri të huaja	2,037,231	583,620
Evrope	1,466,829	393,160
Azia dhe Paqesori	30,574	90,645
Lindje e Mesme	342,128	99,815
Amerika e Veriut	197,700	-
Korporata	3,535,364	2,019,389
Evrope	2,001,070	1,339,768
Amerika e Veriut	574,217	335,870
Azia dhe Paqesori	810,642	183,131
Lindje e Mesme	92,327	160,620
Afrika	57,288	-

Të gjitha letrat me vlerë të investimit janë në Klasën 1 dhe nuk ka transferime ndërmjet klasave që nga fillimi i periudhave krahasuese.

	Klasa 1	
	2023	2022
Vlera e drejtë më 1 janar	72,867	-
Aktive të reja	26,600	490,217
Aktive të maturuar ose paguar	(48,048)	(413,596)
Ndryshime në Vlerën e drejtë	4,414	(3,754)
Transferime ndërmjet Klasave	-	-
Vlera e drejtë më 31 dhjetor	55,833	72,867

Një analizë e ndryshimeve në vlerën e drejtë dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme për Instrumentet e borxhit të matura me VDATGJ jepet më poshtë:

	Klasa 1	
	2023	2022
Vlera e drejtë më 1 janar	679,413	851,106
Aktive të reja	616,416	-
Aktive të maturuar ose paguar	(205,298)	-
Ndryshime në Vlerën e drejtë	38,819	(127,507)
Interesa të përllogaritur	(8,759)	204
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(59,002)	(44,390)
Vlera e drejtë më 31 dhjetor	1,061,589	679,413

	Klasa 1	
	2023	2022
HPK më 1 janar	2,257	2,377
Aktive të reja	1,147	-
Aktive të çregjistruar, paguar ose të fshira	(28)	-
Transferime ndërmjet Klasave	-	-
Rimatje neto e HPK	4	4
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(197)	(124)
HPK më 31 dhjetor	3,183	2,257

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

8. LETRAT ME VLERË TË INVESTIMIT (VAZHDIM)

Një analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme për Instrumentet e borxhit të matura me koston e amortizuar jepet më poshtë:

	Klasa 1	
	2023	2022
Vlera e mbartur bruto më 1 janar	28,474,061	26,904,827
Aktive të reja	9,484,473	8,225,818
Aktive të maturuar ose paguar	(5,442,359)	(6,479,094)
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(458,778)	(177,490)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor	32,057,397	28,474,061

	Klasa 1	
	2023	2022
HPK më 1 janar	80,636	60,002
Aktive të reja	16,380	18,330
Aktive të maturuar ose paguar	(15,460)	(11,264)
Rimatja neto e HPK	(39)	13,959
Shuma të fshira	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(1,349)	(391)
HPK më 31 dhjetor	80,168	80,636

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT

Hua dhe paradhënie për klientët detajohen si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Hua dhe paradhënie	48,301,435	43,538,686
Interesa të përlogaritur	196,286	155,116
Të ardhura të shtyra pjesë e NEI	(295,885)	(216,597)
Vlera Bruto	48,201,836	43,477,205
Zhvlerësimet për humbjet e pritshme	(2,034,929)	(1,797,785)
Totali	46,166,907	41,679,420

Tabela më poshtë tregon levizjën në humbjet e pritshme (HPK):

	2023	2022
HPK më 1 janar	1,797,785	1,688,858
Shtesat gjatë vitit	508,810	341,845
Shuma të fshira	(164,401)	(174,969)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(107,265)	(57,949)
HPK më 31 dhjetor	2,034,929	1,797,785

Huatë dhe paradhëniet për klientët fitojnë interesa me normat si më poshtë:

Monedha	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
LEK	3.40% - 25.0% në vit	3.40% - 25.0% në vit
EUR	1.80% - 19.0% në vit	1.30% - 19.0% në vit
USD	6.00% - 10.9% në vit	5.00% - 10.0% në vit

Banka ka dhënë disa hua me norma interesi nën nivelet më të ulta të treguara më lart, të cilat janë nën normat që janë ofruar në përgjithësi nga Banka, të cilat janë të mbrojtura me kolateral.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Huatë e dhëna personelit të Bankës më 31 dhjetor 2023 janë 774,598 mijë Lekë (2022 : 784,142 mijë Lekë) dhe mbartin norma interesi vjetore që janë 1.8% deri në 3.4% nën normat e ofruara klientëve të saj per kredite me hipotekë dhe konsumatore.

Banka ka dhënë hua për institucione financiare rezidentë. Këto kredi maturohen një periudhë nga 1 në 5 vite (2022: 1 deri 5 vjet) dhe mbartin interesa që variojnë nga 2.3% deri në 10.0% në vit. (2022: 2.1% deri në 8.0% në vit).

Kredia sipas klientëve dhe produkteve paraqitet më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023		
	Vlera e mbartur bruto	Fondi HPK	Vlera neto
Klientët individë			
Kredi me hipotekë	12,743,236	(152,613)	12,590,623
Kredi konsumatore	8,317,115	(427,480)	7,889,635
Overdraft dhe karta	414,393	(57,719)	356,674
Kredi për individë	21,474,744	(637,812)	20,836,932
Kredi për biznese	26,727,092	(1,397,117)	25,329,975
Totali	48,201,836	(2,034,929)	46,166,907

	Më 31 dhjetor 2022		
	Vlera e mbartur bruto	Fondi HPK	Vlera neto
Klientët individë			
Kredi me hipotekë	11,474,890	(141,554)	11,333,336
Kredi konsumatore	7,636,791	(414,143)	7,222,648
Overdraft dhe karta	342,282	(58,729)	283,553
Kredi për individë	19,453,963	(614,426)	18,839,537
Kredi për biznese	24,023,242	(1,183,359)	22,839,883
Totali	43,477,205	(1,797,785)	41,679,420

9.1. Fond i zhvlerësimit për hua dhe paradhënie për klientët

Një analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme për secilën nga kategoritë e mësipërme, jepet më poshtë:

Kredi me hipotekë

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	9,157,547	556,663	366,351	10,080,561
Aktive të reja	3,276,454	-	-	3,276,454
Aktive të çregjistruar ose paguar	(1,379,469)	(78,085)	(48,911)	(1,506,465)
Transferime në Klasën 1	204,831	(201,772)	(3,059)	-
Transferime në Klasën 2	(182,411)	261,560	(79,149)	-
Transferime në Klasën 3	(76,295)	(61,617)	137,912	-
Shuma të fshira	-	-	(7,894)	(7,894)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(332,020)	(20,727)	(15,019)	(367,766)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	10,668,637	456,022	350,231	11,474,890
Aktive të reja	3,928,318	-	-	3,928,318
Aktive të çregjistruar ose paguar	(1,855,383)	(70,615)	(60,422)	(1,986,420)
Transferime në Klasën 1	187,165	(163,844)	(23,321)	-
Transferime në Klasën 2	(277,489)	303,523	(26,034)	-
Transferime në Klasën 3	(51,902)	(45,964)	97,866	-
Shuma të fshira	-	-	(4,744)	(4,744)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(611,087)	(30,818)	(26,903)	(668,808)
Vlera e mbartur bruto në 31 dhjetor 2023	11,988,259	448,304	306,673	12,743,236

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)
9.1 Fondi i zhvlerësimit për hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Kredi me hipotekë

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	13,864	20,418	92,874	127,156
Aktive të reja	18,198	-	-	18,198
Aktive të çregjistruar ose paguar	(623)	(1,171)	(3,392)	(5,186)
Transferime në Klasën 1	8,775	(8,615)	(160)	-
Transferime në Klasën 2	(1,988)	14,286	(12,298)	-
Transferime në Klasën 3	(7,807)	(1,836)	9,643	-
Rimatja neto e HPK	(3,949)	(4,447)	23,921	15,525
Shuma të fshira	-	-	(7,895)	(7,895)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(810)	(747)	(4,687)	(6,244)
HPK më 31 dhjetor 2022	25,660	17,888	98,006	141,554
Aktive të reja	10,223	-	-	10,223
Aktive të çregjistruar ose paguar	(2,658)	(2,515)	(15,493)	(20,666)
Transferime në Klasën 1	10,237	(5,622)	(4,615)	-
Transferime në Klasën 2	(2,187)	7,169	(4,982)	-
Transferime në Klasën 3	(153)	(875)	1,028	-
Rimatja neto e HPK	(13,334)	7,735	42,473	36,874
Shuma të fshira	-	-	(4,769)	(4,769)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(1,846)	(1,250)	(7,507)	(10,603)
HPK më 31 dhjetor 2023	25,942	22,530	104,141	152,613

Kredi konsumatore

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	5,456,594	268,775	417,579	6,142,948
Aktive të reja	3,837,344	-	-	3,837,344
Aktive të çregjistruar ose paguar	(1,952,755)	(89,546)	(110,381)	(2,152,682)
Transferime në Klasën 1	80,529	(78,781)	(1,748)	-
Transferime në Klasën 2	(243,322)	262,415	(19,093)	-
Transferime në Klasën 3	(151,239)	(78,914)	230,153	-
Shuma të fshira	-	-	(56,346)	(56,346)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(125,112)	(5,248)	(4,113)	(134,473)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	6,902,039	278,701	456,051	7,636,791
Aktive të reja	3,727,387	-	-	3,727,387
Aktive të çregjistruar ose paguar	(2,504,672)	(79,141)	(113,898)	(2,697,711)
Transferime në Klasën 1	132,869	(119,816)	(13,053)	-
Transferime në Klasën 2	(174,517)	210,284	(35,767)	-
Transferime në Klasën 3	(94,782)	(64,022)	158,804	-
Shuma të fshira	-	-	(64,823)	(64,823)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(272,473)	(3,906)	(8,150)	(284,529)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2023	7,715,851	222,100	379,164	8,317,115

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)
9.1 Fondi i zhvlerësimit për hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Kredi konsumatore

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	70,021	30,179	283,338	383,538
Aktive të reja	110,744	-	-	110,744
Aktive të çregjistruar ose paguar	(19,795)	(5,401)	(31,215)	(56,411)
Transferime në Klasën 1	8,765	(7,293)	(1,472)	-
Transferime në Klasën 2	(22,230)	37,114	(14,884)	-
Transferime në Klasën 3	(34,133)	(8,223)	42,356	-
Rimatja neto e HPK	(13,686)	(2,210)	50,066	34,170
Shuma të fshira	-	-	(56,347)	(56,347)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(397)	(206)	(948)	(1,551)
HPK më 31 dhjetor 2022	99,289	43,960	270,894	414,143
Aktive të reja	104,005	-	-	104,005
Aktive të çregjistruar ose paguar	(42,342)	(13,952)	(69,398)	(125,692)
Transferime në Klasën 1	18,999	(8,080)	(10,919)	-
Transferime në Klasën 2	(19,451)	32,814	(13,363)	-
Transferime në Klasën 3	(17,225)	(20,032)	37,257	-
Rimatja neto e HPK	(5,884)	15,835	92,077	102,028
Shuma të fshira	-	-	(64,823)	(64,823)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(1,126)	(160)	(895)	(2,181)
HPK më 31 dhjetor 2023	136,265	50,385	240,830	427,480

Overdraftë dhe karta

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	236,491	31,414	49,513	317,418
Aktive të reja	62,391	-	-	62,391
Aktive të çregjistruar ose paguar	(5,876)	(9,762)	50	(15,588)
Transferime në Klasën 1	11,040	(10,075)	(965)	-
Transferime në Klasën 2	(14,055)	20,885	(6,830)	-
Transferime në Klasën 3	(10,092)	(6,701)	16,793	-
Shuma të fshira	-	-	(15,565)	(15,565)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(5,123)	(545)	(706)	(6,374)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	274,776	25,216	42,290	342,282
Aktive të reja	110,657	-	-	110,657
Aktive të çregjistruar ose paguar	(10,505)	(6,047)	(478)	(17,030)
Transferime në Klasën 1	14,309	(8,787)	(5,522)	-
Transferime në Klasën 2	(21,774)	27,939	(6,165)	-
Transferime në Klasën 3	(13,053)	(5,078)	18,131	-
Shuma të fshira	-	-	(10,034)	(10,034)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(9,715)	(1,860)	93	(11,482)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2023	344,695	31,383	38,315	414,393

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

9.1 Fondi i zhvlerësimit për hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Overdrafte dhe karta

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	8,489	7,171	48,578	64,238
Aktive të reja	5,642	-	-	5,642
Aktive të çregjistruar ose paguar	(770)	(949)	(3,396)	(5,115)
Transferime në Klasën 1	3,805	(2,682)	(1,123)	-
Transferime në Klasën 2	(1,153)	7,904	(6,751)	-
Transferime në Klasën 3	(3,030)	(1,426)	4,456	-
Rimatja neto e HPK	(1,986)	(3,342)	15,986	10,658
Shuma të fshira	-	-	(15,564)	(15,564)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(250)	(138)	(742)	(1,130)
HPK më 31 dhjetor 2022	10,747	6,538	41,444	58,729
Aktive të reja	8,052	-	-	8,052
Aktive të çregjistruar ose paguar	835	(989)	(414)	(568)
Transferime në Klasën 1	8,042	(2,481)	(5,561)	-
Transferime në Klasën 2	(2,044)	7,658	(5,614)	-
Transferime në Klasën 3	(3,636)	(1,418)	5,054	-
Rimatja neto e HPK	(8,339)	(1,059)	12,641	3,243
Shuma të fshira	-	-	(10,032)	(10,032)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(714)	(323)	(668)	(1,705)
HPK më 31 dhjetor 2023	12,943	7,925	36,850	57,719

Kredi për biznese

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	17,545,944	1,476,474	1,820,975	20,843,393
Aktive të reja	9,449,201	-	-	9,449,201
Aktive të çregjistruar ose paguar	(4,666,932)	(179,674)	(506,512)	(5,353,118)
Transferime në Klasën 1	440,756	(433,527)	(7,229)	-
Transferime në Klasën 2	(302,597)	357,183	(54,586)	-
Transferime në Klasën 3	(368,021)	(284,213)	652,234	-
Shuma të fshira	-	-	(95,163)	(95,163)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(691,367)	(57,355)	(72,349)	(821,071)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	21,406,984	878,888	1,737,370	24,023,242
Aktive të reja	11,680,969	-	-	11,680,969
Aktive të çregjistruar ose paguar	(6,668,254)	(298,867)	(336,084)	(7,303,205)
Transferime në Klasën 1	307,718	(213,297)	(94,421)	-
Transferime në Klasën 2	(1,690,224)	1,750,374	(60,150)	-
Transferime në Klasën 3	(667,482)	(167,345)	834,827	-
Shuma të fshira	-	-	(84,777)	(84,777)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(1,357,222)	(112,960)	(118,955)	(1,589,137)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2023	23,012,492	1,836,793	1,877,810	26,727,092

9. HUA DHE PARADHËNIE PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

9.1 Fondi i zhvlerësimit për hua dhe paradhënie për klientët (vazhdim)

Kredi për biznese

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	148,884	92,899	872,143	1,113,926
Aktive të reja	190,532	-	-	190,532
Aktive të çregjistruar ose paguar	(29,982)	(15,198)	(140,697)	(185,877)
Transferime në Klasën 1	15,026	(13,854)	(1,172)	-
Transferime në Klasën 2	(9,199)	21,203	(12,004)	-
Transferime në Klasën 3	(137,190)	(28,186)	165,376	-
Rimatja neto e HPK	(63,447)	16,015	256,397	208,965
Shuma të fshira	-	-	(95,163)	(95,163)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(4,271)	(1,420)	(43,333)	(49,024)
HPK më 31 dhjetor 2022	110,353	71,459	1,001,547	1,183,359
Aktive të reja	133,958	-	-	133,958
Aktive të çregjistruar ose paguar	(20,044)	(21,333)	(66,546)	(107,923)
Transferime në Klasën 1	30,385	(5,383)	(25,002)	-
Transferime në Klasën 2	(38,239)	51,231	(12,992)	-
Transferime në Klasën 3	(16,115)	(25,446)	41,561	-
Rimatja neto e HPK	(24,529)	97,848	291,957	365,276
Shuma të fshira	-	-	(84,777)	(84,777)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(35,445)	(6,906)	(50,425)	(92,776)
HPK më 31 dhjetor 2023	140,324	161,470	1,095,323	1,397,117

10. INVESTIME NË FILIALE

Pas marrjes së miratimeve përkatëse, në tetor 2023, Banka rriti investimin e saj në Filialin duke blerë 124,434 aksione të reja në vlerën 124,434 mijë Lekë. Pas këtij transaksioni dhe ndryshimit të strukturës aksionere të Filialit, më 31 dhjetor 2023, investimet në Filialin arrijnë në 258,436 mijë Lekë (2022: 161,002 mijë Lekë) dhe përfaqësojnë 81% të kostos së të gjitha aksioneve të Landeslease Sh. a (shih shënimin 1) (2022: 100%).

Asambleja e Aksionerëve të Filialit të datës 27 Qershor 2023, mori vendimin për shpërndarjen e dividendit prej 50,007 mijë lekësh nga fitimet e vitit 2022 të Filialit. Ky dividend është regjistruar si e ardhur në vitin 2023 në pasqyrën e veçantë të të ardhurave gjithpërfshirëse të Bankës.

Asambleja e Aksionarëve të Filialit, më datë 24 qershor 2022, mori vendimin për shpërndarjen e dividendit prej 27,000 mijë Lekë nga fitimet kumulative të Filialit. Ky dividend u regjistrua si e ardhur në pasqyrën e veçantë të të ardhurave gjithpërfshirëse të Bankës në vitin 2022. Fitimi i realizuar gjatë vitit 2021 u vendos të mbahej për investime.

Për vitin që mbaron më 31 dhjetor 2023 (i pa-audituar) Landeslease ka një aktiv total në shumën 2,891 milionë Lekë (2022: 2,555 milionë Lekë), detyrimet totale 2,253 milionë Lekë (2022: 2,191 milionë Lekë) me aktive neto pas eliminimit në shumën 2,610 milionë Lekë dhe një fitim neto prej 100 milionë Lekë (2022: 50 milionë Lekë).

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

11. AKTIVE TË PATRUPËZUARA

	Programe kompjuterike	Aktive të tjera të patrupëzuara	Aktive të patrupëzuara në proces	Totali
Kosto				
Më 1 janar 2022	421,247	138,215	54,986	614,448
Shtesa	11,349	74,552	55,637	141,538
Transferime	-	-	-	-
Më 31 dhjetor 2022	432,596	212,767	110,623	755,986
Shtesa	170,741	28,376	(11,314)	187,803
Transferime	-	-	-	-
Më 31 dhjetor 2023	603,337	241,143	99,309	943,789
Amortizimi i akumuluar				
Më 1 janar 2022	(304,693)	(78,521)	-	(383,214)
Shpenzime amortizimi	(31,269)	(16,337)	-	(47,606)
Më 31 dhjetor 2022	(335,962)	(94,858)	-	(430,820)
Shpenzime amortizimi	(53,355)	(23,251)	-	(76,606)
Më 31 dhjetor 2022	(389,317)	(118,109)	-	(507,426)
Vlera neto				
Më 1 janar 2022	116,554	59,694	54,986	231,234
Më 31 dhjetor 2022	96,636	117,910	110,623	325,166
Më 31 dhjetor 2023	214,020	123,034	99,309	436,363

Nën zerin “Aktive të tjera të patrupëzuara“ janë përfshirë pagesat e kryera për përmirësimin e Oracle Flex Direct Banking, tarifat e anëtarësimit në Visa, kostot e zbatimit të licencës për markën tregtare dhe projekte të tjera të kartave.

Kosto e aktiveve te patrupëzuara te amortizuara plotësisht të cilat janë ende në përdorim nga Banka është 96,238 mijë Lekë (2022: 96,238 mije Lekë).

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

12. AKTIVE TË TRUPËZUARA

	Ndërtesa	Pajisje kompjuterike	Pajisje elektronike	Pajisje zyre	Aktive të tjera të trupëzuara	Aktive të qendrueshme në proces	Investime në ambiente me qira	Totali
Kosto								
Më 1 janar 2022	134,560	312,446	164,822	84,144	35,717	26,853	291,686	1,050,228
Shtesa	-	47,610	20,431	10,689	4,559	11,034	11,013	105,336
Transferime/Riklasifikime	-	-	-	-	-	823	(823)	-
Pakësime	-	-	-	-	(12,385)	-	-	(12,385)
Më 31 dhjetor 2022	134,560	360,056	185,253	94,833	27,891	38,710	301,876	1,143,179
Shtesa	-	85,472	25,117	14,331	-	(7,428)	28,617	146,109
Transferime/Riklasifikime	-	-	-	-	-	-	-	-
Pakësime	-	-	-	-	-	-	-	-
Më 31 dhjetor 2023	134,560	445,528	210,370	109,164	27,891	31,282	330,493	1,289,288
Amortizimi i akumuluar								
Më 1 janar 2022	(15,143)	(187,563)	(121,458)	(59,791)	(5,513)	-	(191,701)	(581,169)
Shpenzime amortizimi	(5,971)	(34,918)	(10,260)	(5,618)	(6,069)	-	(27,051)	(89,887)
Amortizim për riklasifikimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizim për pakësimet	-	-	-	-	3,999	-	-	3,999
Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	(21,114)	(222,481)	(131,718)	(65,409)	(7,583)	-	(218,752)	(667,057)
Shpenzime amortizimi	(5,672)	(44,075)	(12,428)	(6,567)	(4,061)	-	(26,447)	(99,250)
Amortizim për riklasifikimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortizim për pakësimet	-	-	-	-	-	-	-	-
Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	(26,786)	(266,556)	(144,146)	(71,976)	(11,644)	-	(245,199)	(766,307)
Vlera neto								
Më 1 janar 2022	119,417	124,883	43,364	24,353	30,204	26,853	99,985	469,059
Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022	113,446	137,575	53,535	29,424	20,308	38,710	83,124	476,122
Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	107,774	178,972	66,224	37,188	16,247	31,282	85,294	522,981

Investimet në aktive të marra me qira janë të lidhura me shpenzimet e bëra nga Banka për rikonstruksionin e ambienteve degëve dhe zyrave qendrore të marra me qira nga Banka. Nuk ka asnjë aktiv të vendosur si kolateral më 31 dhjetor 2023 (2022 : asnjë).

Kosto e aktiveve të amortizuara plotësisht që janë ende në përdorim nga Banka është 2,562 mijë Lekë (2022: 2,562 mijë Lekë).

13. AKTIVET ME TË DREJTË PËRDORIMI DHE DETYRIME PËR QIRATË

Banka si qiramarrëse

Banka ka kontrata qiraje për të gjitha zyrat e saj (degët dhe zyrat qendrore), disa pajisje kompjuterike dhe disa makina. Qiratë e zyrave përgjithësisht kanë afate nga 5 deri në 17 vjet, ndërsa ATM-të dhe makinat përgjithësisht kanë maturime midis 3 dhe 7 vjet.

Banka ka disa kontrata qiraje për degët e saj, të cilat në vlerësimin e parë ishin me maturim të mbetur deri në 12 muaj dhe disa qira për aktive të konsideruar si me vlerë të ulët. Banka zbaton lehtësirat në njohje për qiratë afatshkurtra dhe ato për një aktiv me vlerë të ulët.

13.1. Vlerat e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar

13.1.1. Aktive me të drejtë përdorimi

Më poshtë jepen vlerat kontabël të aktiveve me të drejtë përdorimi të njohura si dhe lëvizjet përgjatë periudhës:

	Aktive me të drejtë përdorimi			
	Ndërtesa	Pajisje kompjuterike	Aktive të tjera të trupëzuara	Totali
Kosto				
Më 1 janar 2023	999,743	35,250	67,899	1,102,892
Shtesa	131,226	-	25,844	157,070
Pakësime/Transferime	(15,771)	-	(3,123)	(18,894)
Më 31 dhjetor 2023	1,115,198	35,250	90,620	1,241,068
Amortizimi i akumuluar				
Më 1 janar 2023	531,106	35,250	21,551	587,907
Shpenzime amortizimi	156,611	-	12,139	168,750
Amortizim për pakësimet	(9,322)	-	(724)	(10,046)
Më 31 dhjetor 2023	678,395	35,250	32,966	746,611
Vlera neto				
Më 1 janar 2023	468,637	-	46,348	514,985
Më 31 dhjetor 2023	436,803	-	57,654	494,457

13.1.2. Detyrime për qiratë

Më poshtë jepen vlerat kontabël të detyrimeve për qiratë të njohura si dhe lëvizjet përgjatë periudhës:

	2023	2022
Më 1 janar	585,825	629,364
Shtesa	157,071	144,554
Pakësime	(7,784)	(4,660)
Interesa të përllogaritura (Shënimi 24)	41,306	44,747
Pagesat e qirasë	(196,593)	(196,763)
Efekt i rivlerësimit	(54,788)	(31,417)
Më 31 dhjetor	525,037	585,825
Korrentë	133,039	158,125
Jo-korrentë	391,998	427,700

Norma mesatare vjetore e huasë (IRB) e përdorur për të skontuar pagesat e pritshme të qirasë për zyrat është 7.43% dhe për ATM-të dhe makinat është 7.86%. Normat bazohen në normat mesatare të disa kompanive të lizingut për aktive të ngjashme, me risqe dhe maturim të ngjashëm.

Analiza e maturimit të detyrimeve për qira shpaloset në Shënimet 34 dhe 38.

13. AKTIVET ME TË DREJTË PËRDORIMI DHE DETYRIMET PËR QIRATË (VAZHDIM)

13.1. Vlerat e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar (vazhdim)

13.1.3. Investimet neto në qira

Banka është qiradhënës i ndërmjetem për disa zyra. Nënqiraja e zyrave është për të njëjtën periudhë si qiraja kryesore (10 vjet) dhe klasifikohet si qira financiare. Banka në dhjetor 2019 hyri në një kontratë nënqiraje me një nga palët e saj të lidhura për të dhënë me qira disa zyra të cilat më parë përdorreshin si zyra qendrore të ish-BNT. Për këtë, Banka çregjistroi Aktivet me të drejtë përdorimi të lidhura me qiranë kryesore të cilat u transferuan në nënqira dhe njohu Investimin neto në qira (nënqira).

Banka njeh të ardhurat nga interesat përgjatë afatit të qirasë, duke përdorur të njëjtën normë si ajo e përdorur për qiranë kryesore, 7.25% në vit.

Investimi neto në qira tregohet nën “Aktive të tjera” (Shënimi 16) dhe lëvizjet gjatë periudhës tregohen më poshtë:

	2023	2022
Më 1 janar	59,510	69,675
Pagesat e qirasë	(10,445)	(11,422)
Interesa të përllogaritura	3,900	4,761
Efekt i rivlerësimit	(5,101)	(3,504)
Më 31 dhjetor	47,864	59,510

13.2 Vlerat që lidhen me qiratë të njohura gjatë periudhës së raportimit

Vlerat e mëposhtme janë njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve:

	2023	2022
Shpenzime amortizimi të aktiveve me të drejtë përdorimi (Shënimi 13.1.1)	168,750	153,388
Shpenzime për interesa për detyrimet për qiratë (Shënimi 13.1.2) (Shënimi 24)	41,306	44,747
Shpenzime të lidhura me qiratë afatshkurtra (përfshirë në shpenzimet administrative) (Shënimi 32)	29,306	29,825
Humbje nga asgjësimi i aktivitetit me të drejtë e përdorimit	1,066	-
Totali i shpenzimeve të lidhura me qiratë	240,428	227,960
	2023	2022
Të ardhura nga pakësimi i Aktiveve me të drejtë përdorimi	-	421
Të ardhura nga interesat për Investimin në qira (nënqira) (Shënim 23)	3,900	4,761
Të ardhura nga qiraja operacionale (shënimi 14)	9,383	1,801
Totali i të ardhurave të lidhura me qiratë	13,283	6,983

Gjatë vitit 2023, Banka mbylli një kontratë afër maturimit dhe ndryshoi kushtet e një kontrate tjetër dhe nga ky përfundim rezultoi në një humbje nga çregjistrimi i Aktiveve në përdorim me vlerë 1,066 mijë Lekë (2022: 421 mijë Lekë).

Banka kishte flukse dalëse totale për qira 225,899 mijë Lekë në 2023 (2022: 226,588 mijë Lekë).

14. INVESTIMI NË PASURI TË PALUAJTSHME

Banka mban investime në pasuri të paluajtshme si pasojë e përfitimit të tyre nëpërmjet ekzekutimit të kolateraleve mbi kreditë dhe paradhëniet ndaj klientëve. Këto aktive nuk kanë kufizime ose detyrime të tjera të lidhura me përdorimin, transferimin ose mirëmbajtje të tyre.

Totali i të ardhurave nga qiradhënia e pasurive të paluajtshme gjatë vitit 2023 ishte 9,383 mijë Lekë (2022 : 1,801 mijë Lekë). Nuk ka shpenzime gjatë këtyre viteve lidhur me investimet në pasuri të paluajtshme.

14. INVESTIMI NË PASURI TË PALUAJTSHME (VAZHDIM)

Matja e vlerës së drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë e investimeve në pasuri të paluajtshme u përcaktua nga vlerësues të pasurive, të cilet kanë kualifikimet profesionale dhe eksperiencia në vendodhjen dhe kategoritë e pasurive që vlerësohen. Vlerësuesit përcaktojnë vlerën e drejtë të pasurive të paluajtshme të Bankës çdo vit.

Vlera e drejtë e investimeve në pasuri të paluajtshme të Bankës kategorizohet në Nivelin 3 të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Niveli 3 i vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme tregon një levizje të gjendjes nga fillimi deri në fund të vitit për matjen e vlerës së drejtë të investimeve në pasuri të paluajtshme të Bankës të mbajtura për investim.

	2023	2022
Gjendja më 1 janar	429,104	468,283
Transferuar nga aktive të marra në pronësi (shënimi 15)	-	6,920
Aktive të shitura gjatë vitit	-	(26,500)
Transferuar në aktive të marra në pronësi	(230,182)	-
Ndryshimet në vlerën e drejtë	(3,262)	(19,598)
Gjendja më 31 dhjetor	195,660	429,105

Teknikat e vlerësimit dhe inputet e rëndësishme jo të vrojtueshme

Tabela e mëposhtme tregon teknikën e vlerësimit të përdorur me matjen e vlerës së drejtë të investimeve në pasuri të paluajtshme, si dhe të inputeve të rëndësishme jo të vrojtueshme të përdorura.

Teknika e vlerësimit	Inpute të rëndësishme jo të vrojtueshme
Referimi në tregun aktual : Modeli i vlerësimit përdor çmime dhe informacione të tjera të rëndësishme të gjeneruara nga transaksione që përfshijnë aktive, detyrime, ose grupe aktivesh dhe detyrimesh identike apo të krahasueshme (të ngjashme) (psh një biznes)	Çmimet e tregut modifikohen për të reflektuar sa më poshtë : - Nivelin e trasaksioneve në treg kur aktiviteti është i ulët apo çmimi për një pasuri identike është i vështirë për t'u gjetur. - Kushtet specifike të secilës pasuri (ndërtimi, pozicioni etj.)

Ndryshime të rëndësishme në çmimin e vlerësuar të tregut për m2 do të ndikojnë në vlerësimin e investimeve në pasuri të paluajtshme nga Banka. Aktivitetet e marra në pronësi (Shënimi 15) nuk pasqyrojnë rritjen e çmimit pasi ato mbahen në vlerën më të ulët të kostos fillestare ose vlerës neto të realizueshme. Duke qenë se këto aktive të kombinuara përfaqësojnë vetëm 0.7% të aktiveve të Bankës, ndikimi i ndryshimeve të tregut nuk është shumë i rëndësishëm për Bankën.

15. AKTIVE TË MARRA NË PRONËSI

Aktive të marra në pronësi janë pasuri të patundshme të përfituara nepërmjet ekzekutimit të kolateraleve mbi kreditë dhe paradhëniet ndaj klientëve. Banka ka për qëllim dhe ndërmerr hapa për t'i shitur ato në çmimin më të mirë. Kurdo që ka një ndryshim në përdorimin e kolateraleve të marra në pronësi në çdo datë vlerësimi, kryhet një transferim tek apo nga 'Aktive të marra në pronësi' nga apo tek 'Investim në pasuri të paluajtshme'. Tabela e mëposhtme tregon një lëvizje të gjendjes nga fillimi deri në fund të vitit për kolaterale të marra në pronësi nga banka:

	2023	2022
Gjendja më 1 janar	239,039	324,344
Të përfituara gjatë vitit	44,684	36,374
Transferuar nga investime në pasuri të paluajtshme (Shënimi 14)	230,182	-
Transferuar tek investime në pasuri të paluajtshme (Shënimi 14)	-	(6,920)
Aktive të shitura gjatë vitit	(18,805)	(105,544)
Ndryshimi në VNR, neto	(165,911)	(9,214)
Gjendja më 31 dhjetor	329,189	239,040

16. AKTIVE TË TJERA

Aktive të tjera detajohen më poshtë :

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Investime neto në qira (Shënimi 13.1.3)	47,864	59,510
Debitorë të ndryshëm, neto	64,734	55,577
Parapagime	62,418	46,023
Dividentë për t'u arkëtuar	-	27,000
Të ardhura të përllogaritura	7,828	7,553
Inventarë për konsum	13,959	9,138
Pagesa në tranzit	70,557	66,624
Të tjera	20,165	46,346
Vlera monetare në transit	-	-
Totali	287,525	317,771

Vlerat monetare në tranzit përfaqësojnë vlera të shitura me bankat korrespondentë data e likuidimit e të cilave, sipas marrëveshjes, bie në ditët e para të vitit pasardhës.

Debitorë të ndryshëm dhe fondi për zhvlerësim i njohur jepen më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Debitorë të ndryshëm, bruto	126,659	122,179
HPK	(61,926)	(66,602)
Debitorë të ndryshëm, neto	64,733	55,577
	2023	2022
Fond i zhvlerësimit më 1 janar	66,602	77,276
Shpenzimet për zhvlerësim të vitit (Shënimi 27)	8,243	10,482
Rimarrjet për zhvlerësim të vitit (Shënimi 27)	(9,194)	(11,081)
Shumat e fshira	(1,311)	(9,617)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(2,414)	(458)
Fondi total i zhvlerësimit më 31 dhjetor	61,926	66,602

17. DETYRIME NDAJ BANKËS QENDRORE

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Llogari rrjedhëse	-	-
Bono thesari të shitura me marrëveshje riblerje	7,203,788	6,860,012
Interesi i përllogaritur	24,187	8,982
Totali	7,227,975	6,868,994

Bono thesari të shitura me marrëveshje riblerje "Repo" janë instrumenta të përdorura për menaxhimin e likuiditetit afatshkurtër të emetuara nga Banka Qendrore me qëllim shtimin e likuiditetit në sistemin bankar.

Repo-t në fund të vitit 2023 kishin një maturim nga 7 deri në 94 ditë (2022:nga 7 deri në 92 ditë) dhe mbartnin interes në normat e tregut që varionin nga 3.28% deri në 3.74% në vit. (2022: 2.4% deri në 3.15% në vit) dhe ishin të gjitha në LEK.

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

18. DETYRIME NDAJ BANKAVE DHE INSTITUCIONEVE FINANCIARE

Detyrimet ndaj bankave e institucioneve financiare janë të detajuara si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Llogari rrjedhëse		
Rezidentë	1,994,667	1,919,016
Jo-rezidentë	1,027,004	1,078,242
	3,021,671	2,997,258
Depozita me afat		
Rezidentë	2,433,934	2,196,476
Jo-rezidentë	-	-
	2,433,934	2,196,476
Hua		
Rezidentë	1,028,000	1,626,908
Jo-rezidentë	51,940	-
	1,079,940	1,626,908
Llogari të tjera		
Rezidentë	19,281	15,809
	19,281	15,809
Letrat me vlerë të shitura sipas marrëveshjes së riblerjes		
Rezidentë	1,086,115	-
	1,086,115	-
Interesi i përlllogaritur	37,235	19,519
Totali	7,678,176	6,855,970

Në llogaritë rrjedhëse të institucioneve financiare përfshihen dhe 1,164 milionë Lekë (2022: 1,155 milionë Lekë) të depozituara nga Unioni Financiar Tiranë ('UFT'), nga të cilat 77.9 milionë Lekë (2022: 86.7 milionë Lekë) janë vendosur si kolateral për kreditë e lëshuara nga Banka për palët e lidhura.

Llogaritë rrjedhëse të institucioneve financiare jo-rezidentë përfshijnë balancat e depozituara nga 'Union of Financial Corners' dhe 'Unioni Financiar Prishtine', të dyja palë të lidhura me Bankën, me vlerë 966.4 milionë Lekë (2022: 1,055.3 milionë Lekë).

Në depozitat me afat përfshihen dhe depozitat njëvjecare të Landeslease në vlerën 230 milionë Lekë (2022:230 milionë Lekë) dhe UFT në vlerën 110.4 milionë Lekë (2022: 120.2 milionë Lekë), të cilat janë vendosur si kolateral për kreditë e dhëna nga Banka për palët e lidhura.

Huatë marrë nga bankat rezidentë, janë në Lekë, kanë një maturim deri në 7 ditë (2022: 32 ditë) dhe normë vjetore interesi nga 3.25% në 3.3% në vit (2022: 2.25% në 3.02% në vit).

Huatë marrë nga bankat jorezidentë përfaqësojnë kredi të marra nga Banka sipas marrëveshjes për Kredinë e Gjelbërt (GEFF) me BERZH. Sipas kësaj marrëveshjeje, angazhimi total prej 1 milion euro parashikohet të merret brenda një viti në këste jo më pak se 200 mijë euro secili.. Komisionet e angazhimit ishin 0.5% në vit dhe përlllogariteshin e paguhehin mbi pjesën e papërdorur të çdo transhi. Shuma totale e disbursuar gjatë vitit 2023 ishte 500 mijë euro me një normë interesi 6% në vit. dhe paguhet në 7 këste gjashtëmujore. Kredia e disbursuar nën këtë linjë kishte një balancë të mbetur prej 51,940 mijë Lekë ne fund te vitit 2023.

Repot me bankat rezidente ishin në lekë dhe mbartin interes prej 3.35% ne vit.

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

19. DETYRIME NDAJ KLIENTËVE

Detyrimet ndaj klientëve të ndara në ato të ndërmarrjeve, sipërmarrësve privatë dhe individëve, përbëhen nga llogari rrjedhëse dhe llogari depozitash dhe janë paraqitur si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Llogari të qeverisë dhe administratës publike:		
Monedhë vendase	317,594	318,553
Monedhë e huaj	27,391	33,467
	344,985	352,020
Llogari rrjedhëse:		
Monedhë vendase	7,327,369	6,647,217
Monedhë e huaj	14,981,659	12,330,908
	22,309,028	18,978,125
Depozita pa afat:		
Monedhë vendase	3,337,524	3,372,748
Monedhë e huaj	9,486,272	9,131,897
	12,823,796	12,504,645
Depozita me afat:		
Monedhë vendase	18,785,554	18,409,477
Monedhë e huaj	17,930,193	17,224,245
	36,715,747	35,633,722
Llogari të tjera të klientëve:		
Monedhë vendase	239,730	188,912
Monedhë e huaj	941,202	683,556
	1,180,932	872,468
Nëntotali	73,374,488	68,340,980
Interesi i përlllogaritur	611,722	421,127
Totali	73,986,210	68,762,107

Llogaritë rrjedhëse dhe depozitat pa afat në monedha të ndryshme mbartin interes që varion nga 0.1% deri në 1.4% në vit. (2022: 0.1% deri në 1.4% në vit) dhe depozitat me afat mbartin interes si më poshtë:

Monedha	2023	2022
LEK	0.70% deri në 6.40%	0.40% deri në 5.50%
EUR	0.20% deri në 2.90%	0.20% deri në 2.70%
USD	0.70% deri në 2.80%	0.50% deri në 2.30%
GBP	0.30% deri në 1.50%	0.30% deri në 1.60%

Llogari të tjera të klientëve përfaqësojnë llogari të bllokuara për tendera/garanci kontratë, garanci të tjera bankare dhe për kapital fillestar të bllokuara nga klientet në procesin e themelimit të kompanive të tyre.

19. DETYRIME NDAJ KLIENTËVE (VAZHDIM)

Llogaritë dhe depozitat e klientëve të analizuara sipas produkteve paraqiten si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023			Më 31 dhjetor 2022		
	LEK	Monedhë e huaj	Totali	LEK	Monedhë e huaj	Totali
Llogari të qeverisë dhe administratës publike						
Pa afat	317,594	11,809	329,403	318,553	10,621	329,174
Dymbëdhjetë mujore	-	15,582	15,582	-	22,846	22,846
Totali llogari të qeverisë dhe administratës publike	317,594	27,391	344,985	318,553	33,467	352,020
Llogari rrjedhëse	7,327,369	14,981,659	22,309,028	6,647,217	12,330,908	18,978,125
Depozita pa afat	3,337,524	9,486,272	12,823,796	3,372,748	9,131,897	12,504,645
Depozita me afat:						
Tre mujore	154,096	327,631	481,727	196,990	334,718	531,708
Gjashtë mujore	302,333	1,546,754	1,849,087	318,266	1,713,376	2,031,642
Dymbëdhjetë mujore	2,292,100	3,923,661	6,215,761	2,826,201	4,446,927	7,273,128
Katërmëdhjetë mujore	3,699,608	2,731,059	6,430,667	2,671,123	2,534,354	5,205,477
Njezetëpese mujore	2,604,905	2,128,332	4,733,237	1,734,795	1,697,827	3,432,622
Tridhjetëpese mujore	7,889,975	5,966,062	13,856,037	8,775,751	5,324,236	14,099,987
Gjashtëdhjetë mujore	1,804,399	1,285,044	3,089,443	1,828,777	1,155,672	2,984,449
Depozita të tjera	38,138	21,650	59,788	57,574	17,135	74,709
Totali i depozitave	18,785,554	17,930,193	36,715,747	18,409,477	17,224,245	35,633,722
Llogari të tjera të klientëve:						
Pa afat	44,202	47,092	91,294	29,461	77,236	106,697
Gjashtë mujore	-	-	-	6,100	-	6,100
Dymbëdhjetë mujore	25,693	11,531	37,224	25,910	22,161	48,071
Depozita të tjera	169,835	882,579	1,052,414	127,441	584,159	711,600
Totali i llogarive të tjera	239,730	941,202	1,180,932	188,912	683,556	872,468
Totali	30,007,771	43,366,717	73,374,488	28,936,907	39,404,073	68,340,980

“Depozita të tjera” përfshin depozitat me maturim fillestar 10 muaj, 11 muaj dhe 24 muaj.

"Të tjera" përfshijnë kryesisht balancat e llogarive të noterëve të përdorura për transaksionet me Zyrën e Pasurive të Paluajtshme.

20. DETYRIME TË TJERA

Detyrime të tjera është e detajuar si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Pagesa në tranzit	341,446	293,361
Furnitorë për fatura në mbërritje	71,764	97,752
Kredi nga qeveria	17,386	23,324
Të ardhura të shtyra dhe shpenzime të përlllogaritura	76,532	27,643
Provigjione të tjera	22,468	30,872
Të tjera	85,479	45,613
Totali	615,075	518,565

Pagesat në tranzit përfaqësojnë transfertat ndërkombëtare në nisje, data e likuidimit e të cilave sipas marrëveshjes bie në ditët e para të vitit pasardhës. Në likuidimin e tyre këto balanca do të pakësojnë “Para dhe ekuivalentet e saj”.

Banka, si pjesë e “Programit për Zhvillimin e Sektorit Privat Shqiptar” ka marrë fonde si një kredi nga Ministria e Ekonomisë me qëllim financimin e projekteve të SME-ve në Shqipëri. Vlera në zërin “Kredi nga qeveria” përfaqëson balancën e mbetur të kësaj kredie. Kjo kredi ka një maturim fillestar prej 5 vitesh dhe mbart interes me normë 0.2% në vit.

Provigjonet janë regjistruar kundrejt:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Kontratave të garancive financiare	5,047	10,206
Letër kredi	563	3,808
Provizione për rreziqe dhe shpenzime të tjera	16,858	16,858
Totali	22,468	30,872

Shumat e regjistruara për Garanci financiare të dhëna përfaqësojnë provigjonet HPK të llogaritura për këto instrumentë.

Shumat e regjistruara për Letër Kredi të dhëna përfaqësojnë provigjonet HPK të llogaritura për këto instrumentë.

Provizionet për rreziqe dhe shpenzime të tjera janë njohur për humbjet e mundshme nga një proces gjyqësor.

21. BORXH I VARUR

Pas marrjes së miratimit nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (“AMF”), Banka emetoi borxhin e varur si më poshtë:

- Në vitin 2020, 2 milionë euro me maturim fillestar 6 vjet me interes fiks 3.25% në vit;
- Në vitin 2021, 2 milionë euro me maturim fillestar 7 vjet me interes fiks 3.30% në vit;
- Në vitin 2022, 3 milionë euro me maturim fillestar 7 vjet me normë fikse interesi 3.50% në vit;
- Në vitin 2023, 3.5 milionë euro me maturim fillestar 7 vjet me normë fikse interesi 4.85% në vit ;

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Borxhi i varur	1,090,740	799,610
Interesi i përllogaritur	12,000	8,563
Totali	1,102,740	808,173

Banka e Shqipërisë ka miratuar njohjen e Borxhit të varur të emetuar si pjesë e kapitalit rregullator të Bankës.

22. KAPITALI AKSIONAR

Më 31 dhjetor 2023, kapitali i nënshkruar ishte i ndarë në 2,097,143 aksione (2022: 2,097,143 aksione) me vlerë nominale 14.77 Euro secili (2022: 14,77 Euro), ndërkohë që lëvizjet në kapitalin e paguar në 2023 dhe 2022 ishin si më poshtë:

	31 dhjetor 2023		31 dhjetor 2022	
	Nr. i aksioneve	Vlera e aksioneve	Nr. i aksioneve	Vlera e aksioneve
Gjendja në fillim të vitit	2,097,143	3,883,813	2,097,143	2,717,813
Rritja e kapitalit gjatë vitit	-	-	-	1,166,000
Kapitali i paguar	2,097,143	3,883,813	2,097,143	3,883,813

Në bazë të vendimit të aksionerëve të datës 27 korrik 2022, kapitali i nënshkruar i Bankës u rrit me 10 milionë Euro, ekuivalenti 1,166,000 mijë Lekë, nëpërmjet fitimeve të pashpërndara të Bankës.

Struktura e kapitalit të nënshkruar mbeti e pandryshuar si më poshtë:

	2023	2022
Unioni Financiar Sh.p.k. (UFT)	96.46%	96.46%
Edmond Leka	1.77%	1.77%
Niko Leka	1.77%	1.77%

Kapitali i paguar përbëhet nga aksione të cilat nuk janë preferenciale dhe nuk ka kufizime mbi to.

Bazuar në Vendimin e Asamblesë së Aksionarëve të datës 27 qershor 2023, nga fitimi i vitit 2022 u vendos të krijohej rezervë e ligjore (shënimi 22.1) në shumën prej 116,475 mijë Lekë, nga fitimi i vitit 2022 u vendos të krijohej rezervë e përgjithshme (shënimi 22.1) në shumën prej 49,623 mijë Lekë si dhe të shpërndahej dividend në shumën prej 110,000 mijë Lekë nga fitimi i akumuluar i vitit 2022 (dividendi per aksion ishte ne vlerën 52.45 Euro). Pjesa e mbetur e fitimit te vitit 2022 u vendos të mbahej për qëllime investimi.

Bazuar në Vendimin e Asamblesë së Aksionarëve të datës 30 qershor 2022, nga fitimi i vitit 2021 shuma prej 46,827 mijë lekë u vendos të krijohej rezervë e përgjithshme (shënimi 22.1) në shumën prej 100,000 mijë Lekë si dhe të shpërndahej dividend nga fitimi i akumuluar i vitit 2022 (dividendi per aksion ishte ne vlerën 47.68 Euro). Pjesa e mbetur u vendos të mbahej për qëllime investimi.

22.1 Rezerva ligjore dhe të tjera

Rezerva ligjore dhe të tjera përbehet nga:

- Rezerva ligjore të krijuara në bazë të ligjit “Për shoqëritë tregtare në Shqipëri” dhe u llogaritën si të paktën 5% i fitimeve të Bankës të viteve 2014, 2015 dhe 2022 deri në nivelin 10% të kapitalit të Bankës. Rezerva ligjore e Bankës është 388,381 mijë Lekë (2022: 271,906 mijë Lekë).
- Rezerva e përgjithshme kërkohet të jetë nga 1.25% deri në 2% të aktiveve të ponderuar me risk të Bankës dhe krijohet nga një e pesta e fitimit vjetor të Bankës dhe mund të përdoren nga Banka me qëllim mbulimin e rrezeqeve të pidentifikuara në veprimtarinë e saj. Totali i rezervës së përgjithshme të Bankës është 573,311 mijë Lekë (2022: 523,688 mijë Lekë). Rezerva e përgjithshme e Bankës u përlllogarit si një e pesta e fitimeve të viteve 2017 deri në 2022.
- Rezerva nga përthithja u krijua pas bashkimit me përthithje me ish BNT dhe është në vlerën 145,909 mijë Lekë.

23. TË ARDHURAT NGA INTERESAT

Të ardhurat nga interesat të përlllogaritur sipas normës efektive të interesit u fituan nga aktivet e mëposhtme

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Hua dhe paradhënie për klientet	2,991,616	2,434,665
Letra me vlerë të investimit	1,484,664	1,185,811
Depozita dhe llogari me bankat	139,799	20,333
Investim në qira (Shënimi 13.1.3)	3,900	4,761
Totali	4,619,979	3,645,570

24. SHPENZIMET PËR INTERESA

Shpenzimet për interesa të përlllogaritur sipas NEI kanë rrjedhur nga detyrimet e mëposhtme:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Detyrime ndaj klientëve	732,990	523,922
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	86,431	44,838
Marrëveshje të riblerjes	241,246	66,195
Detyrime për qira (Shënimi 13.1.2)	41,306	44,747
Borxhi i varur	29,797	19,639
Të tjera	29,286	18,325
Totali	1,161,056	717,666

25. TË ARDHURAT NGA KOMISIONET

Të ardhurat nga komisionet kanë ardhur nga aktivitetet e mëposhtme :

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
<i>Të ardhura nga komisionet për shërbime të dhëna gjatë një periudhë kohore</i>		
Komisione mirëmbajtje llogarie	109,592	101,634
Komisione për mirembajtje kartë dhe komisione për mirëmbajtje E-banking	19,879	19,021
Letër kredi dhe garanci bankare	1,412	6,141
<i>Të ardhura nga komisionet të fituara nepërmjet ekzekutimit të një transaksioni</i>		
Urdhër transferimi dhe pagesë	250,449	203,829
Shërbime të tjera bankare	286,934	207,513
Aktiviteti huadhënës	44,532	27,034
Totali	712,798	565,172

Shërbime të tjera bankare përfshijnë tarifât e shkëmbimit të kartave, tarifât DDC në ATM-të, gjobën e tërheqjes së hershme për depozitat me afat.

26. SHPENZIMET PËR KOMISONE

Komisionet e paguara janë të detajuara si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Shërbime bankare	60,229	72,550
Veprimet e thesarit	20,904	17,359
Të tjera	17,802	16,663
Totali	98,935	106,572

Shërbime bankare përfshijnë komisione për interesa negative në vlerën 165 mijë Lekë (2022: 30,531 mijë Lekë) të paguara për balancat kreditore në llogaritë në bankat korrespondente.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

27. SHPENZIMET NETO PËR ZHVLERËSIM TË AKTIVEVE FINANCIARE

Tabela më poshtë përmbledh shpenzimet neto për zhvlerësim:

	Shënimi	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Shpenzimet/(Rimarrjet) HPK për llogari në Bankën Qendrore	6	(1,018)	2,624
Shpenzimet/(Rimarrjet) HPK për depozita dhe llogari me bankat	7	(199)	26,292
Shpenzimet HPK për hua dhënë klientëve	9	508,810	341,845
Shpenzimet/(Rimarrjet)HPK për investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar	8	881	21,025
Shpenzimet HPK për investimet VDATGJ (Rimarrjet)/Shpenzimet HPK për aktive të tjera financiare	8	1,123	4
(Rimarrjet)/Shpenzimet HPK për garanci dhe letra krediti	15	(951)	(599)
	37	(7,594)	(6,523)
Totali		501,052	384,668

28. E ARDHURA NETO NGA TREGTIMI

Të ardhurat neto nga tregtimi prej 22,085 mijë Lekë (2022: humbje prej 3,076 mijë Lekë) përfshijnë rezultatet e blerjes dhe shitjes dhe ndryshimet në vlerën e drejtë të letrave me vlerë të borxhit si dhe të ardhurat përkatëse nga interesi.

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Të ardhura të tjera nga tregtimi	19,957	6,830
Ndryshimi në vlerën e drejtë	2,128	(3,754)
Totali	22,085	3,076

29. REZULTATI NETO NGA VEPRIMET VALUTORE

Rezultati neto nga veprimet valutore paraqet fitimin nga kembimet valutore si dhe rivlerësimin pozicioneve të hapura valutore në monedhë të huaj. Rezultati neto nga veprimet valutore në 2023 është fitim prej 118,654 mijë Lekë (2022: fitim prej 20,151 mijë Lekë). Për shkak të një përkeqësimi të fortë të kursit të këmbimit të euros, efekti i rivlerësimit të pozicionit të hapur në fund të vitit prej kapitalit të paguar (ne Euro) ishte humbje prej 335,340 mijë Lekë (2022: humbje prej 169,972 mijë Lekë).

30. TË ARDHURA TË TJERA, NETO

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Fitim/(Humbje) nga shitja e aktiveve të qëndrueshme	-	287
Fitim/(Humbje) nga shitja e kolateraleve te sekuestruara	7,094	37,614
Ripagim nga kreditë e fshira	110,501	84,598
Fitim nga fshirja e Aktiveve me të drejtë përdorimi	(1,066)	421
Të tjera	(7,274)	2,253
Totali	109,255	125,173

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

31. SHPENZIME PERSONELI

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Shpenzime për paga	886,106	692,768
Shpenzime për sigurime shoqërore	105,057	81,408
Total	991,163	774,176

Shpenzimet për paga dhe sigurime shoqërore për vitet e mbyllur më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 detajohen me tëj si më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Menaxhimi ekzekutiv	42,415	40,703
Të tjerë	948,748	733,473
Totali	991,163	774,176

Gjatë vitit 2023 Banka kishte një numër mesatar prej 458 punojësish (2022: 437).

32. SHPENZIME TË TJERA ADMINISTRATIVE

Shpenzimet e tjera administrative detajohen më poshtë:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Shërbime të tjera të jashtme të ofruara nga të tretët	409,503	312,526
Shpenzime të primit të sigurimit të depozitave	242,589	220,604
Mirembajtja e programeve kompjuterike	118,926	66,115
Shërbime për sigurinë	72,551	60,219
Shpenzime marketingu	63,352	77,541
Shpenzime komunikimi	48,619	42,634
Qira afatshkurtra (Shënimi 13.2)	29,306	29,825
Shpenzime legale dhe konsulence	27,671	25,478
Utilitete, energji elektrike, uje	22,916	23,946
Mirëmbajtja dhe riparime	24,595	23,692
Materiale zyre e të tjera	19,994	15,283
Shpenzime transporti	15,371	11,098
Shpenzime për sigurime	14,199	14,860
Pagesa për Anëtarët e bordit	16,138	21,794
Shpenzime përfaqësimi	8,455	4,265
Shpenzime të tjera për personelin	53,342	38,593
Totali	1,187,527	988,473

Shërbime të tjera të jashtme të ofruara nga të tretët përfshijnë shpenzime të lidhura në shërbimet e kartave të debitit dhe kreditit të ofruara nga MasterCard Europe SA, shpenzime për personalizimet e kartave, shpenzime për taksat lokale, shpenzime për shtypshkrime të personalizuara etj.

Remunerimi për audituesin për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023 ishte 5,507 mijë Lekë (2022: 5,315 mijë Lekë) dhe lidhet vetëm me auditimin statutory dhe shërbime të lidhura me të është përfshirë në Shpenzime legale dhe konsulence.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

33. TATIMI MBI FITIMIN

Vlerat e njohura në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Shpenzim tatim fitimi	182,036	173,129
Të ardhura/(shpenzime) nga tatimi i shtyrë	(26,518)	(302)
Totali i tatimit mbi fitimin	155,518	172,827

Tatimi mbi fitimin është 15% (2022 : 15%) e fitimit të tatueshëm. Më poshtë jepet rakordimi i fitimit kontabël me atë të tatueshëm :

	Norma efektive e tatimit	2023	Norma efektive e tatimit	2022
Fitimi para tatimit		952,683		1,090,544
Tatim fitimi në 15%	15.0%	142,902	15.0%	163,583
Shpenzime të panjohura	2.5%	23,803	1.4%	15,623
Të ardhura të përjashtuara nga tatim fitimi	-1.2%	(11,187)	-0.6%	(6,379)
Shpenzim tatim fitimi	16.3%	155,518	15.8%	172,827

Më poshtë detajohet kalimi nga fitimi sipas SNRF-ve në atë të tatueshëm dhe tatim fitimin e vitit:

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Fitimi para tatimit	952,683	1,090,544
Të ardhura/ shpenzime jo të tatueshme :	260,889	63,651
Levizjet në përberesit e tatimit të shtyrë	176,785	2,014
- Zhvlerësim i aktiveve të mbajtura për shitje	165,912	9,215
- Ndryshim në vlerën e drejtë të pasurive të paluajtshme	3,262	19,598
- Fitim nga shitja e aktiveve të marra në pronësi	(3,222)	(6,087)
- Efekti i rimarrjes së HPK në tatimin e shtyrë për aplikimin fillestar të SNRF 9	(554)	-
- Efekti i SNRF 16	(28,613)	(20,712)
- Akruale për bonuset e performancës	40,000	-
Të ardhura të përjashtuara nga tatimi	(74,583)	(42,512)
- Rimarrje provizionesh	(2,905)	(2,862)
- Të ardhura nga dividendet	(50,007)	(27,000)
- Ripagime nga kreditë e fshira	(21,671)	(12,624)
- Të ardhura nga rimarrja e provigjoneve për aktivet e tjera	-	(26)
Shpenzime të panjohura:	158,687	104,149
- Shpenzime të personelit	28,743	18,487
- Gjoha	1,763	639
- Amortizim	3,635	3,513
- Fshirje	101,463	67,104
- Të tjera	23,083	14,406
Fitimi tatimor	1,213,572	1,154,195
Tatimi i vitit në 15%	182,036	173,129

Fitimi i patatueshëm nga shitja e aktiveve të marra në pronësi përfaqëson rikuperimin e provizioneve të trajtuara më parë si të pazbritshme nga aktivet e shitura gjatë vitit.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

33. TATIMI MBI FITIMIN (VAZHDIM)

Tatimi i shtyrë llogaritet në bazë të normës tatimore të miratuar për vitin 2023 prej 15%. Aktivet tatimore të shtyra të njohura në lidhje me humbjet tatimore bazohen në vlerësimin e menaxhimit të fitimit të mundshëm të tatueshëm në të ardhmen që do të jetë i disponueshëm kundrejt të cilit mund të përdoren humbjet. Lëvizjet në aktivet dhe detyrimet tatimore të shtyra paraqiten më poshtë :

	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2023	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2022
Aktiv tatimor i shtyrë në fillim të vitit	48,830	29,197
Taksë e shtyrë njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve	26,518	302
Takse e shtyrë njohur në Të ardhurat gjithpërfshirëse	(7,554)	19,331
Aktiv tatimor i shtyrë në fund të vitit	67,794	48,830

Aktivët dhe detyrimet tatimore të shtyra vijnë nga zërat e mëposhtëm:

	2023	Njohur në të ardhura dhe shpenzime	Njohur në ATGJ	2022	Njohur në të ardhura dhe shpenzime	Njohur në ATGJ
Aktiv tatimor i shtyrë:						
Efekti i SNRF16	(2,654)	(4,292)	-	1,638	(3,107)	-
Aktive të marra në pronësi	47,515	24,110	-	23,395	(67)	-
Investim në pasuri të paluajtshme	4,994	783	-	4,211	3,476	-
HPK për bondet	94	(83)	-	177	-	-
Bonuset e përlllogaritura	6,000	6,000	-	-	-	-
Investimet në VDATGJ	11,855	-	(7,554)	19,409	-	19,331
	67,794	26,518	(7,554)	48,830	302	19,331

Mbështetur në Ligjin për kontabilitetin, duke filluar nga data 1 janar 2008, Banka duhet të raportojë në përputhje me SNRF. Ligji Nr. 10364, datë 16.12.2010, paraqiti ndryshime, (të cilat janë në fuqi që nga 24 janar 2011). Sipas këtyre ndryshimeve, humbjet nga zhvlerësimi i huave dhe paradhënieve të klientëve të njohura sipas SNRF-ve, do të konsiderohen si shpenzime të njohura për efekte tatimore, në rast se janë të çertifikuara nga auditoret e jashtëm.

Tatim fitimi i parapaguhet autoritetit tatimor shqiptar me këste mujore. Për eliminimin e tatimit të dyfishtë, tatimi i vitit që rezulton nga marrëdhënia me jorezidentet (kreditimi i tatimit të huaj), mbahet nga autoritetet tatimore jorezidentë nëpërmjet pagesës mujore të interesave. Këto parapagime ulin shumën e tatim fitimit të pagueshëm në fund të vitit raportues. Më poshtë tregohet detyrimi për tatim fitimi ndaj autoriteteve tatimore, duke marrë në konsideratë shumat e parapaguara në vitet respektive.

	2023	2022
Tatim fitimi i pagueshëm / (parapaguar) më 1 janar	(38,071)	68,575
Tatim fitimi i paguar (i detyrueshëm në fund të vitit paraardhës)	-	(68,575)
Tatim fitimi i parapaguar autoritetit tatimor shqiptar	(146,477)	(211,200)
Shpenzim tatim fitimi	182,036	173,129
Tatim fitimi i (parapaguar) / i pagueshëm më 31 dhjetor	(2,512)	(38,071)

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

34. ANALIZA E MATURITETIT TË AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE

Tabela më poshtë tregon një analizë të aktiveve dhe detyrimeve analizuar sipas kohës në të cilën ato pritët të arkëtohen apo shlyhen.

31 dhjetor 2023	Brenda 12 muajve	Pas 12 muajve	Totali
Aktivet			
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	14,935,022	-	14,935,022
Depozita dhe llogari me bankat	2,397,675	102,314	2,499,989
Letra me vlerë investimi	9,188,042	23,906,609	33,094,651
Hua dhe paradhënie për klientët	12,045,866	34,121,041	46,166,907
Investime në filiale	-	285,436	285,436
Aktive të patrupëzuara	-	436,363	436,363
Aktive të trupëzuara	-	522,981	522,981
Aktive me të drejtë përdorimi	-	494,457	494,457
Investim në pasuri të paluajtshme	-	195,660	195,660
Aktive të marra në pronësi	27,294	301,895	329,189
Aktive të tjera	246,383	41,142	287,525
Tatim fitim i parapaguar	2,512	-	2,512
Aktive tatimore të shtyra	-	67,794	67,794
Total i aktiveve	38,842,794	60,475,692	99,318,486
Detyrimet			
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	7,227,975	-	7,227,975
Detyrime ndaj bankave dhe IF	3,743,648	3,934,528	7,678,176
Detyrime ndaj klientëve	17,464,323	56,521,887	73,986,210
Detyrime për qira	133,039	391,998	525,037
Detyrime të tjera	540,489	74,586	615,075
Borxhi i varur	12,000	1,090,740	1,102,740
Totali i detyrimeve	29,121,474	62,013,739	91,135,213
Rezultati Neto	9,721,320	(1,538,047)	8,183,273

31 dhjetor 2022	Brenda 12 muajve	Pas 12 muajve	Totali
Aktivet			
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	13,332,652	-	13,332,652
Depozita dhe llogari me bankat	4,941,352	202,791	5,144,143
Letra me vlerë investimi	7,607,078	21,538,627	29,145,705
Hua dhe paradhënie për klientët	11,867,758	29,811,662	41,679,420
Investime në filiale	-	161,002	161,002
Aktive të patrupëzuara	-	325,169	325,169
Aktive të trupëzuara	-	476,122	476,122
Aktive me të drejtë përdorimi	-	514,985	514,985
Investim në pasuri të paluajtshme	-	429,105	429,105
Aktive të marra në pronësi	25,767	213,273	239,040
Aktive të tjera	265,138	52,633	317,771
Tatim fitim i parapaguar	38,071	-	38,071
Aktive tatimore të shtyra	-	48,830	48,830
Total i aktiveve	38,077,816	53,774,199	91,852,015
Detyrimet			
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	6,868,994	-	6,868,994
Detyrime ndaj bankave dhe IF	3,141,160	3,714,810	6,855,970
Detyrime ndaj klientëve	15,545,630	53,216,477	68,762,107
Detyrime për qira	158,125	427,700	585,825
Detyrime të tjera	480,192	38,373	518,565
Borxhi i varur	8,563	799,610	808,173
Totali i detyrimeve	26,202,664	58,196,970	84,399,634
Rezultati Neto	11,875,152	(4,422,771)	7,452,381

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

34. ANALIZA E MATURITETIT TË AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE (VAZHDIM)

Llogaritë rrjedhëse dhe ato të kursimit nuk konsiderohen të maturohen të gjitha në më pak se 12 muaj. 60% e llogarive rrjedhëse dhe 70% e kursimeve konsiderohen me maturim më shumë se 12 muaj. Depozitat me afat që maturohen në më pak se 12 muaj janë të rinovueshme dhe vetëm 20% e tyre konsiderohen të maturuara sipas maturitetit të tyre kontraktual.

35. INFORMACION SHITESË MBI PASQYRËN E FLUKSIT TË PARASË

Paraja dhe ekuivalentet e saj përfshin si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Arka	2,215,094	2,522,138
Llogari me Bankën Qendrore	6,318,991	5,050,924
Llogari rrjedhëse në bankat jorezidentë	2,147,297	3,317,760
Totali	10,681,382	10,890,822

Ndryshimet në borxhin e varur ardhur nga aktivitetet financuese janë si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Balanca në hapje	808,173	487,867
<i>Zërat cash</i>	339,064	327,726
Emetime	363,580	342,690
Interesa të paguar	(24,516)	(14,964)
<i>Zërat jo cash</i>	(44,497)	(7,420)
Interesa të përllogaritur	29,797	19,639
Efekti nga kurset e këmbimit	(74,294)	(27,059)
Balanca në mbyllje	1,102,740	808,173

Ndryshimet në Letrat me vlerë të investimit ardhur nga aktivitetet investuese janë si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Balanca në hapje	29,226,341	27,755,933
<i>Zërat cash</i>	2,945,649	648,404
Emetime	10,127,489	8,305,818
Interesa të arkëtuar	(1,429,394)	(1,143,288)
Ripagime	(5,752,446)	(6,514,126)
<i>Zërat jo cash</i>	1,002,829	822,004
Interesa të përllogaritur	1,484,664	1,185,811
Rregullime të vlerës së drejtë	35,945	(141,927)
Efekti nga kurset e këmbimit	(517,780)	(221,880)
Balanca në mbyllje	33,174,819	29,226,341

36. VEPRIMET ME PALËT E LIDHURA

Palët quhen të lidhura kur njëra prej tyre ka mundësinë të kontrollojë palët e tjera ose të ushtrojë ndikim domethënës në vendim-marrjen financiare dhe operacionale të tyre.

Për të vlerësuar çdo marrëdhënie të mundshme të palëve të lidhura, vëmendja i është kushtuar thelbit të marrëdhënies dhe jo vetëm anës ligjore të saj.

Banka ka marrëdhënie me palë të lidhura si aksionarët dhe shoqëritë e lidhura, filialet (Landeslease sha) e stafin drejtues. Struktura e aksionarëve të Bankës më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 paraqitet në Shënimin 22. Unioni Financiar Tirane (“UFT”) është aksionari fundor i Bankës.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

36. VEPRIMET ME PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Informacioni për të afërm të aksionarëve individë të Bankës është përfshirë në “Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm”

Në datat respektive të mbylljeve të raportimit, Banka ka gjëndjet e mëposhtme me palët e lidhura:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Aktivët:		
Hua dhe paradhënie dhënë klientëve :		
Aksionarë të tjerë	114,782	84,025
Filiale	2,202,197	2,068,573
Shoqëri të lidhura	1,927,037	2,025,457
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	166,519	166,484
Mjete të tjera:		
Shoqëria mëmë	52,424	54,793
Aksionarë të tjerë	-	365
Filiale	-	27,000
Shoqëri të lidhura	16,295	51,335
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	24	37
	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Detyrimet:		
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare:		
Shoqëria mëmë	1,275,491	1,154,910
Filiale	234,850	7,701
Shoqëri të lidhura	977,590	1,066,717
Detyrime ndaj klientëve:	-	
Aksionarë të tjerë	3,244	1,635
Shoqëri të lidhura	649,944	256,404
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	350,765	255,198
Detyrime për qiratë:		
Filiale	45,719	36,274
Shoqëri të lidhura	65,089	97,597
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	11,003	20,948
Detyrime të tjera:		
Shoqëria mëmë	1	4,268
Aksionarë të tjerë	-	957
Shoqëri të lidhura	16,108	18,208
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	-	3,297
Borxhi i varur:		
Aksionarë të tjerë	-	-
Shoqëri të lidhura	7,357	8,092
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	30,468	40,414

Huatë dhe paradhëniet dhënë shoqërive të lidhura në shumën 1,927,037 mijë Lekë (2022: 2,025,457 mijë Lekë) janë të mbuluara me fonde likuide 1,342,960 mijë Lekë (2022: 1,492,871 mijë Lekë) dhe pjesa e mbetur me kolaterale të tjera të vendosura nga shoqëria mëmë dhe shoqëritë e grupit.

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

36. VEPRIMET ME PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Më poshtë jepet informacion për fondin e ECL/ zhvlerësimit për kreditë dhe paradhëniet dhënë paleve të lidhura:

	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
HPK:		
Aksionarë të tjerë	220	221
Filiale	532	534
Shoqëri të lidhura	306	358
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	904	9,628
Banka ka kryer këto veprime me palët e lidhura:		
	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2023	Për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
Të ardhura nga interesat:		
Shoqëria mëmë	3,169	3,868
Aksionarë të tjerë	2,350	776
Filiale	79,456	54,506
Shoqëri të lidhura	62,271	50,982
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	8,332	7,078
Shpenzime për interesa:		
Shoqëria mëmë	6,909	397
Aksionarë të tjerë	11	12
Filiale	7,850	6,195
Shoqëri të lidhura	14,615	11,830
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	3,596	4,206
Të ardhurat nga komisionet:		
Shoqëria mëmë	2,963	2,147
Aksionarë të tjerë	219	184
Filiale	133	274
Shoqëri të lidhura	4,372	4,927
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	576	440
Shpenzime për komisionet:		
Shoqëria mëmë	124	432
Aksionarë të tjerë	-	-
Shoqëri të lidhura	229	474
Të ardhura operative:		
Shoqëria mëmë	9	51
Filiale	739	27
Shpenzime operative:		
Shoqëria mëmë	3,820	4,180
Aksionarë të tjerë	4,510	5,030
Filiale	2,967	1,534
Shoqëri të lidhura	146,660	158,209
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	129,504	128,225
Dividentë nga Filiali	50,007	27,000
Shitja e aktiveve fikse:		
Shoqëri të lidhura	-	4,062
Blerja e aktiveve fikse:		
Shoqëri të lidhura	35,041	46,673
Filiale	-	-

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

36. VEPRIMET ME PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Zërat jashtë bilancit:	Më 31 dhjetor 2023	Më 31 dhjetor 2022
Linja kreditimi të dhëna nga Banka të papërdorura:		
Aksionarë të tjerë	3,142	8,781
Filiale	1,661	86,688
Shoqëri të lidhura	5,423	24,243
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	3,973	16,889
Garanci të marra:		
Shoqëria mëmë	185,945	204,472
Aksionarë të tjerë	34,748	38,210
Filiale	3,086,700	2,286,140
Shoqëri të lidhura	2,359,692	2,515,963
Stafi drejtues i Bankës apo mëmës dhe të afërm të ngushtë të tyre	383,261	308,722
Garanci të dhëna:		
Shoqëria mëmë	20	20
Shoqëri të lidhura	222,626	211,449

37. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË MUNDSHME

Angazhimet dhe detyrimet e mundshme përfshijnë zërat më poshtë:

	2023	2022
Angazhime për overdrifte të papërdorura	2,273,915	1,826,636
Garanci të dhëna në favor të klientëve	873,143	1,151,347
Angazhime për Letër kredi	17,627	39,210
Fond për zhvlerësim nga humbjet e pritshme	(5,610)	(14,014)

Fondi për zhvlerësim nga humbjet lidhet me garancitë dhe letrat e kredisë. Fondi për pjesën e patërhequr të kredive është pjesë e fondit për zhvlerësim të kredive dhe paradhënies të klientëve siç tregohet në shënimin 4.12.2.

Garanci dhe angazhime

Banka lëshon garanci për klientët e saj. Këto instrumente mbartin një rrezik kredie të ngjashëm me atë të kredive të dhëna.

Nje analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme jepet më poshtë:

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	1,107,696	13,688	-	1,121,384
Aktive të reja	722,614	-	-	722,614
Aktive të çregjistruar ose paguar	(668,890)	(4,088)	-	(672,978)
Transferime ndërmjet klasave	6,816	(9,600)	2,784	0
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(19,673)	-	-	(19,673)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	1,148,563	-	2,784	1,151,347
Aktive të reja	368,915	-	-	368,915
Aktive të çregjistruar ose paguar	(608,979)	-	-	(608,979)
Transferime në Klasën 1	2,784	-	(2,784)	-
Transferime në Klasën 2	-	-	-	-
Transferime në Klasën 3	-	-	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(38,140)	-	-	(38,140)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2023	873,143	-	-	873,143

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

37. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË MUNDSHME (VAZHDIM)

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	15,244	703	-	15,947
Aktive të reja	5,986	-	729	6,715
Aktive të çregjistruar ose paguar	(9,312)	(495)	-	(9,807)
Transferime ndërmjet klasave	208	(208)	-	-
Rimatja neto e HPK	(2,089)	-	-	(2,089)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(560)	-	-	(560)
HPK më 31 dhjetor 2022	9,477	-	729	10,206
Aktive të reja	1,530	-	-	1,530
Aktive të çregjistruar ose paguar	(4,694)	-	-	(4,694)
Transferime në Klasën 1	729	-	729	-
Transferime në Klasën 2	-	-	-	-
Transferime në Klasën 3	-	-	-	-
Rimatja neto e HPK	(1,394)	-	-	(1,394)
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(601)	-	-	(601)
HPK më 31 dhjetor 2023	5,047	-	-	5,047

Një analizë e ndryshimeve në vlerën bruto dhe vlerat korresponduese të humbjeve të pritshme për angazhimet për Letër kredi dhënë klientëve jepet më poshtë:

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Vlera e mbartur bruto më 1 janar 2022	206,114	89,626	2,753	298,493
Aktive të reja	36,605	-	-	36,605
Aktive të çregjistruar ose paguar	(194,967)	(89,626)	-	(284,593)
Transferime ndërmjet klasave	(36,604)	36,604	-	-
Shuma të fshira	-	-	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(11,148)	-	(147)	(11,295)
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2022	-	36,604	2,606	39,210
Aktive të reja	-	17,627	-	17,627
Aktive të çregjistruar ose paguar	-	(36,604)	(2,606)	(39,210)
Transferime në Klasën 1	-	-	-	-
Transferime në Klasën 2	-	-	-	-
Transferime në Klasën 3	-	-	-	-
Shuma të fshira	-	-	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	-	-	-	-
Vlera e mbartur bruto më 31 dhjetor 2023	-	17,627	-	17,627

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
HPK më 1 janar 2022	3,087	886	1,414	5,387
Aktive të reja	1,450	-	-	1,450
Aktive të çregjistruar ose paguar	(1,450)	1,450	-	-
Transferime ndërmjet klasave	(2,331)	899	1,432	-
Rimatja neto e HPK	-	-	1,123	1,123
Shuma të fshira	-	-	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	(45)	(72)	(120)	(237)
HPK më 31 dhjetor 2022	-	1,391	2,417	3,808
Aktive të reja	-	592	-	592
Aktive të çregjistruar ose paguar	-	(1,326)	(2,302)	(3,628)
Transferime ndërmjet klasave	-	-	-	-
Rimatja neto e HPK	-	-	-	-
Shuma të fshira	-	-	-	-
Efekti i ndryshimit të kursit të këmbimit	-	(94)	(115)	(209)
HPK më 31 dhjetor 2023	-	563	-	563

37. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË MUNDSHME (VAZHDIM)

Angazhimet përfaqësojnë shumat e patërhequra të limitit të kredive, overdrafteve dhe kartave të kreditit që u janë dhënë klientëve.

Çështje ligjore

Më 31 dhjetor 2023 Banka ka qënë e përfshirë në çështje ligjore të një natyre që konsiderohet normale në biznesin e saj. Niveli i këtyre çështjeve ligjore korrespondon me nivelin e tyre në vitet e mëparshme. Drejtimi i Bankës mendon së këto çështje ligjore që janë pezull nuk do të shkaktojnë humbje materiale përtej shumave të provigjonuara për to.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR

Veprimtaritë e Bankës e ekspozojnë atë ndaj një sërë rreziqesh financiare të cilat administrohen siç duhet nga strukturat në Bankë. Administrimi i rreziqeve përfshijnë analizën, vlerësimin, pranimin dhe administrimin deri në një masë të rreziqeve ose kombinimit të tyre. Marrja përsipër e rrezikut është në qendër të biznesit financiar ndërkohë që rreziqet operacionale janë një rrjedhojë e pashmangshme e të qënit në biznes. Për pasojë, qëllimi i Bankës është arritja e një balance të përshtatshme ndërmjet rrezikut dhe fitimit dhe minimizimi i efekteve të mundshme kërcënuese në performancën e Bankës.

Politikat e Bankës lidhur me administrimin e rrezikut janë hartuar në mënyrë që të identifikojnë dhe analizojnë këto rreziqe, të vendosin limite të përshtatshme dhe kontrole të rrezikut, si dhe të monitorojnë rreziqet dhe përmbajtjen ndaj limiteve me anë të sistemeve të besueshme dhe të përditësuara të informacionit. Llojet më të rëndësishme të rrezikut janë diskutuar më poshtë.

38.1 Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku që pala tjetër e një instrumenti financiar të dështojë në ripagimin e detyrimit dhe t'i shkaktojë Bankës humbje. Banka administron dhe kontrollon riskun e kredisë duke përcaktuar kufizimet për sasinë e rrezikut që është e gatshme të pranojë për palët individuale dhe për përqendrimet gjeografike dhe të industrisë dhe duke monitoruar ekspozimet në lidhje me këto kufizime. Limitet kreditore të lejuara për një klient bazohen kryesisht nga profili individual i rrezikut të tij dhe rankimit të tij kreditor bazuar në kriteret e njohura të kreditimit. Analizë periodike e rrezikut kreditor bëhet në ekspozimet më të mëdha. Kolateralet e vendosura për një kredi, lehtësi kredituese apo produkte të tjera janë elementë të tjerë që merren në konsideratë përgjatë aprovimit apo rinovimit të limitit kreditor të klientit.

Në bazë të politikave të aprovuara nga Këshilli Mbikëqyres, Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Kredisë së Bankës është përgjegjës për administrimin e rrezikut kreditor. Përgjegjësitë kryesore të Komitetit të Administrimit të Rrezikut të Kredisë të Bankës përfshijnë monitorimin dhe propozimin e ndryshimeve në Politikën Kredituese të Bankës; zhvillimin dhe monitorimin e hierarkisë së autoriteteve aprovuese të deleguara (nën komitetet) dhe limitet e ekspozimeve të rëndësishme dhe kriteret e aplikuar për çdo autoritet. Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Kredisë gjithashtu vlerëson kriteret për klasifikimin e portofolit të kredisë dhe përlllogaritjen e zhvlerësimit të tij dhe rezultatet përkatëse në përputhje me Politikën e aplikueshme të Bankës. Rreziku i kredisë operacionalisht menaxhohet dhe monitorohet nga departamentet e rrezikut të kredisë pjesë të Divizionit të Kredisë. Është përgjegjësia e tyre që të rishikojnë dhe menaxhojnë rrezikun e kredisë, përfshi edhe rrezikun social dhe atë të ambientit për të gjithë kategoritë e kundrapalëve. Çdo njësie biznesi i është kërkuar që të implementojë politikat dhe procedurat kreditore të Bankës, me autoritetet aprovuese kreditore të deleguara nga Divizioni i Kredisë, Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Kredisë dhe Komiteti i Kredisë, bazuar në Politikën e Kredisë. Çdo njësi biznesi ka një përgjegjësi i cili raporton për të gjitha çështjet që lidhen me kredinë tek drejorët e departamenteve dhe tek Komiteti i Kredisë dhe/ose Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Kredisë. Çdo njësi biznesi është përgjegjëse për cilësinë dhe performancën e portofolit kreditor dhe për monitorimin dhe kontrollin e të gjithë rreziqeve kreditore të portofoleve të tyre, si atyre që janë subjekt i aprovimeve qëndrore ashtu edhe atyre të decentralizuara.

Banka ka vendosur një proces të rishikimit të cilësisë kreditore që siguron një identifikim të hershëm të ndryshimeve potenciale të kapacitetit paguese të kundrapalëve, përfshi edhe rishikime të rregullta të kolateraleve të tyre. Limitet kreditore janë vendosur mbi bazë të kategorizimeve në sistem, të cilat i vendosin çdo kundërpartie një risk të caktuar. Proçesi i rishikimit të cilësisë kreditore ka për qëllim që t'i mundësojë Bankës që të vlerësojë humbjen potenciale si rezultat i rrezikut ndaj të cilit ajo është e ekspozuar, dhe të marrë masa korrektuese.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

Bazuar në politikat e aprovuara nga Bordi Drejtues, Komiteti i Menaxhimit të Aktiv Pasiveve (“KMAP”) të Bankës është përgjegjës për menaxhimin e rrezikut të kredisë të lidhur me investimet në letrat me vlerë, bankat, vendosjet dhe investimet në to. Përveç kësaj Departamenti i Thesarit, që raporton në Drejtorin Financiar në Bankë dhe Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut që raporton në Drejtorin e Përgjithshëm në Bankë, janë përgjegjës për monitorimin e rrezikut të kredisë që lidhet me investimet e Bankës në letrat me vlerë, vendosjet dhe investimet në tregun bankar. KMAP është gjithashtu komiteti përfundimtar që vlerëson kriteret e klasifikimit të aktiveve financiare përveç portofolit të kredisë, dhe llogaritjen e zhvlerësimit të lidhur me to dhe rezulton në përputhje me politikat e zbatueshme të Bankës.

Për më tepër, kontrole të rregullta të njërive të biznesit dhe proçeseve të kreditimit në Bankë ndërmerren nga Kontrolli i Brendshëm.

38.1.1 Rreziku i angazhimeve të lidhura me kredinë

Banka vë në dispozicion të klientëve garanci që mund të kërkojnë që Banka të bëjë pagesa në emër të tyre dhe të hyjë në angazhime për të zgjeruar linjat e kredisë për të siguruar nevojat e tyre për likuiditet. Letrat e kreditit dhe garancitë (duke përfshirë edhe letrat e kreditit në gatishmëri) angazhojnë Bankën për të bërë pagesa në emër të klientëve në rast të një akti të veçantë, në përgjithësi lidhur me importin ose eksportin e mallrave. Këto angazhime e ekspozojnë Bankën ndaj rreziqeve të ngjashme për kreditë dhe zbuten nga të njëjtat proçese dhe politika të kontrollit.

38.1.2 Përlllogaritja e zhvlerësimit të aktiveve financiare

Banka ka në përdorim një model në excel por automatik për përlllogaritjen e HPK-se për portofolin e kredisë. Modeli ka struktura informacioni të mirëorganizuar dhe rezultate të tij shfaqen në tabela të standartizuara, duke bërë në këtë mënyrë dokumentimin e duhur të rezultateve të zhvlerësimit dhe përlllogaritjet e parametrave të rëndësishëm si PM, HM etj. Ndërsa përshtatej me modulën e ri dhe duke refektuar sjelljen e tregut, Banka bëri disa ndryshimet në kriteret e klasifikimit, rishikoi PM-në minimale sipas segmentit, qartësoi definicionet për ekspozimet e rishikuar dhe kriteret e aplikueshme për daljen nga kjo zonë.

38.1.2.1 Definicioni i dështimit dhe përmirësimit

Banka konsideron një instrument financiar të dështuar (humbur), dhe për rrjedhojë e kategorizon si Klasa 3 për të përlllogaritur HPK, në të gjitha rastet kur kredimarrësi është në vonesë mbi 90 ditë për detyrimet kontraktuale të tij ose e klasifikuar si jo-performuese sipas përcaktimit të standarteve lokale. Banka konsideron balancat e thesarit dhe të tregut ndërbankar të dështuara, dhe merr masa të menjëhershme, kur pagesa e pritshme nuk është ekzekutuar në ditën e caktuar sipas kontratës mes palëve.

Si pjesë e vlerësimit cilësor nëse një klient është në dështim, Banka gjithashtu konsideron një varietet elementësh të cilët mund të tregojnë pamundësi pagese. Në rast të një ngjarje të tillë, Banka me kujdes konsideron nëse ngjarja mund të rezultojë në trajtimin e klientit si të dështuar, e për rrjedhojë ta kategorizojë nën Klasën 3 apo Klasën 2 si më të përshtatshmen për të përlllogaritur HPK. Ngjarje të tilla përfshijnë:

- Vështirësi të mëdha financiare të huamarrësit apo informacion për probabilitet falimentimi apo të riorganizimeve të tjera financiare;
- Akte ligjore të ndërmarrja kundrejt huamarrësit nga autoritetet shtetërore, etj.;
- Zhdukja e një tregu aktiv, në të cilin huamarrësi ka pasur një pjesë të tij, si rezultat i vështirësive financiare;
- Të dhëna të vëzhguara që tregojnë së ka një rënie të matshme të flukseve hyresë të parave nga një grup klientësh me karakteristika të njëjta, megjithëse rënia nuk mund të identifikohet në klientet individuale të grupeve të tilla;
- Kategoria e rankimit të kundërpalës (për bankat ndërkombëtare dhe shtetet): Rankimi i dështimit;
- Rishikime brenda 12 muajve të parë të periudhës së rishikimit, duke qenë në statusin nën-performuese (deri në 90 ditë vonesa).

Është politika e Bankës që të konsiderojë një instrument financiar si të përmirësuar dhe për rrjedhojë ta heqë nga Klasa 3, kur asnjë prej kriterëve të klasifikimit si dështim nuk janë më prezentë. Janë zbatuar kritere të tjera për portofolin e rishikuar, specifikisht periudha e provës me minimumin një vit dhe një vit tjetër për të dalë nga kategoria e rishikimit. Vendimi nëse një aktiv i përmirësuar do të klasifikohet nën Klasën 1 apo në Klasën 2, përcaktohet nga kriteret e vendosura në momentin e përmirësimit.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.2 Përlllogaritja e zhvlerësimit të aktiveve financiare (vazhdim)

38.1.2.2 Rritja e rëndësishme e rrezikut kreditor

Banka në mënyrë të vazhdueshme monitoron të gjithë aktivet e saj të cilat janë subjekt i HPK-së. Me qëllim që të përcaktojë nëse një instrument financiar është subjekt i HPK 12 mujore apo i asaj “të përjetshme”, Banka vlerëson nëse ka pasur rritje të rëndësishme të rrezikut kreditor, që nga momenti i njohjes.

Banka konsideron si kriteret sasiore, ashtu edhe ato cilësore, me qëllim që të vlerësojë nëse ka pasur rritje të rëndësishme të rrezikut kreditor, për qëllim të kategorizimit. Banka përcakton kriteret që janë tregues për rritje të rëndësishme të rrezikut kreditor, Banka vendos indikatorë të ndryshëm që të demonstrojë prioritetin e treguesve të përdorur për të vlerësuar nëse ka ndodhur rritje e rëndësishme e rrezikut kreditor, tregues të cilët adresojnë rritjen e rëndësishme të rrezikut kreditor për kreditë (të ndara në biznes dhe retail), investimet në letra me vlerë (të ndara në shtetërore dhe korporative). Pavarësisht prioritetit, të gjithë kriteret kanë peshë të njëjtë në procesin e vlerësimit të rritjes së rëndësishme të rrezikut kreditor.

Pavarësisht ndryshimit në gradimin e kredisë, nëse pagesat kontraktuale janë me shumë së 30 ditë në vonesë, rreziku i kredisë quhet së ka pasur rritje të rëndësishme të rrezikut kreditor që nga njohja fillestare.

Kur vlerësohet HPK në baza kolektive për grupe asetesh të ngjashme, Banka aplikon të njëjtat principe për të vlerësuar nëse ka pasur rritje të rëndësishme të rrezikut kreditor që nga njohja fillestare.

38.1.2.3 Individuale kundrejt kolektive

Siç edhe shpjegohet në shënimin 4.12.2, në varësi të faktorëve të mëposhtëm, Banka përlllogarit HPK-në si mbi baza kolektive ashtu dhe ato individuale.

Klasat e aktiveve për të cilat Banka përlllogarit HPK në baza individuale përfshijnë:

- Të gjithë aktivet e Klasës 3, pavarësisht klasës së aktivitetit financiar;
- Klientet e kredive të biznesit të Klasës 3, me ekspozim të mbetur mbi 100 mijë Euro;
- Kreditë e dhëna individeve të Klasës 3, me ekspozim të mbetur mbi 100 mijë Euro;
- Marrëdhëniet e thesarit dhe ndërbankare (si: balancat me bankat apo investimet në letra me vlerë);
- Ekspozimet që kanë qenë të klasifikuara si POCI kur kredia origjinale është çregjistruar dhe një kredi e re është njohur si rezultat i një ristrukturim të një borxhi kreditor.

Klasat e aktiveve për të cilat Banka përlllogarit HPK në baza grupi përfshijnë:

- Klasat 1 dhe 2 të kredive;
- Klasa 3 e kredive me ekspozim të mbetur nën 100 mijë Euro;
- POCI të blera e të menaxhuara mbi baza kolektive.

Banka i grupon këto ekspozime në grupe më të vogla homogjene mbi bazë të vlerave për kreditë e biznesit dhe mbi bazë të tipit të produktit për kreditë individuale.

38.1.2.4 Parametrat e humbjes së pritshme

38.1.2.4.1 Përlllogaritja e probabilitetit të dështimeve (“PM”)

PM-të për kreditë e dhëna klientëve janë përlllogaritur mbi bazë të matricave të tranzicionit, të cilat janë ndërtuar mbi bazë të sjelljes në të shkuarën të një portofoli specifik (portofole që kanë të njëjtat karakteristika rreziku). Matricat e tranzicionit përdoren për të llogaritur normën e rrjedhjes për secilin nën-portofol, pra në "nivele të klientit" për ekspozimet e biznesit dhe në "nivele të produktit" për ekspozimin e individëve (qasja specifike e produktit). Duke marrë parasysh homogjenitetin e ekspozimeve dhe faktorëve të përqendrimit, llogaritjet janë bërë bazuar në numrin e llogarive për të gjitha segmentet.

Për ekspozimet në Klasën 1, PM është përlllogaritur si një porcion i portofolit që kalon në dështim mbi një periudhë të përcaktuar kohore (një vit). PM e pa rregulluar kumulative “të përjetshme” janë përlllogaritur mbi bazë të supozimeve “Markov Chain”, duke shumëzuar matricat e tranzicionit vjetore relative aq herë sa është edhe maturiteti i mbetur i kredive të një Klasë, që ndajnë të njëjtat karakteristika rreziku kreditor. PM-të marxhinale të përjetshme (të cilat përdoren për Klasat 2 të portofolit) janë përlllogaritur si një diferencë e dy PM-ve kumulative të njëpasnjëshme. Për ekspozimet e thesarit, Departamenti i Menaxhimit të Rrezikut të Bankës analizon informacionin e vlefshëm të tillë si informacionin financiar dhe të dhëna të tjera të jashtme si rankimi nga Agjencitë e Rankimit, dhe përcakton rankimin e brendshëm dhe cakton PM-të e zbatueshme për këtë shkallë vlerësimi.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.2 Përlllogaritja e zhvlerësimit të aktiveve financiare (vazhdim)

38.1.2.4 Parametrat e humbjes së pritshme (vazhdim)

38.1.2.4.2. Rregullimi i PM-ve të përjetshme për elementet potenciale të së ardhmes

SNRF 9 kërkon që të konsiderohen edhe elementet potencial të të ardhmes; parashikime të kushteve të ardhshme ekonomike që janë relevante për përlllogaritjen e PM-ve dhe HPK-së. Kushtet e ardhshme ekonomike janë identifikuar nepërmjet parashikimeve të të dhënave makroekonomike të vlefshme në Bankë ose të burimeve të të dhënave publike të vlefshme.

Me qëllim që të aplikohen elementet potenciale të së ardhmes dhe efekteve potenciale të tyre mbi PM-të, është kryer një ushtrim statistikor, duke matur lidhjen mes parametrave të ndryshëm makroekonomike bazuar në të dhënat e vlefshme të Shqipërisë. Parametrat makroekonomike të vlefshëm të konsideruar në model janë, PBB, norma e inflacionit, kursi i këmbimit dhe norma e papunisë. Këto indikatorë janë modeluar përkundrejt PM-ve të segmenteve specifike.

Çdo marrëdhënie është modeluar nepërmjet modeleve të regresionit linear dhe atij multi. Konkretisht PBB dhe shkalla e papunisë janë statistikisht të rëndësishme për segmentin e biznesit, PBB dhe normat e interesit (te dy variabla të transformuar) janë statistikisht të rëndësishme për nen-segmentet hipotekore dhe Shkalla e papunisë për nen-segmentin konsumator. Koorelacionet ndërmjet parametrave janë përdorur. Duke konsideruar modelin e regresionit linear të lartëpërmendur midis PM-ve dhe variablave të ndryshme, vetëm lidhjet statistikisht të rëndësishme u përdorën për të përlllogaritur ndikimin potencial të të ardhmes. Duke peshuar ndikimin e skenarëve bazë, pesimist dhe optimist, Banka llogarit efektin e ponderuar për të ardhmen. Kështu, Banka aplikon një faktor korrigjimi për PM-në marxhinale historike, në bazë të të cilit duhet të rregullohet kurba PM, dhe numri i viteve pas të cilave kurba e parashikuar marxhinale e PM-së do të konvergojë në kurbën origjinale (të parregulluar).

Në rastet e ekspozimeve të tjera përveç kredive, ishte aplikuar një faktor korrigjues për të rregulluar parametrin PM të këtyre ekspozimeve. Një faktor i tillë ishte matur në bazë të raportit të PM-ve të krizës kundrejt PM-ve jokrizë, siç është publikuar nga kompani të njohura vlerësimi dhe për çdo lloj palësh, p.sh. korporata, banka, sovranë.

COVID-19 ndikoi negativisht në rritjen e PBB-së, duke ndikuar në konsumin, besimin e blerësit, papunësinë etj. Si segmentet e shitjes me pakice ashtu edhe ato të korporatave ishin ndikuar. Gjate vitit 2022 janë recuperuar efektet negative të pandemisë. Megjithatë, viti filloi me një tjetër efekt negativ të shkaktuar nga pushtimi rus i Ukrainës, i cili ishte fillimi i një krize tjetër globale. Goditja e pare ishte një rritje e lartë e çmimeve të naftës dhe energjisë, e cila ben që inflacioni të kthehet në shifra dyshifrore në ekonomitë kryesore të zhvilluara botërore. Duke pasur parasysh inflacionin e lartë dhe tendencën e tij të përhershme, bankat qendrore reagojnë menjëherë duke rritur disa here normën bazë të interesit dhe duke lënë pas territorin negativ të deriathehershëm. Masat e marra dhanë ndikimet e pritshme, duke ndikuar pozitivisht në tregjet financiare kryesore në çmimin e instrumenteve financiare. E kombinuar me një lehtësim të luftës në Ukrainë, stabilitetin e çmimeve të mallrave dhe përmirësimin e rritjes ekonomike, ndikimi ishte frika nga rritjet e mëtejshme të rrezikut të kredisë, i cili, i përkthyer në kredi me probleme, nuk tregoi shenja përqendrimi gjatë vitit ose ndikim përtej parashikimit. mbi rentabilitetin e sistemit bankar

38.1.2.4.3 Ekspozimi në dështim (“EM”)

Ekspozimi në rast mospagese (“EM”) përfaqëson vlerën bruto të instrumenteve financiare të cilat janë subjekt i përlllogaritjes së zhvlerësimit, duke adresuar si aftësinë e klientit që të rrisë ekspozimin e tij ndërkohë që mund të dështojë, ashtu edhe ripagesat potenciale para afatit. Modeli i Bankës për përlllogaritjen e EM-se reflekton ndryshimet e pritshme në balancën aktuale përgjatë jetës së kredisë, që janë të lejuara nga termat kontraktuale, të tilla si amortizimi apo ndryshimet në përdorimin e angazhimeve të papërdorura.

38.1.2.4.4 Humbja në dështim (“HM”)

HM përfaqëson humbjen e përlllogaritur për ngjarjet e dështimit. Kjo është bazuar në diferencën mes flukseve kontraktuale të parave dhe atyre që Banka pret që të rikupërojë, përfshi edhe hyrjet prej kolateraleve.

Për huatë e klientëve, për secilën prej kategorive të definuara të tyre, Banka përlllogarit HM-ne mbi bazë të kësaj formule: $HM = 1 - KR$ (ku $KR = \text{“Koeficienti i Rikuperimit”}$) e cila përfshin koeficientin e pagesave në para dhe rikuperimet e pritshme nga kolaterat.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.2 Përlllogaritja e zhvlerësimit të aktiveve financiare (vazhdim)

38.1.2.4 Parametrat e humbjes së pritshme (vazhdim)

38.1.2.4.4 Humbja në dështim (vazhdim)

Koeficienti i pagesave në para është përqindja e huave të klientëve, të ripaguara në para për çdo vit pasi ata kanë dalë në zonën e dështimit përlllogaritur mbi ekspozimin e mbetur të pagaguar në vitin e daljes në dështim. Për çdo kategori të kredive, një koeficient rikuperimi vjetor përlllogaritet. Këto koeficientë mesatarë janë përdorur në përlllogaritjen e HM-së për çdo klasë.

Përsa i përket kolateraleve, Banka merr në konsideratë vetëm pasuritë e paluajtshme kur përlllogarit HPK-të për portofolet respektive. Për të mbërritur tek koeficienti i rikuperimit sipas tipeve të kolateraleve, Banka ka analizuar kohën dhe realizimin e vlerave për kolateralet e marra në pronësi për kreditë që kanë qenë një herë në zonën e dështimit. Këto “rekuperime” më pas janë skontuar për të gjetur vlerën aktuale të kolateralit të mbajtur si garanci.

Banka përlllogarit HM për ekspozimet në letra me vlerë, me Bankën e Shqipërisë dhe vendosjet me bankat duke përdorur të dhënat e publikuara nga Agjencitë më të njohura Nderkombëtare të Vlerësimi.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.3 Analiza e cilësisë së kredisë

Tabela e mëposhtme jep informacion për cilësinë e kreditit të aktiveve financiare të mbajtura me kosto të amortizuar. Me përjashtim të rasteve kur specifikohet ndryshe, për aktivet financiare, vlerat e paraqitura në tabelë paraqesin vlerën e mbetur bruto. Për angazhimet kreditore dhe kontratat e garancive financiare, vlerat në tabela paraqesin shumën e angazhimit apo të garantuar. Shpjegimet për termat: Klasa 1, Klasa 2 dhe Klasa 3 janë përfshirë në Shënimin 4.12.2.

	Më 31 dhjetor 2023					Më 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore						
Risk i ulët	14,939,340	-	-	-	14,939,340	13,337,988
Pakësuar me zhvlerësimin	(4,318)	-	-	-	(4,318)	(5,336)
Vlera e mbartur	14,935,022	-	-	-	14,935,022	13,332,652
	Më 31 dhjetor 2023					Më 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
Depozita dhe llogari me bankat						
Risk i ulët	2,527,744	-	-	-	2,527,744	5,172,644
Pakësuar me zhvlerësimin	(27,755)	-	-	-	(27,755)	(28,501)
Vlera e mbartur	2,499,989	-	-	-	2,499,989	5,144,143
	Me 31 dhjetor 2023					Me 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
Investime në letra me vlerë me vlerë të drejtë në ATGJ						
Risk i ulët	1,061,589	-	-	-	1,061,589	679,413
Vlera e mbartur	1,061,589	-	-	-	1,061,589	679,413
Zhvlerësimi ¹	3,183	-	-	-	3,183	2,257

¹ Zhvlerësimit për investimet në letrat me vlere të drejtë në ATGJ njihet në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse dhe nuk është një kundërllogari për vlerën e mbartur të aktivit financiar në pasqyrën e pozicionit financiar (shih Shenimin 4.12.3).

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.3 Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

	Më 31 dhjetor 2023					Më 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
<i>Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar</i>						
Risk i ulët	4,405,924	-	-	-	4,405,924	815,837
Në ndjekje	27,651,473				27,651,473	27,658,224
Pakësuar me zhvlerësimin	(80,168)	-	-	-	(80,168)	(80,635)
Vlera e mbartur	31,977,229	-	-	-	31,977,229	28,393,426

	Më 31 dhjetor 2023					Më 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
<i>Hua dhe paradhënie për klientët</i>						
Risk i ulët	43,061,192	1,095,513	3,878	-	44,160,583	39,838,395
Në ndjekje	-	1,443,069	45,922	-	1,488,991	1,114,803
Nënstandartë	-	-	744,407	-	744,407	534,306
I dyshimtë	-	-	369,964	-	369,964	374,727
I humbur	-	-	1,437,891	-	1,437,891	1,614,974
Pakësuar me zhvlerësimin	(315,472)	(242,310)	(1,477,147)	-	(2,034,929)	(1,797,785)
Vlera e mbartur	42,745,720	2,296,272	1,124,915	-	46,166,907	41,679,420

	Më 31 dhjetor 2023					Më 31 dhjetor 2022
	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	POCI	Totali	Totali
<i>Garancitë dhe angazhimet e tjera financiare</i>						
Risk i ulët	3,164,685	-	-	-	3,164,685	3,017,193
Pakësuar me zhvlerësimin	(5,610)	-	-	-	(5,610)	(14,014)
Vlera e mbartur	3,159,075	-	-	-	3,159,075	3,003,179

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.4 Analiza e përqëndrimit të rreziqeve

Tabela e mëposhtme tregon përqendrimin e rrezikut sipas industrisë për zëra të ndryshëm të pasqyrës së pozicionit financiar, para zbutjes nga efektet e kolateraleve apo zbritjeve të tjera dhe neto nga fondet e zhvlerësimeve:

Më 31 dhjetor 2023								
	Shërbime financiare	Qeveria	Individë	Shitje me pakicë dhe shumicë	Ndërtim	Shërbime	Agrikulturë dhe industria përpunuese	Totali
Arka dhe llogari me Bankën								
Qendrore	14,935,022	-	-	-	-	-	-	14,935,022
Depozita dhe llogari me bankat	2,499,989	-	-	-	-	-	-	2,499,989
Letra me vlerë investimi	3,093,288	29,561,655	-	28,262	-	169,743	241,703	33,094,651
Hua dhe paradhënie për klientët								
<i>Kredi për biznese</i>	<i>4,686,738</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>4,273,369</i>	<i>4,324,732</i>	<i>8,647,500</i>	<i>3,397,636</i>	<i>25,329,975</i>
<i>Kredi konsumatore</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>7,889,635</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>7,889,635</i>
<i>Overdraft dhe karta</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>356,674</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>356,674</i>
<i>Kredi me hipotekë</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>12,590,623</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>12,590,623</i>
Totali i huave dhe paradhënieve	4,686,738	-	20,836,932	4,273,369	4,324,732	8,647,500	3,397,636	46,166,907
	25,215,037	29,561,655	20,836,932	4,301,631	4,324,732	8,817,243	3,639,339	96,696,569
Garancitë financiare	10,452	-	1,650	231,384	304,102	315,195	5,313	868,096
Letër kreditë	-	-	-	-	-	-	17,064	17,064
Angazhime për kredi	265,708	-	726,546	368,672	391,498	255,157	266,334	2,273,915
	276,160	-	728,196	600,056	695,600	570,352	288,711	3,159,075
Totali	25,491,197	29,561,655	21,565,128	4,901,687	5,020,332	9,387,595	3,928,050	99,855,644

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.4 Analiza e përqëndrimeve të rreziqeve (vazhdim)

Më 31 dhjetor 2022	Portofol i mbikolateralizuar		Portofol i nënkolateralizuar	
	Kredi të zhvlerësuar	Vlera e drejtë e kolateralit	Kredi të zhvlerësuar	Vlera e drejtë e kolateralit
Kredi me hipotekë	331,123	853,375	19,108	-
Kredi konsumatore	181,448	556,813	274,603	1,668
Overdrafte dhe karta	38,935	106	3,355	362
Kredi për biznese	1,665,137	3,731,402	72,233	5,343
Totali	2,216,643	5,141,696	369,299	7,373

Kredi dhe paradhënie të ristrukturuara

Veprimtaritë ristrukturuese përfshijnë marrëveshje pagesash me shtyrje afati, modifikimin dhe shtyrjen e pagesave. Në vijim të ristrukturimit, një kredi që më herët ishte në vonesë rivendoset në status normal dhe menaxhohet së bashku me kredi të tjera të ngjashme. Portofoli total i ristrukturuar gjatë vitit 2023 është 567,982 mijë Lekë (2022: 301,831 mijë Lekë). Në vitet e fundit, menaxhimi ka vendosur të rrisë ristrukturimin për kreditë e disa huamarrësve të cilët kishin vështirësi financiare me ndikime negative në flukset e parasë, ndërkohë që ristrukturimi pritet të rrisë mundësitë që huamarrësi të jetë në gjendje të paguajë detyrimin e tij dhe planpagesa e re të jetë në përputhje me kapacitetin pagues aktual dhe të pritshëm të huamarrësit.

Politikat e fshirjes

Banka fshin një kredi/ balancën e letrave me vlerë (dhe çdo provigjon përkatës për humbjet nga zhvlerësimi) nëpërmjet një vendimi Bordi, kur Komiteti respektiv vendos se kreditë/ letrat me vlerë janë të pambledhshme. Ky vendim arrihet pas konsiderimit të të dhënave si ndodhja e ndryshimeve domethënëse në pozitën financiare të huamarrësit/ lëshuesit është e tillë që huamarrësi/ lëshuesi nuk mundet më të paguajë detyrimin, ose si të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme të mbulojnë tërë ekspozimin. Totali i shumës së fshirë gjatë 2023, është 164,401 mijë Lekë (2022: 174,969 mijë Lekë), e gjitha në kategorinë kredi.

Banka mban kolaterale si garanci për kredi dhe paradhënie për klientet në formën e bllokimeve hipotekore mbi pasuri të patundshme, regjistrimin si pengje në zyrat përkatëse të pajisjeve / mjeteve, dhe garancive. Vlerësimi i vlerës së drejtë behet mbi vlerësimin e kolateralit në momentin e huamarrjes, dhe zakonisht nuk përditësohet, përveç rasteve kur kredia individualisht vlerësohet për zhvlerësim. Zakonisht nuk mbahet kolateral për kredi dhe paradhënie ndaj bankave, përveç rasteve kur letrat me vlerë mbahen si pjesë e marrëveshjeve të anasjellta të riblerjes dhe aktiviteti i huamarrjes së letrave me vlerë.

Më poshtë jepet struktura e kolateralit për kredi në Klasa të ndryshme:

31 dhjetor 2023	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Pasuri të patundshme	67,638,720	3,663,856	4,380,003	75,682,579
Pengje	18,588,441	1,119,095	6,550,536	26,258,072
Mjete monetare	2,819,636	6,191	6,262	2,832,089
Totali	89,046,797	4,789,142	10,936,801	104,772,740

31 dhjetor 2022	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Totali
Pasuri të patundshme	63,247,446	3,561,659	4,584,774	71,393,879
Pengje	27,934,421	410,581	560,075	28,905,077
Mjete monetare	3,763,391	7,678	4,220	3,775,289
Totali	94,945,258	3,979,918	5,149,069	104,074,245

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.1 Rreziku i kredisë (vazhdim)

38.1.4 Analiza e përqëndrimeve të rreziqeve (vazhdim)

Tabela e mëposhtme tregon thyerjen e vlerës së kredive dhënë klientëve dhe institucioneve financiare sipas mbulimit të tyre me kolateral:

31 dhjetor 2023	Portofol i mbikolateralizuar		Portofol i nënkolateralizuar	
	Vlera e portofolit	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera e portofolit	Vlera e drejtë e kolateralit
Kredi me hipotekë	11,885,781	28,386,532	857,455	415,057
Kredi konsumatore	4,472,157	10,667,797	3,844,958	110,808
Overdrafte dhe karta	2,096	2,340	412,297	61,811
Kredi për biznese	21,029,486	62,684,355	5,697,606	2,444,040
Totali	37,389,520	101,741,024	10,812,316	3,031,716

31 dhjetor 2022

31 dhjetor 2022	Portofol i mbikolateralizuar		Portofol i nënkolateralizuar	
	Vlera e portofolit	Vlera e drejtë e kolateralit	Vlera e portofolit	Vlera e drejtë e kolateralit
Kredi me hipotekë	10,291,902	24,811,697	1,182,988	663,375
Kredi konsumatore	4,217,569	10,589,221	3,419,222	277,013
Overdrafte dhe karta	49,919	31,546	292,363	25,399
Kredi për biznese	21,165,704	66,380,467	2,857,538	1,295,527
Totali	35,725,094	101,812,931	7,752,111	2,261,314

38.2 Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka të ndeshet me vështirësi për të siguruar fonde dhe për të plotësuar detyrimet që burojnë nga instrumentat financiare, dhe në përgjithësi për të ruajtur vazhdimësinë e linjave thelbësore të biznesit. Në bazë operative, Banka monitoron depozitat e klientëve të saj, dhe kështu korrigjon gjendjet dhe aksesin ndaj fondeve të aktiveve të saj korrentë, në mënyrë që të mbajë një kapacitet të kenaqshëm pagesash. Në një nivel me strategjik, Banka nëpërmjet Komitetit të Menaxhimit të Aktiveve dhe Pasiveve (“KMAP”) menaxhon këtë rrezik duke monitoruar vazhdimisht flukset e pritshme të parasë prej instrumenteve financiare dhe axhustuar investimet e veta për të sinkronizuar momentet e pagesave dhe arkëtimeve.

Kur një degë operative është subjekt i limiteve të vendosura të likuiditetit, dega është përgjegjëse për menaxhimin e likuiditetit të saj brenda limiteve rregullatore duke u koordinuar me departamentin e thesarit të Bankës, i cili menaxhon procesin e transferimit të parave brenda degëve të Bankës. Departamenti i Thesarit monitoron në bazë ditore përputhshmërinë e çdo dege operative me limitet e vendosura. Gjithashtu, Departamenti i Thesarit sigurohet që kasaforta e thesarit të ketë rezervat e nevojshme për të mbështetur degët e Bankës kur/nëse nevojitet.

Të gjitha politikat dhe procedurat e likuiditetit janë subjekt i rishikimeve dhe aprovimeve vjetore respektivisht nga KMAP dhe Bordi. Raportime ditore bëhen për të matur likuiditetin e degëve operative dhe Bankës në tërësi.

Banka mbështetet tek depozitat e klientëve, Repo-ve, huave afatshkurtra ndërbankare si burim kryesor fondesh. Natyra afatshkurtër e një pjese të madhe të këtyre fondeve rrit rrezikun e likuiditetit të Bankës dhe Banka e menaxhon këtë rrezik nepërmjet mbajtjes nivelit të nevojshëm të likuiditetit, shoqëruar me çmime konkurruese dhe monitorimit të vazhdueshëm të prirjeve të tregut.

Një nga elementet kryesorë të monitorimit që Banka përdor për menaxhimin e rrezikut të likuiditetit është koeficienti i aktiveve likuide mbi detyrimet afatshkurtra, llogaritur në baza ditore në Lek, valutë dhe në total. Ky koeficient përllogaritet bazuar në rregulloret e Bankës qendrore dhe Banka ka qenë gjithmonë mbi limitet e vendosura nga Banka Qendrore gjatë viteve 2023 dhe 2022 si dhe në fundet e tyre.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.2 Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Për të menaxhuar rrezikun e likuiditetit që vjen nga detyrimet financiare, Banka mban aktive likuide duke përfshirë dhe paranë dhe ekuivalentet e saj dhe letrat me vlerë, për të cilat ka një treg aktiv likuid. Këto aktive mund të shiten në rast nevojë për të arritur kërkesat për likuiditet. Banka gjithashtu monitoron vazhdimisht , merr vendimet për investime bazuar në dhe në përputhje me nivelet rregullatore të vendosura për raportin e mbulimit me likuiditet (LCR). LCR përllogaritet si raporti i aktiveve me cilësi të larta likuide me flukset dalëse neto të pritshme në 30 ditët e mëpasshme kalendarike.

Funksioni i monitorimit dhe kontrollit të investimeve të Bankës kryhet nëpërmjet KMAP. Politikat e KMAP përfshijnë sete raportësh ditore, javore dhe mujore që përgatiten dhe analizohen. Raportet mujore përfshijnë koeficientë, nivelin e LCR, NSFR and analiza të Hendekut të të drejtave dhe detyrimeve me specifika të veçanta të Bankës dhe të atij të simuluar sipas skenarëve krizë të tregut. Raportet prodhohen për çdo monedhë më vetë (LEK, USD dhe EUR) si dhe për të gjitha valutat së bashku. Limite të veçanta janë vendosur për rezultatet e Hendekut të maturimeve (sipas likuiditetit dhe të simuluara) dhe ndiqen në frekuencë mujore.

Si pjesë e një kuadri të plotë të administrimit të rrezikut të likuiditetit, Banka ka vendosur Planin e Financimit të Vazhdueshëm, i cili përcakton ngjarjet nxitëse dhe plane të detajuara veprimi, të cilat përfshijnë masat që duhen marrë dhe përgjegjësitë, për të menaxhuar çdo krizë likuiditeti që Banka mund të hasë. Gjithashtu, ai ka përfshirë rrezikun e likuiditetit midis treguesve kryesore të Planit të Zgjidhjes, bazuar në kërkesat specifike të rregullimit të BSH-së. Të dy planet e tilla janë pjesë e rishikimit vjetor nga KMAP dhe i nënshtrohen miratimit të Bordit.

Banka është e kujdesshme kur bëhet fjalë për cilësinë e investimeve, duke u kujdesur gjithashtu që të menaxhojë siç duhet nivelet e likuiditetit të saj në degë..

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.2 Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Më poshtë jepet një analizë të flukseve të paskontuara (dmth përfshihen interesat sipas kontratave deri në maturim të instrumentëve) sipas maturimit të mbetur kontraktual të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës:

	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 deri në 12 muaj	1 deri në 5 vite	Mbi 5 vite	Totali
31 dhjetor 2023							
Aktivet							
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	9,408,361	-	-	-	-	-	9,408,361
Depozita dhe llogari me bankat	1,733,778	422,884	124,656	124,656	30,170	94,324	2,530,468
Letra me vlerë investimi	1,544,065	2,129,858	2,491,105	3,287,230	19,485,350	9,177,486	38,115,094
Hua dhe paradhënie për klientët	2,455,304	2,277,099	3,481,233	7,006,571	28,037,253	19,651,728	62,909,188
Tatim fitim i parapaguar	2,512	-	-	-	-	-	2,512
Aktive të tjera	164,115	1,662	2,493	4,986	39,890	9,141	222,287
Totali i aktiveve financiare të paskontuara	15,308,135	4,831,503	6,099,487	10,423,443	47,592,663	28,932,679	113,187,910
Detyrimet							
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	2,809,825	4,453,849	-	-	-	-	7,263,674
Detyrime bankave e institucioneve financiare	5,461,172	74,147	418,447	1,245,639	477,602	-	7,677,007
Detyrime ndaj klientëve	36,616,427	4,041,554	4,207,874	10,799,894	17,789,322	-	73,455,071
Detyrime për qira	17,075	33,964	50,384	63,559	356,315	114,638	635,935
Detyrime të tjera	499,975	1,286	1,285	2,568	11,011	-	516,125
Borxhi i varur	-	8,830	12,245	21,075	567,237	721,395	1,330,782
Totali i detyrimeve financiare të paskontuara	45,404,474	8,613,630	4,690,235	12,132,735	19,201,487	836,033	90,878,594
Aktive dhe detyrime financiare të paskontuara, neto	(30,096,339)	(3,782,127)	1,409,252	(1,709,292)	28,391,176	28,096,646	22,309,316

Është në natyrën e aktiviteteve të Bankës, veçanërisht kur financohen nga fondet e klientëve, të marrë hua afatshkurtër dhe afatmesme dhe të investojë në terma më të gjatë. Duke qenë se shumica e depozitave qarkullojnë tradicionalisht, hendeku i mbetur i likuiditetit është vetëm një tregues, por nuk pasqyron rrezikun e likuiditetit të Bankës. Siç u shpjegua në detaje më sipër, Banka ka të gjitha mjetet për të monitoruar dhe menaxhuar likuiditetin sipas monedhës, bazuar në maturimin kontraktual dhe të pritshëm, dhe është vazhdimisht brenda kufijve rregullatore dhe të brendshme të likuiditetit.

Union Bank sh.a
Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023
(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)
38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)
38.2 Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 deri në 12 muaj	1 deri në 5 vite	Mbi 5 vite	Totali
31 dhjetor 2022							
Aktivet							
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	8,417,677	-	-	-	-	-	8,417,677
Depozita dhe llogari me bankat	3,436,020	802,250	576,845	159,922	147,781	56,134	5,178,952
Letra me vlerë investimi	650,707	2,441,615	1,389,583	4,669,574	16,972,614	9,017,548	35,141,641
Hua dhe paradhënie për klientët	2,552,558	1,950,909	3,282,290	6,733,938	23,799,523	15,872,928	54,192,146
Tatim fitim i parapaguar	38,071	-	-	-	-	-	38,071
Aktive të tjera	204,013	1,828	2,742	5,483	43,864	21,018	278,948
Totali i aktiveve financiare të paskontuara	15,299,046	5,196,602	5,251,460	11,568,917	40,963,782	24,967,628	103,247,435
Detyrimet							
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	3,680,680	3,211,135	-	-	-	-	6,891,815
Detyrime bankave e institucioneve financiare	4,697,874	84,221	554,188	863,340	700,185	-	6,899,808
Detyrime ndaj klientëve	34,372,874	2,363,949	4,672,220	10,142,761	18,152,716	-	69,704,520
Detyrime për qira	16,152	32,305	48,457	96,242	369,004	134,109	696,269
Detyrime të tjera	436,726	1,417	1,416	2,830	15,703	2,056	460,148
Borxhi i varur	-	9,710	3,770	13,497	325,156	602,677	954,810
Totali i detyrimeve financiare të paskontuara	43,204,306	5,702,737	5,280,051	11,118,670	19,562,764	738,842	85,607,370
Aktive dhe detyrime financiare të paskontuara, neto	(27,905,260)	(506,135)	(28,591)	450,247	21,401,018	24,228,786	17,640,065

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.2 Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Tabela më poshtë tregon maturimin kontraktual të angazhimeve të Bankës. Çdo angazhim për kredi është përfshirë në datën më të afert në të cilën ai mund të tërhiqet. Për garancitë financiare të lëshuara, vlera maksimale e garancisë është alokuar në periudhën me të parë në të cilën ajo mund të ekzekutohet.

31 dhjetor 2023	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 deri në 12 muaj	1 deri në 5 vite	Mbi 5 vite	Totali
Garancitë financiare	73,916	9,593	288,620	286,342	214,672	-	873,143
Letër kredi	-	-	17,627	-	-	-	17,627
Angazhime të tjera për kredi	125,706	237,151	280,370	1,389,595	241,093	-	2,273,915
Totali i garancive dhe angazhimeve	199,622	246,744	586,617	1,675,937	455,765	-	3,164,685

31 dhjetor 2022	Deri në 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri në 6 muaj	6 deri në 12 muaj	1 deri në 5 vite	Mbi 5 vite	Totali
Garancitë financiare	21,417	12,212	171,918	468,423	477,377	-	1,151,347
Letër kredi	36,605	-	2,605	-	-	-	39,210
Angazhime të tjera për kredi	66,801	91,170	226,905	1,230,425	211,335	-	1,826,636
Totali i garancive dhe angazhimeve	124,823	103,382	401,428	1,698,848	688,712	-	3,017,193

Union Bank sh.a

Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023

(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.3 Rreziku i tregut

Banka ekspozohet ndaj rreziqeve të tregut sa herë që vlera e tregut ose flukset e ardhme të parasë të një instrumenti financiar luhatet si pasojë e ndryshimeve në çmimet e tregut. Rreziqet e tregut burojnë nga pozicione të hapura të bilancit në norma interesi dhe monedha, të cilat të gjitha ekspozohen ndaj lëvizjeve të përgjithshme dhe të veçanta të tregut, dhe ndryshimeve në nivelin e volatilitetit të normave të tregut ose çmimeve si norma e interesit, marzhet e kredisë, dhe kurset e këmbimit të valutave.

Rreziku i monedhës së huaj

Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të monedhave nepërmjet transaksioneve në valuta të huaja. Rreziku i monedhës së huaj është rreziku sipas të cilit vlera e instrumentit financiar të luhatet si pasojë e ndryshimeve në kursin e këmbimit në treg. Banka përpiqet ta administrojë rrezikun duke mbyllur pozicionet e hapura valutore ditore dhe duke vendosur dhe monitoruar limite mbi pozicionet e hapura. Monedha e paraqitjes së pasqyrave financiare të Bankës është LEK, në këtë mënyrë ato janë të ndikuara nga lëvizjet në kurset e këmbimit valutor midis monedhës LEK dhe monedhave të tjera të huaja. Ekspozimet e transaksioneve të Bankës çojnë në humbje ose fitime nga valutat e huaja që njihen në pasqyrën përmbledhëse të të ardhurave.

Funksionet e monitorimit dhe të kontrollit të rrezikut të monedhës kryhen nga Drejtori i Divizionit të Financës dhe Departamenti i Rrezikut mbi baza ditore dhe si pjesë e përgjegjësive të KMAP. Politika e KMAP përfshin një set të raportëve ditore të cilat përgatitën dhe analizohen. Banka ka vendosur limite të brendshme për pozicionin e hapur valuator të cilat janë shumë me konservatore së limitet rregullatore. Këto limite monitorohen dhe respektohen me frekuencë ditore.

Këto ekspozime përfshijnë aktivet dhe detyrimet monetare të Bankës që nuk janë të emëruara në valutën funksionale të Bankës. Kurset e këmbimit për monedhat kryesore janë si më poshtë:

	2023	2022
EUR:LEK	103.88	114.23
USD:LEK	94.93	107.05

Analiza e aktiveve dhe detyrimeve monetare më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 sipas valutave të huaja në të cilat ato janë emëruar jepet si më poshtë:

31 dhjetor 2023	LEK	USD	EUR	Të tjera	Totali
Aktivet					
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	2,675,081	1,284,135	10,743,185	232,621	14,935,022
Depozita dhe llogari me bankat	323,145	353,809	1,415,363	407,672	2,499,989
Letra me vlerë investimi	23,838,478	1,180,185	7,049,443	1,026,545	33,094,651
Hua dhe paradhënie për klientët	17,730,767	49,766	28,386,374	-	46,166,907
Tatim fitim i parapaguar	2,512	-	-	-	2,512
Aktive të tjera	99,273	7,421	98,301	6,153	211,148
Totali	44,669,256	2,875,316	47,692,666	1,672,991	96,910,229
Detyrimet					
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	7,227,975	-	-	-	7,227,975
Detyrime bankave e institucioneve financiare	3,948,071	106,790	3,596,206	27,109	7,678,176
Detyrime ndaj klientëve	30,452,743	2,693,143	39,265,655	1,574,669	73,986,210
Detyrime për qira	61,264	6,595	457,178	-	525,037
Detyrime të tjera	268,465	30,285	214,778	2,547	516,075
Borxhi i varur	-	-	1,102,740	-	1,102,740
Totali	41,958,518	2,836,813	44,636,557	1,604,325	91,036,213
Angazhime e këmbime spot, neto	253,230	(100,292)	(125,695)	(28,411)	(1,168)
Pozicioni neto	2,963,968	(61,789)	2,930,414	40,255	5,872,848

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)**38.3 Rreziku i tregut (vazhdim)****Rreziku i monedhës së huaj (vazhdim)**

31 dhjetor 2022	LEK	USD	EUR	Të tjerë	Totali
Aktivët					
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	2,852,342	801,746	9,374,630	303,934	13,332,652
Depozita dhe llogari me bankat	257,589	651,283	3,700,984	534,287	5,144,143
Letra me vlerë investimi	23,566,077	715,770	4,143,434	720,424	29,145,705
Hua dhe paradhënie për klientet	14,606,370	109,688	26,960,930	2,432	41,679,420
Tatim fitim i parapaguar	38,071	-	-	-	38,071
Aktive të tjera	118,751	4,389	135,484	3,986	262,610
Total	41,439,200	2,282,876	44,315,462	1,565,063	89,602,601
Detyrimet					
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	6,868,994	-	-	-	6,868,994
Detyrime bankave e institucioneve financiare	3,107,623	89,961	3,571,891	86,495	6,855,970
Detyrime ndaj klientëve	29,271,757	2,054,966	36,012,912	1,422,472	68,762,107
Detyrime për qira	30,443	9,899	545,483	-	585,825
Detyrime të tjera	191,476	70,339	154,745	43,490	460,050
Borxhi i varur	-	-	808,173	-	808,173
Totali	39,470,293	2,225,165	41,093,204	1,552,457	84,341,119
Angazhime e kembime spot, neto	401,090	(230,328)	(141,231)	(15,724)	13,807
Pozicioni neto	2,369,997	(172,617)	3,081,027	(3,118)	5,275,289

Në çdo rast, pozicionet e brendshme të hapura në valutë të Bankës janë të kujdesshme dhe mjaft poshtë kufijve rregullatore.

Rreziku i normës së interesit

Rreziku i normës së interesit është përcaktuar si ndjeshmëria e fitimit dhe kapitalit të Bankës ndaj ndryshimeve në normat e interesit të tregut. Rreziku i normës së interesit në librat e Bankës i referohet rrezikut aktual dhe të pritshëm në kapitalin dhe fitimet e Bankës si pasojë e ndryshimit të pafavorshëm në normat e interesit. Në rast të ndryshimit të interesit, ndryshojnë vlera aktuale dhe koha e flukseve të pritshme.

Banka përpqet ta zbusë këtë rrezik duke mbushur plotësisht hendekun midis aktiveve dhe detyrimeve, në mënyrë që edhe aktivet edhe detyrimet, të maturohen dhe të ripërcaktohet çmimi njëkohësisht. Kjo ndihmon që Banka të mos jetë tepër e ndjeshme ndaj ndryshimeve të normave të interesit. Funkcioni i monitorimit dhe kontrollit për rreziqet e normës së interesit të Bankës është i KMAP. Politika e KMAP e Bankës përmban sete limitesh, metodash matjeje dhe raporte mujore që përgatiten dhe analizohen.

Hendeku i normave të interesit më 31 dhjetor 2023 është analizuar më poshtë. Më 31 dhjetor 2022 shumica e aktiveve afat-shkurtra financiare të Bankës dhe detyrimeve, përveç portofolit të kredisë, mbartin norma fikse interesi.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.3 Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

i. Informacion për normat e interesit

Normat mesatare të ponderuara të interesit të kategorive të rëndësishme të aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës janë paraqitur më poshtë:

	Normat mesatare të ponderuara							
	LEK		USD		EUR		Të tjera	
	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Aktivet:								
Rezerva e detyrueshme	3.25%	2.75%	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Depozita dhe llogaritë me bankat	3.33%	3.00%	N/A	3.76%	3.94%	1.47%	N/A	N/A
Letrat me vlerë të investimeve	5.13%	4.82%	3.99%	3.11%	3.79%	3.21%	3.46%	2.68%
Hua dhe paradhënie për klientët	7.77%	7.62%	6.35%	5.55%	5.66%	4.56%	N/A	N/A
Detyrimet:								
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	3.18%	2.67%	2.20%	1.60%	1.72%	1.03%	2.25%	2.25%
Detyrime ndaj klientëve	2.56%	2.05%	1.66%	1.07%	1.39%	0.94%	0.95%	0.86%
Repo	3.53%	2.98%	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Kredi nga qeveria	N/A	N/A	N/A	N/A	0.20%	0.20%	N/A	N/A
Detyrime për qira	8.65%	7.92%	7.25%	7.25%	7.28%	7.11%	N/A	N/A
Borxhi i varur	N/A	N/A	N/A	N/A	3.86%	3.37%	N/A	N/A

ii. Analiza e ndryshimit të normës së interesit

Tabela e mëposhtme paraqet datat e ndryshimit të normës së interesit të aktiveve dhe detyrimeve të Bankës. Aktivet dhe detyrimet me norma interesi të ndryshueshme janë raportuar deri në datën tjetër të ndryshimit të normës së interesit.

Aktivët dhe detyrimet me norma fikse janë raportuar sipas datave të caktuara të pagesës së principalit.

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.3 Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i normës së interesit (vazhdim)

	Deri në 1 muaj	1-3 Muaj	3-6 Muaj	6-12 Muaj	Mbi 1 vit	Që nuk mbartin interes	Totali
31 dhjetor 2023							
Aktivët							
Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	1,254,800	-	-	-	-	13,680,222	14,935,022
Depozita dhe llogari me bankat	931,887	421,407	124,656	124,656	-	897,383	2,499,989
Investime në letra me vlerë	1,728,510	2,239,053	2,358,049	2,831,509	24,040,904	(103,374)	33,094,651
Hua dhe paradhënie për klientet	3,255,690	4,880,205	9,408,609	20,679,153	10,274,064	(2,330,814)	46,166,907
Tatim fitim i parapaguar	-	-	-	-	-	2,512	2,512
Aktive të tjera	542	1,094	1,665	3,422	41,141	163,284	211,148
Totali	7,171,429	7,541,759	11,892,979	23,638,740	34,356,109	7,171,429	96,910,229
Detyrimet							
Detyrime ndaj Bankës qendrore	2,805,007	4,422,968	-	-	-	-	7,227,975
Detyrime bankave e institucioneve financiare	2,427,774	73,733	415,034	1,273,490	445,514	3,042,631	7,678,176
Detyrime ndaj klientëve	9,153,938	4,711,363	5,291,813	12,852,844	34,076,256	7,899,996	73,986,210
Detyrime për qira	15,888	27,702	41,626	47,823	391,998	-	525,037
Detyrime të tjera	1,278	1,278	1,278	2,555	10,972	498,714	516,075
Borxhi i varur	-	-	-	-	1,090,740	12,000	1,102,740
Totali	14,403,885	9,237,044	5,749,751	14,176,712	36,015,480	11,453,341	91,036,213
Hendeku	(7,232,456)	(1,695,285)	6,143,228	9,462,028	(1,659,371)	855,872	5,874,016
Hendeku i akumuluar	(7,232,456)	(8,927,741)	(2,784,513)	6,677,515	5,018,144	5,874,016	-

Union Bank sh.a							
Shënime për pasqyrat financiare të vecanta me dhe për vitin e mbyllur me 31 dhjetor 2023							
(Të gjitha vlerat janë shprehur në mijë Lekë, përveçse kur shprehet ndryshe)							
38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)							
38.3 Rreziku i tregut (vazhdim)							
Rreziku i normës së interesit (vazhdim)							
31 dhjetor 2022		Deri në	1-3	3-6	6-12	Mbi	Që nuk mbartin interes
		1 muaj	Muaj	Muaj	Muaj	1 vit	
	Aktivet						
	Arka dhe llogari me Bankën Qendrore	1,213,981	-	-	-	-	
	Depozita dhe llogari me bankat	1,502,366	799,610	571,150	-	-	
	Investime në letra me vlerë	549,906	2,331,257	1,980,862	3,047,221	20,977,543	
	Hua dhe paradhënie për klientet	4,078,814	4,722,054	7,983,961	18,521,926	8,387,048	
	Tatim fitim i parapaguar	-	-	-	-	-	
	Aktive të tjera	554	1,119	1,703	3,501	52,633	
	Totali	7,345,621	7,854,040	10,537,676	21,572,648	29,417,224	
Detyrimet							Totali
	Detyrime ndaj Bankës Qendrore	3,672,784	3,187,228	-	-	-	
	Detyrime bankave e institucioneve financiare	1,685,072	83,892	551,164	852,288	671,205	
	Detyrime ndaj klientëve	8,408,357	2,908,157	5,652,467	11,947,039	32,492,199	
	Detyrime për qira	12,801	25,833	39,337	80,154	427,700	
	Detyrime të tjera	-	1,405	1,405	2,810	17,685	
	Borxhi i varur	-	-	-	-	799,610	
	Totali	13,779,014	6,206,515	6,244,373	12,882,291	34,408,399	
	Hendeku	(6,433,393)	1,647,525	4,293,303	8,690,357	(4,991,175)	
	Hendeku i akumuluar	(6,433,393)	(4,785,868)	(492,565)	8,197,792	3,206,617	

38. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

38.3 Rreziku i tregut (vazhdim)

Analiza e ndjeshmërisë

Analiza e ndjeshmërisë më poshtë është kryer bazuar në ekspozimet ndaj interesit në datën e raportimit dhe ndryshimi i përcaktuar që do të ndodhte në fillim të vitit financiar është mbajtur konstant përgjatë periudhës raportuese. Më poshtë jepet një përcaktim i efekteve që ndryshimet në normat e interesit kanë në fitimin neto dhe kapital, duke supozuar së gjithë variablat e tjera janë mbajtur të pandryshuara:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Norma e interesit rritet me 2%	109,428	64,132
Norma e interesit rritet me 1.5%	82,071	48,099
Norma e interesit rritet me 1%	54,714	32,066
Norma e interesit ulet me 1%	(54,714)	(32,066)
Norma e interesit ulet me 1.5%	(82,071)	(48,099)
Norma e interesit ulet me 2%	(109,428)	(64,132)

Analiza e ndjeshmërisë të ndryshimit të kurseve të këmbimit është pjesë e raportimit të rrezikut të kurseve të këmbimit tek drejtuesit dhe paraqet vlerësimin e Drejtimit për ndryshimet e mundshme në kurset e këmbimit bazuar mbi informacionin e vlefshëm pas përgatitjes së bilancit. Analiza e ndjeshmërisë përfshin zërat kryesore monetare në monedhë të huaj dhe rregullon vlerat e konvertuara në fund të periudhës për ndryshimet në kurset e këmbimit të përshkruara më sipër.

Më poshtë jepet një përcaktim i efekteve që ndryshimi i kurseve të këmbimit ka në fitimin neto, duke supozuar së të gjitha variablat e tjera janë mbajtur të pandryshuara:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Lek zhvlerësohet kundrejt USD me 5%	(3,089)	(8,631)
Lek forcohet kundrejt USD me 5%	3,089	8,631
Lek zhvlerësohet kundrejt EUR me 5%	146,521	154,051
Lek forcohet kundrejt EUR me 5%	(146,521)	(154,051)
Lek zhvlerësohet kundrejt monedhave të tjera me 5%	2,013	(156)
Lek forcohet kundrejt monedhave të tjera me 5%	(2,013)	156

38.4 Rreziku operacional

Rreziku Operacional ndeshet përgjatë lëvrimit të të gjitha produkteve dhe shërbimeve bankare dhe shfaqet në baza ditore ndërsa transaksionet procesohen. Ai mund të ndodhë edhe si rezultat i sistemeve të pamjaftueshme të informacionit të papërshtatshëm, dështimeve të teknologjisë, dëmtimit të kontrolleve të brendshme, dhe mashtrimeve apo katastrofave të paparashikueshme.

Në mënyrë që të mbrohet nga rreziku operacional Banka ka hartuar një kuadër i cili përfshin përkufizime të qarta të rrezikut operacional përgjatë organizatës, dhe një filozofi të vetë-vlerësimit të proceseve të biznesit. Gjithashtu ka zhvilluar një set treguesish kyç të rrezikut dhe është duke monitoruar në mënyrë aktive performancën e tyre. Eventet e rrezikut operacional analizohen dhe monitorohen me kujdes, në kuadër të ekspozimit kundrejt rreziqeve të paparashikuara apo humbje potenciale të kontrolleve.

Komiteti i Rrezikut Operacional (“KRO”) i Bankës ndjek në mënyrë periodike ngjarjet që shkaktojnë humbje operacionale dhe ka përcaktuar përgjegjësitë përkatëse për shmangien e humbjeve dhe dhënien e zgjidhjeve rezervë për mbrojtjen nga rreziku për ato aktivitete që janë subjekt i rrezikut operacional.

Përveç kësaj, Banka ka krijuar Komitetin e Përputhshmërisë, i cili mbulon kërkesat e pajtueshmërisë dhe çështjet e lidhura me to në baza periodike.

Provigjonet për riskun operacional janë përfshirë nën Provigjone për risk dhe shpenzime nën Detyrime të tjera.

39. PARAQITJA DHE VLERËSIMI I VLERËS SË DREJTË

Vlerësimet e vlerës së drejtë janë bazuar mbi instrumentat financiarë ekzistuese në bilanc pa tentuar të vlerësohet vlera e paraprirë e biznesit të ardhshëm dhe vlerën e aktiveve dhe detyrimeve që nuk konsiderohen si instrument financiar.

Instrumentat financiarë që nuk mbahen me vlerë të drejtë – hierarkia e vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme tregon vlerën e drejtë të instrumentave financiarë të cilët nuk mbahen me vlerë të drejtë dhe analizon ato nga hierarkia e vlerës së drejtë në të cilën është klasifikuar çdo vlerë e drejtë.

	Më 31 dhjetor 2023			
	Vlera e mbartur	Vlera e drejtë Niveli 1	Vlera e drejtë Niveli 2	Vlera e drejtë Niveli 3
Aktive financiare				
Depozita dhe llogari me bankat	2,499,989	-	-	2,499,989
Investime në letra me vlerë me vlerë të drejtë përmes Fitim humbjes	55,833	55,833	-	-
Investime në letra me vlerë me vlerë të drejtë në ATGJ	1,061,589	1,061,589	-	-
Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar	31,977,229	8,548,055	23,434,167	-
Hua dhe paradhëniet për klientët	46,166,907	-	-	49,267,415
Detyrime financiare				
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	7,227,975	-	7,227,975	-
Detyrime ndaj bankave e institucioneve financiare	7,678,176	-	-	7,686,828
Detyrime ndaj klientëve	73,986,210	-	-	73,980,009
Detyrime ndaj qeverisë	17,386	-	-	17,386
Borxh i varur	1,102,741	-	-	1,102,741

	Më 31 dhjetor 2022			
	Vlera e mbartur	Vlera e drejtë Niveli 1	Vlera e drejtë Niveli 2	Vlera e drejtë Niveli 3
Aktive financiare				
Depozita dhe llogari me bankat	5,144,143	-	-	5,144,143
Investime në letra me vlerë me vlerë të drejtë përmes Fitim humbjes	72,867	72,867	-	-
Investime në letra me vlerë me vlerë të drejtë në ATGJ	679,413	679,413	-	-
Investime në letra me vlerë me kosto të amortizuar	28,393,425	4,538,823	22,828,050	-
Hua dhe paradhëniet për klientët	41,679,420	-	-	43,910,203
Detyrime financiare				
Detyrime ndaj Bankës Qendrore	6,868,994	-	6,868,994	-
Detyrime ndaj bankave e institucioneve financiare	6,855,970	-	-	6,868,455
Detyrime ndaj klientëve	68,762,107	-	-	68,770,228
Detyrime ndaj qeverisë	23,324	-	-	21,074
Borxh i varur	808,173	-	-	808,173

Depozita dhe llogari me bankat

Depozitat dhe llogaritë me bankat përfshijnë depozita ndër-bankare dhe zëra për t'u arkëtuar. Për arsye se pjesa me e madhe e huave, paradhënieve dhe depozitave një-ditore janë afat-shkurtër dhe me norma interesi të ndryshueshme, vlera e tyre e drejtë konsiderohet të jetë e njëjtë me vlerën kontabël të tyre.

39. PARAQITJA DHE VLERËSIMI I VLERËS SË DREJTË (VAZHDIM)

Hua dhe paradhëniet për klientet dhe institucionet financiare

Vlera e drejtë e huave dhe paradhënieve dhënë klientëve dhe institucioneve financiare vlerësohet duke përdorur teknika të skontimit të flukseve të arkëtimeve, duke aplikuar norma që ofrohen për kredi për maturitete të ngjashme sipas produkteve apo klientëve. Vlera e drejtë e overdrafteve përafrojnë me vlerën e tyre kontabël.

Investime në letra me vlerë

Bono thesari përfshijnë bonot e thesarit të emetuara nga qeveria të cilat janë blerë me qëllimin për t'u mbajtur deri në maturim. Përderisa nuk ekziston një treg aktiv për bonot e thesarit, vlera reale është llogaritur duke përdorur një model të skontimit të fluksit të parave bazuar në kurbën aktuale të yield-it dhe e përshtatshme për maturitetin e mbetur.

Obligacione thesari përfshijnë obligacione të emetuara nga qeveria shqiptare në LEK, bonde të emetuara nga qeveria Shqiptare dhe ato të huaja në EUR dhe bonde korporative në EUR të cilat janë blerë me qëllimin për t'u mbajtur deri në maturim. Për letrat me vlerë të emetuara në LEK, nuk ka një çmim të kuotuar në një treg aktiv. Megjithatë, kishte informacion të mjaftueshëm për të matur vlerën e drejtë të këtyre letrave me vlerë duke u bazuar në inputet e vrojtueshme të tregut. Për këtë, kur gjendej një çmim i kuotuar në treg aktiv, letrat me vlerë u përfshinë në Nivelin 1 të hierarkisë, ndërsa letrat me vlerë për të cilat u përdorën inputet e vrojtueshme të tregut për të përcaktuar vlerën e tyre të drejtë, u klasifikuan Nivelin 2 të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare dhe klientëve

Vlera e drejtë e depozitave nga bankat dhe klientët vlerësohet duke përdorur teknikën e skontimit të fluksit të parasë duke përdorur normat e ofruara për depozita me maturime dhe kushte të njëjta. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme me kërkesë është shuma e pagueshme në datën e raportimit.

40. MENAXHIMI I KAPITALIT

Kapitali Rregullator

Banka monitoron mjaftueshmërinë e kapitalit duke përdorur, përveç masave të tjera, rregulla dhe përqindje të vendosura nga rregullatori Shqiptar, Banka e Shqipërisë, e cila në mënyrë përfundimtare përcakton kapitalin statutor që duhet për të përforcuar biznesin. Rregullorja “Mbi Mjaftueshmërinë e Kapitalit” është lëshuar duke u mbështetur në ligjin nr. 8269 datë 23.12.1997 “Ligji për Bankën e Shqipërisë”, dhe atij nr. 8365 datë 02.07.1998 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë”.

Raporti i Mjaftueshmerise së Kapitalit

Duke nisur më 1 prill 2015, raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit (RMK) është ajo pjesë e kapitalit rregullator ndaj ekspozimeve të përgjithshme të ponderuara me rrezikun, e shprehur në përqindje. Ky raport duhet jetë jo më i vogël së 12%.

Ekspozimet e përgjithshme të ponderuara me rrezikun.

Ekspozimet e përgjithshme të ponderuara me rrezikun llogaritën si shuma e të mëposhtme:

- Ekspozimet e ponderuara me rrezik për mbulimin e rrezikut të kredisë dhe kundërpasive, në të cilin ekspozimet brenda dhe jashtë bilancit janë ponderuar bazuar në metodën standarde të rregullores së Bankës së Shqipërisë mbi Mjaftueshmërinë e Kapitalit. Sipas kësaj metode, të gjitha ekspozimet dhe ekspozimet e mundshme grupohen në disa kategori të caktuara ekspozimi dhe brenda tyre grupohen në grupe me të vogla sipas rrezikut të lidhur me to.
- Kërkesa për kapital për të mbuluar rrezikun e tregut
- Kërkesa për kapital për të mbuluar rrezikun operacional, duke zbatuar metodën e treguesit të thjeshtë

Tabela e mëposhtme tregon koeficientët e mjaftueshmërisë së kapitalit në fundvitet:

	31 dhjetor 2023	31 dhjetor 2022
Ekspozimet e përgjithshme të ponderuar me riskun	49,762,158	45,864,848
Kapitali rregullator	8,286,169	7,261,746
Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit	16.65%	15.83%

40. MENAXHIMI I KAPITALIT (VAZHDIM)

Politika e Bankës është që të mbajë një bazë optimale kapitali në mënyrë që të mbështesë zhvillimin e ardhshëm të biznesit dhe të ruajë konfidencën e tregut. Ndikimi i nivelit të kapitalit në fitimin e ardhshëm aksionar njihet dhe pranohet dhe Banka njeh dhe pranon nevojën për të mbajtur një ekuilibër ndërmjet fitimit të lartë që mund të jetë i mundur me më shumë manovrim brenda limiteve rregullatore dhe prudenciale, si dhe avantazheve dhe sigurisë që përballohet me një pozicion të shëndoshë kapitali.

Banka vlerëson dhe monitoron kërkesat e kapitalit referuar Procesit të Vlerësimit të Brendshëm të Mjaftueshmërisë së Kapitalit (ICAAP), duke qenë në përputhje me udhëzimin përkatës të miratuar nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë përmes vendimit nr. 41, datë 5.6.2019. Sipas kërkesave të tilla, raporti i brendshëm i synuar për shkallën e mjaftueshmërisë së kapitalit është vendosur nga Bordi në 13.5%.

Për më tepër, Banka zbaton dhe është në përputhje me rregulloren për masat makroprudenciale, të miratuar me vendimin nr. 41 datë 5.6.2019 nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë. Bankat zbatojnë vendimin e komunikuar nga Guvernatori dhe kanë mbajtur raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit në përputhje me raportin e Shtesave të kërkuara nga tamponet aktual makroprudencial, i cili për vitin 2023 kishte qenë + 2% mbi nivelin e ICAAP.

Për sa i përket kërkesave për MREL, të miratuara nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë, Banka është kualifikuar për të mos zbatuar këto kërkesa, duke marrë parasysh pozicionin e saj në treg dhe produktet dhe shërbimet që ofron.

Banka monitoron të gjitha kërkesat e vendosura nga rregullatori për kapital gjatë gjithë periudhës dhe parashikon nevojat e ardhshme në mënyrë të vazhdueshme.

41. NGJARJE PAS DATËS SË RAPORTIMIT

Pas datës së raportimit, nuk kanë ndodhur ngjarje që do të kërkonin rregullime dhe shënime shtesë në pasqyrat financiare të veçanta.